

ELLERY QUEEN

LOVITURA DE GRAȚIE

enigma

ELLERY QUEEN

lovitura de grație

Coperta: Mihai Mănescu

Ellery Queen
The Finishing Stroke
Pocket Book edition, 1958

ELLERY QUEEN

lovitura de grație

În românește de Gheorghe Vetra

București — 1969

EDITURA PENTRU LITERATURĂ UNIVERSALĂ

TABLA DE MATERII

CARTEA A TREIA

CLAIRE și JOHN SEBASTIAN — o tînără pereche de oameni bogați ai căror descendenți îl pun pe Ellery Queen în fața unui mister, pe care nu va reuși să-l dezlege decît 27 ani mai tîrziu.

DOCTORUL CORNELIUS F. HALL — un medic misterios, care asistă la o naștere și la un deces, ținute secret cu cea mai mare grijă.

ELLERY QUEEN — un tînăr detectiv în vîrstă de 25 ani ; pus în fața primei crime pe care o investighează independent, el reușește să interpreteze corect complicata țesătură de indicii ; nesiguranța tinereții îl face însă să se îndoiască timp de 27 ani de justețea soluției sale.

JOHN SEBASTIAN — un tînăr poet plin de imaginație, tot în vîrstă de 25 ani ; deși înclinat spre lucruri neprevăzute, ciudatele daruri de Crăciun pe care le primește constituie chiar și pentru el o enigmă.

ARTHUR B. CRAIG — un tipograf cu totul deosebit, care în același timp este și tutorele diligent al lui John Sebastian ; reședința sa de la țară formează cadrul în care se desfășoară dramaticele evenimente povestite.

RUSTY BROWN — o tînără și atrăgătoare roșcată, creatoare de bijuterii sofisticate, ea a pus stăpînire pe inima lui John Sebastian.

DOAMNA OLIVETTE BROWN — mama lui Rusty ; adeptă convinsă a științelor oculte, ea descoperă în globul său de cristal un secret, pe care John se considera a fi singurul care-l cunoaște.

ELLEN CRAIG — o tînără și drăguță studentă la universitatea Wellesley, nepoată a lui Arthur Craig ; ea îl urmărește pe Ellery aproape cu aceeași perseverență cu care acesta îl urmărește pe asasin.

VALENTINA WARREN — o artistă dramatică debutantă plină de ambiție, care nu se dă în lături de la nimic pentru a-l cuceri pe John Sebastian.

MARIUS CARLO — un tînăr muzician „furios", certat cu întreaga omenire.

DOCTORUL SAM DARK — medicul de casă al familiei Craig, care ține loc de medic legist, pe timpul vacanței forțate petrecute de invitații lui ARTHUR CRAIG la reședința acestuia.

DAN Z. FREEMAN — editorul lui Ellery Queen ; un om deosebit de manierat, a cărui vacanță de Crăciun este tulburată de amenințarea unei iminente prăbușiri a firmei sale.

ROLAND PAYN — jovialul avocat al lui Arthur Craig, al cărui trecut se putea preta la un șantaj.

Reverendul ANDREW GARDINER — un pastor blînd în a cărui turmă se află și o oaie rătăcită.

Locotenentul LURIA — un polițist sever dar flexibil, care ține în mîinile sale, timp de două săptămîni, soarta întregului grup.

DEVOE — un chipeș sergent de poliție, căruia i se dă consemnul de a păzi grupul de invitați, lucru care, de altfel, nu displace întru totul unora dintre reprezentantele sexului slab.

Inspectorul de poliție QUEEN — a cărui apariție intempestivă în miez de noapte are efectul unei lovituri de teatru pentru socotelile fiului său Ellery.

Sergentul VELIE — principalul colaborator al inspectorului QUEEN ; el aduce de la New York unele informații nedorite, ce încurcă socotelile precum și dovezile irefutabile ale acestora.

CARTEA ÎNTÎI

VITEZE LEGALE MAXIME PENTRU AUTOVEHICULE.

În localități aglomerate: 10 mile pe oră.
În sate și orașe, în afara zonelor aglomerate: 15 mile pe oră.
În afara localităților și la periferii: 20 mile pe oră.

(Extras din legea circulației, în vigoare în statul New York, în anul 1905)

CU 25 DE ANI ÎN URMĂ

Ianuarie 1905

În care o femeie însărcinată își pierde viața datorită calamităților naturale și încăpățînării soțului ei.

Pentru Claire Sebastian, noul an începu ca o încîntare. Copilul era foarte vioi.

— Tu ce crezi, n-o fi cumva un mînz, John ?

În intimitatea camerei de hotel, ea îl lăsă pe soțul ei să-i pipăie pîntecul în care mica vietate se răsucea izbind-o cu picioruşele. Soții Sebastian au rîs mult timp împreună în săptămîna aceea.

John se gîndise să petreacă anul nou la New York și să ducă pentru cîteva zile o „viață de oraș".

— În ultimele luni, cît ai stat închisă la Rye, ți-a lipsit veselia, Claire ! îi spusese el. Cred că n-ar fi rău să facem o escapadă înainte de a trebui să te consacri gravelor răspunderi de mamă.

Claire socotise că era oarecum riscant să se amestece în vîrtejul vieții mondene a New York-ului, în starea în care se afla. În cele din urmă, ajunsese însă la o indiferență îngăduitoare, ignorînd cu bună știință silueta deformată pe care i-o înfățișa oglinda.

— N-au decît să se zgîiască la mine cît or vrea cucoanele din New York !

Pînă miercuri 4 ianuarie, escapada lor se desfășurase cum nu se poate mai plăcut. John rezervase un apartament la Waldorf și lăsase baltă în timpul sărbătorilor afacerile firmei Sebastian & Craig.

— Săptămîna asta îți aparține, iubito, o asigurase el. Editura și Arthur Craig se pot descurca cîteva zile și fără mine, chiar dacă unele lucruri au să șchioapete puțin.

O sărută drăgăstos. Claire roși de-a binelea. Se simțea ca în luna de miere.

— Tu ești pe cale să devii un pupăcios fără pereche, John, chicoti ea. Crezi că am putea merge să dansăm undeva, unde cîntă o orchestră de jazz?

John refuzase însă categoric această propunere. De fapt, Claire nu avusese nici măcar timp să simtă lipsa dansului. Revelionul îl petrecuseră în apartamentul somptuos al unuia din editorii cu care soțul ei era prieten, în compania unor nume ilustre din lumea literară. Șampania și conversația erau la fel de spumoase; i se cerea lui Claire opinia în legătură cu succesele de librărie ale anului: „Traversarea" lui Winston Churchill, „Mica păstoriță din împărăția cerurilor" a lui John Fox junior și „Rebecca de la ferma Sunnybrook" de doamna Wiggin, precum și părerea în legătură cu unii tineri scriitori la modă, printre care se numărau Jack London, George Barr McCutcheon, Lincoln Steffens și Joseph C. Lincoln. Claire avea rareori prilejul să participe la viața intelectuală rafinată pe care soțul ei o ducea la New York și, fără îndoială, seara aceea fusese o seară dintre cele mai strălucitoare.

John stăruise ca, dimineața, micul dejun să-i fie servit lui Claire la pat, în timp ce el parcurgea în fugă ziarele, citind cu voce tare știrile mai importante. Claire avea impresia că, în onoarea copilului ei, în întreaga lume au loc evenimente deosebite. Urmărise ultimele zile ale asediului de la Port Arthur, ca și cum ar fi interesat-o direct, iar în dimineața zilei de 2 ianuarie, cînd ziarele comunicaseră știrea că generalul Stoessel capitulase în fața generalului Nogi, fusese surprinsă de tonul grav cu care i se adresase soțul:

— Într-o bună zi o să avem de furcă cu japonezii, nu uita ce-ți spun.

Claire socotise că nu era frumos din partea lui John să-i strice dispoziția. Nu-și putuse însă stăpîni rîsul cînd îi citise propunerea președintelui Roosevelt, imitînd de minune lătratul acestuia, ca soții care-și maltratează nevestele să fie biciuiți la stîlpul infamiei.

De obicei, cinau la Reisenweber, mergeau la teatru în fiecare seară și apoi cinau la Delmonico. În seara de revelion îi văzuseră pe Sothern și Marlowe în „Romeo și Julieta", luni seara pe Fiske în „Hedda Gabler", iar marți seara, deși o ninsoare abundentă începuse să cadă încă din timpul după-amiezii, reușiseră să-l vadă pe David Warfield în „Profesorul de muzică".

După-mesele, Claire se ducea să facă tîrguieli pe Broadway. De la Arnold Constable, pe strada 19, cumpărase, cu conștiința că așa se cădea, cîteva rochii potrivite ultimelor luni de sarcină ; în schimb la magazinul Lord & Taylor de pe bulevardul 5 și la B. Altman de pe bulevardul 6, renunțase să mai asculte de rațiune și, cedînd tentației, cumpărase o mulțime de lucruri pentru perioada ce avea să urmeze „fericitului eveniment" : jupoane de tafta cu volane ca spuma, fuste moderne scurte și îndrăznețe, a căror lungime abia ajungea pînă la gleznă și care reprezentau atunci ultimul răcnet al modei, ghete înalte de antilopă, cu tocuri franțuzești, care atrăgeau privirile prin culorile lor pastelate și o provizie întreagă de rulouri, abil confecționate din sîrmă, pe care să-și facă cocul. Cumpărase chiar și ace de pălărie lungi, din acelea noi, care, după cum o asigurase vînzătoarea de la Altman, erau mai șic decît cele scurte și, bineînțeles, multe, multe rochii de seară.

— Te-ai supărat pe mine, John ? îl întrebă cu teamă pe bărbatul ei.

El zîmbi și o sărută.

Totul era cu adevărat minunat. Pînă cînd începu viscolul. Ninsoarea, cu care se luptase din greu cupeul ce-i dusese marți seara la teatru, continuase cu furie toată noaptea. A doua zi dimineața, orașul zăcea nemișcat, ca într-o cămașă de forță imaculată, iar zăpada cădea încă din abundență. În aceeași zi, publicînd știrea că orașul era paralizat, ziarul „Herald" anunța că toate mijloacele de transport din și spre New York fuseseră întrerupte ; numeroase trenuri înzăpezite, părăsite de pasageri, rămăseseră abandonate în nămeți ; Long Island era izolat.

Soții Sebastian își petrecură ziua de miercuri în hotel. Buna dispoziție de sărbătoare a lui John începu să dispară.

Cînd fu sigur că nu se putea merge la teatru — trebuiau să-l vadă în seara aceea pe William Faversham în „Letty“ — el comandă o sticlă de whisky Red Top, din care bău toată seara, morocănos. Claire începu să regrete că nu rămăseseră acasă, la Rye.

Joi dimineața, orașul începuse să se dezgroape de sub nămeți. John ieși, lăsînd-o pe Claire singură, să se joace cu copilul din pîntec. Cînd se întoarse, după ce lipsise timp îndelungat din apartament, el i se adresă pe neașteptate :

— Plecăm acasă imediat.

— Foarte bine, John, răspunse Claire cu voce liniștită. Trenurile circulă ?

— Nu încă, și nici nu se știe cînd își vor relua circulația. S-ar putea întîmpla să plouă, și dacă zăpada se fleșcăie sau se transformă în gheață, atunci dăm de bucluc. Nu-i pomeni nimic despre adevăratul motiv care îl împingea să plece din oraș : anume de știrea potrivit căreia prefectul poliției, McAdoo, solicitase o întărire de o mie cinci sute de oameni, temîndu-se că nu va putea face față, cu forțele de care dispunea, jafurilor ce începuseră să bîntuie în West Side. Cu cît vom pleca mai repede cu atît e mai bine.

— Dar, spune-mi, John, cum o să ajungem acasă ?

— Așa cum am venit.

— Cu mașina ? Claire păli. Dar cum îți închipui că vom putea ? Drumul...

— Nu-ți face griji. Cu un Pierce poți ajunge oriunde. Vocea uriașului nu conținea nici urmă de îndoială. Îmbracă-te și fă bagajele, draga mea. Plecăm imediat.

Claire se dădu jos din pat. Știa că nu are rost să discute cu John Sebastian despre mașinile lui, pentru care avea o adevărată pasiune.

Era îngrozită. Nu reușise niciodată să-și înfrîngă teama pe care i-o inspirau vehiculele fără cai, deși își făcuse datoria să spună că este entuziasmată de ele. În 1903, John își vînduse mașina Haynes-Apperson Surrey, deoarece nu era destul de rapidă. Acum aveau un Pierce-Arrow, tip mare, cu portbagaj la spate, care costase patru mii de dolari. Avea un motor de 32 cai putere, schimbător de viteze pe bara de direcție, faruri cu acetilenă și cutie de scule sub scaunul din

faţă. După gustul lui John, nici acest automobil nu era însă destul de modern. Îşi cumpărase foarte recent una din acele faimoase maşini de curse White, cunoscute sub porecla Billy Şuierătorul, ce depăşeau viteza de o milă pe minut. În sinea ei, Claire îi mulţumea lui Dumnezeu că John alesese maşina Pierce-Arrow pentru drumul acesta la New York.

În timp ce soţul său supraveghea încărcarea valizelor şi a cumpărăturilor în portbagajul din spatele maşinii, Claire aştepta pe trotuarul din faţa hotelului. Trăsuri şi camioane trase de cai străbăteau la pas străzile curăţate în parte de zăpadă ; un poliţist călare, care făcea parte din noua poliţie a oraşului, înfiinţată abia în luna septembrie a acelui an, se străduia să descurce o aglomerare ce se produsese la intersecţia străzii 34 cu bulevardul 5. Nicăieri nu se vedea nici un automobil.

Sub căciula de blană şi în paltonul de mînz, Claire tremura toată. În acest timp, John fluiera nepăsător „Bedelia", melodia sa populară preferată, cu aerul cel mai puţin preocupat din lume.

După ce strînse pledul îmblănit în jurul lui Claire şi prinse burduful cauciucat peste pled, îşi trase ochelarii de protecţie peste casca de voiaj şi, în timp ce motorul se încălzea, aruncă un dolar bacşiş servitorilor din hotel şi porni la drum.

Marţi, 5 ianuarie 1905, ziua cea mai importantă în cei treizeci şi trei de ani de viaţă ai lui Claire Sebastian fu un coşmar, în care se amestecau mirosul neplăcut de benzină, imaginile îngrozitoare provocate de viscol şi primejdia de moarte ce-i ameninţa la tot pasul. Lucrul cel mai greu de suportat era însă buna dispoziţie a lui John. Nămeţii uriaşi, asemeni aripilor albe ale unor păsări oprite în plin zbor, drumul înşelător, cerul mohorît, vehicolele părăsite de-a lungul străzilor şi pe şoselele pustii, picioarele ţepene ale unui cal mort care se iveau din nămeţi ici-colo, toate păreau să-i iasă dinadins în cale lui Sebastian, pentru a-l îndemna la luptă. Debordînd de vigoare, cu obrajii înroşiţi, el înfrunta oră după oră orice obstacol, cu încrederea uneori nefastă a omului convins că, pînă la urmă, forţa şi voinţa lui trebuie să în-

vingă. Ghemuită lîngă soțul ei, femeia cu pruncul în pîntec tremura sub blănuri, cînd privind cu spaimă prin sticlele ochelarilor, cînd acoperindu-și zadarnic cu fularul de lînă fața înghețată. Era pe jumătate moartă de frig și de foame, și curajul o părăsise cu totul.

Singurul lucru pe care părea că-l regretă John Sebastian erau distracțiile la care fusese nevoit să renunțe din cauza viscolului. Înjura într-una vremea, din cauza căreia trebuia să lipsească de la reprezentația Aidei, ce urma să aibă loc în seara următoare, pe scena Metropolitanului, și în care apăreau Nordica, Scotti, precum și noul și tînărul talent acoperit de glorie al Italiei, Enrico Caruso, despre care criticii spuneau că era „moștenitorul afecțiunii pe care americanii i-o dedicaseră lui Jean de Reszke". Opera și teatrul erau numai două din numeroasele pasiuni ale lui John, de fapt singurele două, se gîndi Claire, pe care le împărtășea din toată inima. În ciuda stării nenorocite în care se afla, gîndindu-se la rochia pe care ar fi trebuit s-o poarte în seara aceea la Metropolitan, o rochie din saten roz, cu garnituri de mărgean și aplicații de catifea neagră, pe care o diademă și un colier de perle ar fi pus-o mai mult în valoare, Claire nu se putu împiedica să nu simtă și ea un regret.

Ieșiseră din Bronx, apucînd-o pe drumul Poștei spre Boston, cînd începu să plouă. Claire se încleștă de brațul soțului ei.

— John, să nu mergem mai departe ! strigă ea, încercînd să acopere zgomotul motorului. O să ne răsturnăm cu siguranță !

— Dar unde vrei să oprim ? răcni el drept răspuns. Nu-ți fie teamă, Claire, o să ajungem cu bine. Mașina a mers pînă aici ca trenul, vezi bine. Pînă diseară sîntem acasă.

Cu mult înainte de apusul soarelui, trebuiră să oprească și să aprindă farurile. Puțin mai tîrziu, abia se mai tîrau cu o viteză de cinci mile pe oră. Claire simțea cum roțile mașinii patinau, încercînd zadarnic să înainteze în zăpada ce se transforma repede în gheață.

Buna dispoziție și înjurăturile lui John Sebastian dispăruseră ; nu mai scotea nici o vorbă.

După o bună bucată de timp, Claire deschise ochii.

Maşina era oprită în faţa unui grajd vechi, lîngă o căsuţă de bîrne. Un felinar cu gaz licărea în bătaia vîntului. Buimacă, Claire îşi văzu soţul coborînd şi croindu-şi cu greu drum pînă la uşa casei. Bătu, pînă cînd uşa se deschise; un om, cu o flanelă jerpelită, apăru privindu-l uluit.

— Ţi-am văzut firma de acolo! îl auzi Claire pe soţul ei strigînd. Mi-ar trebui puţină benzină. N-ai cumva de vînzare? Omul dădu afirmativ din cap. Iar soţia mea ar avea nevoie de o ceaşcă de cafea fierbinte şi de un sandviş.

John trebui să o ducă în braţe pînă în bucătărioara strîmtă plină de fum. Încăperea era murdară şi se mai vedeau urmele lăsate de muşte încă din vara trecută. Lui Claire i se păru însă că niciodată nu păşise într-un asemenea loc binecuvîntat. Se ghemui lîngă soba înroşită, sorbind cu nesaţ din cafeaua fierbinte ce-i părea o ambrozie cu culoare de mîl. Claire simţea cum, încet, prinde din nou viaţă.

— Bietul meu copilaş, se auzi ea murmurînd, mai eşti oare încă aici? Absurditatea acestui gînd o făcu să rîdă; înspăimîntată îşi dete seama că era pe cale să facă o criză de isterie. Se strădui să se stăpînească şi mai sorbi o înghiţitură de cafea, care-i izgoni pentru moment aceste idei nesăbuite.

Din nefericire ele reveniră însă foarte curînd, John dete peste cap grăbit cafeaua şi Claire pricepu că peste puţin coşmarul va reîncepe.

— Trebuie neapărat să plecăm? întrebă ea, căznindu-se să-şi domine tremurul din voce; ştia că John nu putea să sufere femeile fricoase. Aş prefera să rămînem aici decît să pornim iarăşi la drum. E periculos, John. Dacă de mine nu-ţi pasă, gîndeşte-te cel puţin la copil.

— N-o să vi se întîmple nimic, nici ţie, nici copilului.

Omul cu flanela jerpelită interveni.

— Soţia dumitale e însărcinată? Pe o noapte ca asta nu-ţi vine să scoţi din casă nici un cîine. Doamnă, ştiu că la mine nu e palatul doamnei Astor, dar vă pun cu plăcere la dispoziţie patul meu.

— Eşti prea amabil, şopti Claire. Ştia bine că totul era zadarnic. Orice opunere, orice argument n-ar fi făcut decît să sporească şi mai mult furia lui John, făcîndu-l să persiste cu şi mai multă hotărîre în îndărătnicia sa.

— Eşti gata, Claire?

Omul exclamă :

— E curată nebunie să plecaţi, domnule !

John Sebastian aruncă cîteva monede pe masa din bucătărie şi, apucînd braţul soţiei sale, o împinse afară, în noapte. O înveli la loc în maşină în tăcere. Cînd se urcă lîngă ea, i se adresă iritat :

— Ai să dormi în patul tău, şi încă astă noapte ! Doar n-am ajuns pînă aici ca să renunţ tocmai acum !

Nu, bineînţeles, gîndi Claire, acesta era lucrul cel mai important pentru John Sebastian, să nu dea niciodată înapoi, oricare ar fi fost preţul.

Spaima punea din nou rapid stăpînire pe ea. Sub pled, îşi prinse pîntecele cu mîinile crispate, ca pentru a-l apăra.

Accidentul surveni pe neaşteptate. Ploaia se transformase în lapoviţă, acoperind zăpada topită cu o pojghiţă subţire de polei. Maşina şovăi o clipă pe vîrful unei pante a drumului, îşi schimbă brusc direcţia şi o luă la vale, scăpînd de sub control.

Fiecare muşchi din trupul femeii se contractă subit. Se propti cu toate puterile în picioare, fixînd cu privirea îngrozită întunericul din faţă. Maşina enormă cîştiga viteză cu o repeziciune înspăimîntătoare. John Sebastian smucea cu violenţă într-o parte şi în alta volanul ce nu mai răspundea la comenzi.

La un moment dat, pierdură complet direcţia.

— John ! strigă Claire.

Acesta a fost ultimul sunet pe care John Sebastian îl percepu înainte de izbitură.

Avea impresia că cineva îi aplică lovituri puternice de ciocan în cap. Durerea îl făcea să-şi recapete cunoştinţa în întunericul geros. Fusese zvîrlit afară din maşină, dar era teafăr ; nimerise pe un morman de zăpadă, la marginea drumului. Zăcuse probabil acolo o bucată bună de timp ; pe cer se ridicase luna, iar ploaia se oprise. Se ridică pe jumătate din zăpadă, îşi prinse capul în mîini, dar zvîcniturile din tîmple nu încetau. Se sculă clătinîndu-se pe picioare şi-şi pipăi trupul. Îl durea peste tot, dar se părea că nu are nici o fractură.

Am avut noroc, gîndi John Sebastian.

Claire! îi străfulgeră deodată prin minte; înspăimîntat se uită jur împrejur.

În primul moment n-o văzu. Mașina zăcea pe spate — ca un animal răpus — pe jumătate în afara șoselei. Se izbise de un arbore bătrîn și se răsturnase. Bagajele și cumpărăturile făcute de Claire erau împrăștiate pe tot drumul.

În cele din urmă o văzu.

Fusese zvîrlită din mașina care se răsturnase peste ea. Era numai puțin prinsă dedesubt; cu greutatea lui, automobilul îi țintuise gamba stîngă și o parte din coapsă.

Femeia gemea.

— Claire! strigă John Sebastian ușurat.

Cu greu ajunse pînă la ea, luptînd cu alunecușul ce i fura picioarele.

Era leșinată; o șuviță de sînge se prelingea pe gheață, în locul în care se lovise cu ceafa. John Sebastian apucă automobilul căznindu-se din răsputeri să-l salte. Mașina era însă prinsă în gheață. Furios, își continuă sforțările, dar cînd simți că ceva se rupe sau cedează se opri. Oricum, singur tot n-ar fi putut să ridice mașina si s-o tragă în același timp pe Claire de sub ea.

— Claire! Cu privirea pironită pe figura învinețită a femeii, John Sebastian lupta din răsputeri cu panica.

Începu să alerge pe șoseaua pustie. La un moment dat alunecă și se prăbuși cu toată greutatea. Se ridică, cu cotul și șoldul îndurerate, și continuă să alerge.

Deodată, ca prin minune, doar la cîțiva zeci de metri în susul șoselei îi apăru o împrejmuire de uluci albe pe care zăpada era așezată ca o podoabă, un șir de pomi înalți acoperiți de gheață și, în spatele lor, o căsuță luminată. La poartă se afla un stîlp pe care se legăna în vînt o tăbliță neagră, ale cărei litere poleite luceau în lumina lunii.

Răsuflînd adînc, John Sebastian fixă cu privirile tăblița pe care sta scris *Cornelius F. Hall, doctor în medicină.*

Simți cum o imensă bucurie îl cuprinde. Smuci cu violență poarta, înaintă cu greu pe potecă și începu să bată cu pumnul în ușa medicului.

— Mi-e teamă că e ceva mai grav decît simpla fractură a piciorului și rana de la cap, domnule Sebastian, spuse doc-

torul Hall. Era un om scund, cu mişcări lente, în jur de patruzeci de ani; avea părul roşu ţepos, iar ochii căprui dădeau o impresie de oboseală. I-am pus piciorul la loc şi am pansat rana de la cap, totuşi nu-mi pot da seama încă de intensitatea comoţiei. Dar în orice caz, ăsta e lucrul cel mai puţin grav.

John nu auzea desluşit ce spunea doctorul. Zgomotul din cap se transformase într-un vuiet surd prin care lumea dinafară se făcea cu greu auzită. Aproape că nu-şi mai putea aminti cum izbutiseră s-o scoată pe Claire de sub maşină şi s-o aducă pînă în casă. Acolo, John se ghemuise în sala de aşteptare cu un aspect rece, în faţa focului ce abia pîlpîia fumegînd; aşteptase acolo mai bine de două ore, în timp ce doctorul cu soţia sa, o femeie tăcută, cu buzele subţiri — infirmieră calificată, după cît îşi amintea că îl asigurase doctorul Hall — se ocupau de Claire, în spatele uşii închise. Ceaşca de ceai pe care doamna Hall i-o oferise i se răcise în mînă.

— Cum adică, e lucrul cel mai puţin grav? întrebă el năucit.

Doctorul îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Te simţi bine, domnule Sebastian? Sigur? Poate că ar trebui să mă ocup de dumneata, cît mai este timp.

— Nu, nu. Vezi de nevastă-mea, ai grijă de ea, doctore. Nu-ţi mai pierde timpul aici cu palavre, omule! Ce face?

— Leziunile pe care le-a suferit şi şocul accidentului au declanşat travaliul, domnule Sebastian. Soţia dumitale va naşte înainte de vreme. Doctorul Hall părea mîhnit. Doamna Hall face în momentul de faţă toate pregătirile necesare. Şi acum, iertaţi-mă!

— Dar stai o clipă, omule, ai puţină răbdare! Nu te-am înţeles, mormăi Sebastian. Unul din numeroasele desene tăiate din magazinul „Gibson-Collier“ ce se aflau agăţate pe pereţii sălii de aşteptare era aşezat strîmb şi-i distrăgea fără încetare atenţia. Vrei să spui că soţia mea o să nască copilul acum, aici?

— Întocmai, domnule Sebastian.

— Dar e imposibil. Aşa ceva nu trebuie să se întîmple! Chipul palid al doctorului Hall se înroşi uşor.

— Omul propune și Dumnezeu dispune. Mi-e teamă că lucrul ăsta nu e la alegerea dumneavoastră.

— Dar nu pot îngădui una ca asta. Venele de la tîmple i se umflaseră lui John Sebastian, gata să plesnească. Are doctorul ei... la Rye... Unde e telefonul ?

— N-am telefon, răspunse doctorul Hall.

— Atunci un automobil, o sanie, orice. Știu eu ce șarlatan de felcer oi fi dumneata ? Mă reped după doctor.

— Nu am automobil, domnule Sebastian, iar saniei mele i s-a crăpat o tălpice azi după-amiază, cînd mă întorceam de la o vizită la un bolnav. Calul e în grajd, dar pe poleiul ăsta, nici dumneavoastră și nici calul nu veți putea înainta mai mult de cincizeci de metri. Vocea doctorului se înăsprise. Orice moment pe care mă faceți să-l pierd poate pune în pericol viața soției, domnule Sebastian. E soția dumneavoastră, bineînțeles, dar vă recomand să nu întîrziați prea mult în a lua o hotărîre.

John Sebastian se prăbuși într-un fotoliu în timp ce doctorul Hall îl fixa cu o privire sarcastică. Ușa misterioasă se deschise și doamna Hall îl chemă în grabă pe soțul ei :

— Doctore !

John Sebastian profită pentru a arunca o privire prin ușa deschisă. Claire zăcea întinsă pe pat, ca un cadavru. Doamna Hall dispăru. Ușa se închise din nou.

— Hotărîți-vă repede, domnule Sebastian. Ce fac, merg înainte sau nu ?

— Da, murmură editorul. Dar vei face tot ce-ți stă în putere, nu-i așa, doctore ?

— Trebuie să înțelegeți, domnule Sebastian, că soția dumneavoastră se află într-o stare de slăbiciune extrem de gravă.

— Am înțeles asta. Dar grăbește-te, omule ! Pentru Dumnezeu, du-te la ea !

Trecu apoi o veșnicie.

Lui John Sebastian i se păru la început că dacă țipetele nu încetează îi va exploda craniul. Cînd se opreau, el se surprinse însă rugîndu-se lui Dumnezeu să reînceapă.

I se perindau prin cap tot felul de gînduri absurde. Vedea totul ca prin ceață, și planta ornamentală veștedă, și pe

bărbosul din cromolitografia de pe poliţa căminului, şi covoraşul cu ciucuri de pe pianină, şi stereoscopul cu cutia de diapozitive de pe masă, şi portierele împletite din şnur verde ce mascau holul întunecos. La un moment dat se ridică brusc din fotoliu, pentru a îndrepta reproducerea din Collier care reprezenta o fată tînără şi pe care nu mai suporta s-o vadă atîrnînd strîmb. Pe pereţi mai erau şi alte tablouri, reproduceri după Frederic Remington, care înfăţişau, în tonuri de portocaliu, scene violente din vestul sălbatic. Îşi dădea seama că de îndată ce-şi lua privirile de la ele nu mai era în stare să spună ce reprezentau.

Doctorul Hall apăru apoi din nou, cu aerul său fantomatic. Intrase cu paşi mărunţi, fără zgomot, sorbind grăbit din ceai şi privindu-l pe John Sebastian pe deasupra ceştii. Halatul îi era pătat cu dîre lungi, roşii ; părea că trebuise să-şi şteargă în grabă mîinile pe el.

Soţul fixă fascinat petele roşii.

— Sînteţi tatăl unui fiu, domnule. Naşterea a avut loc la orele 1.09 noaptea. Primiţi, vă rog, felicitările mele.

— La 1.09 noaptea, rosti John Sebastian, cu voce tare. În cîte sîntem astăzi ?

— Puteţi înregistra naşterea pe data de vineri 5 ianuarie, deoarece a trecut de miezul nopţii. Doctorul vorbise pe un ton încurajator, dar ochii săi căprui, obosiţi, erau încă îngrijoraţi. Copilul e destul de mic, domnule Sebastian. Cam în jur de patru livre, cred.

— Unde sîntem aici, murmură editorul. În ce loc se află casa asta ?

— La marginea localităţii Mount Kidron, nu departe de linia ferată spre Pelham Manor. Să ştiţi că patru livre nici nu e rău pentru un copil prematur ; şi apoi e teafăr ca un dolar nou nouţ. Cum se termină totul, trebuie neapărat să vă examinez şi pe dumneavoastră, domnule Sebastian.

— Mount Kidron. John Sebastian îşi smulse cu greutate privirile de pe halatul însîngerat. Şi soţia mea ?

Doctorul Hall îi răspunse pripit :

— În asemenea împrejurări este de datoria mea să nu vă ascund nimic. Starea soţiei dumneavoastră este critică. De fapt... asta e situaţia. Eu voi face bineînţeles tot ce-mi stă în putere.

— Dar te rog, stărui John Sebastian. Dumnezeule! Te rog, doctore!

— De altfel, trebuie să ştiţi că... mai urmează încă un copil.

Uriaşul rosti cu o voce răguşită:

— Cum? Ce-ai spus?

— Vă daţi seama că prima naştere a slăbit-o pe soţia dumneavoastră pînă la un punct destul de critic. O a doua... Părul roşu al doctorului părea că zboară în toate părţile, deşi, de fapt, doctorul Hall nu făcea decît să clatine din cap. Ar fi mai bine să vă relaxaţi puţin, în timp ce eu mă ocup de pacientă. Poftiţi, beţi ceaiul ăsta care a mai rămas.

— Dar o s-o omoare! John Sebastian se ridicase în picioare şi se trăgea de guler; ochii săi holbaţi căpătaseră subit o privire fioroasă.

— Să sperăm că nu, domnule Sebastian.

— Scoate-i-l din pîntec, doctore! Lăsaţi-l să moară. Salvaţi-o pe ea!

— În starea în care se află soţia dumneavoastră, o intervenţie chirurgicală ar fi aproape sigur fatală. Şi apoi copilul are o poziţie absolut normală.

— Vreau să-mi văd soţia

Doctorul Hall îl măsură pe John Sebastian cu ochii săi căprui şi trişti.

— Regret, domnule Sebastian, rosti el răspicat, dar doamna nu vrea să vă vadă.

Apoi ieşi din nou.

John Sebastian se prăbuşi în fotoliu; căuta un sprijin în caracterul său ce fusese totdeauna autoritar şi dominator. Nu mai simţea nici măcar că ceaiul fierbinte din ceaşca pe care doctorul i-o pusese în mînă îi curgea pe pantaloni.

— Un geamăn... Lua-l-ar dracu!... Doamna nu vrea să vă vadă... Lua-l-ar dracu de geamăn!

Ceaşca îi alunecă din mîini, sfărîmîndu-se pe vatra căminului. Răspunzînd stropilor împroşcaţi, focul sfîrîi mînios.

John Sebastian nu mai auzea însă altceva decît ecoul mustrărilor ce se adresau nesăbuinţei sale; continua să-şi frîngă mîinile, într-o criză de disperare, ca un om copleşit de sentimentul vinovăţiei.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el cu o voce dură, ridicînd brusc capul.

Învăluită în urîțenia care te făcea să-i deosebești cu greu sexul, cu buzele subțiri, aproape invizibile, doamna Hall se oprise lîngă ușa închisă. Mîna cu care se ținea de clanța de porțelan albastru era atît de crispată încît părea decolorată, asemeni unui os înălbit de vreme.

Doctorul Hall se apropie încet de bărbatul prăbușit în fotoliu. Își dezbrăcase halatul ; mînecile cămășii îi erau sumese pînă deasupra coatelor, iar mîinile lui pistruiate erau albe și încrețite, ca și cînd le-ar fi spălat mult timp pentru a îndepărta orice urmă a atingerii cu moartea.

— Ce s-a întîmplat ? repetă John Sebastian ridicînd tonul.

— Domnule Sebastian... Doctorul făcu o pauză. Al doilea băiat, geamănul, s-a născut la orele 2,17...

— Nu mă interesează asta ! Ce face soția mea ?

Glacial, doctorul răspunse :

— Îmi pare rău, domnule Sebastian. Doamna a murit.

Se lăsă o tăcere mormîntală.

— Dacă doriți s-o vedeți...

John Sebastian clătină cu hotărîre de două ori din cap.

— Cum doriți. Poate vreți să vedeți cel puțin copiii, continuă doctorul.

— Nu ! se răsti uriașul, sărind în picioare. Fața îi era împietrită. Cît e ceasul, te rog ?

Doctorul Hall scoase din vestă un ceas de nichel.

— Patru fără două minute. După ce își drese vocea, continuă : Dar, domnule Sebastian...

— Dacă este vorba de onorariul dumitale, spune-mi suma și-ți dau imediat un cec.

— Nu, nu, domnule Sebastian. Nu despre asta e vorba.

— Ați întocmit certificatul de deces ?

— Nu încă.

— Te rog s-o faci. Voi îngriji ca o firmă de pompe funebre să fie înștiințată cît mai curînd. Cît despre copil, mă văd obligat să te rog pe dumneata și pe doamna Hall să aveți grijă de el, pînă voi putea aranja să fie luat de aici. Doc-

torul doamnei Sebastian îmi va cere, fără îndoială, să trimit o infirmieră calificată ca să-l aducă la Rye.

— Copilul ? întrebă mirat doctorul Hall. Vreți să spuneți desigur copiii.

— Am spus copilul, răspunse John Sebastian. Primul născut.

— Dar, domnule...!

— Soția mea mi-a dăruit un singur fiu. Celălalt a ucis-o, nu-l voi considera niciodată drept fiul meu. Nici nu vreau să știu de el. Ar fi extrem de penibil pentru mine... chiar și primul...

Se întoarse brusc.

Privirile doctorului Hall se încrucișară cu privirile soției sale, care se afla la capătul celălalt al încăperii.

— Nu pot să cred că vorbiți serios, domnule Sebastian.

John Sebastian izbucni în rîs.

— Spune unde pot închiria sau cumpăra o sanie și un cal ?

— Dar cum vă puteți abandona copilul în felul acesta, fără cea mai mică remușcare ? Oricum, este sînge din sîngele dumneavoastră.

— Nu vrei să mă înțelegi, doctore ! grăi editorul cu dezgust. Acest mic monstru mi-a ucis soția...

Doctorul tăcu, în timp ce doamna Hall se apropie timid, venind dinspre ușă.

— Totuși trebuie să aveți ceva în vedere cu... cel de al doilea copil, zise în cele din urmă doctorul. Ce aveți de gînd să faceți cu el ?

— Am să vă plătesc atît cît este necesar ca să-l țineți aci, pînă cînd avocatul meu va putea aranja să-l plaseze undeva, într-un fel oarecare. Bineînțeles, dacă vă deranjează...

— Oh, nu este vorba de nici un deranj, se grăbi să intervină doamna Hall.

— Nu, nicidecum. În vocea soțului ei se ghicea o dorință. Poate că aci este la mijloc mîna providenței, domnule Sebastian. Doamna Hall și cu mine n-am putut avea niciodată un copil și acest lucru a fost pentru noi o nefericire. Dacă decesul doamnei Sebastian în împrejurările acestea atît de

tragice vă face să acceptaţi ca fiu al dumneavoastră numai pe primul născut...

— Vrei să spui cumva, doctore, că dumneata şi doamna Hall aţi dori să-l păstraţi pe celălalt ?

— Dacă aţi vrea să ni-l lăsaţi...

John Sebastian dădu afirmativ din cap, plin de amărăciune.

— Al dumneavoastră să fie, şi vă doresc să vă aducă mai mult noroc decît mi-a adus mie.

Doamna Hall scoase o exclamaţie abia perceptibilă. Apoi, fără zgomot, ca un şoricel, se făcu nevăzută.

— Ar trebui însă procedat pe cale legală, spuse doctorul Hall. În aşa fel încît să nu vă mai puteţi răzgîndi. Ar fi prea crud pentru noi. Mă înţelegeţi, domnule Sebastian, nu-i aşa ? Avem nevoie de acte... va trebui să ne daţi anumite acte.

— Veţi primi toate actele pe care le doriţi. Vă dau o pensie pentru întreţinerea copilului. Desigur, în limitele posibilităţilor, doctore. Voi discuta cu avocatul meu despre acest lucru cu prima ocazie.

— Vă mulţumesc, domnule Sebastian. Vă mulţumesc mult, atît în numele doamnei Hall cît şi în numele meu.

— Dar propunerea dumitale este întru totul binevenită, doctore. Tonul lui John Sebastian devenise deodată absent. El se împletici, căutînd cu mîini nesigure spătarul fotoliului, pentru a se sprijini.

— Domnule Sebastian, strigă doctorul Hall, repezindu-se spre el.

— Nu, nu, nu te teme, n-am nimic, puţină ameţeală, parcă mi-ar fi creierul sleit...

— Poate ar fi mai bine să vă întindeţi puţin, domnule Sebastian.

— Nu ! Uriaşul îşi adunase iarăşi puterile. Nu mi-ai răspuns, unde pot să găsesc o sanie ?

Doctorul Hall îl scrută cu privirea şi apoi şopti :

— Da, poate că aşa e mai bine. Pe drumul Poştei, cam la o milă de aci, domnule Sebastian...

— A venit domnul Muncie, domnule Sebastian, îl anunţă servitoarea, o femeie între două vîrste, cu vocea plîngăreaţă.

Dar n-ar trebui să primiţi pe nimeni. Ar trebui să ne lăsaţi să chemăm doctorul.

Din pat, John Sebastian îi răspunse:

— Nu-mi mai împuia şi tu capul. Lasă-l pe Muncie să intre.

Era în după-amiaza zilei de miercuri, 11 ianuarie, 1905. Din patul cu polog în care zăcea întins, John Sebastian putea urmări valurile ce se rostogoleau pe plaja din Rye. Păreau îngheţate, tot aşa de îngheţate cum se simţea şi el. La fel s-ar fi simţit şi Claire... dacă ea ar fi putut să simtă ceva...

— Bună ziua, domnule Sebastian, se auzi o voce viguroasă.

— Intră, Muncie. Ia loc.

— Mi s-a spus că sînteţi bolnav, domnule Sebastian. Avocatul se aşeză lingă pat. Nu era o exagerare. Nu arătaţi de loc bine.

Între timp, John Sebastian dădea semne de nerăbdare.

— Ascultă, Muncie!

— După cîte am înţeles, aţi mai avut crize de astea de ameţeală şi înainte de înmormîntare, şi ele au continuat. De ce nu-i lăsaţi să cheme un doctor?

— N-am nevoie de doctori, Muncie. Vreau însă să fac un nou testament.

— Chiar acum? întrebă avocatul stînjenit.

— Acum, sigur că acum! Ce, nu-nţelegi ce vorbesc?

— N-ar fi mai potrivit să aşteptaţi pînă vă reveniţi complet după accident, domnule Sebastian?

John Sebastian îl fixă mînios.

— Adică vrei să spui că sînt iresponsabil?

— Nu, Doamne fereşte! se grăbi să răspundă Muncie deschizîndu-şi servieta. În ce sens doriţi să fie modificat testamentul existent, domnule Sebastian?

— Menţin legatele în favoarea servitorilor şi a funcţionarilor firmei „Sebastian & Craig", aşa cum au fost specificate. La fel şi mai departe. În schimb, de uzufructul atît al averii mele cît şi al averii soţiei mele — din momentul în care procedura legală se va încheia, şi această avere îmi va fi atribuită — va beneficia fiul meu John. John Sebastian se ridică în capul oaselor. Ştii despre care fiu vorbesc, Muncie?

— Bineînţeles, răspunse avocatul mirat. Copilul din camera de alături, de care se ocupă infirmiera. E un flăcău zdravăn, după cît se pare. Muncie tuşi. N-ar fi oare mai bine să lăsaţi toată treaba asta pentru altă zi, domnule Sebastian ?

— Da, da, copilul din camera de alături ! mormăi John Sebastian. Chiar aşa, Muncie, fiul meu John, singurul meu fiu. Aşa să şi scrii în testament : Unicul meu fiu, virgulă, John. Înţelegi ?

— Unicul meu fiu, virgulă, John, repetă încet avocatul.

— El va beneficia de uzufruct pînă la vîrsta de douăzeci şi cinci de ani, cînd va intra în deplinele sale drepturi. E clar ?

— Da, domnule Sebastian.

— Dacă s-ar întîmpla să mor înainte ca fiul meu să ajungă la majorat, tutorele va fi asociatul şi prietenul meu, Arthur B. Craig. Craig a acceptat de pe acum să-şi asume această răspundere. Tot Craig va fi şi executorul testamentar şi curatorul moştenirii, aşa cum e stipulat şi în testamentul existent. Dacă fiul meu decedează înainte de a împlini vîrsta de douăzeci şi cinci de ani, averea îi rămîne lui Craig. Asta e tot, Muncie. Scrie totul pe hîrtie, imediat.

— Mîine vă voi aduce testamentul la semnat, domnule Sebastian.

— Mi-l aduci să-l semnez chiar astă-seară. John Sebastian se lăsă pe spate, sleit de puteri.

Muncie se uită la ceas.

— Nu sînt sigur că voi putea să-l termin. Oricum, lucrurile nu sînt chiar atît de urgente, nu-i aşa, domnule Sebastian ? Avocatul încercă să schiţeze un zîmbet. Chiar dacă s-ar întîmpla să vă pierdem în clipa de faţă, fiul dumneavoastră este singurul moştenitor legal, moştenirea i-ar reveni în orice caz...

John Sebastian şopti :

— Vreau ca totul să fie pus pe hîrtie, sub semnătura mea, Muncie. Şi întocmai aşa cum ţi-am spus. Bolnavul se ridică brusc, în capul oaselor, răcnind : Ai înţeles, lua-te-ar dracu şi pe tine !

Avocatul se grăbi să iasă.

Muncie reveni în aceeaşi seară, însoţit de doi din secretarii săi. Îi citi lui John Sebastian testamentul, cu o voce tă-

ioasă, puţin ofensată. Editorul ascultă atent, aprobînd din cap la fiecare frază. Cînd avocatul sfîrşi, bolnavul, ţintuit în pat, apucă un toc şi semnă cu mare grijă cele două exemplare ale actului. Secretarii semnară şi ei, ca martori, şi toţi trei se pregătiră să plece.

— Vă mulţumesc, domnilor, spuse John Sebastian. Ascultă, Muncie...

Avocatul se întoarse.

— Iartă-mă dacă am fost prea grosolan. Dumneata, în schimb, ai fost plin de înţelegere.

— Ştiu eu, domnule Sebastian, poate că totuşi n-am fost suficient de înţelegător, replică avocatul. În orice caz, treaba s-a făcut. Mai aveţi ceva să-mi spuneţi ?

— Da. Mai este o chestiune pe care trebuie neapărat s-o aranjez... este vorba de un fond de curatelă... de anumite acte legale, care trebuie întocmite...

— Nici acestea nu se pot amîna pe mîine, domnule Sebastian ? întrebă Muncie surîzînd. Vă sfătuiesc cu toată seriozitatea să consultaţi un medic, înainte de a mai face vreun alt efort.

— Poate că ai dreptate, Muncie, murmură editorul. Am să-l chem pe doctorul Westcott, mîine dimineaţă. Cît despre ce ţi-am vorbit... bine, să rămînă atunci pe altă dată...

Vocea i se stinse. Avocatul ezită o clipă, apoi ieşi.

John Sebastian se lăsă pe spate, împăcat cu sine însuşi. Asasinul fusese deci înlăturat. Nu exista nici o menţiune despre el în testament ; nimeni — nici Muncie, nici Craig, nici vreo altă persoană din anturajul editorului John Sebastian, în prezent văduv — nimeni, în afară de doctorul Hall şi de soţia lui, nu avea cunoştinţă de existenţa micului asasin ; iar cei doi soţi aveau toate motivele să păstreze tăcerea.

John Sebastian se cufundă în somn — somnul în care îl surprinse moartea.

Servitoarea îl găsi ţeapăn a doua zi dis-de-dimineaţă. La stăruinţele prietenului şi asociatului său, Arthur Benjamin Craig, medicul legist procedă la autopsie. Se constată prezenţa unui cheag de sînge în creier. Cînd maşina se răsturnase şi-l aruncase afară, John Sebastian suferise un traumatism cerebral. Refuzul de a apela la îngrijire medicală

după accident îi provocase probabil moartea. Se spunea că dacă în ultimele cinci zile ale vieții, comportarea sa fusese oarecum ciudată, acest fapt era consecința directă a traumatismului suferit.

John Sebastian a fost înmormîntat în locul pe care familia Sebastian îl avea în cimitirul din Rye, alături de mormîntul proaspăt al soției sale.

Cînd doctorul Cornelius F. Hall citi știrea morții lui John Sebastian, îi spuse soției sale :

— Poate că sîntem mai norocoși decît bănuim. Omul ăsta era într-adevăr în stare de orice.

Pe doamna Hall o trecură fiorii ; dispăru în grabă în camera în care murise Claire Sebastian, transformată acum în camera copilului.

Prin informații discrete, doctorul Hall se asigură că John Sebastian murise înainte de a lua măsurile necesare în vederea instituirii fondului de curatelă promis.

Cînd dispozițiile testamentare fură publicate, doctorul Hall le citi cu mare atenție. Nu exista nici o clauză în favoarea celui de al doilea fiu ; de fapt, existența unui al doilea fiu nu era nici măcar menționată. Doctorul Hall zîmbi. Pe cît putuse stabili el, nici o persoană în viață nu bănuia că soția lui John Sebastian mai născuse un copil, pe lîngă copilul de sex masculin ce se afla sub îngrijirea unei infirmiere în casa Sebastian, la Rye.

— Trebuie să mulțumim pentru asta lui Dumnezeu, spusese soția doctorului. Ea se consacra noilor sale îndatoriri de mamă cu o voioșie care-l făcea pe doctor să fredoneze în barbă de fericire, în timp ce străbătea agale cu sania drumurile din sudul districtului Westchester.

Doctorul Hall înregistră nașterile la oficiul de stare civilă al primăriei din Mount Kidron. Avusese grijă să aștepte pînă cînd le putuse strecura printre alte șapte nașteri, din Mount Kidron și din împrejurimi, pe care le asistase. Ofițerul de stare civilă era surd și pe jumătate orb. În cei patruzeci și cinci de ani de cînd făcea această slujbă trecuse atît de multe nașteri în catastif, încît mintea sa nu mai reținea datele.

— În sfîrşit, acum sîntem la adăpost, îi spusese după aceea doctorul Hall soţiei sale.

— La adăpost împotriva cărui lucru, Cornelius ?

Doctorul Hall dădu din umeri.

— Nu se ştie niciodată.

Toate cele povestite mai sus se întîmplaseră în anul în care se năştea Ellery Queen, adică exact cu un sfert de secol înainte ca el să fi acceptat invitaţia de a participa la ceea ce avea să fie atît de neobişnuita vacanţă de Crăciun de la o reşedinţă din Alderwood, New York.

„MISTERUL PĂLĂRIEI ROMANE" de *Ellery Queen*

Această „problemă de deducţie" ne prezintă doi detectivi încă necunoscuţi, Queen senior şi junior. Tatăl este un om cumsecade jovial şi prizează cu patimă tutun, în timp ce fiul este un sofisticat şoarece de bibliotecă.

Amîndoi reuşesc să fie destul de simpatici, deşi au o modestie puţin afectată şi sînt cam prea asemănători în replici.

În ciuda unor defecte minore... această carte, care se adresează amatorilor de romane poliţiste construite pe un schelet strict logic, este scrisă cu destulă pricepere.

Saturday Review of Literature, 12 octombrie, 1929

Marți 24 decembrie 1929:

AJUNUL CRĂCIUNULUI

În care Ellery se alătură unui grup de invitați, pentru a petrece sărbătorile Crăciunului la țară, într-o reședință din Westchester, și în care John Sebastian face anumite aluzii la unele evenimente viitoare.

Faptul că lua în serios recenziile lucrărilor sale dovedea cît de tînăr era Ellery. Cele favorabile îl făceau să se umfle în pene, mai, mai să pocnească; cele critice îl făceau să se zburlească ca un arici. În general, recenziile romanului „Misterul pălăriei romane" fuseseră încurajatoare. Tonul ușor acid al notiței din „Saturday Review of Literature" îl costase însă foarte mult. Faptul că i se recunoștea doar „pricepere" îl irita; epitetul „șoarece de bibliotecă sofisticat" îl rănea în adîncul sufletului, iar acuzația de modestie afectată îl revolta pur și simplu. Orice lucrare de debut a unui autor tînăr are neapărat naivități și stîngăcii; s-o califici în fel și chip înseamnă de fapt că comiți o crimă împotriva naturii. Ellery era indignat.

Dar toate acestea aparțineau acum trecutului. Cartea apăruse pe la jumătatea lui august, iar recenziile pînă pe la finele lui octombrie; către mijlocul lui decembrie, pentru Ellery totul era uitat, ca și cînd nimic nu s-ar fi petrecut vreodată. Avea pe atunci încă încrederea aceea de sine infinit de elastică a tinereții, care rezistă oricăror încordări fără a

se frînge vreodată. De aceea — ca şi cum ar fi fost vorba de un lucru ce se cădea unui autor consacrat — Ellery acceptase fără cea mai mică surpriză invitaţia lui Arthur B. Craig de a petrece vacanţa de Crăciun, între ajun şi anul nou, la reşedinţa de la ţară a acestuia. Invitaţia îi parvenise cu mult înainte de „Thanksgiving Day“[1]. L-ar fi costat desigur să afle că fusese invitat mai curînd pentru reputaţia de „excentricitate“ de care se bucura, şi nu în calitate de tînără stea ce se ridicase recent pe firmamentul literar. Din fericire nu află niciodată acest lucru.

Singura legătură dintre el şi Craig era John Sebastian, pupilul lui Craig, pe care Ellery îl cunoştea. Tînărul Sebastian locuia în Greenwich Village[2]; Ellery îl întîlnise acolo, la diferite serate artistice şi literare. O anumită agresivitate, trăsătură comună ambilor, îi făcuse să se apropie unul de altul. Sebastian se ocupa de poezie ca diletant, avea mult farmec şi, pe cît bănuia Ellery, şi oarecare talent; nefăcînd parte chiar din „generaţia pierdută“ a lui F. Scott-Fitzgerald, avea mai curînd un aspect byronian, cu ochii pătrunzători, cu părul lung şi lins — tipul pe atunci la modă în boema newyorkeză. Ori de cîte ori venea vorba despre bogatul său tutore, John Sebastian folosea nuanţa de afecţiune cinică şi tonul protector şi amuzat pe care adesea tinerii îl au faţă de oamenii mai în vîrstă care-i răsfaţă.

Arthur Benjamin Craig era tipograf, dar nu un tipograf obişnuit, ci un adevărat artist în imprimarea de ediţii bibliofile; pe drept cuvînt, se putea spune că reuşise să-şi ridice meseria la rangul de artă. Afară de legăturile pe care le avea cu tînărul Sebastian şi de faptul că tipografia lui Craig tipărea cărţile de mare succes publicate de editura Dan Z. Freeman — în care şi el îşi publica lucrările — Ellery nu ştia nimic altceva despre Craig.

Acceptase totuşi invitaţia imediat. Abia mai tîrziu, chiar în preajma Crăciunului, se gîndise că tatăl său rămînea singur de sărbători. Se oferise atunci să renunţe la invitaţie, găsind o scuză oarecare, dar inspectorul Queen nici nu vrusese să audă de un astfel de sacrificiu din partea fiului său.

---

[1] Sărbătoare americană ce are loc în a patra joi din luna noiembrie; sărbătoarea a fost instituită de puritanii englezi, care au întemeiat colonia Plymouth în anul 1620, ca mulţumire adusă lui Dumnezeu pentru faptul că supravieţuiseră.

[2] Cartier din New York, sediu al boemei artistice şi literare.

— Pista cea nouă ce s-a ivit în cazul Arnold Rothstein o să-mi dea destul de lucru pînă după Anul Nou, îl asigurase inspectorul. Tu, băiete, du-te la Alderwood și distrează-te bine. Ai grijă doar să nu te întreci cu ginul contrafăcut[1].

Ellery zîmbi.

— După spusele lui John, e mai probabil să bem doar șampanie franțuzească și whisky scoțian vechi.

Inspectorul îl privi sceptic. De altfel, îl mai îngrijora ceva.

— Jurnalele anunță că vom avea un Crăciun cu zăpadă mare. Cînd vrei să pleci ? îl întrebă el pe Ellery.

— Marți după-amiază.

— Se prevede viscol puternic luni și ninsoare abundentă marți. Nu crezi că ar fi mai bine să iei trenul ?

— Dar bătrîna mea Dussey nu m-a lăsat pînă acum niciodată în drum, tată, doar știi foarte bine.

De fapt, Duesenbergul lui Ellery nu era chiar o limuzină luxoasă de oraș, de tip nou. Era un model decapotabil, din 1924, o mașină uzată și ponosită de cele 135 000 mile pe care le parcursese fără prea multe menajamente ; Ellery ținea la ea ca la un cal de călărie bătrîn, care mai poate fi încălecat.

— Și apoi, tată dragă, nu uita că mi-am cumpărat și lanțuri noi Weed. Totul o să meargă bine, n-avea nici o grijă.

Așa cum se prezisese, în zorii zilei de marți, 24 decembrie, o ninsoare abundentă începuse că cadă. La plecarea lui Ellery, către prînz, străzile erau deja albe.

El ceruse personalului de la garajul de pe strada 87 West, unde-și ținea mașina, să ridice capota și să pună părțile laterale, astfel încît să fie ferit de zăpadă ; în schimb, împotriva vîntului, un crivăț viclean ce pătrundea prin pînza părților laterale ca prin strecurătoare, nu reușeau să-l apere nici șuba veche de urs, nici apărătorile îmblănite pentru urechi. Cînd ajunse la hotarul districtului Westchester, se simțea asemeni unui mastodont îngropat în ghețurile Siberiei. Pe drum fusese nevoit să intre într-un bufet din Mount Kidron și să bea o ceașcă de cafea caldă, botezată pe ascuns din belșug cu coniac din sticla pe care o purta la el. La Mamaroneck și la White Plains oprise din nou și se mai încălzise pe dină-

[1] Acțiunea romanului se petrece în epoca în care în S.U.A. era în vigoare legea prohibiției băuturilor alcoolice, epocă în care contrabanda și contrafacerea acestor băuturi era în floare.

untru cu cîte o duşcă ; la ieşirea din White Plains, cînd o apucă spre nord-est, pe drumul către Alterwood, sticla era goală. Astfel ajunse la destinaţie într-o stare de agreabilă indiferenţă, pe jumătate îngheţat, pe jumătate înfierbîntat.

Oraşul Alderwood, aflat la 40 de mile de New York, era o aşezare de mici proprietăţi presărate din abundenţă cu arbori bătrîni, să tot fi avut o populaţie de 6 mii de locuitori. În cinstea Crăciunului, strada principală a minusculului şi imaculatului centru comercial era întretăiată de ghirlande de lumini aprinse. Vitrinele prăvăliilor, împodobite ca de sărbători şi acoperite cu flori de gheaţă, scînteiau. Ellery se interesă şi află că reşedinţa lui Craig se afla la capătul dinspre nord al oraşului. După căutări ca prin vis şi după un ocol care-l purtase prin vreo două fundături, ajunse în sfîrşit la ea.

Era o clădire enormă, ce părea a se lăţi la nesfîrşit ; deasupra, format din două etaje şi o mansardă, se înălţa un acoperiş uriaş, atît de disproporţionat, încît părea adăugat peste restul clădirii. Ellery caracteriză reşedinţa lui Craig drept un strălucit exemplu al acelui stil de clădiri americane, colţuroase şi acoperite cu şindrilă, proprii epocii de la 1880. Două rînduri de bovindouri pretenţioase, aşezate unul deasupra altuia, între şindrila înnegrită de vreme a peretelui lateral dinspre drum, dădeau clădirii un neaşteptat aspect modern. Intrarea, în unghi drept faţă de aleea principală, se deschidea larg dintr-un portic sprijinit pe stîlpi de piatră. Toată monstruozitatea aceasta, înconjurată de o pădurice de arbuşti, domina creasta unor peluze unduite, acoperite de zăpadă, şi dădea impresia unui bătrîn lup de mare cu o barbă ţepoasă.

Poate datorită fierbinţelii plăcute ce-l învăluia, înaintînd la volanul Duesenbergului pe aleea aceea seniorală, Ellery avea senzaţia ciudată că se îndreaptă cu toată pompa spre intrarea de onoare de la curtea reginii Elisabeta a Angliei. Uşor ameţit cum era, nu l-ar fi surprins nicidecum dacă ar fi fost întîmpinat de lachei cu peruci, în livrele cu blazoane ducale, şi de către un amfitrion purtînd un guler de dantelă scrobită, tunică de mătase şi pantaloni strînşi pe picior.

Prin faţa ochilor i se şi perindau trunchiuri întregi de copaci, arzînd în cinstea Crăciunului, lespezi aşternute cu

rogojini și cîini lacomi, trăgînd din hălci de vînat. Și, bineînțeles, băuturi aburinde, servite din belșug în căni de cositor.

Începu să fluiere o melodie veselă.

La intrare îl întîmpină John Sebastian. Era un tînăr brun, înalt, cu o siluetă elegantă ; alături de el se afla un munte de om, care semăna cu președintele Hoover și cu Henric al VIII-lea, un uriaș cu figura pătrată și bărboasă, ce trăgea pașnic dintr-o pipă enormă și surîdea în semn de bun venit.

— Bine c-ai sosit, Ellery, exclamă tînărul Sebastian, sărind în zăpadă și strîngîndu-i mîna. Nu te îngriji de mașină și de bagaje. Arthur, dă-mi voie să-ți prezint pe Ellery Queen. Omul ăsta sperie și pe balauri cu mintea lui complet ieșită din comun. Cît despre tatăl său, el este un inspector de poliție așa cum scrie la carte.

— Și care prizează cu pasiune tutun, nu uita asta, adăugă dojenitor Ellery. Mă simt onorat, copleșit și înghețat ca un sloi de gheață, domnule Craig, continuă el, întinzînd mîna dreaptă, pe care Arthur Craig i-o strînse ca în menghină cu o vigoare pe măsura taliei sale, care nu trăda cei șaizeci și trei de ani pe care-i avea. Părul și barba uriașului erau încă blonde și stufoase. Ochii negri ce te priveau din capul masiv erau la fel de vioi ca și ai tînărului Sebastian ; din ei radia însă o înțelegere și o generozitate pe care nici ochii lui John nici ai lui Henric al VIII-lea n-o aveau. Așa cel puțin i se păru lui Ellery.

— Ce zici, e o figură cu adevărat paternă, spuse John solemn. Mîna asta m-a ținut în frîu, încă de cînd eram un băiețandru.

— Așa e, dar mă tem că rezultatele sînt cam îndoielnice, mormăi Craig îngăduitor. Bine ai venit, domnule Queen ! Nu ai motiv să fii onorat și copleșit. Cît despre faptul că ești înghețat, treaba asta o putem lecui pe loc. Felton, ai grijă de bagajele și de mașina domnului Queen. Un valet voinic, îmbrăcat în negru și cu papion, se îndreptă spre mașină. Grogurile sînt calde și ne așteaptă.

Nu e nevoie să spunem că erau servite chiar în căni de cositor. Pe Ellery nu-l mai surprinse faptul că se află deodată în holul acela uriaș, cu aspect feudal, cu pereții îmbrăcați pînă la jumătate în lambriuri de stejar, cu tavanul spri-

jinit pe grinzi de lemn și cu jilțuri țintuite cu aramă ; căminul, cu o hotă din tablă de aramă, se înălța de la podea pînă la tavan ; peste tot ochii întîlneau doar aramă, piele și fier forjat. Urmîndu-l pe Felton, urcă la etaj, întovărășit de prietenul său și de o cană plină cu o băutură aromată. Entuziasmat, Ellery remarcă :

— Ce minunat loc pentru o vacanță de Crăciun, John. Am impresia că-l și aud pe sir Andrew Aguecheek cum i se adresează lui sir Toby : „Ce-o să mai petrecem aici !"

— Da, iar bătrînul Belch răcnește : „Ce altceva am putea face ? Doar de aceea sîntem născuți sub semnul Taurului !"

— În ce mă privește, sînt născut în zodia Gemenilor.

— După cum spune o doamnă bătrînă și deosebit de anostă, pe care ai s-o cunoști imediat, oamenii se cunosc după zodie. Vorbesc serios, spuse John apucîndu-l pe Ellery de braț. Părea că se bucură ca un copil. Copoi bătrîn ce ești ! Nici nu știi ce bine-mi pare c-ai venit. O să fie o vacanță cum nici nu visezi.

— Fără crime, sper.

— Pe dracu, ar trebui să-ți schimbi programul atunci. Asta e camera ta, Ellery. Dacă dorești ceva, îl suni pe Felton, și după ce-ți revii, coboară. Ți-am pregătit o mică surpriză și vreau să ți-o prezint.

— Chiar acum ? Nu e prea devreme ?

— Să ți-o prezint, adică să-ți fac cunoștință cu ea. Surpriza se cheamă Rusty Brown. Nu mai are rost să ascund.

— Rusty Brown ! Pare un nume de jucător de baseball.

— Doamne ferește ! Și te anunț că sîntem foarte buni prieteni, așa că fii atent, Ellery. *Comprends ?*

— Dar am eu aerul că m-aș putea purta ca un bădăran ?

— Cînd e vorba de domnișoara Brown, orice individ în pantaloni poate fi un bădăran, pînă la proba contrarie. John Sebastian redevenise serios. Și, apropo, cînd cobori să nu-ți vină cumva ideea să faci vreo excursie. În căsoiul ăsta vechi sînt treizeci de încăperi, sau chiar mai mult, risipite în diferite aripi. Jumătate din ele nu sînt niciodată folosite. Cînd eram copil, găseam aici mai multe ascunzători decît puteau găsi copiii regelui James. Dacă s-ar întîmpla să te pierzi în vreuna din ele, s-ar putea foarte bine să nu mai dăm de tine pînă după Bobotează. Nu întîrzii mult, nu-i așa ?

Dînd ochii cu „surpriza“ lui John Sebastian, Ellery avu un sentiment de mare uşurare. Fără îndoială, Rusty Brown avea ceva inefabil, plin de spirit şi eleganţă. Era o fiinţă vioaie, fără asperităţi, cu trăsături de fetiţă şi gropiţe în obraji ; părul roşu, ondulat, era tuns scurt, după ultima modă ; era îmbrăcată cu mult şic, dar fără multă căutare, şi purta nişte cercei în aparenţă din oţel sudat ce atrăgeau privirile. Semăna surprinzător de mult cu Clara Bow. Ochii ei verzi te priveau însă drept în faţă, şi lui Ellery îi plăcu felul sincer şi hotărît în care îi întinse mîna. Rusty era o foarte talentată desenatoare de bijuterii, modele de ţesături, tapete şi alte lucruri de acest gen. Deşi nu avea decît douăzeci şi patru de ani, aceeaşi vîrstă cu logodnicul ei, deschisese un magazin pe bulevardul Madison, iar „creaţiile Rusty Brown“ erau din cînd în cînd menţionate în rubrica „Ecouri din oraşul nostru“ a ziarului „New Yorker“ şi erau apreciate de societatea bună de pe bulevardul Park.

— Dumneata eşti deci noua stea ce începe să strălucească pe firmamentul literar. John ne-a împuiat urechile vorbindu-ne despre dumneata, spuse Rusty Brown. Vocea îi era limpede, lipsită de orice nuanţă echivocă, aşa cum îi erau şi privirile. M-a convins chiar să-ţi citesc cartea.

— Acesta este un gen de provocare căruia n-am ştiut niciodată să-i fac faţă, replică Ellery. Ce pot să spun, decît să vă întreb dacă v-a plăcut, domnişoară Brown ?

— Am găsit-o teribil de inteligentă.

— Trebuie să trag oare concluzia că e un defect ?

— Da, în fine, poate că e prea inteligentă. Rusty zîmbea arătîndu-şi gropiţele nevinovate. Dacă-mi îngădui, aş spune că se simte că e opera unui tînăr.

— Să te fereşti de fata asta, Ellery, spuse John drăgăstos. Să ştii că lasă sînge.

— Dar am şi început să sîngerez, nu vezi, gemu Ellery.

— Nu e nici o crimă să fii tînăr, domnule Queen, adăugă Rusty. Crimă este doar să laşi să se vadă acest lucru.

— De fapt, eu sufăr de hemofilie, să ştiţi, spuse Ellery. Doamna este mama prea temutei domnişoare Brown ?

Doamna Brown semăna cu Rusty văzută într-o oglindă deformantă ; avea ochi verzi vicleni, dinţi stricaţi, iar părul roşu îi bătea într-o nuanţă de roz şters. Întreaga ei făptură transmitea o tensiune a cărei vibraţie putea fi aproape auzită

și care o făcea să semene cu o meduză. Ellery o clasă imediat drept sufragetă ori, în orice caz, drept o ființă cu o credință fanatică în ceva. Pînă la urmă se dovedi că doamna Brown era o adeptă convinsă a astrologiei și, în general, o zeloasă practicantă a științelor oculte, ea însăși mediu amator. Numele ei de botez era Olivette.

— Dumneata ești născut în zodia Gemenilor, nu-i așa, domnule Queen ? îl întrebă imediat doamna Brown pe Ellery, plină de siguranță.

— Da, dar de ce mă întrebați asta, doamnă Brown ?

— Eram sigură. Gemenii domină intelectul, ori John spune că dumneata ești prin excelență un intelectual.

— Mama e un fel de oracol. Asta nu împiedică însă ca unele informații, dinainte cunoscute, să-i fie uneori utile, spuse Rusty sec. Vrei să-mi dai ceva de băut, dragul meu ?

— Tînăra aceasta este nepoata mea Ellen, domnule Queen, interveni Arthur Craig. A sosit tocmai de la universitatea din Wellesley pentru sărbători. Mîna uriașului mîngîia mîna lungă și delicată a fetei. Ellen, John și tipografia A. B. C. constituie cele trei rațiuni ale existenței mele. De altfel, mi-am și pus amprenta pe toate trei.

— Realizarea pe care o prezentați în momentul de față este într-adevăr desăvîrșită, domnule Craig, exclamă Ellery. Tot dumneavoastră ați crescut deci și acest încîntător exemplar feminin ?

— Da. Tatăl lui Ellen a murit curînd după nașterea ei. Era singurul meu frate. Bineînțeles, Ellen și mama ei s-au mutat după aceea la mine. Marcia era bolnavă și nu ar fi putut în nici un caz să-și crească copilul fără sprijinul cuiva. Mai tîrziu s-a prăpădit, iar eu a trebuit să țin atît locul tatălui cît și al mamei lui Ellen.

— Da, tu ai fost unica mamă ținută în captivitate și purtînd barbă, interveni Ellen mîngîind tandru barba lui Craig. De altfel ești un caz unic, în toate privințele. Oare și dumneata ai de gînd să mă tratezi de sus, domnule Queen, pentru faptul că nu mi-am luat încă diploma ?

— Te rog să crezi că felul admirativ în care m-am exprimat adineauri despre dumneata mi-a fost impus de realitate, domnișoară Craig. Și, spune, cînd va avea universitatea Wellesley regretul de a se despărți de dumneata ?

— În iunie.

— Poate că voi fi și eu acolo, replică Ellery curtenitor.

Ellen izbucni în rîs. Se putea spune, fără exagerare, că era rîsul cel mai drăguț din lume, amuzat, muzical, feminin și natural în același timp. Era o fată înaltă și-și purta îndrăzneț capul frumos, cu trăsături ascuțite și fine, sub fruntea largă. Ellery înțelese îndată că domnișoara Craig ascundea în ea mai mult decît apărea la suprafață. Zăceau în ea comori ascunse, pe care era ispitit să le exploreze.

De aceea, cînd John și Rusty ieșiră să întîmpine pe ceilalți oaspeți ce trebuiau să sosească, și în timp ce, amuzat, Craig se lăsase răpit de doamna Brown, care ținea cu orice preț să-i facă horoscopul, Ellery întrebă :

— Nu te deranjează să rămîi în compania mea, domnișoară Craig ?

— Trebuie să-ți dezvălui un secret, domnule Queen. De cum ți-am citit cartea, am făcut o pasiune nemăsurată pentru dumneata.

— Slavă Domnului, că nu mă consideri și dumneata prea tînăr, îi spuse el îngrijorat. Dumneata ai trecut de douăzeci și unu de ani, nu-i așa ?

Ellen rîse.

— Împlinesc douăzeci și doi, în aprilie.

— Atunci să căutăm un colț lîngă cămin, sau în alt loc unde să nu fie nimeni, și să continuăm ancheta, zise Ellery încîntat.

Un automobil mare verde, un Marmon de opt cilindri, își croia cu greu drum prin zăpada tot mai mare, ce acoperea strada principală din Alderwood. Mașina nu avea lanțuri la roți iar stîngăcia cu care conducea tînăra de la volan îl făcea pe tovarășul său de drum să stea crispat pe marginea banchetei.

— Pentru Dumnezeu, Valentina, fii atentă cum conduci !

— Îți spun că poți să compui foarte liniștit un poem simfonic, Marius, îi răspunse fata. Fii sigur că te duc teafăr la destinație.

— Dacă ai avea un dram de minte, ar trebui cel puțin să oprești la un garaj să punem lanțurile la roți.

— Potolește-te, uite că aproape am ajuns.

Valentina Warren era o persoană cu un temperament pasionat și vioi. Avea la activul ei o carieră teatrală în cursul

căreia interpretase roluri mari în repertoriul de vară, precum și roluri mici pe Broadway. Atît în aspectul exterior cît și în stil, o imita pe Joan Crawford, pe care o văzuse nu mai puțin de cinci ori în „Femeia îndărătnică". Ca să ajungă să joace la Hollywood, Valentina ar fi fost în stare să întreprindă o cruciadă. Într-adevăr, a-și cîștiga faima de vedetă de cinema echivala pentru ea cu cucerirea potirului Sfîntului Graal.

Valentina îmbrăcase pentru voiaj un costum sport, după ultimul număr din „Vogue" — pantaloni de schi norvegieni, o jachetă de postav gros și moale verde închis, și o beretă asortată. Peste costumul acesta era înfășurată, ca într-o capă, într-un mantou verde de stofă, cu guler și manșete din blană de vulpe neagră. Avea o predilecție pentru culoarea verde, deoarece în combinație cu părul auriu vaporos și cu tenul ei marmorean, verdele îi dădea ceea ce i se părea ei a fi „un aer de tragedie greacă". Unul din puținele lucruri care reușeau s-o irite pe Valentina era să se spună că e „amuzantă". După părerea ei, prestigiul nu putea fi despărțit de un anumit aer solemn.

Dacă pesimismul romantic era complet străin de firea Valentinei, el era însă trăsătura dominantă a tînărului Marius Carlo. În ascendența acestuia, se amestecau sînge spaniol și italian, ba chiar și puțin sînge irlandez, iar sufletul îi era tot atît de sumbru și de inegal ca și tenul. Marius avea o înclinare vădită spre autodepreciere. Romantic și imaginativ, chinuit de conștiința dureroasă a avatarurilor sale fizice, el își atribuia o valoare mai mică decît avea în realitate și se folosea de sarcasm ca armă de apărare. Marius Carlo era compozitor. Talentul său viguros, deși lipsit de mare originalitate, își avea rădăcinile în muzica lui Stravinski și Hindemith. Recent, Carlo căzuse sub influența compozitorului austriac modern Arnold Schönberg, scrisese în limbajul acestuia numeroase compoziții atonale, concise, pe care nimeni, bineînțeles, nu le asculta, în afară de un grup de admiratori entuziaști din Greenwich Village — poeți, artiști și muzicieni, care erau tot atît de legați de Carlo ca și ciupercile parazite de organismul pe care trăiesc.

Marius își cîștiga existența cîntînd la violă în orchestra simfonică a lui Walter Damrosch, ale cărei concerte erau transmise în întreaga Americă sîmbătă seara, la orele 21, de

către postul NBC. Pentru el concertele acestea erau un adevărat calvar. De aceea, cînd primise invitația de a-și petrece Crăciunul la Alderwood, Marius Carlo anunțase imediat conducerea orchestrei Damrosch că e bolnav de dublă pneumonie.

— Mizeria aia de simfonie a lui Ceaikovski pot s-o cînte foarte bine și fără mine, spusese el cu dispreț prietenilor, adăugînd apoi plin de speranțe : Poate dă Dumnezeu și mă concediază.

Avea platfus din naștere și trebuia să poarte branțuri în pantofi. Din cauza aceasta avea un mers greoi, care, cînd se grăbea, se transforma într-o fugă stîngace. „Marius Crabul, ăsta sînt !" obișnuia să spună caustic despre el.

După ce Valentina reușise să parcurgă fără accidente strada principală, acoperită cu polei, Marmonul se îndrepta acum spre capătul dinspre nord al orașului Alderwood.

— Marius, tu ai idee ce se pregătește ? întrebă deodată Valentina.

— Ce se pregătește, unde ?

— Acolo unde mergem. Știi cumva ce rost are toată petrecerea asta ?

— De unde să știu. Perioada în care John mă iniția în secretele lui e de mult îngropată în deșertul timpului.

— Oh, renunță odată la tonul ăsta de Oedip, Marius. Doar știi bine ce vreau să spun. John are ceva în gînd, dar ce ?

— N-ai decît să-l întrebi pe el. Încruntat, Marius fixa drumul acoperit cu zăpadă. Tot ce sper eu, e ca băutura să fie bună.

— John a făcut unele aluzii foarte misterioase, continuă Valentina îngîndurată, la un lucru important care se va petrece în jurul Anului Nou. Aș fi tare curioasă să știu despre ce-i vorba.

Tînărul muzician își dezveli dinții, schițînd ceea ce ar fi trebuit să fie un surîs.

— Poate e mai bine să nu știm !

— Ce vrei să spui ?

— Mergi mai încet, ce dracu faci !

— Am înțeles. Ascultă, Marius, știi într-adevăr ceva ?

— Tu n-ai văzut-o pe Rusty în ultimele săptămîni ?

Actrița păru mirată.

— Nu, dinainte de „Thanksgiving Day"

— Lucrurile par să se precipite, judecînd mai ales după inelul pe care-l poartă Rusty.
— S-au logodit cumva ! exclamă Valentina.
— Inelul nu vrea să însemne decît un flirt. Așa spun ei. Un fleac de piatră de patru carate.
— Și crezi că, în timp ce vom fi aici... ?
— De la John te poți aștepta la orice. Chiar și la o căsătorie, răspunse Marius ridicînd din umeri. Destinul, Valentina. Ceea ce e scris să se întîmple, se va întîmpla.
— Oh, mușcă-ți limba. Eu nu cred.
— Nu ? replică Marius insinuant.
Fata îl străfulgeră cu ochii ei violeți, apoi își îndreptă din nou privirea asupra drumului.
— Nu neapărat, răspunse ea tot atît de insinuant. Știi Marius... tu ai putea să mă ajuți. Adică... ne-am putea ajuta unul pe altul.
La rîndul său, Marius o privi fix, izbucnind apoi în rîs.
— Ce bestie ești. Ți-ai dat seama deci. Și eu care credeam că nu se vede.
— Ești de acord, Marius ?
Marius tăcu un moment.
— La urma urmei, de ce nu ? șopti el după aceea, cuibărindu-se mai adînc în șuba și în fularul său.

— Continuă să ningă, anunță Ellery, care, împreună cu Ellen, se oprise în hol să-și scuture zăpada de pe pantofi.
— Da, se întunecă tot mai tare și se lasă ger. E o vreme minunată pentru Crăciun, adăugă Ellen.
— Veniți amîndoi aici, lîngă foc, îi pofti Craig. Ție ți-au înghețat mîinile, Ellen.
— În schimb, uite ce văpaie are în ochi, interveni John. În lipsa lui Felton care plecase la gară cu Peerlessul lui Craig, John făcea pe barmanul. Surioară, vrei un cocteil ?
— Da, te rog !
— Și tu Ellery ?
— Sigur. Spune, cîte persoane trebuie să mai vină, John ?
— Patru. Îți mai dau și ție unul, Marius ?
— Oricîte, răspunse Marius Carlo.
Craig interveni și el :
— Nu mi-e teamă. Dan Freeman și Roland Payn trebuie să sosească împreună. Dan are o limuzină Lincoln care răz-

bește oriunde pe orice vreme. Sam Dark vine doar din capătul celălalt al orașului. Așa că, dacă și reverendul Gardiner sosește cu bine cu trenul...

— Sper că trenurile dinspre New York continuă să circule, spuse Rusty. Tocmai moșulică ăsta drăguț nu trebuie să lipsească, nu-i așa, scumpule ?

— Aș prefera să-mi tai gîtul, zise John, imitînd tăișul unui cuțit cu palma. Tu vrei ceva de băut, Val ?

— Mulțumesc, nu chiar acum. Apoi, Valentina întrebă vioaie : Dar spune, ce rost are un preot aici, Rusty ?

Pe Rusty o pufni rîsul.

— La timpul său veți afla totul, copii, zise John. Ei, Ellery, vino să-ți torn și ție.

— Măi, băiete, las-o mai încet ! Parcă spuneați că vine și un domn Freeman. E vorba de Dan Z. Freeman, domnule Craig ?

— De el în persoană, domnule Queen.

— Asta e bună ! Se mai întîmplă deci și minuni ! Dar cum ați reușit să-l faceți pe Freeman să accepte o asemenea invitație ? Este unul dintre oamenii cei mai retrași din cîți am întîlnit vreodată. E și editorul meu, știți ?

Craig zîmbi.

— Știu.

— Atunci, e în regulă. Cel puțin doi dintre cei prezenți vor avea ceva comun, mormăi Marius Carlo, privind fix în fundul paharului. Dumneata, Queen, te vei putea plînge lui Freeman de publicitatea pe care a neglijat-o s-o facă lucrării dumitale, iar Freeman îți va putea comunica numărul de exemplare vîndute din cărțile de succes publicate de editura sa.

— Ascultă, Marius ! interveni Ellen în șoaptă.

— Să nu-l iei în serios, Ellery, zise Rusty. Marius disprețuiește tot ceea ce consideră că nu e artă.

— Și în special arta de proastă calitate, preciză Marius.

— Da, mai ales dacă aduce și bani, interveni și Ellen tăios.

— Încetează, Marius ! Nu crede nici un cuvînt din tot ce spune, Ellery, dar îl roade gelozia. După părerea mea, cartea dumitale... *c'est une merveille !* exclamă Valentina.

Ellery îl privi cu interes pe Marius, apoi rosti senin :

— Ar fi poate mai bine să schimbăm subiectul. Domnule Craig, pot să vă întreb cine este domnul Payn?

— Payn? E avocatul meu şi totodată un vechi prieten. Între timp uriaşul îl observa şi el pe tînărul muzician. Cît despre Sam Dark, el este doctorul familiei noastre încă de cînd ne-am stabilit în Alderwood. Ah, doamnă Brown, vă aşteptam cu nerăbdare.

— V-am studiat din nou horoscopul, domnule Craig, exclamă gălăgios mama lui Rusty dînd buzna în încăpere. Cred într-adevăr că iniţial am făcut o mică eroare. Poziţia lui Jupiter în ascensiunea dumneavoastră...

— Înţeleg deci că nu am motiv să mă tem de nimic. Craig zîmbea. Un Martini, doamnă Brown?

— Da. Aş bea cu multă plăcere un Martini. Ştiţi, e făcut cu ienupăr, şi ienupărul are puteri extraordinare. Dacă îndrăzneşti cumva să tai o tufă de ienupăr în Wales, poţi fi sigură că în curs de un an mori.

— Să ştii că dacă bei astăzi din ginul despre care se pretinde că e făcut din ienupăr mori şi mai repede.

— Printre altele eu am auzit că ienupărul vindecă muşcăturile de şarpe şi tonifică nervii optici, adăugă Ellery grav.

— Serios, domnule Queen? întrebă doamna Brown interesată. N-am ştiut asta. John, nu spunea Rusty că mai aşteptaţi pe cineva?

— Da, încă patru persoane, mamă Brown.

— Bravo, deci în total vom fi doisprezece. Ce bine, John! Gîndeşte-te ce-ar fi fost dacă ai mai fi invitat *încă o persoană*, zise doamna Brown, dînd pe gît Martiniul şi cutremurîndu-se.

Ellery nu putu să-şi dea seama dacă asta se datora ginului sau ororii provocate de numărul treisprezece.

— Doisprezece? Marius Carlo împinse paharul gol. Nu număraţi şi pe servitori, doamnă?

— Pe servitori? Doamna Brown păru nedumerită.

— Nimeni nu ţine seamă de servitori. Cînd o să vină...

— ... vrei să spui revoluţia, ştim, Marius, ştim.

Valentina, care părea excedată de atitudinea lui Carlo, îşi aruncă capul înapoi şi, cu o voce guturală, întrebă:

— Johnny, nu vrei să ne spui şi nouă care este ma-a-rele tău secret?

John Sebastian începu să rîdă.

— În primul rînd, trebuie să știți că se apropie ziua mea de naștere, care va fi pe 6 ianuarie, de azi în două săptămîni. Sper că puteți rămîne cu toții pînă atunci.

— Dar de ce ții atît de mult?

— Am patru motive care mă îndeamnă la asta. Era evident că secretul îl amuza grozav. În 5 spre 6 ianuarie, imediat după miezul nopții, se vor petrece patru evenimente importante în viața mea. John refuză însă să dea alte amănunte. Așteptați pînă vin și ceilalți.

— Eu am sosit! se auzi dinspre ușă o voce pițigăiată de bărbat. Festivitățile pot deci începe!

— A venit Sam! strigă Arthur Craig precipitîndu-se vesel spre ușă. După cum văd, n-ai avut dificultăți să ajungi pînă aici. Mabel, ia lucrurile domnului doctor Dark.

Camerista lui Craig, o irlandeză rumenă, se îndreptă în grabă spre noul venit, care o întîmpină ciupind-o zdravăn de unul din obraji. Chicotind, Mabel luă căciula, paltonul și galoșii doctorului și dispăru.

— Sam, cred că n-ai avut pînă acum ocazia să o cunoști pe doamna Brown.

Doctorul Sam Dark era un bărbat gras și voinic, aproape tot atît de voinic ca și Arthur Craig, ba chiar mai lat în spate. Părul cărunt ce-i acoperea capul mic semăna cu un hățiș. Dacă n-ar fi fost ochii ce scăpărau de inteligență, doctorul ar fi avut un aer ridicol. Costumul albastru de serj pe care-l purta era mototolit, iar la o manșetă unul din nasturi atîrna de un fir lung. În schimb, doctorul avea un aer solid care inspira încredere, ceea ce i-l făcu simpatic lui Ellery de la prima vedere.

— Ai aranjat să poți rămîne toată săptămîna? îl întrebă Arthur Craig pe doctorul Dark, care se așezase tocmai lîngă foc, ținînd un pahar ce aproape dispărea în mîna lui uriașă. Te-aș sfătui să-mi răspunzi afirmativ.

— Da, Hollis și Bernstein au promis să-mi țină locul, răspunse doctorul dînd afirmativ din cap. Ce mult timp e de cînd n-am mai petrecut Crăciunul într-o familie, Arthur. Dacă e să vorbim ca între doi burlaci înveterați, trebuie să mărturisesc că tu ți-ai aranjat lucrurile mai bine ca mine. Ellen și John, să închinăm un pahar pentru tot ceea ce vă leagă pe voi de bătrînul Arthur. Orice ar fi, sîngele apă nu se face.

Doctorul Dark bea tot atît de zdravăn ca un Hercule.

— Nu dumneata ai asistat la nașterea lui John, doctore ? Ellery avea o vagă idee că venirea pe lume a lui John era legată de o poveste ciudată.

— M-a ferit Dumnezeu, nu eu, îi răspunse doctorul Dark. John a ajuns pe mîinile mele *post uterum*, ca să zic așa.

— Împlinisem șase săptămîni, nu ? preciză John.

— Șapte, îl corectă Craig. Știți, domnule Queen, părinții lui John au murit la cîteva zile interval unul de altul, în 1905. Claire și John — John poartă numele tatălui său — se întorceau de la New York la Rye pe viscol și s-au răsturnat cu mașina lîngă Mount Kidron. Accidentul a provocat nașterea prematură a acestui flăcău, iar Claire a murit în aceeași noapte. John s-a prăpădit și el la mai puțin de o săptămînă, în urma comoției cerebrale suferite. Înainte de a muri, m-a desemnat tutore al copilului, deoarece nu existau rude apropiate, nici dinspre tată, nici dinspre mamă. Nu existau nici alți copii. John junior era primul lor născut. O infirmieră excelentă, o anumită doamnă Sapphira, pe care John o angajase după moartea lui Claire, a fost cea care s-a trudit cu copilul. Ce suflet devotat ! Nu ne-a mai părăsit niciodată, a murit de altfel în casa asta abia acum cîțiva ani. Sapphy și cu mine am reușit pînă acum să-l creștem pe derbedeul ăsta tînăr.

— Dar asta numai cu un considerabil ajutor din partea mea, obiectă doctorul Dark. De cîte ori n-am alergat pînă aici în toiul nopții doar pentru că Johnny avea fantezia să se uite cruciș la Sapphy sau la Arthur.

— De fapt a fost nevoie de un considerabil ajutor din partea tuturor, interveni John, punînd afectuos mîna pe umărul lui Craig. Și din partea lui Sapphy și a doctorului Sam, și a lui Ellen, de cînd s-a mutat aici ; dar, bineînțeles, ajutorul acestui personaj simpatic și bărbos a fost cel mai important. Și tot mi-e teamă că nu te-am lăudat pe cît meriți, Arthur.

— Ascultă-i, te rog ! exclamă Marius Carlo, înainte ca Arthur Craig să fi putut răspunde ceva. La prima lacrimă vărsată vă promit să vă cînt la pianul de colo „Inimi și flori“, dacă e acordat, ceea ce rămîne de văzut.

— Bineînțeles, Marius nu poate înțelege asemenea sentimente, zise Rusty mieros, trecîndu-și nervos degetele prin

părul roşu. El n-a avut de fapt nici tată, nici mamă. S-a născut din icrele depuse într-o apă stătătoare. Aşa-i, Marius dragă ?

Marius o fixă cu ochii săi negri scăpărători, ridică apoi din umeri şi dete pe gît paharul.

— Dumneata erai asociat cu tatăl lui John la aceeaşi firmă, nu-i aşa, domnule Craig ? întrebă Valentina pripit.

— Da, Editura Sebastian & Craig. Eu mă ocupam de producţie. Cum nu mă pricepeam aproape de loc la treburile de editură, după moartea lui John am lichidat şi m-am reîntors la meseria mea iniţială — tipografia.

— Vă exprimaţi ca şi cînd asta ar echivala cu o decădere, domnule Craig, zise Ellery. Eu personal aş prefera să pot spune că sînt proprietarul tipografiei A.B.C. decît al multora din casele de editură. Dar nu dumneavoastră i-aţi vîndut editura lui Dan Freeman, nu-i aşa ? Nu, el era prea tînăr pe atunci.

Craig confirmă din cap.

— După 1905, editura a trecut prin mai multe mîini. Dan a cumpărat-o puţin după 1920. Dar iată-l că a sosit. E şi Roland cu el. Poftiţi, poftiţi.

Editorul şi juristul formau o pereche foarte nepotrivită. Dan Z. Freeman era un bărbat subţirel de vreo patruzeci de ani, cu tenul palid gălbui şi un cap mare, care părea şi mai mare din cauza cheliei ce înainta spre creştet. Avea însă nişte ochi căprui, scînteietori, deosebit de frumoşi.

Editorul părea stînjenit să se găsească cu atîţia străini în aceeaşi încăpere. El îi strînse lui Ellery mîna cu disperarea omului care e pe cale să se înece şi se agaţă de o scîndură pe care providenţa i-o scoate în cale. Pe Ellery nu-l întîlnise decît o singură dată pînă atunci, anume cînd acceptase să-i publice „Misterul pălăriei romane".

— Mă bucur mult că te revăd, Queen, repeta într-una încet editorul. Sincer îţi spun, mă bucur foarte mult. La prima ocazie profită să se aşeze într-un fotoliu, străduindu-se să treacă cît mai neobservat.

În schimb, Roland Payn n-ar fi putut trece neobservat oricît ar fi încercat. Era un bărbat înalt şi rumen, puţin trecut de cincizeci de ani, cu un frumos şi bogat păr cărunt şi cu surîsul binevoitor, puţin absent, al politicianului de

profesie. Vocea sa amplă și dezinvoltă de bariton ar fi făcut cinste unui actor de școală veche. Ellery auzise despre el de la inspectorul Queen, care se lăuda a cunoaște pe toți juriștii din New York. Payn era un avocat extrem de circumspect și perspicace, care, întocmai ca și acțiunile foarte sigure, atrăgea doar clientela cea mai conservatoare. În ciuda înfățișării sale distinse și a vocii atrăgătoare, pleda rareori la bară. Se ocupa îndeosebi de succesiuni și tranzacții imobiliare.

— Acum, fiindcă au sosit și domnii Payn și Freeman, sînt gata să vă dezvălui primele două din cele patru evenimente cosmice despre care v-am vorbit, anunță John. Domnule Payn, în calitatea dumneavoastră de avocat al familiei, ce puteți să ne spuneți, întrucît se schimbă situația mea de la data de 6 ianuarie ?

Avocatul răspunse zîmbind :

— Conform prevederilor ultimului testament al tatălui dumitale, John Sebastian senior, la data de 6 ianuarie, dată cînd împlinești douăzeci și cinci de ani, intri în deplina proprietate a averii dumitale, administrată pînă acum prin curatelă pentru dumneata, încă din 1905. Sper că nu te supără dacă adaug că, în urma acestui eveniment, vei deveni, cum se spune, un june foarte bine situat.

— Și bineînțeles, tot atît de nesuferit, adăugă Ellen Craig, strîngîndu-l pe John de braț. Imaginați-vă cum o să arate John ca milionar !

— Dezgustător, nu-i așa ? zise John zîmbind. Și acum, domnule Freeman, în calitatea dumitale de editor, spune-ne ce eveniment va avea loc, tot la 6 ianuarie, după știința mea.

Editorul roși brusc, simțind cum toate privirile se ațintiseră asupra sa.

— Personal, consider că este vorba de un eveniment mult mai important decît dobîndirea unei averi. La 6 ianuarie va apare în editura Freeman primul volum de versuri al unui tînăr poet de mare viitor. Este intitulat „Hrana iubirii", iar autorul se numește John Sebastian.

Cei prezenți scoaseră toți exclamații de surpriză. Rusty strigă :

— Dar asta e minunat, John ! Și mie nu mi-ai suflat nici o vorbă. Dumneata știai, domnule Craig ?

Lui Craig îi flutura barba de emoție.

— Cum poţi crede, Rusty, că cineva m-ar fi lipsit de bucuria de a contribui la apariţa cărţii de debut a lui John? Dan şi cu mine semănăm însă cu bătrînii călugări trapişti, zise Craig bătîndu-l afectuos pe umăr pe firavul editor cu laba sa uriaşă. Amîndoi ştim să ne ţinem gura.

— Nici nu bănuieşti cît mă bucur pentru tine. Te felicit din toată inima, i se adresă Valentina în şoaptă lui John, aplecîndu-se şi sărutîndu-l.

Rusty Brown surîdea.

— Dar ce, eu să nu profit cu nimic din treaba asta? exclamă Ellen entuziasmată; apoi manevră în aşa fel încît se strecură între Valentina şi John, şi, după ce-l sărută şi ea, continuă să rămînă mai departe între ei doi.

John se roşise pînă la urechi.

— Am vrut să fie o surpriză pentru voi. E colosal, nu-i aşa? Nici eu nu mi-am revenit încă bine.

— Da, şi se vor vinde exact patru sute cincizeci şi nouă de exemplare, interveni Marius, plimbîndu-şi paharul gol între degete, ca pe un baston de promenadă. Desigur, o să apară şi o recenzie excelentă a volumului în „Revista de medicină veterinară".

Vocea lui stridentă se pierdu însă în vacarmul din încăpere. Cînd şi ultimul oaspete aşteptat îşi făcu intrarea, Marius dormea tun într-un fotoliu.

Noul venit, a cărui valiză modestă Felton o luase din automobil, era un om în vîrstă, slab, dar plin de vigoare, cu părul negru presărat ici-colo cu fire argintii, cu ochi albaştri, limpezi ca ai unui copil, şi cu un nas mare de yankeu. Purta o haină de pastor, închisă la gît. Arthur Craig făcu prezentările.

Reverendul Andrew Gardiner, recent pensionat din funcţia de pastor episcopal pe care o ocupase la New York, era un vechi prieten al familiei Brown. Olivette Brown făcuse şi ea timp de mai mulţi ani parte din comunitatea episcopală, iar reverendul o botezase şi o confirmase pe Rusty.

De îndată ce apăru bătrînul cleric, Valentina Warren nu mai scoase nici o vorbă. Aşezată pe braţul fotoliului în care dormea Marius Carlo, îşi plimba degetele prin părul lui negru. Din cînd în cînd, ochii violeţi ai Valentinei se opreau

asupra chipului lui Rusty. În schimb, ea nu-i mai aruncă lui John nici măcar o singură privire.

Ellery, care o observase tot timpul, o întrebă în șoaptă pe Ellen :

— Ce se petrece oare acolo, Ellen ?

— Ai impresia că mă ocup de contraspionaj ? îi răspunse Ellen tot în șoaptă. De altfel poți trage și singur concluziile, domnule Vede-Tot. Pariez că te pricepi de minune la așa ceva.

— Dacă e așa, aș conchide că e vorba de un triunghi.

— Nu aștepta de la mine lecții de geometrie, domnule Queen !

— Pe nepoata mea Ellen o cunoști mai de mult, cred, zise Craig, prezentîndu-l pe ultimul oaspete sosit. Reverendul Gardiner, un prieten al lui John, iar domnul este scriitorul Ellery Queen. Reverendul Gardiner.

Pe Ellery îl surprinse vigoarea cu care bătrînul îi strînse mîna.

— Dar mi s-a spus că sînteți pensionat, părinte. Pentru Dumnezeu, de ce să pensionezi pe un om care dispune încă de atîta vigoare ?

— Mă tem că Dumnezeu n-are prea mult amestec în treaba asta, domnule Queen, îi răspunse pastorul zîmbind. Dacă e cineva de vină, acela este episcopul. El mi-a reamintit că am depășit vîrsta limită de pensionare, vîrsta de șaptezeci și doi de ani. Astăzi ești și mai strălucitoare ca de obicei, Ellen.

— E influența mea, sper, interveni Ellery. Ellen roși ușor, dar gluma păru să-i facă totuși plăcere.

— În cazul ăsta, s-ar putea să se dovedească de folos chiar și un pastor pensionat, replică bătrînul clipind șiret din ochi. Domnule Craig, n-aș vrea să vă deranjez, pe dumneavoastră sau pe oaspeții dumneavoastră. Aș dori însă să asist la slujba de la miezul nopții. Pe cît știu, există o biserică episcopală în Alderwood. Credeți că aș putea găsi o mașină mai tîrziu...

— Dar nu e nevoie. Felton sau John vă vor conduce cu mașina mea, spuse Craig. Să sperăm că drumul pînă la șoseaua mare nu va deveni impracticabil, în următoarele cîteva ore. N-am auzit plugurile curățind zăpada.

— Vă repet că n-aș vrea să deranjez pe nimeni, domnule Craig. Dacă va fi nevoie, mă pot duce și pe jos. După cît am aflat, distanța e de circa o milă. De cincizeci și mai bine de

ani n-am lipsit niciodată de la slujba din noaptea de Crăciun, şi socotesc că n-ar fi înţelept ca tocmai la vîrsta mea să încep să mă pun rău cu pronia cerească.

— N-aveţi nici o teamă, vă ducem noi, îl asigură John. Atenţie! Ascultaţi-mă cu toţii!

Marius Carlo se trezi şi el iar Ellery observă cum Valentina, care se afla încă pe braţul fotoliului lui Marius, îşi încleştă mîna în părul acestuia. John radia.

— Acum, după ce a sosit şi reverendul Gardiner şi sîntem cu toţii prezenţi, vă pot vesti şi al treilea formidabil eveniment ce va avea loc la 6 ianuarie. Reverendul rămîne aci pe tot timpul sărbătorilor, şi poate chiar mai mult, dar asta nu numai din considerente mondene. Îndată după miezul nopţii, în 5 spre 6 ianuarie, el va celebra o ceremonie nupţială. Şi acum, fiţi atenţi! E vorba de căsătoria lui Rusty cu subsemnatul.

În învălmăşeala ce urmă, Ellery făcu astfel încît să rămînă deoparte, observînd cu atenţie comportarea Valentinei şi a lui Marius. Cînd îi îmbrăţişă pe Rusty şi pe John, actriţa era extrem de surescitată, iar vocea ei stridentă trăda o stare de tensiune. Era atît de palidă încît Ellery se temu să nu leşine. Temîndu-se şi el probabil de acelaşi lucru, Marius apucase braţul fetei şi-l strîngea cu putere. O clipă mai tîrziu, Valentina îşi reveni şi începu să scuture cu violenţă mîna muzicianului. Ellery îl auzi pe Marius şoptindu-i:

— Pînă la urmă tot o cabotină infectă rămîi!

Drept răspuns Valentina şuieră:

— Ţine-ţi gura, afurisitule!

Ambii schimbară apoi un zîmbet, iar cînd Felton, care-şi reluase între timp rolul de valet, umplu paharele pentru toasturi, le întinseră şi ei pe ale lor.

Ceva mai tîrziu, Rusty se adresă viitorului ei soţ:

— Iubitule, tu ai spus că la 6 ianuarie se vor întîmpla patru evenimente importante. Care e al patrulea?

— Ah, acesta e marele meu secret! îi răspunse John rîzînd. E un secret pe care nimeni nu-l ştie şi nimeni nu-l va şti pînă în noaptea aceea. Nici chiar tu, logodnica mea.

Nici şiretlicurile şăgalnice ale lui Rusty, nici glumele celorlalţi — inclusiv ale lui Arthur Craig, care continua să susţină senin că nu ştie cîtuşi de puţin la ce se referă John — nu-l făcură pe tînărul poet să-şi dezvăluie taina.

Mai tîrziu, pe cînd se aflau cu toţii în jurul mesei uriaşe de stejar împodobite ca pentru Crăciun, în sufrageria cu lambriuri în care flăcările jucau în cămin, Ellery îi spuse lui Ellen, lîngă care era aşezat :

— Există o coincidenţă amuzantă.

— Anume care, Ellery ?

— Între 25 decembrie şi noaptea de 5 ianuarie, cu alte cuvinte de la Crăciun pînă la ceea ce lumea numeşte oficial a Douăsprezecea Noapte — adică tocmai intervalul cît vom rămîne aici cu toţii — sînt exact douăsprezece zile.

— Şi ce-i cu asta ?

— Uită-te în jur. Noi sîntem tot doisprezece. Nu ţi se pare straniu ?

— Dar cîtuşi de puţin, Ellery, replică Ellen. Ce minte bizară ai !

În acelaşi moment Olivette Brown exclamă şi ea :

— Bine că sîntem doisprezece. Trebuie să vă mărturisesc, sînt atît de mulţumită că nu mai e încă un musafir !

— Ei, ce ţi-am spus ? îi şopti Ellery lui Ellen.

PRIMA NOAPTE:
miercuri, 25 decembrie, 1929

În care un fals Moș Crăciun se întrupează din neant și în care un bou, o căsuță și o cămilă ocupă primul plan al acțiunii.

Oaspeții lui Arthur B. Craig se treziră într-un peisaj de carte poștală ilustrată, cu zăpadă imaculată și cu brazi înveșmîntați în chiciură. Chiar și arbuștilor mai înalți abia li se mai vedeau vîrfurile. Nicăieri nu mai era nici urmă de drum sau de potecă. Oriunde îți întorceai ochii, nămeții coborau și urcau, ondulîndu-se în curbe line.

Cei mai mulți invitați se sculaseră devreme; priveliștea minunată, ce le desfăta ochii prin ferestrele largi, îi făcea să scoată exclamații admirative. Se înfruptaseră apoi cu poftă din micul dejun. Acesta fusese pregătit cum se cuvenea pentru o zi de Crăciun, de către zdravăna menajeră a lui Craig, doamna Janssen, care făcea și pe bucătăreasa, și fusese servit de rumena cameristă irlandeză. În sufragerie domnea o vie animație.

Doar reverendul Gardiner părea neconsolat; pînă la urmă tot nu reușise să ajungă la biserică pentru a asista la slujba din noaptea de Crăciun. Mersul cu mașina se dovedise imposibil, iar pe de altă parte recunoscuse el însuși că încercarea de a străbate pe jos nămeții ar fi fost o nebunie. Craig îi alinase în oarecare măsură tristețea; puțin înainte de miezul nopții potrivise într-adevăr radioul pe postul WOR, astfel încît reverendul putuse auzi corul invizibil și clopotele de la biserica Sfîntul Thomas. La douăsprezece fix, strînși cu toții

în jurul bătrînului pastor, ascultaseră slujba transmisă de postul WEAF de la Sacré-Coeur. Rusty și John ședeau mînă în mînă în fața aparatului de radio. Pe Ellery îl impresionă chipul palid și rigid ca o mască al Valentinei Warren, care îi privea fix pe cei doi logodnici în timp ce Carlo avea un rictus sarcastic. Ellen observase și ea acest lucru și părea tulburată.

După aceea cîntaseră cu toții colinde și împodobiseră bradul uriaș din salon. Apoi cei mai mulți plecaseră să se culce. A doua zi după micul dejun, anunțînd că a pregătit pentru fiecare cîte un cadou, John îi adună pe toți în salon.

— Dar le pusesem pe toate sub pom, exclamă el, oprindu-se în loc nedumerit. Sub pom nu se afla nimic. John o privi pe Rusty, care, la rîndul ei, își îndreptă întrebător privirile spre maică-sa.

— Nu mai înțeleg nimic, exclamă și fata. Doar am așezat cu mîna noastră cadourile sub pom, aseară, după ce voi v-ați dus la culcare.

— Comic, mormăi John. Mabel, strigă el. Camerista își băgă capul pe ușa dinspre sufragerie. Cînd ai aprins focul azi-dimineață, nu erau niște pachete sub pom ?

— Nu, domnule John.

— Poate că cineva a vrut să facă o farsă, începu John pe un ton destul de rece.

Apoi izbucni imediat în rîs. Se întoarseră cu toții pentru a constata că în arcada ce da spre hol apăruse un Moș Crăciun cu brațele încărcate cu pachețele cu daruri.

— Uite-l pe Moș Crăciun !

— Tu ar fi trebuit să te faci actor, John !

— Dar nu eu am...

— Ce idee amuzantă !

Moș Crăciun, un moș Crăciun așa cum scrie la carte, pîntecos, cu mustăți și sprîncene albe stufoase, începuse foarte voios să împartă darurile, dar fără a scoate o singură vorbă.

— Oh, John, ce broșă minunată !

— Eu am primit un clips de prins bancnote, în formă de... știu eu ce vrea să fie asta ?

— Darul meu pare să fie un miel.

— Dar cum de nu înțelegeți ? se auzi vocea ascuțită a Olivettei Brown. Este semnul zodiei în care sînteți născuți

fiecare din dumneavoastră. Tu ești născută în zodia Berbecului, Ellen, așa că ai primit un miel. Iar dumneata, Valentina, ești născută în zodia Săgetătorului, așa că primești un arcaș. Și așa mai departe. A fost ideea mea, nu-i așa John ?

— Întocmai cum spui. Rusty a făcut desenele și le-a comandat la Moylan, bijutierul de pe bulevardul 5.

— Ne-am căznit mult pînă cînd am aflat data nașterii fiecăruia, dar pînă la urmă tot am reușit. Partea ciudată este că fiecare din cei doisprezece, cîți sîntem aici, este născut sub alt semn al zodiacului. Spuneți, vă plac într-adevăr ? întrebă Rusty rîzînd.

Era vorba de niște obiecte mici de aur, lucrate cu măiestrie și împodobite cu pietre semiprețioase, broșe pentru femei și clipsuri de prins bancnotele pentru bărbați. Clipsul lui Ellery reprezenta pe Castor și Pollux, ingenios stilizați.

— Trebuie neapărat să-i mulțumim lui Felton, zise el. A fost un admirabil Moș Crăciun, John. Dar unde o fi dispărut ?

Într-adevăr, Moș Crăciun se făcuse nevăzut.

— Felton ? El să fi fost oare ? întrebă John.

— Tu ar trebui doar să știi. Nu era el ?

— Nu știu, crede-mă, Ellery. Nu eu am aranjat apariția acestui Moș Crăciun neașteptat. Poate dumneata, Arthur.

Craig dădu negativ din cap.

— Eu ? Eu n-am nici un amestec în treaba asta, răspunse el.

Urmă o scurtă tăcere.

— Tot Felton trebuie să fi fost. Nu putea fi nici unul din noi. Eram doar toți doisprezece aci cînd ne-a împărțit cadourile. E clar că în costumul lui Moș Crăciun nu se putea ascunde nici micuța Mabel, nici doamna Janssen. N-avea cine să fie, decît Felton.

— Eu, domnule ? Se întoarseră cu toții tresărind. Era Felton, care apăruse tocmai în ușa dinspre sufragerie. Purta un șorț verde și mănuși de cauciuc, pline de săpun. Eu am fost tot timpul la bucătărie. Am spălat vasele. Doamna Janssen vă poate confirma acest lucru.

Tăcerea devenea tot mai apăsătoare, cînd Arthur Craig interveni :

— Bine, Felton ! Feciorul se înclină și dispăru. Nu înțeleg de loc cine a putut să fie.

— Poate că nu te gîndești unde trebuie, Arthur, spuse Dan Z. Freeman, spre surpriza tuturor. Să fi fost cumva fantoma lui Marley ?

Nimănui nu părea însă să-i ardă de glume.

— Al treisprezecelea ! șuieră doamna Brown. Să nu fi fost cumva *al treisprezecelea !*

John se îndreptă către fereastra cea mai apropiată și scrută cu privirile zăpada. Rusty, care se apropiase de el, îi spuse încet ceva, dar John răspunse ridicînd din umeri.

— Misterele de genul ăsta sînt specialitatea dumitale, după cîte știu, domnule Queen, nu-i așa ? zise doctorul Dark, cu vocea sa pițigăiată și șugubeață. Cred că ar fi cazul să-l dezlegi și pe acesta !

Atmosfera se însenină brusc. Începură cu toții să insiste, pentru a-l face pe Ellery „să intre în rol", după expresia Valentinei.

— Probabil că la mijloc este ceva copilăresc de simplu, zise Ellery. Cineva trebuie să fi pus la cale ca Moș Crăciun să vină de afară. Ar fi mult mai bine dacă vinovatul ar mărturisi pe loc. N-am nici un chef să fac pe detectivul la o oră atît de matinală.

Toți cei de față susțineau însă cu tărie că nu știau nimic.

— Atunci, așteptați un minut, zise Ellery, ieșind apoi pe ușă. Se întoarse peste puțin timp, scuturîndu-și zăpada de pe pantofi și de pe pantaloni. În jurul casei nu se vede nicăieri nici o urmă și nici un alt semn. Deci nimeni de afară nu s-a putut furișa înăuntru, cel puțin de cînd a încetat ninsoarea. Știe cineva exact de la ce oră nu mai ninge ?

— Cam de pe la două și jumătate noaptea, răspunse Rusty. Cu puțin înainte ca John și cu mine să ne fi urcat sus.

— Deci, dacă cineva s-a strecurat în casă, trebuie să fi făcut-o înainte de două și jumătate noaptea. Altfel s-ar vedea urme pe zăpadă. După cît îmi amintesc, noi ceilalți ne-am dus la culcare cam cu o oră înaintea lui Rusty și a lui John. Eu unul n-am auzit nimic. A auzit vreunul din dumneavoastră ceva ?

Nimeni nu confirmă că ar fi auzit vreun zgomot.

— Hm, lucrurile încep să devină foarte interesante, știți ? exclamă Ellery.

Amfitrionul ridică capul, surîzînd.

— Eu sînt de părere să lăsăm baltă toată povestea asta.

— S-ar putea totuşi să nu fie chiar aşa de neluat în seamă, domnule Craig.

— Ce vrei să spui ?

— Faptul că zăpada e neatinsă dovedeşte două lucruri. În primul rînd, dacă Moş Crăciun e un străin, el a pătruns în casa dumneavoastră neapărat înainte de orele două şi jumătate noaptea. În al doilea rînd, oricînd ar fi pătruns în casă, fie azi noapte, fie acum un an, persoana respectivă *se află încă aici*. Chiar dacă am presupune că ar fi încercat să iasă pe unul din coşuri, ca Sfîntul Nicolae, tot ar fi avut nevoie de un atelaj de reni năzdrăvani, care să-l poarte pe zăpadă fără să lase urme.

— Dar poate că a ieşit după ce te-ai întors tu înăuntru, Ellery ! zise Ellen dînd buzna afară. Se întoarse şi ea curînd clătinînd din cap. Nu se vede nimic, afară de urmele tale proaspete.

— E într-adevăr straniu, interveni şi Roland Payn, încreţindu-şi fruntea, de parcă s-ar fi luptat cu cine ştie ce subtilitate juridică. Cine ar fi putut fi ?

Tăcerea ce urmă fu întreruptă în cele din urmă de vocea lui Marius Carlo :

— Şi cum intenţionează expertul nostru să procedeze ?

— Nu e prea greu de prevăzut, Marius, răspunse Ellery. Oricine ar fi fost misteriosul personaj, el se află încă în casă. Foarte probabil că se ascunde în una din aripile nelocuite. Dacă domnul Craig nu are nimic contra, am să cercetez.

Bărbosul aprobă, vădit încurcat.

— Ar fi poate lucrul cel mai potrivit, domnule Queen.

— Tu cunoşti toate ungherele casei, Ellen. Ce-ar fi dacă le-am cerceta împreună, adăugă Ellery, pe un ton sec. Pentru o bună rînduială, rog pe toată lumea să rămînă pe loc.

Ellen o luă înainte pe scări, părînd destul de îngrijorată.

— Ce crezi că poate să însemne toată povestea asta, Ellery ?

— Oh, a făcut cineva o farsă. Foarte inteligent pusă la cale, de altfel. Dar de ce eşti atît de speriată, Ellen ? Trebuie să rezolvăm lucrurile într-un chip la fel de amuzant.

Un ceas mai tîrziu, Ellery Queen nu mai avea nicidecum aerul unui om care participă la o farsă. Scotociseră o încăpere după alta, în aripile nelocuite, fără a da de vreo urmă ; se urcaseră chiar pînă la mansardă, căutaseră şi în ca-

merele servitorilor, sub streașini și prin cămări. Cînd coborîră, Ellery insistă să cerceteze și pivnița. Între timp, doamna Janssen, camerista, și Felton se molipsiseră și ei de agitația ce-i stăpînea pe ceilalți ; se adunaseră în bucătăria spațioasă și discutau acolo în șoaptă. În cele din urmă, deși concluziile ce se puteau trage din absența oricăror urme în zăpadă erau suficient de clare, Ellery se duse să inspecteze și celelalte clădiri aflate în curte. Era vorba de un garaj cu două etaje, transformat dintr-o remiză veche și de un grajd. Le cercetă de sus pînă jos, dar nu găsi nici acolo vreo urmă a unei a treisprezecea persoane.

— Dificultatea este că, în atîtea încăperi pline cu tot felul de vechituri și în atîtea cămăruțe, orice intrus se poate ascunde la infinit, schimbînd doar ascunzătoarea, în timp ce noi îl căutăm. Totuși nu înțeleg ce este în spatele acestei povești, i se plînse Ellery lui Ellen.

— Nici eu nu pricep, dar în orice caz nu-mi miroase a bine.

— Și mereu revine numărul doisprezece, murmură Ellery.

— Ce spui ?

— Douăsprezece persoane, care formează grupul de aci, douăsprezece zile și douăsprezece nopți ale sărbătorilor de Crăciun. Și acum un Moș Crăciun fantomă care împarte cele douăsprezece semne ale zodiacului.

— Tu nu ești în toate mințile.

— Pe barba falșilor profeți pe care jură doamna Brown, mormăi Ellery, nici eu nu mai știu dacă sînt sau nu.

Micuța Mabel, camerista, făcu descoperirea. Pe cînd se pregătea tocmai să pună masa de prînz, scoase pe neașteptate un țipăt pătrunzător. Ellery se găsea în salon împreună cu Ellen, cu reverendul Gardiner și cu alți cîțiva, ascultînd o emisiune specială a postului W.J.Z., era vorba de felicitările de Crăciu, pe care Olanda le adresa Statelor Unite. Se precipită imediat în sufragerie, unde irlandeza, lipită de perete, privea fix spre scrinul voluminos de stejar în care se ținea lenjeria de masă.

— M-am... m-am dus să iau de acolo cîteva șervețele pentru masă, zise Mabel care clănțănea din dinți. Cînd am deschis scrinul... am dat peste asta, arătă ea cu degetul tremurînd.

În scrin, împăturit cu grijă, se găsea un costum complet de Moş Crăciun, haine, căciulă, cizme, mănuşi cu două degete, sprîncene false, perucă şi barbă.

În timp ce Ellen o liniştea pe micuţa cameristă înspăimîntată, Ellery examină cu atenţie costumul. Părea să fie nou, nu avea nici un fel de etichetă şi se cunoştea că fusese foarte puţin purtat.

— Recunosc că cel care a pus la cale farsa asta nu e lipsit de simţul umorului, zise doctorul rîzînd. Trebuia totuşi să ştie că Mabel ori altcineva avea să umble la scrin mai devreme sau mai tîrziu, în cursul zilei de azi.

Cu un mormăit ce nu-i lua din demnitate, Roland Payn interveni şi el :

— Ba eu găsesc că respectivul are tot atît umor ca şi farsele de prost gust ce se fac de obicei la întrunirile de la Tammany Hall[1].

— Puteţi să rîdeţi de mine cît vreţi, exclamă Olivette Brown, cu o vibraţie pasionată în glas. Eu vă repet însă că în casa asta se petrece *ceva*. Pluteşte în aer o *primejdie*. O simt cum mă învăluie ca o undă. Ochii îi erau aproape închişi. Pentru o clipă, lui Ellery îi trecu prin cap ideea insuportabilă că doamna Brown era pe cale să cadă în transă, cînd intervenţia amuzată a doctorului Dark păru să o galvanizeze pe loc.

— Sper că nu credeţi cu adevărat în prostiile astea, doamnă Brown ?

— Auziţi, vă rog, prostii ! exclamă Olivette, gata să se năpustească asupra doctorului Dark. De ce profanezi lucruri pe care nu le înţelegi, doctore ? În cer şi pe pămînt sînt lucruri care...

— Care nu încap în mintea mea, de pildă, o completă Ellery privind încă fix enigmaticul costum roşu. Nu împărtăşesc premoniţiunile dumneavoastră de mediu, doamnă Brown, şi trebuie să spun că nimic din cele întîmplate nu mă sperie. Ştie vreunul din dumneavoastră cine a pus costumul ăsta în scrin, azi-dimineaţă ?

Întrebarea sa rămase însă fără răspuns.

[1] Sediul unei importante organizaţii politice a partidului democrat din oraşul New York.

După-amiaza aceea se scurse într-o atmosferă apăsătoare, ce nu putea fi întru totul atribuită cerului mohorît. Nori cenușii acopereau soarele, temperatura se ridică, iar orașul începu să se dezgroape de sub nămeți. Plugurile lucraseră toată ziua. Proprietarul unui garaj din localitate apăru cu un tractor mic, de care era legat un plug de zăpadă din lemn, și curăță aleea ce ducea la reședința lui Craig. John și Ellery puseră și ei mîna pe lopeți și-i ajutară lui Felton să facă o potecă îngustă în jurul casei.

Totul se făcea însă fără nici un chef. Rusty, Valentina și Ellen, care încercaseră să organizeze o bătaie cu bulgări de zăpadă, renunțară curînd. Cineva făcu propunerea să se înhame un cal din grajd la o sanie veche, ruginită, ce zăcea într-unul din colțurile garajului, dar nici această idee nu stîrni un entuziasm deosebit.

În sala de muzică, Marius Carlo se așezase la pianul cu coadă, cu țigara în gură și un ochi închis, pentru a-l feri de fum ; din cînd în cînd, răsunau arpegii sau fragmente din opere, pervers denaturate și interpretate cu violență ; destul de des Marius se oprea din cîntat pentru a-și umple paharul. Între timp, total surdă la sarcasmele muzicale ale lui Carlo, Olivette Brown ședea retrasă într-un colț răsfoind o carte din colecția de ediții princeps publicate în America de Arthur Craig : era vorba de „Minunile lumii invizibile“ de Cotton Mather. Cei doi formau la un loc un tablou ciudat de armonios.

Dan Freeman, doctorul Dark și reverendul Gardiner ieșiseră să se plimbe în păduricea din spatele casei. Pe negîndite, ei se treziră angajați într-o discuție aprinsă despre două din noile mari succese de librărie : „Cartea de la San Michele“ a lui Axel Munthe și „Arta de a gîndi“ de abatele Ernest Dimnet ; într-o zi normală, fără îndoială nu s-ar fi născut între ei nici o controversă asupra acestor cărți.

În bibliotecă, Craig și Payn, tolăniți în fotolii, discutau despre meritele relative ale administrației Hoover. Subiectul acesta făcea de obicei să sară scîntei între cei doi. De astă dată însă, juristul se mărgini să comenteze anodin joia neagră de la bursă, iar Craig nu reuși decît să atace fără prea multă vigoare pe senatorul Heflin și întreaga camarilă din jurul

președintelui Hoover, care împiedicase alegerea lui Al. Smith ca președinte și o dată cu aceasta și instaurarea la Casa Albă a unei politici economice sănătoase.

Nici măcar cina aleasă, pregătită de doamna Janssen și servită la orele cinci, nu reuși să risipească atmosfera această încărcată. Părea că fiecare stă cel puțin cu o ureche ciulită, pîndind pașii fantomei la etajul de sus. Rusty și Ellen făceau eforturi disperate să anime conversația, dar nu reușeau să înlăture unele momente de tăcere penibilă.

— Parcă am fi la un priveghi de mort, izbucni pe neașteptate John, trîntind pe masă șervetul. Ce-ar fi să luăm cafeaua și coniacul în salon. Poate prindem ceva amuzant la radio.

— La șase și jumătate îl putem auzi pe unchiul Don, zise Marius cu aerul cel mai nevinovat. Sau poate că prezenții corifei ai artei și intelectualității preferă să asculte la șapte duo lui Amos și Andy ; la opt și jumătate pot fi auziți și veselii și extraordinarii frați Baker. Să nu cumva să neglijăm a ne instrui la acest nemaipomenit instrument de cultură.

Totuși, în seara aceea de Crăciun, nu se folosiră de aparatul de radio decît mult mai tîrziu. Într-adevăr, de cum intrară în salon, un nou mister îi întîmpină.

Sub pom se afla un pachet voluminos, învelit în hîrtie poleită roșie și verde, și legat cu o panglică aurie. De panglică atîrna o felicitare ce înfățișa un Moș Crăciun jovial. Pe felicitare, scris cu grijă la mașină, se afla numele John Sebastian.

— În fine și ceva amuzant, exclamă John rîzînd. Să vedem cine o fi modesta persoană care-l trimite.

Întoarse pachetul pe o parte și pe alta, căutînd o indicație cu privire la expeditor. Nu putu găsi însă nimic.

În întreaga încăpere, atmosfera deveni subit glacială.

— Dar ce înseamnă asta ? izbucni John. Se găsește cineva care are atenția să-mi trimită un cadou, iar noi stăm cu toții în jurul lui de parcă am aștepta să se producă o explozie.

Cînd John rupse ambalajul, ieși la iveală o cutie albă, fără nici o inscripție. Îi ridică capacul. În cutie se găseau cîteva obiecte învelite fiecare în hîrtie satinată roșie. Deasupra lor se afla un carton alb, pe care era scris ceva la mașină.

John citi cu voce tare:

> „În prima noapte de Crăciun,
> Iubirea ta adevărată îți trimite
> Un b o u din lemn de santal
> Într-o cutie ca de carnaval,
> Mai e o c a s ă neterminată,
> Pentru viitoarea-ți soție devotată,
> Și o c ă m i l ă a cărei piele albă-cenușie
> De fapt din email pare să fie."

— Ce naiba să fie asta? Nu înțeleg absolut nimic! exclamă John.

— E o farsă, asta e clar. Dar ce vrea să însemne? se întrebă Ellen.

Ellery interveni brusc:

— Pot să văd și eu, John?

Toți cîți erau de față se strînseră în jurul lui Ellery, încercînd să citească peste umărul acestuia versurile enigmatice.

— „Iubirea ta adevărată". După ce reflectă un moment, Ellery zise: Nu văd cine ar fi putut scrie asta, afară de dumneata, Rusty. Dumneata ai trimis-o?

— Nu, răspunse Rusty. Eu am încă prostul obicei burghez de a semna cu numele meu.

— Poate dumneata, atunci, domnule Craig.

— Da de unde!

Ellery continuă calm:

— Să vedem ce e înăuntru, John.

John așeză cutia pe servantă și, cu foarte mare grijă, scoase obiectul care se afla deasupra. După aceea, sfîșie însă cu violență hîrtia satinată.

Obiectul cu pricina era o mică sculptură în lemn de santal lustruit, de culoare închisă, așezată pe un soclu simplu de lemn. Sculptura înfățișa un bou cu coarnele elegant curbate.

— Pare să fie un obiect oriental, zise Ellery.

Rusty era de aceeași părere:

— Indian, aș zice.

Ellery întoarse sculptura şi dete aprobativ din cap. Într-adevăr, pe soclul sculpturii erau săpate cuvintele *made in India.*

— Scoate acum şi obiectul acela mare, John.

John făcu întocmai, dar de astă dată Ellery rupse învelişul.

Ieşi la iveală o casă, aşa cum spuneau versurile. Era un fel de casă de păpuşi, destul de grosolan lucrată, construită cu oarecare naivitate din cuburi mici vopsite în roşu care imitau cărămida. Acoperişul din plăcuţe de ardezie şedea puţin strîmb pe ultimul cat. Ellery îl ridică, astfel încît căsuţa rămase descoperită. Înăuntru se puteau vedea mai multe încăperi şi coridoare mici, precum şi o scară ce urca de la parter.

— Da, e o casă neterminată, zise Ellery. Tocului de la catul de sus îi lipseşte uşa, şi uite şi mai jos! La parter, la unul din pereţii exteriori lipsea o fereastră.

— Dar ce înţeles poate avea asta? întrebă Ellen. Ellery ridică din umeri. Căsuţa nu era mobilată; el o întoarse, căutînd o marcă de fabrică sau orice altă indicaţie asupra provenienţei. Nu găsi însă nimic.

— Nu e de fabrică, asta e cert. Ia să vedem şi ultimul obiect, John. Ce spunea că e? O cămilă?

Era într-adevăr o cămilă în miniatură; avea două cocoaşe şi atîrna foarte greu. Ellery bănui că era făcută dintr-un aliaj de plumb, ca soldaţii cu care se jucau copiii din generaţiile trecute, peste care se aplicase un strat de email alb şi gri. Ca şi în cazul căsuţei, nu exista nici un semn care să indice provenienţa obiectului.

— Pare să fie din zona Mediteranei, zise Rusty.

— Mai curînd din Asia, replică Ellery. Cămilele cu două cocoaşe trăiesc în Bactria, nu în Arabia. De altfel, cred că provenienţa acestor obiecte n-are nici o importanţă; cineva trebuie însă să-şi fi bătut mult capul ca să ajungă la scopul misterios pe care-l are în vedere. Eu unul nu înţeleg ce mesaj a vrut să transmită cînd a trimis împreună aceste trei obiecte...

— O scrînteală, nimic altceva, interveni prompt doctorul Dark.

— Nu sînt de acord, doctore, oricît de tentantă este această ipoteză. Versurile sînt mult prea lucide pentru asta. A mai văzut cineva pînă acum vreunul din aceste obiecte?

Toţi cei de faţă negară dînd din cap.

— Eu personal nu înţeleg nimic, zise John iritat.

— Ba eu înţeleg! exclamă Olivette Brown. E vorba aici de intervenţia unui spirit. Nu văd încă totul clar, dar cămila... În India un spirit nu trece pragul unei case, dacă sub el sînt îngropate oase de cămilă... or, aici este o casă, şi, aşa cum era de aşteptat, boul acela în miniatură poartă inscripţia *made in India*.

— Doamnă Brown, nu vi se pare că astfel complicaţi lucrurile prea mult? întrebă Ellery aproape în şoaptă. Să reflectăm puţin... Două din cele trei obiecte reprezintă animale, iar al treilea o casă. Între ele n-ar putea să existe o legătură, decît dacă ar fi vorba de o casă pentru animale, ca cele din grădinile zoologice; or, evident, nu este cazul. Materialele diferă: boul e din lemn; casa e din lemn, din imitaţie de cărămidă şi din ardezie; cămila e din metal emailat. Dimensiunile obiectelor nu respectă proporţiile normale — boul este mai mare decît cămila, iar casa e la o scară diferită de aceea a ambelor animale. Culorile — cafeniu, roşu, alb şi negru, alb-cenuşiu.

— Am întru totul impresia că recitesc „Misterul pălăriei romane". Dar spune mai departe, domnule Queen, interveni Dan Freeman amuzat.

— Din păcate nu am ce spune mai departe, domnule Freeman. Nu văd altă legătură între aceste obiecte, decît faptul că toate au fost trimise lui John de către un expeditor necunoscut, dintr-un motiv ascuns. John, tu vezi vreo explicaţie?

— Pe dracu, nici una! exclamă John. Toată afacerea nu-mi miroase însă a bine, nu mă întreba de ce.

— Oh, probabil că e o farsă pusă la cale de cineva, interveni Rusty, strîngînd braţul lui John. Nu merită să-ţi faci griji pentru asta, iubitule!

— Boul! exclamă doamna Brown. Boul este unul din semnele zodiei Taurului. Care dintre noi este născut în zodia Taurului? Dumneata, domnule Craig?

Cu aerul cel mai nefericit, amfitrionul bărbos îi răspunse:

— Să zicem că ar fi aşa, doamnă Brown. Vă pot asigura însă că...

— Încetează cu prostiile astea, mamă! interveni Rusty tăios.

— Dar, draga mea, domnul Craig e cel născut în zodia Taurului.

— Ellery, poate că ar trebui să căutăm cheia enigmei în textul mesajului, zise Ellen.

— Dacă există vreo cheie, eu unul n-o văd. Ceea ce este clar, e că autorul s-a inspirat din acea colindă veche englezească... cum se cheamă oare? Deodată Ellery rămase cu gura căscată. Dar ce nerod sînt! șopti el doar pentru sine. Evident, nici nu se putea altfel. Colinda se cheamă „Cele douăsprezece zile ale sărbătorilor Crăciunului". Ca să dea răspuns privirilor perplexe ale celor prezenți, el le explică: I-am semnalat deja lui Ellen faptul straniu că numărul doisprezece revine mereu, de cînd au început să apară toate misterele astea. Sîntem un grup de douăsprezece persoane reunite aci pentru a petrece o vacanță ce se întinde pe așa numitele douăsprezece zile de sărbători ale Crăciunului; coincidență sau nu, aceste douăsprezece persoane sîntem născute fiecare sub cîte unul din cele douăsprezece semne ale zodiacului. Acum sosesc aceste daruri, iar versurile care le însoțesc sînt o parodie a binecunoscutului colind englezesc „Cele douăsprezece zile ale sărbătorilor Crăciunului". Vă amintiți de original, nu-i așa? „În prima zi de Crăciun / Iubirea mea mi-a trimis, / O potîrniche într-un păr. / A doua zi de Crăciun / Iubirea mea mi-a trimis, / Două turturele și o potîrniche într-un păr." Și așa merge mai departe. Pentru a treia zi, la cele două turturele se adaugă trei găini din Franța, pentru a patra zi patru papagali și se continuă, fiecare element nou adăugat fiind urmat de repetarea tuturor celor precedente; pînă la urmă, totul se termină în a douăsprezecea zi, cu douăsprezece tobe care bat.

— Foarte nostim, se auzi o voce, dar ce vrea să însemne asta?

Ellery nu trebui nici măcar să se întoarcă pentru a ști de la cine venea întrebarea.

— Nu pot să-ți răspund, Marius. Știu doar atît: e clar că ne aflăm abia la început. Dacă autorul n-ar avea de gînd să continue, n-ar fi folosit colindul ca model pentru aceste versuri comice.

— Oh, ce veste minunată, ce zi a bucuriei! exclamă John. Ce, nu e așa?

— Nici de asta nu sînt convins, zise Ellery. Înclin mai curînd să mă îndoiesc că expeditorul urmărește să-ți facă o

bucurie. Mi-e teamă, dragă John, că în ciuda aparențelor trebuie să privești lucrurile mai serios. În general, oamenii nu merg pe căi atît de ocolite, cînd este vorba de o farsă. Sau, dacă este o farsă, atunci sensul ei e atît de obscur încît devine îngrijorător.

Cu toții rămaseră pe gînduri, pradă nedumeririi și neștiind dacă era cazul să facă haz sau să-și manifeste nervozitatea.

Ellery se juca cu degetele pe bucata albă de carton.

— Singurul *modus operandi* pe care-l văd este să analizăm această parodie și să încercăm a vedea în ce fel se deosebește de original. Fiindcă e vorba de asta, faptul că la mașină s-au scris distanțat cuvintele *bou*, *casă* și *cămilă* trebuie interpretat cred ca o intenție de a le scoate în evidență, de a atrage în mod special atenția asupra naturii obiectelor trimise.

— Mai departe, în ce privește deosebirile față de colind, ele apar încă de la început. Primul vers al colindului ne vorbește de prima *zi* de Crăciun. În primul vers de pe carton *ziua* este înlocuită prin *noapte*.

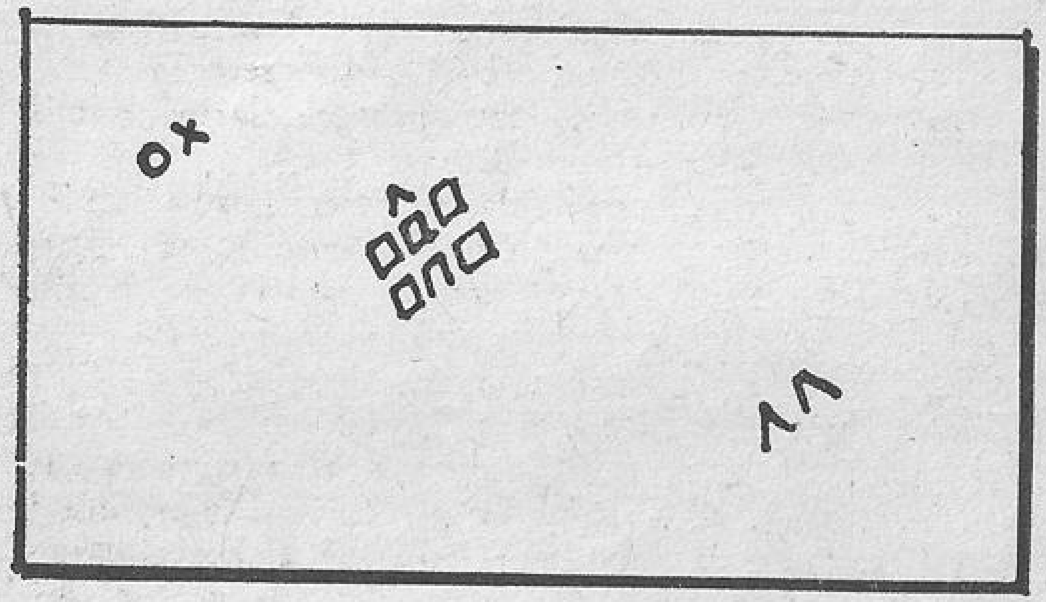
— Și în al doilea vers există o deosebire. Colindul spune: „Iubirea mea adevărată *„mi-a trimis*", în timp ce în mesaj se spune: „Iubirea *ta* adevărată *îți trimite*", persoana indicată fiind John. În al treilea vers, dintr-un motiv inexplicabil, *prepelița din păr* se transformă într-un *bou din lemn de santal*. După aceea versificatorul introduce în mod gratuit două elemente care nu figurează de loc, nici măcar numeric, în original: *casa neterminată* și *cămila alb-cenușie*. Ellery se opri brusc. Probabil că tot ce spun pare absurd, dar orice ipoteză cu privire la această întîmplare nu poate părea mai absurdă decît întîmplarea în sine. Și totuși cineva și-a dat osteneala să adune sau să confecționeze aceste obiecte, să le ambaleze, să compună versurile, să prezinte totul sub forma unui dar de Crăciun, și apoi să stea ascuns într-unul din ungherele acestui labirint de casă, pînă cînd a avut prilejul să se strecoare neobservat pe scară și să depună cutia sub pom. Dacă ținem seama că nu mai puțin de cincisprezece persoane — noi doisprezece plus cei trei servitori — ne-am tot învîrtit cu toții prin toată casa, a ajunge pînă la pom era un lucru extrem de riscant. Asta, bineînțeles, dacă respectivul ținea cu orice preț să rămînă neobservat, sau cel puțin neobservat în rolul pe care-l deține în acest joc de-a șoarecele

și pisica. Nu, nu ! Aspectul absurd este doar o aparență... Dar asta ce mai este ?

Fără să-și dea seama, Ellery întorsese cartonul și acum examina niște semne care se aflau pe dos.

Toți se îngrămădiră în jurul lui Ellery. Arătau ca un grup de oameni cuprinși de panică. În ciuda relațiilor speciale pe care le avea cu lumea spiritelor, doamna Brown se înverzise și ea sub fardul roșu care-i acoperea fața.

Semnele erau făcute cu creionul :

— Aici este scris cuvîntul *ox* [1], zise Freeman în șoaptă. Asta e la fel de limpede, pe cît de limpede e și conștiința unui editor. În schimb, să mă ia dracu dacă înțeleg ceva din rest. Vai, vă rog să mă iertați, părinte.

— Nu e nevoie de scuze, domnule Freeman, replică bătrînul reverend, ridicînd degetele, ca pentru a-l binecuvînta. De altfel, probabil că eu am mai multe legături cu dracu decît oricare din cei prezenți. Nici nu vă imaginați cît e de pasionant.

Doctorul Dark interveni și el pe un ton sigur :

— Căciulile astea două de jos seamănă cu două cocoașe. Sînt cele două cocoașe ale cămilei !

— Cît despre desenul din mijloc, adăugă încet reverendul Gardiner, mă gîndesc că ar putea reprezenta căsuța, dom-

[1] Bou (engl.).

nule Queen, cu fereastra lipsă de la parter și cu vîrfurile acoperișului.

Ellery aprobă.

— Da, fără îndoială că semnele se referă la cele trei obiecte din cutie. Cămila este însă doar schițată ; s-ar părea că desenatorul a fost întrerupt din lucru, sau că, din alt motiv, n-a putut să termine desenul. Apoi, clătinînd din cap, el continuă : Cred că pentru moment nu pot spune mai mult. Ba da ! Prevăd că vor mai sosi și alte obiecte de acest fel ; poate chiar va sosi cîte o asemenea cutie în fiecare din cele douăsprezece nopți ale sărbătorilor de Crăciun. Asta ar face să mai apară încă o dată numărul doisprezece în seria ce se conturează. Ar fi vorba de douăsprezece daruri trimise ție, John.

— La urma urmei, puțin mă interesează misteriosul expeditor, oricine ar fi el, zise John. Eu unul m-am săturat de toată aiureala asta. E cineva amator cumva de o plimbare în oraș ?

Nimeni nu părea să aibă chef de așa ceva, afară de Rusty. Cei doi, echipați cu pulovere închise la gît, cu căciulițe de lînă și cu cizme, ieșiră peste puțin afară. Cîteva minute mai tîrziu, Valentina și Marius hotărîră că și lor le-ar face bine o plimbare prin zăpadă ; Ellery îi observă strecurîndu-se pe urmele lui Rusty și ale lui John. Personal îl preocupa însă prea mult sensul ezoteric al numărului doisprezece, astfel încît nu mai lua seama la cele lumești.

Deodată Ellery simți prezența cuiva în apropiere.

— Te deranjează dacă-ți tulbur gîndurile ? îl întrebă Ellen.

— E greu să tulburi ceea ce nu există, răspunse el mormăind. Iartă-mă, Ellen, mi-e teamă că nu m-am purtat prea cavalerește. Spune, ceilalți ce fac ?

— Fiecare după poftă ! Unii din bărbați joacă bridge, iar alții ascultă radio. Tu nu-l auzi ?

— Ba da, acum îl aud. Șezi lîngă mine, Ellen, îi zise Ellery făcîndu-i loc pe bancheta din fața focului. Tu ce crezi de fapt despre toată povestea asta ?

— N-am idee, dar într-un fel mă sperie.

— Cunoști eventual vreo persoană care ar avea ceva de împărțit cu John ?

— Ceva de împărțit cu John? Ellen părea sincer surprinsă. Nu pot să-mi imaginez asta. John e un bărbat fermecător, talentat și extrem de amuzant. Și cred că în viața lui n-a călcat pe nimeni pe bătături.

Ellery o aprobă, deși nu împărtășea întru totul părerea pe care Ellen o avea despre pupilul unchiului său. La reuniunile din Greenwich Village, el observase că John nu era totdeauna chiar atît de fermecător. Sub învelișul exterior al unui poet, el simțise că în John se ascundea un miez dur, o urmă de încăpățînare, pe care Ellen fie nu o vedea, fie nu voia s-o vadă. John era fără îndoială în stare să calce pe cineva pe bătături, gîndea Ellery, și dacă ar fi făcut-o, ar fi călcat fără nici un fel de menajamente.

— Care sînt relațiile lui John cu Marius? întrebă Ellery.

— Marius e cel mai bun prieten al lui John, răspunse Ellen, surprinsă de întrebare.

— În acest caz, are un fel ciudat de a-și manifesta prietenia. Spune, Marius e îndrăgostit de Rusty?

Ellen privea la focul din cămin.

— De ce nu-l întrebi pe el?

— Am s-o fac, eventual.

— Foarte bine. Dar pînă cînd te decizi s-o faci, dă-i voie unei modeste studente în artele plastice să-ți atragă atenția asupra unui lucru pe care se pare că l-ai scăpat din vedere, domnule Queen!

De astă dată, fu rîndul lui Ellery să se arate surprins.

— Ce-am scăpat din vedere?

— Este vorba de versurile bătute la mașină pe cartonul acela. Un text bătut la mașină presupune existența unei mașini de scris, nu? Ai spus tu însuți că cel care se ascunde în spatele întregii afaceri operează probabil ascuns aici în casă. Poate că și cartonul a fost bătut la mașină tot aici. Deci, dacă ai identifica mașina...

— M-a furat atîta imaginația, încît nu mi-a venit nici un moment ideea asta. Cîte mașini de scris sînt în casă?

— Două. Una în biblioteca unchiului Arthur, iar cealaltă în fosta cameră a lui John.

— Hai, fuga! Să ne băgăm nasul și acolo.

Se ridicară și se îndreptară spre biblioteca lui Arthur Craig. Bărbații de la masa de joc nici măcar nu-și ridicară privirile. Reverendul Gardiner și doamna Brown ascultau atenți

la radio tirul mitralierii lui Floyd Gibbons, cel chior de un ochi, „Vînătorul de senzațional“; voluminosul aparat semioctogonal cu șase picioare din lemn de nuc, marca Stromberg-Carlson, pîriia îngrozitor.

Ellery se uită la ceas.

— E zece și patruzeci. Gibbons îi reține încă pe reverendul Gardiner și pe doamna Brown o bucată de timp; cît despre cei patru de la masa de bridge, n-ar simți nimic chiar dacă sfîrșitul pămîntului prezis de Voliva s-ar petrece în realitate sub picioarele lor. Ia-o înainte, Ellen.

După ce se strecurară în bibliotecă, Ellen închise încet ușa în urma lor. Ellery luase cu el cartonul din misterioasa cutie cu daruri și o puse pe Ellen să bată o copie a mesajului de pe carton la mașina de scris veche de pe biroul lui Arthur Craig. Ellen execută, lovind ușor clapele, ca să nu facă zgomot. După ce compară copia cu originalul la lumina directă a lămpii de birou, Ellery clătină din cap.

— Nu e. Mașina asta are multe litere defecte sau deplasate care nu apar pe carton. Cartonul a fost bătut la o mașină mai nouă, de altă fabricație. Hai s-o vedem și pe a lui John.

Prefăcîndu-se că trec din întîmplare prin hol, urcară în grabă scările.

În fața ușii lui John, Ellen se opri brusc.

— Oh, Doamne, tot ce face un detectiv e așa de murdar, Ellery ?

— Lasă acum scrupulele, domnișoară Craig. A fost de altfel ideea dumitale, dacă-ți amintești bine.

De cînd intrară și pînă cînd ieșiră, nu trecură mai mult de trei minute.

Cartonul nu fusese bătut nici la mașina de scris a lui John.

— Ellen, tu ești sigură că nu există altă mașină în casă ?

— Astea două sînt singurele de care știu eu.

— Ar fi mai bine să cercetăm. Sau, ce-ar fi să mă duc eu singur ? Tu coboară și chibițează la bridge.

Ellen își trecu nervos mîna prin părul blond.

— De ce vrei să mă sperii și mai tare decît atît. Am pornit doar împreună la treaba asta, nu-i așa ?

Fata înțelesese că el era decis să mai pornească o dată în căutarea acelui misterios Moș Crăciun dispărut fără urmă. Ellery îi luă mîna, i-o strînse ușor, apoi porni înainte.

Totul fu în zadar. Nu descoperiră nici o a treia mașină de scris și nici pe musafirul nepoftit, care continua parcă să le scape printre degete.

Înainte de a se culca, Ellery scoase din geamantan unul din cadourile de Crăciun primite de la tatăl său, singurul pe care-l luase cu el la Alderwood. Era un jurnal pentru anul 1930 în care erau lăsate libere cîteva pagini albe pentru ultima săptămînă a anului 1929. Era o veche manie a lui Ellery, aceea de a ține un jurnal ; pe lîngă asta, în cazul de față, el gîndea că s-ar fi putut dovedi de folos să existe o urmă a acestui complex de evenimente ce promitea să evolueze.

Începu deci cu prima pagină albă, însemnînd mai întîi data : miercuri, 25 decembrie, 1929 ; continuă apoi să scrie cu un scris mărunt, timp de o jumătate de oră.

În somn îi apărură în vis tot felul de boi, cămile și turturele, dar printre ele și chipul ștrengăresc și atît de proaspăt al lui Ellen Craig.

A DOUA NOAPTE :

joi, 26 decembrie, 1929

În care misteriosul poznaș se dedă unui joc asasin iar John Sebastian primește un nou dar, la fel de ciudat ca și primul.

Ziua de joi se anunța închisă și călduță. Datorită unei inexplicabile schimbări de dispoziție, toată lumea coborî voioasă la micul dejun.

— S-a uitat cineva sub pom ? întrebă Valentina Warren cu vocea ei teatrală. Purta o rochie de tweed de la Bergdorf-Goodman, în nuanțe deschise de albastru, verde și bej, care accentuîndu-i intenționat paloarea făceau ca privirile să fie irezistibil atrase asupra buzelor fardate în roșu violet.

— Sînteți de acord să facem împreună o inspecție, domnișoară Warren ? i se adresă curtenitor Roland Payn. Juristul cu părul argintiu o măsurase pe Valentina cu atenția omului care examinează un obiect pus la licitație.

Genele lungi, blonde, se lăsară în jos.

— De ce nu, domnule Payn, aș fi chiar încîntată.

— Val exploatează totdeauna pînă la sînge pe orice republican care-i pică în mînă, zise Marius înfulecînd din șuncă. Pariez cinci contra zece că în momentul acesta îl iscodește dacă nu cumva are printre clienții săi vreun producător de la Hollywood.

— Ești un mare porc, Marius, zise Rusty în glumă. John, tu ce crezi, au să găsească ceva ?

— Ceva sub pom? Nu știu, iubito, și nici nu mă interesează. Totul e ca o poveste umoristică care nu mă amuză, răspunse John.

— Val și Payn nu vor găsi nimic sub pom la ora asta, interveni Ellery. Pe cartonul de aseară scria: „în prima *noapte* de Crăciun". Unitatea de timp și de loc este una din caracteristicile acestei farse de Grand Guignol.

— Dacă e așa, atunci misteriosul personaj va trebui să-și depună darul de astăzi sub nasul meu, zise Carlo. Postul WEAF transmite diseară fragmente din „Aida", cu Rethberg în rolul titular și cu Lauri Volpi în Radames. N-aș renunța la emisia asta nici pentru zece capodopere gen Grand Guignol.

— Ei, ia spune, ați găsit ceva? o întrebă Ellen pe Valentina, care tocmai reapăruse cu un aer dezamăgit.

— Nimic, răspunse aceasta.

— Afară de cîteva ace de brad căzute, zise juristul, trăgînd-o pe tînăra blondă deoparte. Ar trebui să-mi vorbești puțin despre planurile dumitale, domnișoară Warren. Eu am oarecare relații influente la Hollywood...

— Îngăduiți-mi să precizez că atunci cînd am fost calificat drept porc, interveni Marius fără a avea aerul că se adresează cuiva în mod special, s-a subînțeles și faptul că aș fi libidinos.

— Cel puțin domnul Payn este un gentleman, replică doamna Brown sec.

— Da, într-adevăr, un gentleman libidinos, aprobă Marius. Aș spune chiar un gentleman libidinos ce se aseamănă unui țap plin de poezie; nu degeaba își manifestă pornirile libidinoase sub semnul Capricornului, nu-i așa doamnă Brown?

Doamna Brown îl fulgeră cu privirea.

— Și acum, deoarece programul domnului Payn este asigurat pentru ziua de azi, ce am putea întreprinde oare noi, ceilalți, pentru ca fiecare din orele acestea pline de încîntare să ne desfete și mai mult?

Indignarea doamnei Brown făcu loc subit speranței.

— Știți, am adus cu mine un Ouija [1]...

Cuvintele acestea avură darul să provoace exodul grăbit al tuturor celor prezenți. Pînă cînd se servi dejunul fiecare își căută de lucru, ocolind încăperile de la parter, unde doamna

[1] Carton dreptunghiular pe care se află literele alfabetului și cifrele de la zero pînă la nouă și pe care se mișcă un alt mic carton triunghiular; este folosit pentru ghicirea viitorului.

Brown ședea la pîndă, ca un păianjen care așteaptă să-i cadă ceva în pînză. Din cînd în cînd, ieșea chiar în afara pînzei, sperînd să ademenească totuși o victimă.

După dejun, trecură cu toții în salon, pentru a-și face siesta în voie. Meniul copios al doamnei Janssen și focul ce pîlpîia în cămin îi făcură să cadă curînd într-o stare de somnolență. Astfel, noua descoperire veni ca o lovitură de trăsnet, căzută ca din senin în mijlocul unei petreceri.

John Sebastian fu cel care o făcu. Craig îl rugase să aducă din bibliotecă o ediție princeps a lui Poe, pe care Dan Z. Freeman voia s-o examineze. John nu zăbovise în bibliotecă mai mult de zece secunde, cînd reapăru brusc arătînd cu gesturi ininteligibile în spatele său.

— Arthur, bîigui el după o pauză în care încercă să-și vină în fire... În bibliotecă se află un cadavru.

În stupoarea produsă de această extraordinară veste, răsună vocea lipsită de expresie a lui Craig :

— Cum ? Ce-ai spus, John.

— Da, un cadavru. Al unui om pe care nu l-am văzut niciodată în viața mea.

Pe parchetul din bibliotecă, cu fața în jos, zăcea un bătrîn uscățiv, cu capul sucit într-o parte și gura întredeschisă. Avea o expresie istovită și dădea impresia că primise moartea mai curînd cu resemnare, fără să se opună. Dintre omoplați, din mijlocul unei pete de sînge întunecat pe cale să se închege, ieșea în afară, ca antera unei flori veștede, mînerul unui pumnal de bronz.

— E pumnalul meu, zise Craig. Îl țineam totdeauna pe birou. E un pumnal etrusc de care mă foloseam în mod obișnuit pentru a deschide corespondența.

— Un pumnal etrusc, murmură Dan Z. Freeman. Atunci cu siguranță că a mai cunoscut cîndva gustul sîngelui.

— Vă rog, interveni Ellery. Să nu intre nimeni în bibliotecă, cu excepția doctorului Dark. Vrei să vii, doctore ?

Doctorul își făcu loc și pătrunse în bibliotecă, în timp ce toți ceilalți se îngrămădiră în pragul ușii. Erau atît de uluiți, încît nici nu mai era loc pentru spaimă.

— Fără a deplasa cadavrul, doctore, poți să-mi spui aproximativ cît timp e de cînd a murit ? întrebă Ellery.

Doctorul Dark îngenunche lîngă cadavru. Înainte de a-l atinge, scoase o batistă și-și șterse fruntea. Cînd se ridică în picioare, spuse :

— Cred că n-au trecut mai mult de cîteva ore.

Ellery clătină din cap și se apleacă și el deasupra cadavrului, în timp ce doctorul Dark se alătură celorlalți.

Victima era un bătrîn cu trăsăturile inexpresive și consumate, ceea ce nu se datora întru totul faptului că era mort. Purta un costum gri de lînă, foarte uzat. Tot așa arătau și paltonul jerpelit din tweed, pălăria neagră roasă, fularul și mănușile de lînă de proastă calitate, care erau împrăștiate pe parchet. Ghetele demodate, peste care nu purta nici șoșoni nici galoși, aveau tălpile găurite. Pielea lividă a capului chel era presărată cu cîteva smocuri de păr de culoare nedefinită. După urechea care se vedea avea o mică tăietură, ca și cînd i-ar fi tremurat mîna la ras.

— Îl recunoaște cineva ? Cum nimeni nu răspunse, Ellery ridică capul și rosti cu voce severă : Nu se poate, unul din noi trebuie să știe cine e. Domnul Craig ?

Bătrînul clătină din cap.

— Îmi este complet necunoscut, domnule Queen.

— Domnul Payn ? Domnul Freeman ? Dumneata, Marius ? Intenționat Ellery îi numi pe rînd, obligîndu-i pe fiecare să spună cîte ceva. Nu putu trage însă nici un fel de concluzie. Păreau cu toții să fie sinceri intrigați.

— În orice caz, identificarea nu poate pune prea multe probleme. Mai departe, vom vedea. Dar cine i-a dat oare drumul în casă ? Din nou, aceeași tăcere. Asta este de-a dreptul ridicol. E clar că omul ăsta nu s-a putut întrupa chiar aici, pe carpeta din biblioteca domnului Craig, ca spiritele sau făpturile acelea ectoplasmice pe care le frecventează doamna Brown. Se află în casă de un timp destul de îndelungat, dovadă că ghetele sînt uscate. Felton, te-ai întors ? Dumneata i-ai deschis ?

— Eu nu, domnule Queen.

— Doamna Janssen ? Dumneata, Mabel ? Un moment mai tîrziu, cu vocea indiferentă, Ellery spuse :

— Ar fi mai bine să anunțați poliția, domnule Craig.

Forțele polițienești din Alderwood aveau un efectiv de cinci oameni : patru gardieni, comandați de un comisar-șef cu

numele de Brickell, care deținea acest post de peste douăzeci de ani. Cea mai importantă activitate a lui Brickell, în toată această perioadă de timp, fusese aceea de a aduce pe automobiliștii și motocicliștii contravenienți, străini de oraș, în fața justiției locale, care îi condamna la diferite amenzi, scutind astfel pe contribuabilii din Alderwood de obligația de a acoperi bugetul poliției lor. Biroul lui Brickell se afla într-o cămăruță întunecoasă, într-o aripă a primăriei. Singurii clienți ai arestului, format din două celule umede în subsolul primăriei, erau cheflii ocazionali de sîmbătă seara.

Cînd intră în casă, primele cuvinte ale comisarului Brickell fură :

— Pentru Dumnezeu, domnule Craig, cum e posibil ca un om asasinat să fi ajuns în casa dumneavoastră ?

Drept răspuns, Craig mormăi :

— De unde vrei să știu eu asta, Brick ?

Era clar că bietul Brickell n-avea nici cea mai vagă idee de unde s-o pornească. Se mărginea să privească fix cadavrul și bîiguia :

— Hm, a fost lovit pe la spate ! Ciudat.

Între timp, chipul ars de soare și de vînt i se înverzea din ce în ce mai tare. Cînd i se spuse că toți cei de față declarau că nu aveau nici o cunoștință despre identitatea mortului, Brickell păru vădit ușurat.

— Dacă lucrurile stau astfel, sper că nu vom avea prea multă bătaie de cap. Pare să fie un vagabond. S-ar putea ca, însoțit de altul de teapa lui, să se fi strecurat în casă ca să fure ceva ; s-or fi luat apoi la bătaie, primul l-o fi înjunghiat pe ăsta și o fi întins-o. Așa s-ar explica totul.

— Evident că da, încuviință Ellery. Din păcate însă n-avem nici un indiciu că lucrurile s-au petrecut astfel. Poate că ai dumneata vreunul ? Eu cred că ar trebui să iei lucrurile ceva mai în serios, domnule comisar-șef. Personal sînt gata să-ți dau tot concursul.

— Dumneata ești ofițer de poliție ?

— Nu, dar am oarecare experiență în acest domeniu.

— Brick, domnul este Ellery Queen, interveni John. Tatăl său este inspectorul Queen din poliția newyorkeză. Ellery personal este cel care a făcut lumină în crima aceea senzațională petrecută anul trecut la New York, la „Roman Theater“ — asasinatul lui Monte Field, dacă-ți mai aduci aminte.

— Oh! Comisarul Brickell îi strînse călduros mîna lui Ellery. Mă bucur să vă cunosc, domnule Queen. Aveţi cumva vreo sugestie?

— Eu aş anunţa poliţia districtuală, domnule comisar.

— Să le pasăm lor toată bătaia de cap? E o idee. Vă deranjează dacă dau un telefon, domnule Craig?

— Dă-i drumul, îi răspunse Craig, pe un ton din care nu lipsea o nuanţă de umor.

— Ascultă, Brickell. În timp ce telefonezi, îmi dai voie să cercetez mai îndeaproape cadavrul?

— Evident, cum să nu!

— Ah, abia aştept să-i povestesc asta tatii, zise Ellery *sotto voce*, de îndată ce comisarul dispăru. În ancheta unei crime să permiţi unui eventual suspect să examineze primul cadavrul, asta e într-adevăr nemaipomenit!

Cînd Brickell reveni, Ellery terminase de scotocit cadavrul şi pe faţă şi pe dos.

— Mi-e teamă că poliţia districtuală va căpăta o mîţă în sac, domnule comisar.

— Sosesc şi ei imediat... Ce aţi spus, domnule Queen?

— Buzunarele i-au fost complet golite. Nu are asupra lui nici portofel, nici acte, nici chei, obiecte preţioase, batistă, nimic. Ceea ce este şi mai interesant, toate etichetele de pe haine au fost şi ele scoase. Pînă şi banda ce protejează pălăria contra sudorii. Ellery scruta concentrat cadavrul bătrînului. Asasinul avea deci interesul ca mortul să nu poată fi identificat. Procedînd aşa cum a procedat, problema identificării trece pe primul plan. Există un medic legist în Alderwood?

— Desigur, doctorul Tennant, interveni doctorul Dark.

— Atunci n-ar fi rău să fie înştiinţat şi el, domnule comisar.

— Ah, bineînţeles, aveţi dreptate.

Brickell ieşi din cameră lăsînd în urma lui un val de tăcere.

Pe neaşteptate, Rusty întrebă:

— Oare Moş Crăciunul de ieri dimineaţă n-ar putea fi chiar el?

— Nu, răspunse Ellery. Vizitatorul nostru pitic apărut aci ca din spaţiile extraterestre nu putea măsura mai mult de un metru şaizeci şi trei pînă la un metru şaizeci şi cinci. Celălalt

misterios amic al nostru, Moş Crăciunul de ieri, era mai înalt decît mine. Or, eu am un metru şi optzeci. Era la fel de înalt ca John, aş zice. Tu ai cam un metru şi optzeci şi cinci, nu-i aşa, John ?

— Un metru şi optzeci şi patru şi jumătate.

Tăcerea grea ce se lăsă din nou fu întreruptă de exclamaţia isterică a Valentinei :

— Doi necunoscuţi, dintre care unul se volatilizează, iar celălalt este asasinat. *Două* fantome ! Pentru Dumnezeu, ce pot să însemne toate astea ?

Nimeni nu găsi ce să-i răspundă, nici măcar Olivette Brown.

Locotenentul Luria de la poliţia districtuală imprimă de la început cercetărilor o notă de deosebită sobrietate. Era un bărbat tînăr, calm, cu picioarele neobişnuit de muşchiuloase. Ceru să fie pus la curent cu situaţia şi, fără nici un accent dramatic, indică în mod clar fiecăruia dintre gardienii şi funcţionarii serviciului criminal districtual ce-l însoţeau ce avea de făcut. Apoi se aşeză şi cu un aer de aparentă indiferenţă începu interogatoriile, punînd întrebări cărora trebuia să li se dea răspunsuri precise.

Se văzu lămurit de la bun început că, în ochii săi, toate persoanele din casă erau considerate drept suspecte. Aceeaşi atitudine avu şi faţă de Ellery, pînă cînd acesta îi prezentă anumite referinţe. Luria nu se mulţumi însă nici cu acestea. Telefonă inspectorului Queen, la prefectura poliţiţei din New York, pentru a primi confirmarea.

— Inspectorul doreşte să vorbească şi cu dumneata, zise Luria, trecîndu-i lui Ellery receptorul.

— În ce încurcătură ai intrat, fiule ? Vocea inspectorului Queen arăta că se aştepta la orice răspuns.

— N-am idee, tată.

— Hm, poate nu poţi să vorbeşti. Spune-mi doar atît : tu personal n-ai nici un amestec, nu-i aşa ?

— Absolut nici unul.

— Vrei să dau o fugă pînă acolo ?

— Nu cred că ar avea vreun rost, zise Ellery, lăsînd receptorul jos. Cum îţi pot fi de folos, domnule locotenent ?

— Te-aş ruga mai întîi să-mi spui tot ce ştii despre cazul de faţă.

Ellery îl puse la curent cu apariţia misterioasă a lui Moş Crăciun, cu primirea acelor obiecte stranii, cu cercetările fără rezultat pe care le făcuse în aripile nelocuite ale clădirii şi cu felul în care fusese descoperit cadavrul necunoscut.

Locotenentul Luria nu păru deosebit de impresionat.

— Povestea asta cu Moş Crăciun şi cu pachetul... asta îmi pare a fi mai curînd o farsă ticluită de cineva. Nu rimează în nici un fel cu crima. S-ar putea să nu fie nici o legătură între una şi alta.

— Eu personal am sentimentul că există totuşi una.

— Şi anume în ce fel ?

— Asta n-aş putea spune încă.

Luria ridică din umeri.

— Vom proceda la o percheziţie temeinică din pod pînă în pivniţă şi vom vedea dacă descoperim ceva în legătură cu Moş Crăciunul dumitale. Pentru moment, mă preocupă însă mai mult cadavrul acesta. Luria se întoarse spre medicul legist, un doctor de ţară, chel, cu ochii tulburi, purtînd un pince-nez legat de reverul hainei cu un şnur de mătase negru. Medicul se ridica tocmai în picioare, după ce examinase cadavrul. Ei, ce ne puteţi spune, doctore Tennant ?

— Mare lucru nu, domnule locotenent. Decesul a avut loc acum circa trei ore. Nu pare să existe nici un dubiu că a fost provocat de lovitura de pumnal aplicată în spate. Nu se văd alte răni sau contuzii, cu excepţia unei mici zgîrieturi pe frunte, pe care şi-a făcut-o probabil căzînd pe podea. Vîrsta, hm... aproximativ şaptezeci, să zicem.

— Vreo cicatrice, sau alte semne particulare ?

— Nici unul, la examenul acesta superficial, bineînţeles.

— Dar dinţii, doctore ? interveni Ellery.

— Pe cît mi s-a părut, sînt dinţii lui. N-are nici o punte. Îi lipsesc doar cîteva măsele, dar nu cred că asta ar putea ajuta mult. Cred că trebuie să fie vorba de extracţii mai vechi.

— În regulă, spuse locotenentul Luria. Ni-l laşi nouă, doctore ; îl vom transporta la morga districtuală, pentru un examen mai aprofundat. Voi aţi terminat cu fotografiile, băieţi ?

După plecarea doctorului Tennant şi după ce cadavrul fu îndepărtat, Luria se întoarse brusc spre Ellery.

— Iată-ne deci în fața unui bătrîn care apare din senin în mijlocul unei petreceri de Crăciun ; nimeni nu știe cine e victima, nici ce urmărea, nici cum a pătruns în bibliotecă, și nici cine i-a înfipt pumnalul în spate. Pentru ca totul să fie și mai și, toate actele și etichetele de pe hainele mortului au fost îndepărtate. Dumneata înțelegi ceva, Queen ?

Privind la fumul ce ieșea din țigareta pe care o aprinsese, Ellery îi răspunse :

— Sînt într-o situație dificilă, Luria. Ca oaspete al domnului Craig...

— Nu poți vorbi nici dumneata deci.

— Altceva vreau să spun. Am fost învățat că într-o crimă oricine e suspect. Concluzia mea este că în spatele acestei crime trebuie să se ascundă o persoană care se află aici, în casă. După toate aparențele, cineva din cei prezenți ascunde adevărul, o cunoaște pe victimă și a lăsat-o să pătrundă în casă, poate în timpul nopții. De fapt, victima s-ar fi putut ascunde în labirintul de sus, săptămîni întregi. Nu mă pot opri să fac o legătură între victimă și acel Moș Crăciun, despre care *știu* că a fost ascuns aci. Poate chiar au venit împreună.

Luria începu să mormăie ceva.

— Afară de cazul că-l vom descoperi pe Moș Crăciun, continuă Ellery care părea a vorbi cu țigareta, nu vom putea face nici un pas înainte, pînă ce cadavrul nu va fi identificat. Asasinul se teme probabil că aflînd cine este victima, ne-am găsi poate în posesia unei piste care ne-ar îngădui să-l descoperim.

— După cît înțeleg, ai scotocit cum ai vrut cadavrul. Brickell ăsta e nemaipomenit ! Și, de fapt, cercetînd nenorocitul ăsta de omuleț, la ce concluzii ai ajuns ?

— Mare lucru nu pot spune. Dacă îmbrăcămintea uzată pe care o poartă nu este doar un camuflaj, își ducea mizeria cu destulă demnitate. Nu renunțase, ca dovadă hainele cu grijă cîrpite și destul de curate. Ajunsese însă într-o stare aproape disperată. Un om care a avut posibilitatea cîndva să-și cumpere haine de o asemenea calitate, nu poartă o pălărie de seară la un palton de tweed, decît dacă nu mai are încotro. În orice caz, nu era muncitor manual. Vreau să spun, muncitor necalificat.

Luria zîmbi.

— I-ai controlat și mîinile, deci.

— Bineînțeles. N-are bătături și nici unghii murdare sau rupte. Palmele îi sînt moi și foarte curate. De fapt are mîini destul de fine. Mîini de intelectual ori de artist, poate de muzicant.

Aici Ellery se opri brusc, iar privirile sale se întîlniră cu cele ale lui Luria, care zîmbi din nou și zise:

— Gînd la gînd! Dumneata știi ceva despre acest Marius Carlo?

Din toate cercetările lui Luria nu rezultă însă nimic. El îl interogă pe Carlo, pe Valentina Warren și pe toți ceilalți, fără a excepta nici pe reverendul Gardiner sau pe doamna Brown, care își petrecuse cea mai mare parte a după-amiezii într-un fel de semitransă. La sfîrșit, carnetul lui Luria era plin cu tot felul de note fără nici o semnificație. Nici reconstituirea în timp a felului în care fiecare din cei prezenți își petrecuseră dimineața nu-l ajută să tragă vreo concluzie.

— Practic, doamna Brown a fost în măsură să observe toată dimineața ușa ce dă în bibliotecă, îi spuse Luria lui Ellery. Dacă am înțeles-o bine — lucru de care nu sînt sigur — nu l-a văzut pe asasin intrînd sau ieșind, datorită unui singur motiv: anume acela că n-a fost ajutată de spirite. De spirite... sau de spirtoase? Ce vrea să spună?

— Ah, în privința asta, eu aș putea să-ți vorbesc și despre acțiunea oaselor de cămilă, replică Ellery. Prefer însă să te scutesc. Adevărul este, Luria, că nu numai asasinul, ci și cadavrul — vreau să spun victima, cît timp mai era pe picioare — i-au trecut doamnei Brown prin față. Asta înseamnă ori că moțăia, ori că nu se afla în cameră în momentele strategice.

— Dar ce-i tot teatrul ăsta pe care-l joacă? Privește fix în gol, cu ochii holbați, și stă țeapănă de parcă ar face de gardă la drapel.

— A, asta e doar o demonstrație de detectare, stil Olivette Brown.

— Detectare, zici?

— Da, prin divinație, Luria. Doamna Brown comunică direct cu lumea invizibilă.

Luria era stupefiat.

— Vrei să spui că baba asta ramolită are legături cu gangsterii ?

— Există desigur gangsteri și în lumea ei invizibilă, asta e cert. Dar nu de felul celor din lumea invizibilă pămîntească conduși de-alde Dutch Schulze sau Bugsy Moran. Dar n-are rost să-ți pierzi timpul cu ea, Luria. De fapt, mintal e puțin sărită.

Percheziția pe care Luria, însoțit de mai mulți agenți, o făcu în clădire nu duse la vreun rezultat. Nu descoperiră nici o persoană necunoscută și nici urma unei asemenea persoane.

— Ascultă, am o idee, îi spuse Ellery. Dacă cineva se ascunde acolo sus, trebuie să mănînce ceva, nu e așa ?

— Da, asta așa-i.

Locotenentul o chestionă strîns pe bucătăreasa lui Craig cu privire la cămară, dar nu putu trage nici de aci vreo concluzie.

Doamna Janssen răspunsese cam așa :

— Cu atîta lume care trebuie hrănită de trei ori pe zi și cu atîtea alimente pe care trebuie să le am la îndemînă la orice oră, ar însemna să am ochi și la spate ca să pot urmări totul. Sigur că mai dispar alimente, domnule locotenent. Cele mai multe le înfulecă domnul John, care dă iama prin frigider toată ziua, bună ziua, și barem de ar pune un pic de carne pe dînsul, bătu-l-ar norocul !

Înainte de a pleca, Luria adună în salon pe toată lumea, inclusiv cei trei servitori, și li se adresă calm :

— Cred că e mai bine pentru toți să ne înțelegem omenește. E vorba aci de un caz cu totul neobișnuit, pe care, pentru moment cel puțin, îl voi trata și eu într-un mod deosebit. Astăzi de dimineață, în această clădire, a fost ucis un om, pe care, potrivit declarațiilor, nici unul din dumneavoastră nu-l cunoaște. Nici eu nu susțin că cineva l-ar cunoaște. Am văzut lucruri și mai încurcate. După tot ce am reușit să aflu, poate că șeful poliției locale, Brickell, are dreptate cînd afirmă că mortul ar putea fi un vagabond, pătruns împreună cu un altul de teapa lui în casă pentru a fura ceva ; că cei doi ar fi ajuns la ceartă și că unul din ei l-ar fi înjunghiat pe celălalt, făcîndu-se apoi nevăzut. Nu există însă nici o probă care să confirme această ipoteză. După cît spune domnul Craig, care a verificat toate edițiile rare din biblioteca sa, nu s-a furat ni-

mic. Nimeni n-a fost văzut fugind. Totuşi, ipoteza aceasta s-ar putea dovedi adevărată. Pe de altă parte, continuă Luria, cu un ton pe jumătate glumeț, s-ar putea ca victima să aibă o legătură directă cu unul sau cu mai mulţi dintre dumneavoastră. Dispariţia tuturor hîrtiilor care ar fi putut servi la identificarea mortului, a tuturor etichetelor, a tot ce avea în buzunare, pare să pledeze în favoarea acestei ipoteze. Primul nostru obiectiv este deci identificarea victimei, dar acest lucru cere timp.

Luria examină figurile încordate ale celor din jur.

— Pînă vom şti mai bine care e situaţia, trebuie să pot dispune de dumneavoastră toţi la locul şi în clipa în care aş avea nevoie. După cît am înţeles, tot grupul urma să rămînă aci pînă la Anul Nou, şi poate chiar mai tîrziu. Asta uşurează mult lucrurile pentru toată lumea. Se poate întîmpla însă ca, pentru noi, o săptămînă să nu fie suficient. În acest caz...

Roland Payn, cu vocea sa plină, de bariton, îl întrerupse :

— Vă daţi seama, domnule locotenent, că nu aveţi nici o probă care să justifice reţinerea vreunuia din cei prezenţi. Eu unul n-am intenţia să plec pînă după Anul Nou, dar dacă ceva neaşteptat ar reclama prezenţa mea la New York... Cred că vorbesc în numele tuturor cînd spun că vom colabora, în limitele raţiunii, aşa cum am făcut cînd am îngăduit să ni se ia amprentele. Să nu ni se ceară însă mai mult.

— Înţeleg, domnule Payn, zise Luria surîzînd vag. Dumneavoastră aţi dori să ajungeţi la un tîrg.

— Ce-aţi spus vă rog ?

— Eu sînt gata să închei unul. Cred că nimeni din cei de faţă, nici chiar domnişoara Warren, n-ar fi deosebit de încîntat la ideea de a-şi vedea numele pomenit în ziare în legătură cu o crimă.

— Doamne fereşte, bineînţeles că nu ! exclamă Dan Z. Freeman care pălise.

— Parcă şi văd mutra episcopului, spuse bătrînul reverend, nu fără o urmă de regret în voce. Totuşi, în calitate de bun creştin e de datoria mea să-l scutesc de un asemenea lucru.

— Vă rog să continuaţi, domnule locotenent, interveni Payn.

— Uitaţi ce este, dacă toţi mă asiguraţi că nu veţi face nici o plîngere contra mea pentru faptul că v-am reţinut ilegal aci, voi face la rîndul meu tot ce-mi stă în puteri ca să vă feresc să încăpeţi în gura ziariştilor. Ajunge să nu indic precis locul unde a fost găsit cadavrul la Alderwood. În ceea ce mă priveşte, garantez de oamenii mei. Bineînţeles, nu pot însă promite că Brickell sau doctorul Tennant îşi vor ţine şi ei gura.

— Din întîmplare, dacă-mi iertaţi figura cam nepotrivită de stil, cunosc locul în care sînt îngropate resturile suspecte ale unor cadavre, interveni doctorul Sam Dark pe un ton sumbru. Cu acest argument îl pot face foarte uşor pe Tennant să tacă. Iar dumneata, Arthur, cu influenţa dumitale de contribuabil gras, probabil că poţi să faci acelaşi lucru cu Brickell.

Bărbosul aprobă din cap.

— Foarte amabil din partea dumitale, domnule locotenent. Eşti de acord şi tu, Roland, nu-i aşa ?

— Eu suflu şi în iaurt, spuse avocatul din New York. Totuşi sînt de acord.

Luria avea un aer amuzat.

— Atunci ne-am înţeles. Ah, era să uit. Las aci pe unul din poliţişti, pe sergentul Devoe. Sergent ?

Un tînăr cu o statură de uriaş intră în cameră. Arăta foarte chipeş în uniforma de poliţist.

— Cuvînt de ordine, sergent. Nu deranjezi pe nimeni, ai înţeles.

— Da, domnule locotenent.

— Doamne ! exclamă Valentina, căreia i se tăiase respiraţia. Pe mine personal poţi să mă deranjezi cînd doreşti, sergent.

Spre dezamăgirea fetei, sergentul ieşi împreună cu locotenentul Luria şi, tot restul zilei, abia se mai arătă din cînd în cînd.

Cina din seara aceea se desfăşură într-o atmosferă posomorîtă. Spectrul bătrînului asasinat apăsa greu asupra celor prezenţi ; se mîncă puţin, iar conversaţia lîncezea, vădind o stare de deprimare generală. După cină, trecură în salon. Sub pomul de Crăciun nu se afla nici o cutie, şi s-ar fi zis că nimeni nici nu se aştepta să apară vreuna.

— Dacă toată povestea asta cu darurile și cu colindele a fost o glumă, spuse Rusty, probabil că moartea nenorocitului ăstuia de bătrînel i-a pus capăt.

— Mă întreb totuși cine să fi fost autorul, zise Ellen preocupată.

— Adică, cine este, o corectă Marius.

— Cum cine este ?

— Foarte clar, gîsculițo. Probabil că respectivul se află încă aici, nu ?

Se fereau acum cu toții să mai pomenească de „personajul numărul treisprezece" cum îl botezase Ellen. Ideea absurdă și tulburătoare că cineva ar fi circulat eventual la etaj, ideea simplei prezențe a acestei persoane în casă făcea imposibil să se discute rațional despre ea.

Marius se îndreptă spre sala de muzică și începu să cînte la pian o mică piesă zgomotoasă și agitată — o compoziție proprie pe care o botezase „Cîntec de leagăn". Între timp, doamna Brown trecea de la un grup la altul, încercînd fără succes să trezească interes pentru horoscoape. John și Rusty, tolăniți pe o banchetă cu perne de catifea în fața uneia din ferestre, păreau că discută ceva serios, cu jumătate voce. Ellen și Valentina îl convinseseră pe Marius să le cînte la pian cîteva colinde ortodoxe, pe care le acompaniară dulceag și fără convingere. Cei mai în vîrstă discutau despre cărți, despre piese de teatru și despre ravagiile prohibiției ; în cele din urmă ajunseseră și la sport. Reverendul Gardiner mărturisi că era un amator pasionat de baseball, descoperire care îl entuziasmă nespus pe doctorul Dark. O bună bucată de timp, reverendul și medicul discutară aprins despre perspectivele de viitor ale lui Babe Ruth, care în sezonul 1929 marcase doar patruzeci și șase de puncte.

— E pe ducă, crede-mă, părinte, susținea pîntecosul de doctor cu vocea lui pițigăiată. Șaizeci de puncte în 27, cincizeci și patru în 28, iar anul ăsta doar patruzeci și șase. Stai să vezi la anul. E în declin.

— Vai vouă, necredincioșilor, mormăi reverendul. Să nu-ți imaginezi că Babe e terminat, doctore. Probabil că dumneata îl consideri pe Lefty O'Doul drept viitoare vedetă ?

Între timp Ellery ședea retras, avînd aerul neliniștit.

La orele zece, Marius anunță pe toți cei ce nu erau amatori de muzică de operă că, din partea lui, se puteau duce la cul-

care. Potrivi apoi aparatul de radio la postul WEAF și, cînd vocea amplă a lui Lauri Volpi inundă încăperea cu sunetele ariei „Celeste Aida", el începu să scoată tot felul de exclamații transportate, din ce în ce mai insuportabile. Asta nu-l împiedică totuși să-i țină pe toți locului, timp de aproape o oră, obligîndu-i să asculte pe Lauri Volpi și pe Elisabeta Rethberg.

Plăcerea de a asculta muzica lui Verdi nu dură însă mult. Într-adevăr, Marius nu avu parte să audă întreaga transmisie, deoarece la orele 10,43 făptura uriașă a sergentului Devoe apăru în arcada dinspre hol, acoperind cu vocea sa tînără de bas sunetele radio-ului.

— Dumneavoastră ați știut ceva de asta, domnule Sebastian ?

În mîna sa enormă ținea un pachet cu daruri de Crăciun. Ellery se repezi îndată la radio și-l închise.

— Bineînțeles ! Astă-seară nu-l putea depune în camera asta, n-ar fi avut cum, zise el agitat. Unde ai găsit pachetul, sergent ?

— În hol, pe masa mică. Înainte de a mă duce în bucătărie să cinez nu l-am observat. După cină am ieșit prin dos și am patrulat pe afară. Sergentul îi măsură pe rînd cu privirea sa directă pe toți cei de față. Tăceau chitic. De afară nu s-a apropiat nimeni de casă...

— Iarăși prietenul nostru, Moș Crăciun, exclamă Ellen cu un ton strident în voce.

— Ești bun să-mi dai pachetul, sergent ? întrebă Ellery.

— Aș prefera mai întîi să cer instrucțiuni, domnule Queen.

— Foarte bine, telefonează-i lui Luria. Dar repede, te rog.

Sergentul Devoe se retrase, ducînd cu el pachetul. Peste puțin reapăru și i-l întinse lui Ellery.

— Locotenentul a spus că e în regulă, domnule Queen. Vă roagă numai să-l chemați de îndată ce veți afla ce e înăuntru.

Pachetul avea aceeași etichetă cu chipul lui Moș Crăciun și cu numele John Sebastian bătut la mașină ; era învelit în aceeași hîrtie poleită roșie și verde și era legat cu același șnur auriu.

Cutia dinăuntru era tot albă și n-avea nici un semn. Ellery deschise capacul. În cutie se aflau două obiecte mici, învelite

fiecare în hîrtie satinată roşie, iar deasupra era un carton simplu, cu cîteva versuri bătute la maşină.

Ellery citi cu voce tare versurile :

„Azi, în a doua noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Această **uşă** de placaj,
Care lipseşte de la ultimul etaj,
Şi o **fereastră** cu geamuri colorate,
Pentru parter, în spate."

— Altă trăsnaie ! exclamă doctorul Dark.

Ellery desfăcu obiectele din învelişul de hîrtie. Unul din ele era o uşă în miniatură din placaj de brad, iar celălalt o fereastră mică cu geamurile colorate.

— John !

— Da, Ellery !

— După ce ai arătat cutia de aseară locotenentului Luria, ce-ai făcut cu ea ?

— Am luat-o cu mine în cameră.

— Vrei să aduci casa de păpuşi, te rog ?

În aşteptarea lui John nimeni nu mişcă. Singură Valentina Warren izbucni la un moment dat într-un rîs forţat.

— Ei, tot mai susţii că s-a terminat farsa, Rusty ? Mie mi se pare că de-abia începe.

Rusty nu-i răspunse.

Între timp, John coborî în grabă scările. Ţinea cu grijă în mînă casa de păpuşi, pe care o aşeză în tăcere pe servantă ; tot în tăcere Ellery scoase uşiţa de placaj din cutie şi o încercă în tocul gol de la etajul de sus al căsuţei. Se potrivea perfect. Încercă apoi ferestruica cu geamuri colorate în rama de la parter, de unde lipsea una din ferestre. Şi aceasta se potrivea perfect.

— Ellery, întrebă Ellen cu vocea speriată, pe spatele cartonului e vreun semn ?

— Nu. De altfel fusese primul lucru pe care Ellery îl cercetase.

— Asta-i nebunie curată! exclamă John. Cine dracu se poate ține de așa ceva? Și în ce scop? Orice glumă, oricît de nesăbuită ar fi, urmărește ceva. Ce urmărește asta?

Ellery se întoarse și-l întrebă pe Devoe:

— Ce număr de telefon are Luria?

Cînd reveni comentă sec:

— Foarte bine, deci cineva se amuză. Luria este înclinat să creadă, ca și John, că totul pornește de la un psihopat. Eu unul nu sînt de acord. În spatele acestor lucruri se ascunde un om cu mintea întreagă, dar cu intenții criminale.

Ellery privea fix la căsuță.

— Noaptea trecută i s-a trimis lui John o casă neterminată. În noaptea asta primește alte două obiecte care completează casa. Habar n-am ce vrea să însemne asta. Socotesc însă că misterul nu poate continua să rămînă mult timp atît de impenetrabil. Dacă tot ce se întîmplă are o motivare rațională, lucrurile vor deveni din ce în ce mai clare pe măsură ce jocul continuă. Să vedem deocamdată ce concluzii putem trage pînă acum.

Ellery începu să se plimbe în sus și în jos, părînd că vorbește cînd cu parchetul, cînd cu focul din cămin, cînd cu tavanul.

— Numărul de obiecte este un factor variabil. Noaptea trecută erau trei, astăzi sînt două. Ne putem aștepta deci și la alte variații. Pe de altă parte, asemenea variații în numărul de obiecte din fiecare pachet nu schimbă întru nimic probabilitatea că se vor primi douăsprezece grupuri de obiecte. N-ar fi exclus ca între numărul total de obiecte și numărul doisprezece să existe pînă la urmă un raport care să aibă o anumită semnificație. Mai mult nu se poate spune deocamdată.

Editorul i se adresă intrigat:

— Dumneata vorbești serios, Queen? Se uita la Ellery cu un zîmbet sfios; i se părea că ceilalți ar fi trebuit să-i împărtășească și ei neîncrederea. De zîmbit, nu-i ardea însă nimănui.

Ellery îi răspunse laconic:

— Eu nu fac altceva decît să încerc să intru în joc, domnule Freeman.

Se duseră la culcare unul cîte unul, astfel încît, pînă la urmă, Ellery și John rămaseră singuri în salon.

Cei doi tineri şedeau tăcuţi în faţa focului gata să se stingă. La un moment dat, John rupse tăcerea.

— Nu pot desprinde *nimic* clar în toată drăcia asta, zise el, ridicîndu-se pentru a pregăti două pahare de whisky. Îi întinse unul lui Ellery şi apoi se aşeză la loc, cu paharul lui în mînă.

— Afacerea asta parcă e croită special pentru tine, Ellery, nu-i aşa ?

— Poate, dar momentul nu e prea potrivit.

— Înţelegi ce vreau să spun. Tu ai o minte complexă, care vede lucruri pe care nu le discerne orice nătărău. Cel puţin aşa ai reputaţia. În toată afacerea asta, nu există nimic care pentru tine să aibă vreun înţeles ?

Ellery clătină din cap.

— Mă depăşeşte, John, pînă acum cel puţin. Probabil fiindcă sînt prea multe necunoscute, răspunse el lăsînd paharul jos. Eşti sigur că nu cunoşti nici un element care să uşureze clarificarea lucrurilor ?

Tînărul poet îl privi surprins.

— Eu ? Ce vrei să spui ?

— De pildă, ştiu că există cel puţin un lucru pe care îl ţii secret. Ai spus că în 6 ianuarie se vor întîmpla patru evenimente importante în viaţa ta : vei intra în deplina proprietate a moştenirii rămase de la tatăl tău, ţi se va publica o carte, te vei căsători cu Rusty... şi ce încă ? Al patrulea eveniment urmează să fie o surpriză. Despre ce e vorba ?

John păstră tăcere.

— Te întreb pentru că s-ar putea să aibă o legătură cu darurile pe care le primeşti, John.

— Nu văd cum. De fapt, ştiu precis că nu poate avea nici una, zise John ridicîndu-se în picioare şi apropiindu-se din nou de sticla de whisky. Nu, nu poate fi nici o legătură cu cutiile astea cu daruri de Crăciun.

Ellery continuă calm :

— Dar cu asasinarea bătrînelului din bibliotecă ?

— Nu, nici una.

Ellery încruntă din sprîncene.

— Spui asta ca şi cum ai fi absolut sigur.

— Dar evident că sînt sigur ! Mi-aş pune şi capul că e aşa.

Ellery apucă paharul şi-l goli, apoi se ridică şi rosti apăsat :

— Poate că asta şi eşti pe cale să faci, John. Şi acum, noapte bună.

Ellery urcă scara largă fără să se grăbească. Observase că în ultimele două zile prietenul său era din ce în ce mai nervos. La început nu dăduse nici o importanţă acestui fapt. Acum se gîndea însă că putea exista o legătură ascunsă între nervozitatea lui John şi toate lucrurile misterioase care se întîmplau. Ce să fi ascuns oare John ? Nedumerirea lui faţă de evenimentele petrecute în ultimele patruzeci şi opt de ore părea să fie sinceră. Să fi jucat oare o comedie ? În clipa aceea, ceva neaşteptat îi atrase lui Ellery privirile.

Se oprise în capul scării. Culoarul de la etaj se întindea de-a lungul palierului, trecînd în ambele direcţii pe la uşile dormitoarelor. La ambele capete, culoarul se prelungea cu cîte o cotitură care ducea într-o altă aripă a clădirii şi care nu se mai afla în raza vizuală a lui Ellery. De o parte şi de alta coturile erau luminate slab de cîte o veioză.

De după cotul din stînga apăruse tocmai silueta întunecată a unui bărbat. Cînd trecu pe sub veioză, Ellery putu distinge clar chipul necunoscutului.

Era chipul lui John.

Totul durǎ doar o clipă, deoarece John deschise grăbit uşa dormitorului şi dispăru înăuntru.

Ellery rămăsese pironit pe palier, complet uluit. Cu un minut mai devreme îl lăsase pe John jos, în salon. Cum reuşise oare să ajungă la etaj înaintea lui ? Practic era imposibil. Afară de cazul că... Da, era evident. John urcase pe scara din dos, pe la bucătărie.

Ellery intră în camera sa, îşi pregăti jurnalul şi începu să noteze cele întîmplate în cursul zilei şi serii aceleia. În timp ce scria, un gînd nelămurit îi stăruia însă în minte, căutînd să-şi croiască drum la suprafaţă. Într-atît îl enerva gîndul acesta, încît pînă la urmă se opri din scris, încercînd să şi-l clarifice.

Constată că, privit cu conştiinţa limpede, gîndul devenea şi mai tulburător. Ellery se întreba : Cum reuşise John să ajungă la etajul de sus *atît de repede* urcînd prin scara din dos ? E drept că el personal parcursese foarte încet drumul

direct ce ducea din salon, pe scara principală, pînă la palierul de sus. John, în schimb, trebuise să traverseze întreaga lungime a salonului, să treacă prin sufragerie, să intre în oficiu, să treacă apoi din oficiu în bucătărie, să urce scările ce duceau la palierul aflat în aripa din stînga a holului de la etaj, și, în sfîrșit, să parcurgă lungimea acestei aripi și distanța de după colț. Să fi parcurs el oare tot acest traseu în goană ? Și chiar în goană...

Dar, în afară de aceasta... De ce ?

De fapt, pentru ce motiv ar fi urcat John pe scara din dos ?

Ellery clătină din cap, vădit nemulțumit de sine însuși. Se întrebă dacă nu cumva atmosfera aceea generală de farsă, ce înconjura realitatea tragică a asasinării bătrînelului, nu era pe cale să pună stăpînire și pe el.

Pe cît putu zăvorî gîndul acesta incomod într-o cămăruță a minții și se pregăti să-și continue notele. Pendula cea mare, o pendulă de pe vremea bunicilor ce se afla în holul de la etaj, începu să bată chiar în clipa aceea.

Mașinal, Ellery îi numără bătăile.

Avea impresia că i se încrețește pielea de pe țeastă.

Douăsprezece...

Mînios pe sine însuși, reîncepu să scrie.

A TREIA NOAPTE:

vineri 27 decembrie 1929

În care un pavilion de vară formează decorul unei povești de iarnă, iar un piron primit în dar asigură că acoperișul căsuței nu mai poate fi ridicat.

În noaptea aceea, Ellery se sucise timp de cîteva ore de pe o parte pe alta chinuindu-se zadarnic să înăbușe gîndul ce-l tulbura. Cînd se trezi, văzu că dormise pînă foarte tîrziu. Coborî scările, convins că în dimineața aceea de vineri nu-l aștepta nimic bun. De altfel constată imediat că avea dreptate. Mabel tocmai strîngea masa.

— Oh, domnule Queen, exclamă tînăra irlandeză, credeam că nu mai coborîți. Vă pun îndată un tacîm.

— Nu, Mabel, nu e nevoie. Cui întîrzie i se leagă lingurile de gît, parcă așa se spune, nu ? Mă mulțumesc doar cu o cafea. Dar, fără frișcă și fără zahăr, te rog.

— De ce, domnule Queen, sînteți doar atît de slab ! chicoti Mabel.

Cînd intră în salon cu cafeaua, îl întîmpinară tot felul de ironii și un exemplar din revista „The New York World", ce i se aruncă direct în față.

— Bea cafeaua, citește articolele astea ale lui Brown și F.P.A. și stai acolo liniștit, mormăi John Sebastian. Nu vezi că întrerupi transmisia : „Ce se întîmplă în afara casei de nebuni".

Toţi cei prezenţi erau cufundaţi în lectura ziarelor. Ellery se învîrti prin salon, sorbind din cafea şi observîndu-i pe fiecare pe furiş. Marius era complet absorbit de o cronică a lui Lawrence Gilman, despre debutul la „Carnegie Hall" al unui tînăr violoncelist, Gregor Piatigorsky. Roland Payn studia atent o reclamă în culori pe patru coloane ; o înfăţişa pe unduioasa Helen Kane, „Fata cu trup de cauciuc", care apărea în programul de Crăciun la „Paramount Theatre". Valentina şi Ellen citeau cronica teatrală, Freeman citea revista cărţilor nou apărute, Craig articolele de fond, iar reverendul Gardiner rubrica „Sfatul zilei", pe care o redacta Dr. S. Parkes Cadman. Doctorul Dark era cufundat în cronica sportivă, iar Rusty în cea a modei ; în mod cu totul neaşteptat, doamna Brown studia cu multă atenţie cotele acţiunilor la bursă.

Pe Ellery îl interesa însă mai ales ce citea John. Constată că era complet absorbit de reclama unui nou aparat electric de prăjit pîine, care prăjea feliile simultan pe ambele părţi. Se aşeză într-un fotoliu, lîngă el.

— Cum de nu citeşti nimic, John ? Ce e cu tine, n-ai dormit bine ? Pari cam indispus astăzi.

— Ce spui ? îl întrebă John absent.

— Nimic important. Ascultă, vreau să te întreb ceva. O să ţi se pară poate o fantasmagorie.

— Iartă-mă Ellery, nu te-am auzit.

— Noaptea trecută...

John, părînd că şi-a revenit din absenţă, îi aruncă lui Ellery o privire încordată.

— Da, ce s-a întîmplat noaptea trecută ?

— După ce ţi-am spus noapte bună şi te-am lăsat singur jos, ai urcat imediat scările ?

John clipi.

— De ce mă întrebi asta ?

— Atunci, dă-mi voie... de ce îmi răspunzi aşa ?

— Dacă am urcat imediat sus ? Ca să-ţi spun adevărul, nu...

— Dar, indiferent cînd ai urcat, ai urcat pe scara din faţă sau pe cea din dos ?

— Pe scara din dos ? Toată figura lui John se destinse subit. Poate că da, dar ce importanţă are ?

John se scufundă apoi în studiul altei reclame; de astă dată era vorba de țigările Rocky Ford, care se vindeau cu cinci cenți pachetul.

Ellery își măsură intrigat prietenul.

— Te rog să uiți ce te-am întrebat, îi zise el ca în glumă, deschizînd numărul din „New York World".

Ar fi dat mult să fi putut și el uita.

Ziua aceea se dovedi o zi plină de încordare. Domnea o ciudată atmosferă de așteptare, iar aparițiile intempestive ale sergentului Devoe, care tot intra și ieșea, nu îmbunătățiră cu nimic situația.

Către jumătatea după-amiezii, cînd își ridică ochii din carte, Ellery se trezi față în față cu Ellen Craig, care bătea nervos din picior.

— Ce tot citești acolo, pot să știu și eu?

— „Afacerea caramelelor otrăvite" de Anthony Berkeley.

— Să știi că mult mai interesantă e „Afacerea ciolanelor otrăvite", îi replică Ellen. Ești aproape la fel de anost ca și unchiul Arthur, Ellery. Cum poate cineva să zacă într-un fotoliu toată ziua. Hai, vino să facem o plimbare.

— În schimb, tu ai tot atîta energie cît și Jimmy Walker, se tîngui Ellery. Ascultă, draga mea, deși am citit doar puțin din carte, am impresia că acest domn Berkeley îmi rezervă anumite surprize amuzante. Dacă n-ar fi decît din instinct de apărare, și tot aș fi obligat s-o termin. N-ai prefera să te plimbi în compania sergentului Devoe?

— Așa-mi trebuie, dacă nu mă astîmpăr. De fapt, puteam să mă ard și mai rău. Aproape că m-am și ars mai rău, replică Ellen, ieșind cu capul sus din salon.

Ellery își luase un aer spășit, dar incidentul nu-l împiedică să se cufunde apoi din nou în romanul polițist pe care-l citea.

Fata urcă în camera ei, îmbrăcă un costum de schi franțuzesc, își trase o pereche de mocasini în picioare, își înfundă buclele sub o bonetă albă tricotată, luă o pereche de mănuși și coborî în fuga scările, trîntind cu putere ușa de la intrare, astfel încît să se audă în salon. Așa spera ea, cel puțin.

Datorită temperaturii mai ridicate din ultimele zile, zăpada se îndesase și bătea acum în cenușiu, semănînd cu gheața pisată. Nori groși se învîrteau în jurul soarelui și un vînt sub-

țire sufla tăios. Dacă n-ar fi fost furioasă pe Ellery, Ellen s-ar fi întors cu plăcere în casă.

Așa însă, coborî treptele de la intrare, înconjură casa și o apucă spre pădure, luptîndu-se cu nămeții. Zăpada, în care se vedeau urme de om, avea un aspect neplăcut, murdar, pe care Ellen nu-l putea suferi. De îndată ce zări pavilionul, care se afla la o bucată bună de casă, la marginea pădurii, dispoziția i se schimbă brusc. În copilărie, pavilionul acela fusese locul ei preferat în care se ascundea de unchiul Arthur și de doamna Sapphira. Multe din cele mai plăcute amintiri din vîrsta ei fragedă erau legate de el. Acolo își ducea păpușile, acolo se juca de-a actrița sau de-a doica, și, mai tîrziu, tot acolo visa la tot felul de aventuri minunate care îi împlineau pasiunile de adolescentă. John înțelesese totdeauna că pavilionul era domeniul rezervat al lui Ellen, care nu trebuia cu nici un preț încălcat și pîngărit de un băiețoi ca el. E drept că nu totdeauna respectase înțelegerea aceasta tacită, dar încălcările nu fuseseră prea dese.

Pe măsură ce se apropia de pavilion, Ellen era tot mai emoționată. Trecuse multă vreme de cînd nu mai fusese înăuntru. Deodată se opri brusc.

Înăuntru vorbea cineva. Erau două persoane, un bărbat și o femeie, desluși Ellen după șoaptele ce se întretăiau. Vocile nu se distingeau însă bine.

Era a doua dezamăgire din ziua aceea. Ellen ocoli pavilionul și se îndreptă spre pădure. În aceeași clipă însă, piciorul drept îi alunecă pe o piatră acoperită cu zăpadă și i se suci din încheietură ; fata căzu în genunchi, scoțînd un țipăt înăbușit de durere.

— Domnișoară Craig ! Sper că n-ați pățit nimic.

Cînd își ridică privirile, plictisită de cele întîmplate, Ellen îl văzu pe vlăjganul de sergent repezindu-se spre ea de după un tufiș în care fusese ascuns. Ellen înțelese imediat motivul care-l făcuse să se ascundă. Încerca desigur să tragă cu urechea la conversația din pavilion. Pînă și exclamația de îngrijorare pentru pățania ei îi scăpase sergentului doar cu jumătate de voce.

— Nu, n-am pățit nimic, răspunse Ellen, cu o voce cît mai sonoră și mai deslușită ; spre surpriza ei se trezi că deodată palma enormă a sergentului Devoe îi astupă gura.

— Îmi pare rău, domnişoară Craig, şopti sergentul, fără să slăbească de loc strînsoarea. Trebuie însă neapărat să aud ce se vorbeşte acolo.

— Eşti un spion, un spion ordinar! bombănea Ellen furioasă. Ia mîna de pe mine.

Sergentul clătină din capul masiv.

— Le atrageţi atenţia, domnişoară Craig. Nici mie nu-mi convine ce fac, dar asta mi-e datoria. Sst!

Ellen încetă de a mai protesta. Acum vocile din pavilion se auzeau mai bine. Una era vocea lui Rusty, iar cealaltă a lui Marius Carlo.

— Ei da, te iubesc, striga Marius. Era de fapt mai curînd un răcnet. Te iubesc, înţelegi! Sau îţi închipui că nu sînt în stare de aşa ceva? Crezi că John e mai grozav ca bărbat, e Gunga Din, sau ce?

— Ştii foarte bine, Marius. Cînd iubeşti un om, nu-l mai compari cu altul. Rusty vorbea cu un ton de *grande dame*. Ellen simţea cum fata se străduia să-şi păstreze calmul şi să se apere în acelaşi timp. Lasă-mi braţul, Marius, ce faci, Marius! Ultimul cuvînt sună ca un strigăt de spaimă şi de indignare, urmat de zgomote ce trădau o învălmăşeală.

— Un sărut, Rusty, numai unul. Marius gîfîia. Pentru Dumnezeu, de ce nu vrei să simţi şi tu sărutul unui bărbat adevărat, nu al unui adolescent care-şi închipuie că e destul să nu foloseşti rima „amor“ cu „urcior“ pentru a fi un adevărat poet. Sînt nebun după tine, Rusty, înţelegi. Sînt îndrăgostit nebuneşte...

Se desluşi apoi ceva ce sună neîndoielnic ca un sărut. Ellen se muiase, iar sergentul Devoe începea să se simtă jenat.

Rusty părea să-şi fi ieşit din fire.

— Dacă mai îndrăzneşti o dată, Marius, nu ştiu, zău, nu ştiu ce-ţi fac... şi mai pretinzi că eşti bărbat! Te legi de mine în lipsa lui John... prietenul tău cel mai bun. Chiar dacă n-ar exista John, chiar dacă ai fi singura fiinţă de sex masculin din tot universul... Să mă îndrăgostesc de tine? Rusty izbucni brusc într-un rîs dispreţuitor. Niciodată n-am putut suferi nici măcar să te văd. Îmi faci greaţă, Marius, ştii asta? Află că pe John îl iubesc şi cu el mă voi mărita. Eşti lămurit?

Vocea lui Marius devenise aproape normală :

— Da, domnișoară Brown, sînt pe deplin lămurit. Dificila domnișoară Brown are deci o repulsie pentru nenorocitul de Marius, Crabul. Bine, dacă e așa...

— Ai încă mare noroc că nu sînt genul care să-i povestească lui John scena asta. Ți-ar frînge gîtul.

— *Este exact ceea ce am să-i fac eu !*

— Aha, aha, spuse Devoe pentru sine.

— Cerule ! Lăsînd să-i scape această exclamație, Ellen realiză că mănușa sergentului nu-i mai astupa gura.

Deodată, din cealaltă parte a pavilionului, John Sebastian apăru brusc, ca o furtună, și năvăli răcnind înăuntru. Se apropiase probabil pe nesimțite din direcția opusă, șezuse ascuns în zăpadă și ascultase la cele întîmplate, la fel ca și ei.

Din construcția șubredă se auzeau acum tropote de picioare, lovituri înăbușite și scrîșnetele celor doi bărbați ; din cînd în cînd se auzeau și țipetele, cînd de spaimă, cînd de satisfacție, ale fetei care fusese mărul discordiei. Pavilionul se cutremura tot.

Între timp sergentul Devoe asculta, cîntărind ce atitudine trebuie să ia.

— Nu sta așa, ca o mămăligă, se răsti Ellen la el. Ce aștepți, încă două cadavre ?

— Ăștia doi ?! Sergentul avea un aer mirat. Cred că e timpul să-i pun capăt, totuși. Se apropie de intrare, se plecă și-și băgă capul uriaș în întuneric. Ellen îl auzi spunînd : Ascultați fraților, v-ați făcut destul de cap. Acum ajunge ! Cum zgomotele încăierării continuau, sergentul Devoe adăugă pe un ton ce vădea regretul : V-am spus să vă potoliți, să nu ziceți că nu ! Trupul său masiv dispăru apoi complet în pavilion.

O clipă mai tîrziu, Marius și John apărură în ușă unul alături de altul ; își bălăbăneau în gol mîinile în aerul înghețat, ținuți de după gît de cîte o labă ce părea că nu aparține nimănui. Apoi se ivi și restul de trup al lui Devoe, urmat de Rusty, care avea ochii injectați de furie. Sergentul îi împinse pe cei doi prieteni afară în zăpadă, continuînd să-i țină strîns.

— Dă-mi drumul... troglodituIe ! răcnea John, gîfîind și încercînd să se apropie de Marius. Îl omor pe limbricul ăsta !

— Dă-i drumul, sergent, urla și Marius, agitîndu-și brațele, cu gesturile unui dirijor la un fortissimo al unei partituri

wagneriene. Vedem noi imediat care din limbrici îl omoară pe celălalt.

— Nici unul din limbrici n-o să-l omoare pe celălalt. De altfel vă atrag atenția, domnilor, că sînt și femei de față, rosti sergentul sever. Aveți de gînd să vă împăcați, ori nu ?

Fără să se observe nici cea mai mică sforțare din partea sergentului, cei doi combatanți căzură brusc în genunchi, se întinseră apoi cu fața la pămînt în zăpadă și începură să-și agite mîinile ca niște înotători, emițînd sunete întretăiate. Devoe, sprijinit într-un genunchi pentru a-i menține în această poziție, i se adresă lui Rusty :

— Cum aveți oare de gînd să-i liniștiți pe ăștia doi, domnișoară Brown ?

— Dumneata trebuie să-i împaci, sergent, îi răspunse Rusty acru. Totul n-a fost decît o prostie. Pune-i să-și dea mîna.

Sergentul părea nedumerit. În aceeași clipă Marius își scoase capul din zăpadă, și — ca unei balene care dă drumul jetului de apă — începu să-i țîșnească din gură un torent de invective ; Ellen, ghemuită în spatele pavilionului, își astupase urechile, astfel încît pierdu deznodămîntul. Ultimul lucru pe care-l văzu fu cum se îndepărta tot grupul. Devoe îi împingea pe cei doi rivali spre reședința lui Craig, îndemnîndu-i să fie rezonabili. Rusty îi urma, cînd rugătoare, cînd părînd că le dă sfaturi.

Oftînd, Ellen se ridică și ea în picioare. Glezna o durea însă atît de tare, încît se prăbuși din nou în zăpadă.

— O, Cerule ! o podidi plînsul.

— Plîngi de durere sau de emoție ? se auzi din apropiere o voce de bărbat. În timp ce Ellen gemea și se răsucea în zăpadă, Ellery apăruse de după perdeaua de arbuști.

— Ellery ! exclamă fata, încercînd încă o dată să se ridice ; căzu însă iarăși în zăpadă și începu să plîngă din nou.

— Și una și alta, după cum văd. Ellery se apropie și o ajută cu grijă să se ridice. Copăcel, fetițo ! Ia plîngi tu nițel la pieptul unchiului Ellery. Oribilă scenă, ce părere ai ?

— *Ai fost aici tot timpul ?*

— Tot timpul, îi răspunse Ellery amuzat. Dădeam tîrcoale urmărindu-te pe tine și pe sergent, și nu știam ce se întîmplă. Acum m-am lămurit.

— Amîndoi sînteți niște spioni. Și tu și sergentul Devoe. N-am să mai pot crede niciodată că polițiștii sau detectivii pot

avea vreun pic de romantism. Oh, Ellery, spune ce este de făcut ? Lucrurile se încurcă din ce în ce mai rău, săracul unchiul Arthur. Fata continua să-i plîngă pe umăr.

— O să ne ocupăm și de asta mai tîrziu. Deocamdată te duc înapoi în casă și să vedem ce e cu glezna ta. Sprijină-te de umărul meu, Ellen... așa.

Se apropiau tocmai de casă, cînd Ellen scoase pe neașteptate un țipăt și se opri.

— Ce s-a întîmplat ? Ți-ai sucit iarăși piciorul ? o întrebă Ellery speriat.

— Nu, răspunse fata, care avea de astă dată o privire radioasă. Abia acum m-am gîndit... De fapt, ce căutai tu acolo ?

— Eu, ce căutam ?

— Da, spuneai doar că romanul acela e grozav de captivant.

— Era, și mai este încă.

— Și cu toate astea... te hotărîseși să mă însoțești ?

— Să vezi...

— Ești un băiat adorabil, Ellery. Ellen îi apucă mîna și i-o strînse ușor. Te-am iertat. Serios. Te-am iertat.

Ellery mormăi ceva în barbă, după care își continuară amîndoi șontîc-șontîc drumul spre casă. Nu avusese inima să-i mărturisească bietei fete că renunțase la „Afacerea caramelelor otrăvite" și la minunatele divagații ale domnului Berkeley doar pentru a-l urmări pe John Sebastian, pe care-l văzuse ieșind afară.

Cina se desfășură într-o atmosferă în care fiecare părea că nu se gîndește la altceva decît la felul de a folosi corect furculița, șervetul și cuțitul. Ai fi putut crede că asiști la banchetul oferit la Casa Albă unei delegații de învățători din fundul statului Iowa. Din cînd în cînd se auzeau crîmpeie de frază de genul acesta : „Vreți să-mi treceți budinca, vă rog ?", sau „Dacă nu vă deranjează, puțină salată de fructe". Altceva nimic.

După toate aparențele, sergentul Devoe reușise să medieze un armistițiu. Într-adevăr, cei doi foști prieteni își vorbeau, bineînțeles fără nici un pic de căldură, ori de cîte ori necesitățile bunei-cuviințe o cereau. Rusty păstra atitudinea de superioritate a femeii conștientă că fusese obiectul unei dispute

cunoscute de toţi cei de faţă. Faptul că Valentina era în cunoştinţă cu amănuntele penibilei întîmplări, se vedea după felul în care nările ei frumoase continuară să fremete tot timpul cinei.

Exodul către salon semăna cu retragerea unor trupe în derută. Ca orice rănit în luptă, Ellen forma ariergarda. Doctorul Dark declarase că nu era vorba decît de o luxaţie uşoară şi o bandajase sub ochii îngrijoraţi ai unchiului Arthur ; fata continua însă să şchioapete.

În clipa cînd intră în salon, Ellen îl auzi pe sergentul Devoe spunîndu-i lui Ellery, care se afla lîngă cămin :

— N-am făcut nici o ispravă, domnule Queen. Fie că a fost prea şiret şi n-a ieşit din ascunzătoare, fie că l-am scăpat eu.

— Asta ce mai e ? întrebă Ellen.

— Nimic, doar a treia noapte de Crăciun, îi răspunse Ellery, sumbru.

Privirile tuturor se îndreptaseră ca la comandă spre pom, dar acolo nu se vedea nimic.

— Şi uitasem de povestea asta, exclamă Arthur Craig. Ce-ai făcut, ai pus o cursă ?

— Oarecum. Sergentul s-a postat afară, ca să poată urmări tot ce se petrece în hol şi în salon ; a renunţat la cină pentru asta. N-ai observat însă pe nimeni, nu-i aşa, sergent ?

— Pe nimeni şi nimic.

Ellery începu să mormăie.

— Nu mai înţeleg. Totuşi, trebuie să sosească şi a treia cutie. Seria nu se poate opri la două... Acum du-te şi cinează, sergent. Îţi mulţumesc.

Devoe ieşi. Se vedea după mers că era flămînd ca un lup.

— Dar omul ăsta nu doarme şi nu-şi schimbă rufele niciodată ? întrebă doctorul Dark iritat.

— Are un schimb care vine la miezul nopţii şi pleacă înainte de a ne trezi noi, îi răspunse Ellery. În acest timp Devoe poate merge la barăci ca să doarmă cîteva ore.

— Are un schimb ? întrebă Roland Payn mirat. L-a văzut cineva dintre noi ?

Nimeni nu-i dete vreun răspuns. Între timp apăruse Felton, care servi coniac bărbaţilor şi diferite lichioruri doamnelor, astfel încît conversaţia se mai animă.

Așa cum presupusese Ellery, lucrurile se desfășurară într-un chip cu totul neașteptat. Pe cînd umbla prin salon servind băuturi, Felton trecu pe lîngă pomul de Crăciun. Un glob agățat de capătul unei crăcuțe lovi unul din paharele de coniac de pe tavă. Încercînd să prindă paharul înainte de a cădea, Felton își pierdu echilibrul și se izbi de pom; ca urmare, o ploaie de globuri de argint căzură pe parchet.

— Devoe ! răcni deodată Ellery.

Sergentul năvăli înăuntru în fugă, cu șervetul legat la gît și mestecînd o bucată de friptură rece.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el agitat.

— Privește !

Ochii sergentului se îndreptară spre locul arătat de brațul întins al lui Ellery. Acolo, sub pom, îngropat între globurile căzute, se afla un mic pachet învelit în hîrtie poleită verde și roșie și legat cu o panglică aurie.

Sergentul începu să se bîlbîie.

— N-a intrat nimeni aici...

— Evident că nu, se răsti Ellery. Totul s-a petrecut fie azi după-amiază în timp ce noi doi lipseam din casă, fie astă seară, mai devreme, înainte ca dumneata să fi făcut de gardă. Prietenul nostru a așezat pur și simplu pachetul între crengile bradului. Unul dintre noi trebuia oricum să dea peste el, fie și numai din întîmplare. Șolticul ăsta afurisit își mai bate și joc de noi pe deasupra.

Ellery smulse pachețelul de sub pom și dete la o parte eticheta obișnuită cu Moș Crăciunul și cu numele John Sebastian bătut la mașină. Desfăcu apoi hîrtia din care ieși la iveală o cutie albă ca și celelalte, care nici de astă dată nu purta nici un semn. În cutie, înfășurat în hîrtie satinată roșie, se afla un obiect mic, iar deasupra un carton alb pe care erau bătute la mașină versurile :

„A treia noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată
Îți trimite doar acest c î r l i g
Pentru prins acoperișul cel mic"

Obiectul înfășurat în hîrtie era într-adevăr o bucată de fier îndoită de două ori, care avea astfel forma unui cîrlig grosolan lucrat.

Ellery se îndreptă spre scrinul de stejar pe care încă din noaptea trecută îl rezervase ca loc de păstrare pentru obiectele primite ; îl deschise cu cheia pe care i-o dăduse Craig, scoase dinăuntru căsuța de păpuși care le dădea atîta bătaie de cap, o așeză pe servantă și-i ridică acoperișul.

— Sigur, asta e, mormăi el printre dinți. Iată și cele două urechiușe de metal prin care se trece cîrligul, ca să fixeze sigur acoperișul peste etajul de sus. Nu înțelegeam la ce servesc. Acum m-am lămurit.

— Cum adică v-ați lămurit, domnule Queen ? întrebă reverendul Gardiner, cu naivitatea sa suprapămînteană. Mie asta nu-mi spune absolut nimic.

Ochii verzi ai Olivettei Brown, cu expresia lor fanatică, scăpărau.

— Fier, bineînțeles ! exclamă ca triumfător. De unde să știți dumneavoastră ? Nici unul n-are de unde să știe. Nici chiar dumneata, părinte...

— Olivette, interveni bătrînul.

— Da, mai ales dumneata n-ai de unde să știi. Eu însă am studiat mult lucrurile astea. Oh, știu că un bun creștin nu trebuie să se ocupe de așa ceva, părinte, dar este vorba în parte de cunoștințe ce existau cu mult înainte ca Mîntuitorul să fi hălăduit pe pămînt. Știai dumneata că fierul are puterea să îndepărteze duhurile rele ?

— Dar, Olivette dragă, dacă ar fi așa, cum se face că toate lucrările despre vrăjitorie și vrăjitori care mi-au căzut în mînă spun că duhurile rele folosesc totdeauna vase și instrumente de fier pentru a-și prepara filtrele ?

— Auziți ce interesant ! exclamă Dan Z. Freeman.

— Mamă, *te rog !* o imploră Rusty.

Deoarece o anumită reținere interioară o împiedica pe doamna Brown să continue să-și îndrepte atacurile împotriva fostului său duhovnic, mînia ei se revărsă asupra nefericitului de editor.

— Cunosc foarte bine pe cei de teapa dumitale, domnule Freeman ! Dumneata dărîmi totul, absolut totul !

— Dar, dragă doamnă Brown, protestă Freeman. N-am avut nici un moment intenția...

— Care ar putea fi altfel explicația că fierul *apără împotriva duhurilor rele?* Sau nici asta n-ați știut?

— Ca să vă spun sincer, nu. Se vedea că Freeman era dezolat să fie centrul unei asemenea controverse. Nu înțeleg atunci de ce toate fantomele acelea, despre care am auzit că bîntuie castelele din Europa, tîrîie noaptea după ele lanțuri grele în încăperile prin care rătăcesc.

— N-ai decît să-ți bați joc cît vrei de lucrurile astea, domnule Freeman! zise doamna Brown cu vocea gîtuită de furie. Pot să-ți spun însă că, din cele mai vechi timpuri, ori de cîte ori un epileptic făcea o criză, se bătea *un cui de fier* în pămînt pentru a se țintui pe loc duhul rău. La *asta* ce mai ai de spus?

— Asta e un lucru care ar trebui imediat comunicat Asociației Americane a Medicilor, interveni grav doctorul Dark.

— Oh!

Olivette se năpusti indignată afară. Rusty o urmă în grabă.

— Îmi pare sincer rău, zise doctorul, dar mi-e greu să concep că poate crede, fie chiar numai jumătate din inepțiile pe care le debitează.

Reverendul Gardiner se ridică și el și porni clătinînd din cap pe urmele doamnei Brown și a fiicei sale. Ellery continuă ca și cînd nu s-ar fi petrecut nimic:

— Pe dosul cartonului nu este nici de data asta nimic.

În aceeași noapte, la cele notate în jurnalul său asupra evenimentelor zilei, Ellery adăugă următoarele cîteva rînduri:

„Pînă în prezent au sosit trei din cele douăsprezece cutii cu obiecte... Ele conțin șase obiecte diferite: un bou, o casă, o cămilă, o ușă, o fereastră și un cîrlig. Privind superficial lucrurile, s-ar părea că e vorba de o idioție, sau de o simplă farsă răutăcioasă. Nu mă pot împiedica însă să cred că între aceste obiecte există o legătură. Singura întrebare este: *Care ar putea fi această legătură?*“

CAPITOLUL VI

A PATRA NOAPTE :

sîmbătă, 28 ianuarie 1929

În care John Sebastian e lovit de o ciudată amnezie, locotenentul Luria încearcă un şiretlic, iar Ellery Queen îşi pune din nou în joc întreaga sa perspicacitate.

La micul dejun, Marius Carlo avea un aer foarte mahmur. Mînca tăcut, fără să ia parte la dezbaterea animată care avea loc în jurul mesei.

Doctorul Sam Dark fusese cel care furnizase tema de discuţie ; anunţase anume că, spre seară, solicită dreptul de a folosi aparatul de radio. Armata juca contra Universităţii Stanford, la Palo Alto, şi atît postul NBC cît şi postul CBS transmiteau meciul începînd de la orele 16,45. Natural, discuţia se învîrtea în jurul lui Chris Cagle, „Roşul", mijlocaşul cel mai bun al Statelor Unite, care juca în echipa cadeţilor şi pentru care partida aceasta contra „cardinalilor" era ultima partidă pe care o juca în calitate de elev al şcolii militare. Avea oare să se întreacă Cagle pe sine cu acest prilej ? Avea oare să-l împingă la o performanţă extraordinară, chiar pentru standardele sale obişnuite, faptul că era vorba de ultima sa partidă în echipa Armatei ? Cam acestea erau chestiunile arzătoare în jurul cărora se ducea disputa. Doctorul Dark reprezenta poziţia anti-Cagle ; în schimb, reverendul Gardiner, Roland Payn, Craig şi cu Ellery — acesta din urmă împotriva înclinărilor sale — susţineau poziţia romantică pro-Cagle.

Se citară canoane și versete și se pomeni și zdrobitoarea înfrîngere suferită cu o lună în urmă de Armată din partea invincibilei echipe Notre Dame a lui Knute Rockne ; doctorul Dark, de obicei foarte puțin combativ, fusese cel care adusese acest argument ; reverendul Gardiner replicase de sus că, la urma urmei, scorul final de 7—0 nu reprezenta o înfrîngere catastrofală. Bine, și ce scofală a făcut Cagle în toată partida, decît că a trimis pasa aceea pe care Jack Elder a interceptat-o după o cursă de o sută de metri, ca să marcheze singurul eseu din tot meciul. La rîndul său, domnul Payn nu gustă această intervenție, pe care o considera drept un argument *ad hominem ;* trebui totuși să admită și el că într-adevăr Cagle nu era într-o formă atît de bună ca în 1928.

Discuția continua pe tonul acesta, în timp ce fălcile lui Marius mestecau și măcinau într-una, fără ca el să-și ridice măcar ochii din farfurie.

John Sebastian părea în schimb să-și fi revenit complet în dimineața aceea ; era vesel, deși puțin absent, iar cele cîteva aluzii la penibila întîmplare din ziua precedentă părură că-l lasă cu totul indiferent ; mai tot timpul hărțui ambele tabere cu tot felul de întrebări, trecînd cînd de o parte cînd de alta, astfel încît poziția pe care o lua să mărească și mai mult discordia. Rusty îl fixa mereu cu o privire stranie ; de altfel Valentina îl măsura și ea pe Marius cam la fel.

Tînărul muzician refuză să ia a doua ceașcă de cafea, șovăi o clipă, apoi se ridică și ieși din sufragerie cerîndu-și scuze. Valentina Warren, care îl urmase neîntîrziat, reveni peste puțin, se strecură pe scaunul ei și-și continuă micul dejun. Curînd reapăru și Marius.

— John, începu el dînd impresia că înghite cu greu ceva, aș vrea să-ți vorbesc o clipă, ție și lui Rusty.

John făcu un gest de surpriză.

— Rog întreaga societate să ne scuze, zise el, apoi, împreună cu Rusty, îl urmară pe Marius în salon.

— De fapt era și timpul, interveni sec Olivette Brown. Socotesc însă că n-ar fi fost nevoie ca *altcineva* să-i spună să-și ceară scuze, după comportarea de animal pe care a avut-o ieri.

— Nu mai doriți puțină cafea, doamnă Brown ? o îmbie Craig.

Valentina tăcea.

Peste cinci minute, Marius reapăru singur. Figura lui smeadă avea o expresie vădit perplexă.

— Domnule Craig, n-aş vrea să vă speriu. Spuneţi-mi, vă rog, John nu se simte bine? Aţi observat ceva neobişnuit la el în ultimul timp, vi s-a părut absent? A fost deosebit de distrat?

Craig îl privi mirat.

— Nu înţeleg ce vrei să spui, Marius. De ce?

— Cunoaşteţi gafa mea de ieri, continuă muzicianul care roşise. Vreau să spun, felul nepotrivit în care m-am purtat cu Rusty...

— Da, ştiu la ce te referi. Nu văd însă ce legătură are asta cu...

— Ştiţi, eu nu mă prea pricep să cer scuze. Totuşi am făcut-o; mi-am cerut scuze atît faţă de Rusty cît şi faţă de John. Rusty s-a dovedit foarte înţelegătoare...

— Şi John, nu? Craig zîmbi uşurat. Ce să-i faci, aşa sînt tinerii amorezaţi, băiete. Aminteşte-ţi ce spune Dryden [1] despre gelozie: „Tu, tiran al minţii..."

— Dar nu la asta mă refer, domnule Craig. Ceea ce vreau să vă spun este că... John pare să nu-şi mai amintească absolut nimic din cele petrecute ieri.

Craig păli.

— Am crezut la început că-şi bate joc de mine. Dar nu era aşa. Efectiv nu-şi aminteşte de încăierarea dintre noi, de intervenţia sergentului Devoe... de nimic din toate astea.

— Dar e imposibil să fi uitat! exclamă Valentina. N-au trecut nici douăzeci şi patru de ore!

Privirea speriată a lui Craig se îndreptă spre doctorul Dark, care interveni îngîndurat:

— După cele spuse de Marius, pare să fie vorba de o amnezie, Arthur; dar cine ştie de ce natură. Ar putea fi eventual urmarea unui pumn pe care l-ar fi primit în cap, în cursul încăierării de ieri. Ar trebui să-l văd pe băiat.

— Eu v-aş ruga să-mi îngăduiţi să-l văd eu mai întîi! interveni Ellery precipitat. Dacă nu aveţi nimic contra, bineînţeles. Fără a aştepta răspunsul, el sări în picioare şi dispăru în salon.

---

[1] *John Dryden* (1631—1700), poet, critic şi dramaturg englez.

John şedea ţeapăn într-un fotoliu. La picioarele lui, Rusty îi vorbea foarte atentă. Cînd Ellery intră, fata îi aruncă o privire recunoscătoare.

— Închipuie-ţi, Ellery, zise Rusty străduindu-se să pară cît mai degajată, John nu-şi mai aminteşte nimic din cele petrecute ieri în pavilion. Nu-şi mai aminteşte nici măcar că ar fi fost acolo. E amuzant, nu ?

— Eu nu înţeleg de ce faceţi cu toţii atîta caz, interveni John iritat. Am uitat şi pace ! Ce crimă vedeţi în asta ?

— Am fost cu toţii într-o stare de încordare în ultimele cîteva zile ; căpăţîna asta a noastră ne poate juca din cînd în cînd cîte o festă, John. De pildă, cele întîmplate joi noaptea pe scara din dos, zise Ellery.

— Care scară ? întrebă Rusty îngrijorată.

— Nici nu vreau să mai discut despre asta. John se ridică brusc din fotoliu, aproape răsturnînd-o pe biata fată.

— John dragă, ştii doar foarte bine că ai avut dureri de cap...

— Mahmureală, nimic altceva !

— Ascultă, John, fiindcă doctorul Dark e oricum aici ca musafir, ar fi totuşi bine... Ellery, încearcă să-l convingi.

— Dar n-am nimic, nu vreţi să înţelegeţi ? replică John. Ieşi apoi în mare grabă din salon şi se repezi pe scări, urcînd cîte trei trepte deodată.

În acelaşi moment, pe uşa dinspre sufragerie năvăliră şi ceilalţi. Încurcat, Craig o bătu afectuos pe umăr pe Rusty, care părea gata să izbucnească în plîns.

— Adevărul e că nu pot să înţeleg, nu pot de loc să înţeleg, repeta Craig într-una. Tu nu crezi că e mai bine să mă duc eu singur sus după el, Sam ?

— N-are nici un rost, Arthur, îi răspunse doctorul Dark. Îl cunosc şi eu pe John şi pe faţă şi pe dos, de cînd era un băieţaş în pantaloni scurţi. Mergem împreună.

— Cred că nu mai e nevoie, interveni Ellery calm.

Într-adevăr, în clipa aceea John cobora în fugă scările. Expresia iritată şi arţăgoasă îi dispăruse complet de pe faţă. Cînd intră în cameră, chipul îi era destins şi zîmbitor.

— Desigur, v-am tras tuturor o spaimă bună, zise el. Rusty, fetiţo, îmi pare foarte rău. Sigur că-mi amintesc totul. Mi-a revenit memoria. Aveam probabil un aer complet stupid, nu-i

așa ? Iar tu, Marius, n-ai de ce să-mi ceri scuze. Nu e nici un păcat să fii amorezat de Rusty. Eu nu sînt ? Mai bine să uităm tot incidentul acela.

De data aceasta lui Marius îi lipsi replica.

— Ascultă, John, i se adresă Rusty ferm. Te rog să-mi răspunzi la următoarea întrebare : Cînd sergentul Devoe a intrat în pavilion să vă despartă, pe tine și pe Marius, cum a procedat ? Ce ți-a făcut, dar să-mi spui exact.

John zîmbi.

— Și-a trecut labele lui de măcelar pe după gîtul nostru și ne-a aruncat în zăpadă, ca pe doi pisoi încăierați. John își pipăi ceafa cu milă. Și acum mă mai doare.

— Așa e, acum îți amintești într-adevăr, exultă Rusty aruncîndu-i-se în brațe. Oh, scumpul meu, cum m-ai speriat.

Fiecare găsi îndată ceva de spus. Ellery profită de ocazie și ieși din salon. Închise după el ușa bibliotecii, luă telefonul și ceru o convorbire prin fir direct cu inspectorul Richard Queen, la Prefectura de Poliție a orașului New York.

— Alo, tată, aici Ellery. Spune, ai vrea să-mi faci un serviciu ?

— La ordin, fiule, îi răspunse inspectorul. Ce s-a întîmplat ?

Puțin iritat, Ellery îi povesti despre ce era vorba.

— Foarte ciudat. Mare noroc am avut că nu mi-a căzut mie pe cap cazul ăsta. Dar poate mai e timp, nu ?

— Tot ce te rog este să-mi procuri o informație. Rusty Brown, logodnica lui John Sebastian, a făcut schițele pentru cadourile de Crăciun destinate fiecăruia din invitați. John a împărțit cadourile acestea în dimineața de Crăciun. Fiecare reprezenta cîte un alt semn al zodiacului.

— Semn al cui ?

— *Al zodiacului.*

— Aha ! Inspectorul se lămurise.

— Au fost executate pe comandă, la Moylan, bijutierul de pe bulevardul 5. Opt dintre ele erau clipsuri de prins bancnote, iar restul broșe. Ai vrea să te interesezi la Moylan de ele ?

— Presupun că trebuie să mă duc personal, nu ?

— Nu cred că e nevoie. Poți trimite pe Velie, pe Piggott ori pe Hesse, indiferent pe cine.

— Ascultă, fiule, n-ai de loc simțul umorului ?

— Cum adică ?

— N-are nici o importanţă, spuse inspectorul. Şi ce vrei să întreb ? Ori rămîne să decid asta la faţa locului, după felul în care se vor desfăşura lucrurile ?

— De fapt nici eu nu ştiu. Mă las condus de o simplă intuiţie, tată. De altfel, e o intuiţie foarte bizară, ce iese cu totul din cadrul raţiunii. Cere-i lui Moylan să-ţi spună tot ce ştie despre această comandă. În special, dacă eventual i s-a părut ceva neobişnuit. Înţelegi ?

— Aş ! răspunse inspectorul. De fapt cine sînt eu, ca să pot înţelege toate subtilităţile unui geniu ca tine ? Presupun doar că e vorba de o anchetă strict confidenţială. Nu trebuie să existe nici un fel de indiscreţie, nu ?

— Exact !

Inspectorul oftă şi puse jos receptorul.

Locotenentul Luria sosi după-amiaza devreme.

— Nu, răspunse el întrebărilor ce-l asaltau din toate părţile, pînă în prezent n-am reuşit să identificăm cadavrul. Vom trimite acum fotografiile în districtele din jur. La dumneavoastră ce-i nou ? După cît aud, domnule Sebastian, continui să primeşti darurile dumitale nocturne.

— Ştii cumva greceşte, domnule locotenent ? îl întrebă John.

— *Timeo Danaos et dona ferentes*, cam asta vrei să spui, nu ? întrebă Luria zîmbind.

— Asta e pe latineşte, dar e cam ce am vrut să spun.

— Te înţeleg foarte bine. Luria continuă apoi cu voce tare : Stînd liniştiţi aici, dumneavoastră mi-aţi dat un ajutor foarte preţios, doamnelor şi domnilor. Azi e o zi minunată. Nu v-ar face plăcere să mergeţi cîteva ore la patinaj ? Sper că nici unul dintre dumneavoastră nu va încerca să fugă. Luria zîmbea. Venind încoace, am văzut cîteva persoane care patinau pe lacul din Alderwood. Se pare că gheaţa e foarte bună.

Fetele primiră ideea cu entuziasm. Pînă şi doctorul Dark se lăsă convins, punînd condiţia să ajungă la timp înapoi, ca să nu scape transmisia meciului dintre Armată şi Universitatea Stanford. Tinerii îşi aduseseră cu toţii patinele, iar Craig îi asigură pe cei ce n-aveau că le poate procura fie din echipamentul sportiv vechi al lui John, fie de împrumut de la un vecin cu o familie numeroasă. Se urcară deci cu toţii în camerele lor pentru a se îmbrăca gros.

— Dumneata nu te duci, Queen ? întrebă Luria.

— Eu m-am săturat pînă peste cap de patinaj de cînd l-am citit pe Hans Brinker, îi răspunse Ellery, aprinzîndu-şi pipa şi aşezîndu-se într-un fotoliu. Nici o ştire de la laborator, Luria ?

— Absolut nimic. Luria îl privi insistent pe Ellery, care, la rîndul său, îl fixă şi el. Evident, n-am cum să te oblig. Nu trebuie însă să-mi ceri informaţii secrete. Mă înţelegi, sper ?

— Te asigur că ai fi în faţa dumitale ceea ce se cheamă „un mormînt" în ceea ce priveşte discreţia. Cum e cu amprentele ?

— Nu s-au găsit nici un fel de amprente străine în bibliotecă, afară de cele ale victimei.

— Nici pe pumnal ?

— Amprente de ale domnului Craig, dar vechi şi neclare. Asasinul purta mănuşi.

— Eterna poveste, *nicht wahr ?*

Înainte de a pleca, Ellen i se adresă lui Ellery :

— Ar fi trebuit de fapt să ştiu că şi de data asta ai să faci altfel decît toţi ceilalţi. Rămîi poate aici să păzeşti casa, ca nu cumva să fure poliţaiul ceva ?

— Într-un fel da, răspunse Ellery zîmbind. Petrecere frumoasă. Sper să nu se avînte nimeni unde-i gheaţa prea subţire.

— Crede-mă, domnule Queen, nu eşti nici pe jumătate atît de deştept pe cît socoţi, îi ripostă Ellen cu dispreţ ; apoi se îndepărtă cu Marius Carlo şi doctorul Dark, pe care îi ţinea atît de strîns de braţ, de parcă ar fi fost bărbaţii cei mai atrăgători de pe lume.

De cum plecară cu toţii, încărcaţi în automobilele lui Craig şi Freeman, locotenentul Luria se duse în bucătărie.

— Îmbrăcaţi-vă bine. Veţi face şi dumneavoastră o mică plimbare.

— Noi, acum ? izbucni Mabel, arătîndu-şi gropiţele din obraji.

— Da, dumneavoastră. Aveţi doar acelaşi drept să vă aerisiţi niţel. Mergi şi dumneata, Felton. Sergentul Devoe vă ia cu el la o plimbare.

— Foarte drăguţ din partea dumneavoastră şi a sergentului. Doamna Janssen era radioasă. Dar ce mă fac cu cina ?

— Ai destul timp, doamnă Janssen. Transmiterea meciului nu începe în nici un caz pînă aproape de ora cinci.

Luria aşteptă pînă plecă din parc şi maşina poliţiei şi se îndreptă apoi spre salon.

Ellery îşi scoase calm pipa din gură şi-l întrebă :

— Moş Crăciun ?

— Dă-l dracului de Moş Crăciun ! se răsti Luria. Acum te rog însă să taci din gură şi să mă laşi să fac ceea ce am de făcut.

Începu prin a da jos pernele de pe fotolii, după care cercetă în amănunt mobila : deschise sertarele, inspectă scrinurile, căută în cămin, scoase capacul din spate al aparatului de radio. Exploră apoi pomul de Crăciun, fără a neglija să caute şi sub hîrtia roşie care învelea piciorul. Inspectă pereţii centimetru cu centimetru, uitîndu-se în spatele tablourilor, pipăind, ciocănind, bătînd. Încercă parchetul, dînd la o parte covoarele. La sfîrşit, cînd tot salonul era răvăşit, aşeză iarăşi toate la locul lor.

Repetă apoi operaţia în bibliotecă, în sala de muzică, în sufragerie, în oficiu, în bucătărie şi în hol.

Între timp, Ellery se ţinea după el, pufăind calm din pipă. Cînd locotenentul sfîrşi percheziţia, îl întrebă :

— Te-ar deranja să-mi spui şi mie ce cauţi ?

— Nimic... sper, îi răspunse Luria enigmatic, adăugînd apoi imediat : Te rog să nu crezi că e ceva personal, Queen, dar aş vrea să te percheziţionez şi pe dumneata.

— Să mă percheziţionezi pe mine ? Ellery zîmbi ironic. Cu plăcere.

Ridică mîinile, în timp ce Luria îl pipăi cu mişcări experte de-a lungul corpului.

— Acum am să te rog să te ţii după mine ca un frate siamez.

Era aproape patru şi jumătate cînd, urmat de Ellery, Luria reveni în salon şi se aşeză într-unul din fotoliile confortabile.

— Pot să se întoarcă acum, zise locotenentul aprinzîndu-şi o ţigară şi pufăind misterios din ea.

Patinatorii sosiră primii, la cîteva minute după patru şi jumătate. Erau bine dispuşi şi glumeau. Luria îi întîmpină la uşa de la intrare, pe care o blocase complet cu persoana sa.

Craig îşi manifestă surprinderea.

— Tot aici, domnule locotenent ?

— Mi-e teamă că o bucată de timp va trebui să vă obişnuiţi cu prezenţa mea, domnule Craig.

Vocea mormăită a bărbosului căpătă o nuanță stridentă.

— De astă dată ce s-a mai întîmplat ?

— Am să vă explic mai tîrziu. Deocamdată, vă rog să urmați cu toții întocmai instrucțiunile mele. Poate doriți să vă schimbați, să vă spălați, sau mai știu eu ce. Vă rog să vă duceți direct în camerele dumneavoastră. Cînd sînteți gata, coborîți. Folosiți numai scara din față. Locotenentul elibcră apoi intrarea. E totul în regulă, poftiți.

Uluiți, intrară cu toții în casă. Postat într-o parte a holului, Luria urmărea atent cum, unul cîte unul, Arthur Craig, John Sebastian și oaspeții lor traversară încăperea și urcară scările. El continuă să rămînă și după aceea în hol.

Cîteva minute mai tîrziu sosi și sergentul Devoe cu cei trei servitori. Locotenentul le repetă instrucțiunile și adăugă :

— Urci și dumneata sus cu dînșii, sergent, apoi îi aduci jos.

Pînă și calmul imperturbabil al lui Felton începuse să se clatine. Cei trei urcară scările, urmați de sergent.

Ochii metalici ai lui Ellery sclipeau.

— Acum înțeleg.

— Orice crezi că ai înțeles, te rog să ții numai pentru dumneata.

Doctorul Dark apăru primul coborînd scările în mare grabă.

— Nu știu pentru ce stați dumneavoastră aici, zise el gîfîind, dar eu mă duc să ascult meciul. Vreți să-mi dați voie să trec, domnilor ?

— O clipă numai, îl opri Luria. Cînd trebui să se oprească brusc la piciorul scării, trupul masiv al medicului din Alderwood se cutremură tot. Sper că n-o să vă deranjeze dacă am să vă controlez sumar. N-o să vă doară de loc, adăugă locotenentul surîzînd.

— E vorba de o percheziție corporală ? întrebă doctorul Dark tăios. Dar pentru ce ?

— Sper din toată inima că nu vă deranjează, domnule doctor, nu-i așa ? Luria continua să zîmbească.

Chica argintie a doctorului se zburlise. Nu trecu nici o clipă însă, și clipind înțelegător din ochii săi mici răspunse :

— De ce m-ar deranja. Dă-i drumul, fiule.

După ce termină percheziția, Luria i se adresă politicos :

— Mulțumesc, doctore. Vă rog acum să treceți în salon

și să rămîneți acolo. Puteți să deschideți radioul, puteți să faceți tot ce doriți, numai să nu părăsiți încăperea.

Doctorul Dark se îndreptă direct spre aparatul de radio, îl deschise pe lungimea de undă a postului CBS, îi potrivi tonul și, aprinzîndu-și o țigară de foi, se așeză într-un fotoliu ; la auzul vocii crainicului Ted Husing, fața doctorului radia.

După doctor își făcu apariția John, și după el coborîră și ceilalți scările, unul cîte unul. Luria îi opri pe fiecare în parte. Bărbații fură supuși toți unei sumare percheziții corporale. Pe femei, Luria se mărgini să le măsoare atent din ochi, cerîndu-le numai permisiunea de a le controla poșetele. Toți fură apoi trimiși în salon cu dispoziția de a nu părăsi încăperea.

Cînd reapăru și sergentul Devoe însoțit de doamna Janssen, de Mabel și Felton, locotenentul le spuse liniștindu-i :

— Nu e nici un motiv de enervare. Nimeni nu se va atinge nici măcar de un fir de păr din capul dumneavoastră. Doamnă Janssen, puteți merge în bucătărie pentru a vă ocupa de cină. Dumneata, Mabel, o ajuți pe doamna Janssen, nu-i așa ?

— Am atîtea de făcut ! îi răspunse tînăra irlandeză. Trebuie să curăț cartofii, să pun masa în...

— În sufragerie ? Nu, astă seară nu, Mabel, zise Luria cu buzele strînse. Doamnă Janssen, ce servești la cină ?

— Șuncă, răcituri, salată de cartofi...

— Foarte bine. Pregătește totul astfel încît să poți servi în salon.

— Dar domnul Craig mi-a spus să servesc cocteiluri și sandvișuri înainte de cină, interveni Felton.

— În regulă. Dumneavoastră trei aveți voie să vă deplasați la bucătărie, în oficiu și în sufragerie. Dumneata, Felton, poți servi și în salon. Fii atent însă : intri prin sufragerie și ieși tot pe acolo. Dumneata, Devoe, răspunzi de orice mișcare a dumnealor.

— Am înțeles, domnule locotenent, răspunse sergentul amuzat. Îi conduse apoi pe cei trei prin hol, le deschise ușa spre oficiu și dispăru împreună cu ei.

Luria ezită o clipă, apoi încuie ușa dintre hol și oficiu și intră grăbit în salon.

Acolo toți discutau în șoaptă, cu excepția doctorului Dark, care continua să soarbă cuvintele lui Ted Husing, crainicul.

Arthur Craig se adresă locotenentului pe un ton rece și oficial :

— V-aş fi foarte recunoscător, dacă mi-aţi da acum o explicaţie, domnule locotenent. Vă ascult.

— Foarte bucuros, domnule Craig. Cu condiţia ca doctorul să închidă radioul. Meciul începe abia peste cîteva minute, doctore. Burtosul îl fulgeră cu privirea, totuşi întinse mîna şi închise aparatul. Luria trase apoi perdeaua de catifea ce despărţea arcada din tavan pînă în podea de salon; cînd se întoarse, silueta sa masivă se detaşa clar pe fondul închis al perdelei. Totul e foarte simplu, începu el. Am primit însărcinarea să anchetez această crimă — e vorba de un caz complicat în care nu ştiu de unde să încep, cel puţin pînă cînd victima nu va fi identificată. Între timp, se mai iveşte şi afacerea asta ciudată cu cadourile nocturne primite de domnul Sebastian. N-am idee ce se ascunde în dosul acestei farse absurde, nici ce legătură are cu crima. De fapt, nu ştiu măcar dacă efectiv există vreo legătură între ea şi crimă. Şi acum, iată explicaţia pentru toate cele petrecute azi după-amiază. V-am îndepărtat pe toţi din clădire imediat după dejun. Pînă şi pe servitori. Aţi fost cu toţii plecaţi, cu excepţia domnului Queen, care nu s-a bucurat nici el de un tratament preferenţial. Vă asigur că nici dînsul nu este exclus din ipotezele mele, numai pentru că, întîmplător, tatăl său este un înalt funcţionar al poliţiei.

„Ceea ce, evident, dumneata nu eşti", spuse în sinea lui Ellery.

Luria continuă:

— În timp ce dumneavoastră lipseaţi cu toţii din casă, mi-am îngăduit să fac o percheziţie aci, la parter. Apropo, domnule Craig, am adus cu mine un ordin de percheziţie, pentru cazul că aţi dori să respectăm toate formalităţile. Dacă doriţi să-l vedeţi...

Craig făcu semn că nu-l interesează ordinul.

— Fiecare pachet trimis domnului Sebastian în ultimele trei nopţi a fost aşezat undeva aci, la parter, continuă Luria surîzînd. Am căutat să mă asigur că cea de-a patra cutie — cadoul ce ar trebui să apară în seara asta — n-a fost aşezat pînă acum undeva, în aşa fel încît cineva din noi să dea inevitabil peste el.

— Foarte inteligent din partea dumitale, domnule locotenent, interveni John, pe un ton destul de rece.

— Nu, nu e nici o filozofie. Cînd v-aţi întors, v-am cerut tuturor să urcaţi direct la etaj şi v-am supravegheat pînă cînd

aţi ajuns sus. M-am asigurat astfel că nimeni n-a putut pune cutia undeva pe aici, în timp ce trecea spre etaj. Cînd aţi coborît, înainte de a vă lăsa să intraţi aci, am percheziţionat pe bărbaţi şi am inspectat din ochi pe femei. Am astfel siguranţa că nimeni n-a adus cu el vreo cutie la parter. Aş putea deci jura că, în momentul de faţă, nu există aci aşa ceva. În salonul acesta nu se află nici o cutie. Cum vom rămîne cu toţii aici pînă la douăsprezece noaptea — la cuvintele acestea se auzi un mîrîit de protest din partea tuturor — faimosul Moş Crăciun despre care mi-aţi mai vorbit, care tot apare şi dispare, are mînă liberă în toată casa. Din ceea ce se va întîmpla sau nu se va întîmpla, s-ar putea să aflăm tot felul de lucruri interesante. Nu-i aşa, Queen ?

Pentru grupul nostru ce număra mai mult de douăsprezece persoane claustrate în aceeaşi încăpere, fără nici o speranţă de salvare, cele şapte ore se dovediră nesfîrşit de lungi, cu toate că încăperea cu pricina era salonul imens al reşedinţei seniorale a lui Arthur Craig. Domni o stare de tensiune de la început, care se accentua văzînd cu ochii, pe măsură ce timpul trecea. Doctorul Dark nu avu parte să savureze în linişte meciul. Ba ruga femeile să tacă, ba îşi lipea una din urechile sale uriaşe de difuzor. Cînd se anunţă că Universitatea Stanford repurtase asupra Armatei o victorie tot atît de zdrobitoare ca şi cea din 1926, învingîndu-i pe cadeţi cu scorul de 34—13, bietul doctor nici nu se putu bucura cum trebuie de această victorie, atît era de zăpăcit de sporovăiala celorlalţi. Nici măcar să-i răspundă cum se cuvenea lui Roland Payn nu putu ; acesta susţinea că, indiferent de faptul că Armata pierduse sau nu, „Roşul", Cagle, se achitase de misiunea sa într-un mod indiscutabil strălucit, deoarece era autorul a două din eseurile marcate de echipa sa.

Tensiunea nu se micşoră nici cînd Felton, palid de nu-l mai recunoşteai, apăru introdus de sergentul Devoe prin uşa dinspre sufragerie ; era încărcat cu toate cele necesare pentru a servi un bufet rece. Cînd îl văzu, Craig se ridică pe jumătate din fotoliu, apoi se lăsă să cadă la loc, renunţînd să mai zică ceva. O voce piţigăiată, a Olivettei Brown, spuse :

— Nu sînteţi de părere că se cam exagerează totuşi, domnule Craig ?

Ici-colo se auziră şi alte mormăieli înfundate (veneau de la doctorul Dark care spunea că nu încercase încă turul de forţă să ţină în echilibru o farfurie cu mîncare pe genunchi, şi că nici nu intenţiona să mai înveţe treaba asta la bătrîneţe). Protestele nu luară în general amploare, dar tensiunea crescu şi mai mult. Cît timp mîncară, conversaţia lipsi aproape complet. Luria se purta politicos, dar în permanenţă vigilent. Se aşezase pe un scaun drept în faţa draperiei de catifea ce masca arcada şi nu se mişcă de pe el nici o clipă.

După cină, tăcerea deveni totală. Grav, de parcă ar fi întreprins cine ştie ce treabă serioasă, Marius Carlo reuşi să se ameţească şi adormi. Sforăiturile sale spasmodice nu erau nici ele de natură să înveselească atmosfera. Se jucă chiar un bridge, dar nimeni n-avea chef ; Rusty găsise la radio o muzică de jaz şi-l convinsese pe John să danseze, pe rînd, cu ea, cu Valentina şi Ellen (între timp, retras într-un colţ, Ellery se prefăcea că nu bagă de seamă toate stratagemele pe care le încerca Ellen pentru a-l scoate din starea lui de indiferenţă) ; seara tîrziu, nemaiştiind ce să facă, cedară cu toţii inisistenţelor Valentinei şi se apucară să joace gajuri, ceea ce dete prilej provocatoarei blonde să-şi exhibeze nu numai picioarele deosebit de lungi, ci şi talentele artistice incontestabile ; singurul pe care-l impresionă cu adevărat fu Roland Payn, ale cărui distinse priviri nu îndrăzniră să se ridice nici un moment mai sus de tivul rochiei Valentinei ; e drept însă că, potrivit modei, tivul se afla destul de sus. Către orele unsprezece renunţară la gajuri pentru a asculta ştirile, care provocară tot felul de rîsete ironice. Comisia instituită de preşedintele Hoover pentru aplicarea şi respectarea legilor îşi încheia raportul către Congres, exprimîndu-şi „încrederea" într-o mai adecvată aplicare a legii prohibiţiei — aşa anunţa crainicul cu tonul cel mai convins ; în cartierul East Side din New York, se furase un camion încărcat cu băuturi alcoolice ; în North Side, la Chicago, fuseseră descoperite două cadavre, ciopîrţite artistic de un maestru în materie, astfel încît semănau aidoma cu reproducerile masacrului Sfîntului Valentin ; bucăţelele fuseseră cu greu adunate de pe o alee şi expuse în public, ca mărturie a rivalităţii dintre bandele lui Bugsy Moran şi Al Capone ; în sfîrşit, şeful serviciului circulaţiei din New York, comisarul Whalen, propunea o soluţionare constructivă a problemei circulaţiei în Manhattan, cerînd interzicerea parcajului în cartierele comerciale.

După știri, istoviți, se așezară cu toții în fotolii, așteptînd miezul nopții.

La bătăile înfundate ale pendulei străvechi de pe palierul de la etaj, care anunțau orele douăsprezece, cîteva capete se ridicară timid.

— Eu unul mă simt tare obosit, domnule locotenent, zise reverendul Gardiner, căscînd. Credeți că acum mă pot retrage ?

— O clipă, părinte, îi răspunse Luria, sărind în picioare și îndreptîndu-se spre ușa ce da în sufragerie. Devoe !

Sergentul își băgă capul pe ușa salonului.

— Adu-i încoace și pe ceilalți trei. Cînd doamna Janssen, Mabel și Felton se aflară și ei în salon, Luria i se adresă scurt lui Devoe : Dumneata rămîi în salon, cu toți cei prezenți. Nu mișcă nimeni de aci. Se îndreptă grăbit spre arcadă și dispăru în dosul draperiei de catifea.

În toată casa domnea o liniște mormîntală.

— Ora fantomelor, zise pe neașteptate Freeman. Cuvintele sale fură însoțite de un rîset, care în liniștea ce domnea răsună aproape ca un ecou.

Timp de vreo zece minute, care părură interminabile, așteptară și așteptară într-una într-o tăcere absolută. În cele din urmă, draperia se dădu la o parte și Luria își făcu apariția. Cu o mișcare calculată, scoase din buzunar un pachet de țigări Melachrinos și cu gesturi la fel de calculate scoase o țigară din pachet. Apoi o aprinse.

— Experiența s-a terminat, anunță el.

— Ce vrei să spui ? îl întrebă grav John.

Luria răspunse rar :

— Astă-seară n-a mai apărut nici o cutie cu obiecte misterioase. Aci la parter și nici la intrare nu se află așa ceva. Vreți să știți de ce, doamnelor și domnilor ? Pentru că persoana care aducea cutiile în fiecare noapte și care alegea un loc în care ele să poată fi găsite n-a putut aduce cutia respectivă și în noaptea asta. Dar cine s-a putut afla în imposibilitate de a depune aci, undeva, cea de-a patra cutie, în noaptea asta ? Evident, numai cineva dintre dumneavoastră, cei care vă găsiți în această cameră. Îngăduiți-mi să vă spun că eu unul n-am luat în serios nici un moment povestea cu Moș Crăciun. Acum sînt absolut sigur că el nu există. Or, dacă există, sau dacă a existat, n-are nici o legătură cu cutiile despre care vorbim. Persoana care a depus aceste cutii azi aci, mîine dincolo, se

găsește printre dumneavoastră. Ce-ar fi dacă respectivul ne-ar împărtăși tuturor gluma. Ce părere aveți ?

Invitația locotenentului rămase însă fără răspuns, toți continuînd să tacă. Contrar firii sale, Luria păru că-și iese din țîțîni.

— Dacă așa stau lucrurile, foarte bine ! N-aveți decît să continuați cu copilăriile, exclamă el tăios, ridicînd brațele către cer. Din clipa aceasta, eu mă voi concentra exclusiv asupra crimei care s-a comis aci. Restul, toată povestea asta extravagantă, o las pe seama dumitale, dragă Queen.

— Dar bine, Luria, începu Ellery. Era încurcat, deoarece nu vedea de loc cum putea pune în lumină, cu suficiente menajamente, punctele slabe ale așa zisei experiențe concepute de locotenent ; acesta își luă însă rămas bun pe un ton răstit și părăsi fără întîrziere casa Craig.

— Se aude și schimbul meu. Vă doresc noapte bună, zise sergentul Devoe, care ieși pe urmele lui Luria, tușind încet.

Pînă cînd zgomotul mașinilor poliției, ce se auzeau îndepărtîndu-se pe drum, se pierdu complet, nimeni nu mișcă.

Obosiți, plecară apoi cu toții să se culce. Așa speraseră cel puțin. Dar în timp ce pe coridorul de la etaj ușile se deschideau și se închideau rînd pe rînd, John, care ajunsese printre primii sus, se năpusti afară din dormitorul său rîzînd sardonic.

— Cine a spus oare că în noaptea asta nu va apare nici o cutie ? Priviți, vă rog, ce *am găsit adineauri pe pat !*

Ținea în mînă un pachețel învelit în poleială verde și roșie și legat cu o panglică aurie. Pe cartonașul obișnuit cu Moș Crăciunul, era bătut la mașină, ca și de celelalte dăți, numele lui John Sebastian.

Lui John trebui să i se administreze un calmant. Doctorul Dark rămase lîngă el pînă cînd în cele din urmă John adormi.

Cînd coborî, doctorul îi găsi pe toți adunați în jurul lui Ellery, care tocmai deschidea ultima cutie sosită.

— Cum se simte John, doctore ? întrebă Rusty cu vocea pe jumătate pierită.

— Nervii, draga mea. A fost totdeauna destul de sensibil, și afacerea asta misterioasă începe să-l obosească, zise doctorul Dark, apucînd cu convingere sticla de whisky. Ce a mai trimis spiridușul nostru astă-noapte, Queen ?

Ellery ţinea în mînă un gard de lemn în miniatură, vopsit în alb.

— Se potriveşte perfect în jurul căsuţei, doctore.

— Şi mesajul ?

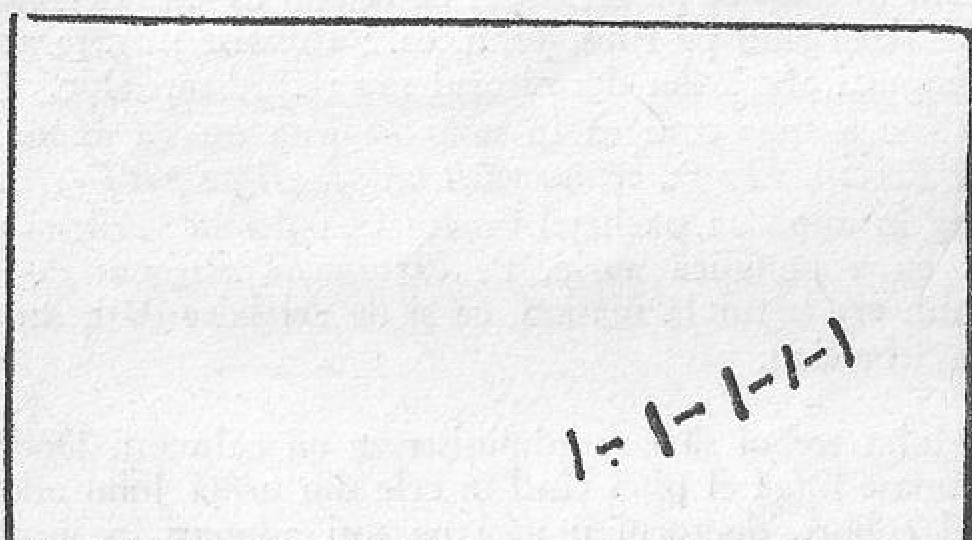
Ellery îi întinse un carton alb, pe care, bătute curat la maşină, se aflau următoarele patru versuri :

> „În cea de-a patra noapte de Crăciun,
> Iubirea ta adevărată îţi trimite
> Un **g ă r d u l e ţ** alb din scurtături,
> Să te ferească de orice lovituri."

— Nici măcar nişte versuri ca lumea, mormăi doctorul, întinzîndu-i înapoi cartonul.

— Nu, dar de data asta am găsit iarăşi nişte semne pe dosul cartonului. Dumneata înţelegi ceva din ele, doctore ?

Burtosul se grăbi să întoarcă cartonul pe dos şi-l examină cu atenţie.

— Parcă ar fi un gard desenat de un copil. Dar ce-o fi vrînd să însemne ?

— Asta aş vrea şi eu să ştiu.

— Lovituri, comentă Arthur Craig cu vocea gravă. Mesajul vorbeşte de data asta de lovituri. Este pentru prima oară că se face aluzie la... aşa ceva.

— Asta dacă uităm de cadavrul găsit în biblioteca dumneavoastră, domnule Craig, interveni Ellery, cu o nuanță de ironie în glas.

— Da, dar de astă dată cel vizat e *John*.

Rusty izbucni într-un rîs nervos.

— Cred că în curînd am să ajung la balamuc, exclamă ea, ieșind din cameră și urcînd în fugă scările.

Doctorul Dark o urmă imediat, ținînd strîns în mînă paharul cu whisky, iar Olivette Brown se luă după el. Valentina Warren se ridicase și ea, dar întîlnind privirea lui Ellery se așeză la loc.

Ellery privea casa de păpuși, cu ultima completare primită.

— Experiența lui Luria nu dovedește nimic, iar ceea ce s-a întîmplat arată cît de inutilă a fost. Dacă într-adevăr în casă se ascunde un necunoscut, el a putut foarte ușor pune ultima cutie sus, pe patul lui John, în timp ce noi eram imobilizați cu toții aci la parter de către locotenent. Dacă însă obiectele vin de la unul din noi, așa cum pare să creadă Luria, la întoarcerea de la Alderwood persoana respectivă a putut bănui planul lui Luria și a avut tot timpul să strecoare cutia în camera lui John înainte de a coborî. John a coborît printre primii, vă amintiți. Ellery ridică din umeri. În ce mă privește, renunț la încercările de a mai pune bețe în roate persoanei de la care provin obiectele. Are toate șansele să poată depune cînd vrea cîte o asemenea cutie undeva în casă. Singurul lucru care mă interesează de aci încolo este conținutul cutiilor. Pînă în prezent au fost șapte obiecte, sosite în patru cutii. Există aici o anumită socoteală pe care, deocamdată, n-o înțeleg. Poate că, pe măsură ce vor mai apare și alte obiecte, am să ajung să înțeleg.

— Dar ești convins că nu e vorba de o farsă, domnule Queen ? îl întrebă Craig cu vocea sa puternică și gravă.

— Absolut convins, domnule Craig.

— Dacă e așa, nici nu știi cît sînt de liniștit că te găsești aci, exclamă bărbosul, prăbușindu-se într-un fotoliu. Numai dacă ai putea descoperi ce sens au toate astea... înainte de a fi prea tîrziu...

— Cred că ar fi mai bine să te duci la culcare, Arthur, zise Dan Freeman, pentru a-l liniști.

— Asta ar trebui să facem cu toții, aprobă Ellery.

Marius, care continua să sforăie, rămase singur în salon.

A CINCEA NOAPTE:
sîmbătă, 29 decembrie 1929

În care Capricornului îi cresc patru coarne, în care apare un X ce marchează un anumit loc și în care încercările de a face o legătură între evenimentele petrecute și numărul doisprezece nu duc nicăieri.

Luria își făcu apariția în timp ce își luau micul dejun, ceea ce le tăia tuturor pofta de mîncare. Lui Ellery îi ajunse să privească sprîncenele încruntate ale lui Luria, pentru a înțelege că, în dimineața aceea, locotenentului nu-i ardea de loc de cutiile cu obiecte.

— Vă rog să poftiți unul cîte unul în bibliotecă, îi anunță el fără altă introducere. Reverendul Gardiner unde este?

— În oraș, la biserică, îi răspunse Craig.

— Cum se întoarce să poftească și dînsul.

Așezat la biroul din bibliotecă, locotenentul îi interogă toată dimineața pe rînd, unul cîte unul, luîndu-și note într-un carnet gros. Ellery, care rămăsese ultimul, înțelese că nu se ivise nici un element nou. Într-adevăr, Luria nu făcea decît să repete procedeele obișnuite ale oricărui polițist, punînd aceleași întrebări șablon, ca de pildă:

— N-ai văzut-o niciodată înainte pe victimă?... Unde te aflai marți dimineața? Precizează exact ora!...

Cînd Luria închise în sfîrșit carnetul și se ridică, Ellery îi spuse:

— Apropo, aseară, imediat după ce ai plecat, John Sebastian a găsit o a patra cutie cu obiecte în dormitorul său.

Luria se lăsă să cadă din nou pe scaun, dar se ridică imediat.

— N-are nici o importanță! Dar ce era în ea? întrebă totuși.

— Un gărduleț vopsit în alb, lucrat cum nu se poate mai fin, și un avertisment camuflat, cu privire la un act de violență care ar trebui să urmeze.

— Ce nerozie! Nu-ți dai seama că v-ați țicnit de-a binelea cu toții? Iartă-mă, trebuie să plec.

— Doar o clipă, Luria. Ce noutăți ai despre omulețul asasinat?

— Nici una pînă în prezent. Nu s-a primit încă nici o indicație de la nici unul din birourile de informații. Nici în ceea ce privește figura lui, nici în ceea ce privește celelalte semnalmente și amprentele. După părerea mea, n-are cazier. Pe cît am putut controla pînă acum, e cert că nu e de pe aci, din apropiere. Îți dai seama că asta nu e de natură să-mi ușureze treaba. De asta și sînt atît de furios.

Imediat după dejun, Ellery fu chemat la telefon de New York. Vorbi din bibliotecă, cu ușile închise.

— Vă raportează inspectorul Queen, se auzi în receptor vocea bătrînului. Cum doriți să vă comunic informațiile despre zodiac, domnule Queen, direct, sau cifrat?

— Direct, ca de obicei, îi răspunse „domnul Queen", plin de emfază.

— Mi-ați spus că numita Rusty Brown a făcut schițe pentru opt clipsuri de bancnote pentru bărbați și pentru patru broșe pentru femei, fiecare cu cîte un semn al zodiacului, nu-i așa?

— Da, așa am spus.

— Ați greșit socoteala. Opt și cu patru fac doisprezece, cel puțin atîtea făceau cînd am învățat eu. Moylan spune însă că au fost *treisprezece* bucăți. Cum de la celălalt capăt al firului nu mai auzea nimic, inspectorul întrebă: Ellery, ai murit, sau ce-i cu tine?

— Îmi revin, ca după un atac de inimă, îi răspunse fiul său, cu vocea pierdută. Au fost treisprezece, spui? Comandate, înțeleg, nu dintr-o eroare.

— Comandate, desigur. Moylan nu face erori de astea.

— Dar spune-mi un lucru. Vocea lui Ellery își recîștiga din ce în ce vigoarea. A treisprezecea piesă nu era un model

fără legătură cu celelalte. Era tot un semn al zodiacului — o dublură a uneia din celelalte douăsprezece piese, nu-i așa ?

— Întocmai. Era...

— Stai, dă-mi voie să ghicesc. Piesa dublă înfățișa un țap, nu ? Semnul Capricornului, asta trebuie să fi fost. Au fost două clipsuri cu semnul Capricornului. Așa e ?

— Formidabil, se auzi vocea inspectorului, sincer mirată de data asta. Cum ai ghicit asta, fiule ?

— Îmi cunoști metodele, răspunse Ellery modest. Pentru tine nu am secrete. Ziua de naștere a lui John Sebastian cade la 6 ianuarie. Or, 6 ianuarie e în zodia Capricornului.

— Bine, dar de unde ai știut că tocmai clipsul destinat lui Sebastian era cel în dublu exemplar ?

— Asta e o poveste foarte ciudată, despre care nu pot vorbi la telefon. Acum am altă misiune pentru tine, tată. Mă auzi ?

— Da, te aud, răspunse inspectorul melancolic. Cîteodată mă întreb de ce nu-ți trimit lunar nota de plată pentru serviciile aduse ? De astă dată despre ce mai e vorba ?

— Ai un om serios de care să te poți dispensa cîteva zile ? E vorba de o anchetă confidențială. Un om ca sergentul Velie, de pildă ?

— Poftim, acum vrei să-mi iei și mîna dreaptă ! Perfect ! Și ce dorești să facă Velie ?

— Aș vrea să afle cît mai multe amănunte în legătură cu nașterea lui John Sebastian.

— Cu *nașterea* lui John Sebastian ?

— Ascultă. Eu știu doar atît : Părinții lui John erau doamna și domnul Sebastian din Rye, New York. Numele de botez al doamnei Sebastian era Claire. În seara zilei de 5 ianuarie, 1905... Îți notezi, tată ?

— Cum să nu, șefule ! oftă inspectorul. O mie nouă sute cinci.

— ... soții Sebastian se întorceau cu mașina de la New York acasă, pe viscol. În apropiere de Mount Kidron au avut un accident. Da, Mount Kidron. Ca urmare a accidentului, s-a declanșat prematur travaliul și doamna Sebastian a născut. Ea a decedat la naștere, iar tatăl lui John a decedat și el, cam la o săptămînă mai tîrziu, în urma unei comoții cerebrale. Asta e tot ce știu. Aș vrea însă să am informații mai ample asupra acestui accident, și mai ales asupra *nașterii*. Cît mai ample posibil.

Ellery o găsi pe Rusty în spatele casei. John se uita la Valentina, la Marius şi la Ellen, care se luaseră la întrecere să clădească cît mai repede cîte un om de zăpadă. Rusty îl urmărea cu privirea pe John, care nu părea să fie tocmai în apele lui.

Cum îl văzu, Ellen îl şi strigă pe Ellery. Acesta îi surîse, îi făcu semn cu mîna, şi apoi îl întrebă pe John :

— Pot să-ţi răpesc logodnica pentru cîteva minute ?

— Da, cu condiţia să nu încerci şi tu s-o convingi să se mărite cu mine. Nu cumva eşti şi tu amorezat de ea ?

— Cum să nu, ca un nebun, îi răspunse Ellery îndepărtîndu-se cu Rusty la braţ.

Obrajii roz ai lui Ellen căpătară brusc o culoare stacojie, iar cînd Marius îi adresă cîteva cuvinte, fata începu să arunce cu bulgări de zăpadă în el.

— Nu înţeleg ce vrei cu mine, Ellery, începu Rusty. Ştii doar foarte bine că eu sînt angajată şi că Ellen e liberă.

— Explicaţia e simplă, Rusty, replică Ellery surîzînd. Ellen nu-mi poate răspunde la întrebarea pe care vreau să ţi-o pun, pe cînd dumneata poţi.

— Anume, la ce întrebare ?

— Cum se face că n-ai pomenit absolut nimic despre un al treisprezecelea dar cu semnele zodiacului ?

— Ah, asta era, zise fata. Chiar n-am pomenit nimic ?

— Nu, nimic, spuse Ellery cu o voce blîndă.

— E adevărat, am comandat treisprezece. Al treisprezecelea era o dublură a modelului destinat lui John.

— Şi de ce ai comandat această dublură a modelului destinat lui John ?

— Fiindcă aşa mi-a cerut el. Mai ai şi alte întrebări de pus, domnule Queen ?

— Da, una singură. De ce şi-a dorit John două clipsuri asemănătoare de bancnote, ambele cu semnul Capricornului ?

— Aş putea să-ţi răspund că va avea poate nevoie de două, deoarece începînd de la data de 6 ianuarie va fi un om cu foarte mulţi bani. Asta n-ar fi însă decît o simplă presupunere. Rusty părea foarte indiferentă la toată conversaţia. Adevărul este, Ellery, că n-am idee de motivul real.

— Nu l-ai întrebat ?

— Ba sigur că l-am întrebat.

— Şi ce ţi-a răspuns ?

— A rîs, m-a sărutat şi mi-a răspuns că încă nu sîntem căsătoriţi. Dar nu înţeleg de ce nu-l întrebi direct pe el ?

— Cu riscul să mă sărute şi pe mine, cred totuşi că am să-l întreb, răspunse Ellery. Tonul acestuia, şi glumeţ şi grav, vădea o reală îngrijorare. Cînd îl luă apoi pe John la o parte, Ellery se strădui să i-o ascundă. Ia spune, John, băiatule, i se adresă el. De ce îţi trebuiau două clipsuri cu ţap ?

— Asta de unde ai mai aflat-o ? îl întrebă John tăios. Ţi-a spus Rusty ?

— Nu, Rusty n-a făcut decît să-mi confirme un lucru pe care-l ştiam.

Neplăcut surprins, John continuă :

— Cu alte cuvinte, mă controlezi ?

— Controlez doar o ipoteză, care poate n-are nici o bază. Dar, la urma urmei, John, te deranjează să fii controlat ?

— Poate că da, îi răspunse John, rar şi apăsat.

— Ascultă, dragul meu, în casă a fost comisă o crimă...

— Pentru Dumnezeu ! exclamă cu voce tare tînărul poet. Sper că nu insinuezi că am ceva de-a face cu crima ? Ştiu tot atît de puţine lucruri ca şi tine, Ellery, despre bătrînul acela şi despre felul în care a fost asasinat.

— Atunci, de ce nu vrei să-mi explici ce este cu al doilea clips ?

— Pentru că socotesc că n-a venit încă momentul, îi răspunse John tăios. Mai ai cumva şi alte întrebări ?

— Nu, cred că nu.

Ellery rămase pe loc, în timp ce John se apropie de grupul celorlalţi şi-i spuse cîteva cuvinte lui Rusty, care, în chip de răspuns, îl sărută cu drăgălăşenie. Apoi, ajutat de entuziasmul ei, începu să clădească un om de zăpadă.

Ellery se îndreptă agale spre casă, dar în momentul în care ieşi din raza lor vizuală, iuţi pasul. Intră liniştit înăuntru, unde se întîlni cu reverendul Gardiner şi cu Olivette Brown, cărora le spuse în doi peri că se duce să tragă un pui de somn înainte de masă, şi urcă cu un aer obosit scările. O dată ajuns sus se strecură în grabă în dormitorul lui John.

Era o cameră imensă, cu ferestre ce coborau pînă la podea, cu cămin, cu un pat mai mare decît obişnuit şi cu două încăperi alăturate pentru dulapuri zidite în perete, foarte spaţioase şi ele, şi despărţite prin uşi. Pereţii erau acoperiţi cu fa-

nioane de la diferite colegii și cu tot felul de alte obiecte pe care adolescenții le colecționează de obicei cu pasiune, tăblițe pe care scria „Parcajul interzis“ sau „Nu călcați pe iarbă“, florete ruginite prinse pe perete în cruce, o coadă de linx mîncată de molii, cîteva afișe turistice franțuzești și o seamă de multe alte fleacuri adunate în anii adolescenței de către John.

Ellery se îndreptă direct spre prima cameră cu dulapuri și deschise ușa.

În prag se opri o clipă, inspectînd-o atent cu privirea.

Apoi deschise și ușa celei de a doua camere.

Rămase pironit în prag, cînd o voce glacială se auzi din spate :

— Am considerat totdeauna că cei ce-și bagă nasul în treburile altora sînt niște spioni ordinari, niște viermi sau mai știu eu ce alte lighioane. Spune, tu cum ai califica ceea ce faci acum, Ellery ?

— Și despre John S. Sumner, Bishop Cannon și Canon Chase s-au spus lucruri tot atît de puțin justificate, răspunse Ellery imperturbabil. Același om poate fi calificat drept indiscret de unul, și drept erou de altul. În orice caz, văd că sînt pe cale să descopăr adevărul și fără mare ajutor din partea ta, continuă el întorcîndu-se brusc. Socotesc totuși că trebuie să-mi cer scuze, John, ceea ce și fac. Te-aș ruga însă să-mi spui și mie de ce toate costumele, vestoanele, echipamentul de sport, pălăriile, pantofii și așa mai departe, care se află în acest dulap, au o dublură perfect identică în dulapul de alături ?

Gura de obicei atît de frumos desenată a lui John se schimonosise într-un chip surprinzător, căpătînd un rictus.

— Vrei poate să spui că ai ghicit asta pornind pur și simplu de la faptul că am comandat la Moylan două clipsuri de bancnote ?

Cuvintele lui John părură să-l jignească pe Ellery.

— A ghici este în vocabularul meu un cuvînt peiorativ. Nu, n-am ghicit, am avut anumite indicii mai serioase care m-au făcut să procedez astfel, John. Dar tot nu mi-ai răspuns la întrebare.

Rictusul se accentuă.

— Ți se va părea probabil de neînțeles. Mi-a plăcut însă întotdeauna să mă îmbrac bine, și cum nu-mi menajez de loc lucrurile am luat obiceiul să le cumpăr totdeauna în dublu

exemplar. E bizar, știu. Dar care altul e avantajul să fii poet, dacă nu-ți poți permite nici măcar unele trăsnăi de astea ?

— Explicația să fie oare așa de simplă ? întrebă Ellery apăsat.

— E așa de simplă cum îți spun. Uite, vino să vezi. John începu să tragă afară pe rînd sertarele. Toate cămășile, batistele, acele de cravată, centurile, jartierele, ciorapii — toate sînt în dublu exemplar...

— Pînă și cu aceeași monogramă, completă Ellery, care ținea în mînă două cravate cu monograma J.S.

— Mania asta merge pînă acolo încît am și portofeluri, sigilii și porttigarete identice. Crezi poate că ar trebui să consult un psihiatru ?

— Pentru o asemenea manie organizată ? Ellery clătină negativ din cap, surîzînd.

Pînă la urmă, John avea și el un aer amuzat.

— Nu mă crezi, deci ?

— Ce să zic ! Îți amintești probabil, John, că Oscar Wilde spune undeva : „Omul poate crede imposibilul, dar niciodată improbabilul".

— Sînt absolut de acord. De pildă, n-aș fi crezut niciodată lucrul acesta improbabil că ai putea să te strecori ca o pisică în camera mea, așa cum face un borfaș noaptea.

— Ceea ce am spus este opinia lui Oscar Wilde. Personal, nu numai că pot, dar adesea și cred improbabilul. Nu cer decît ca faptele să nu-mi impună altă concluzie.

— Și, în cazul de față, faptele îți impun o altă concluzie ?

— Cele de care dispun pînă în prezent, da, îi răspunse Ellery.

Zîmbetele celor doi prieteni se întîlniră, iar Ellery părăsi după aceea încăperea.

În seara aceea, Ellery însuși dete peste cutia cu obiecte. După cină, pe cînd la radio se transmitea emisia maiorului Bowes, în care se prezentau figuri de parlamentari americani, Ellery constată că terminase tutunul din pipă și urcă în camera sa, să-și umple punga. Pe pat se afla cutia obișnuită, învelită în hîrtie poleită verde și roșie, cu panglică aurie și cu aceeași etichetă cu Moș Crăciun. De data asta cutia era mai mare decît ultimele două. Ellery o duse cu multă grijă jos.

— Numărul cinci, anunță el.

Cu un gest grăbit, Craig închise imediat aparatul de radio. Ellery așeză cutia pe servantă, iar ceilalți se strînseră cu toții în jurul lui, tăcuți. Cînd desfăcu ambalajul, constată că în cutia albă, simplă, se găsea un obiect învelit în foiță roșie și un carton alb deasupra, pe care erau bătute la mașină versurile următoare :

„În noaptea cincea de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îți trimite
Mîna aceasta plăsmuită.
Nu-ți este treaba încă lămurită?
În palmă vei găsi un semn,
Ca să ghicești el vrea să-ți fie
un îndemn!"

Cînd Ellery rupse foița, ieși la iveală o mînă — o mînă de om, din ghips — osoasă, aproape descărnată, cu degetele ușor îndoite ; degetul mare era ridicat în sus și dădea impresia unui gest de implorare sau de renunțare. În palma întinsă, pe ghipsul alb, ironicul expeditor desenase litera X cu un creion negru, moale.

— Cel puțin de data asta nu mai poate fi nici un dubiu asupra înțelesului, nu-i așa ? zise John, însoțindu-și remarca de un rîs forțat și îndreptîndu-se mașinal spre bar.

— Rusty, spune, dumneata ai interpreta mîna asta ca o prevestire a destinului cuiva ? întrebă Ellery.

— Da de unde ! răspunse Rusty, urmărindu-l pe John cu o privire îngrijorată. Mai curînd seamănă cu modelele folosite la școlile de arte plastice pentru studii anatomice. La orice magazin de materiale didactice se găsesc de vînzare obiecte de felul ăsta.

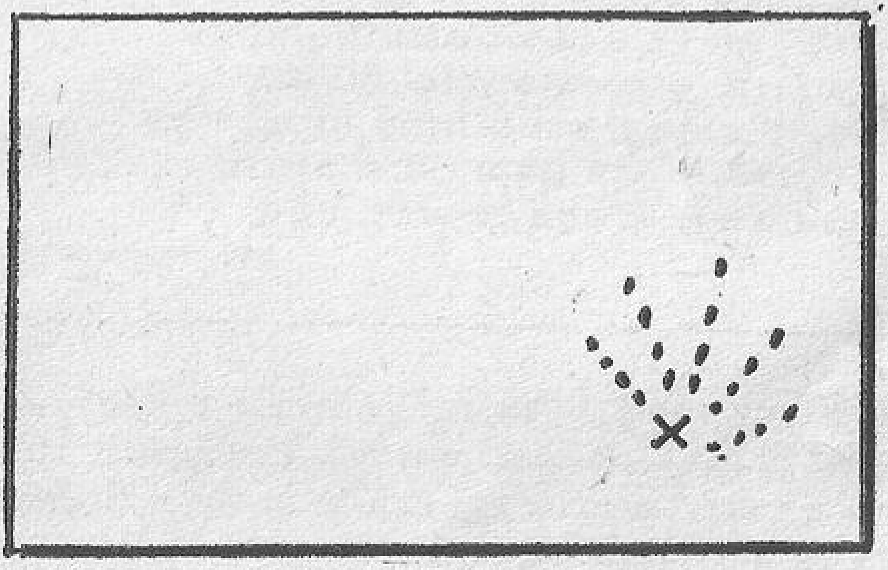
— Litera X marchează de obicei un loc anumit, mormăi Craig. Dar de ce tocmai o mînă ?

— Ca să înțelegi, trebuie să ai cunoștințe de chiromancie, interveni pe neașteptate doamna Brown. E aci o palmă... linia vieții... și X-ul care întretaie linia vieții...

— Credeți oare că dacă-mi retez singur beregata se va termina cu tot misterul ăsta ? întrebă John. Avea același rîs straniu.

— Nu e de loc momentul să faci asemenea glume proaste, John, interveni tăios bărbosul Craig. Dumitale obiectul ăsta îți spune mai mult decît celelalte, domnule Queen ?

— Absolut cu nimic, răspunse Ellery întorcînd cartonul. Pe dos sînt și de data asta niște semne făcute cu creionul.

— E o mînă reprezentată schematic, zise Ellery rar. Forma mîinii redusă pînă la structura determinată de oase ; apoi este adăugat un X, așa mi se pare. Spun asta pentru cazul că John nu poate înțelege desenul. Totul e însă atît de absurd, încît pe bună dreptate te poate înspăimînta.

Ellery aruncă cartonul pe masă și se îndepărtă. Ceilalți se așezară și ei pe rînd în fotoliile lor. Nimănui, nici chiar doctorului Dark, nu-i ardea să deschidă aparatul de radio.

— John, dragul meu, începu Rusty.

— Da, ce vrei, Rusty ?

— Sper că nu iei într-adevăr în serios toată povestea asta, dragul meu, nu-i așa ?

— Nici vorbă ! exclamă John. Sînt obișnuit doar cu amenințările cu moartea încă de cînd am fost înțărcat. Nici nu le mai observ, Rusty. Mi se servesc și la micul dejun, și la prînz, și la cină, tu nu vezi ? Le simt cum mi se plimbă pe șira spinării. Vorbesc foarte serios, fetițo ! explodă John. În

fond, cum ai vrea să mă comport, Rusty ? Trebuie să aştept moartea cu surîsul pe buze ?

— John, pentru Dumnezeu, stăpîneşte-te ! interveni Craig.

— Şi tu de ce taci, Ellery ? continua să se răstească John. Enigmele sofisticate şi pline de rafinament sînt doar specialitatea ta. Nu trebuie să ne ascunzi nimic. Expune-ne ipotezele tale.

— Atenţie, atenţie toată lumea, domnilor ! interveni Marius, ciocnind paharul de braţul fotoliului. Are cuvîntul domnul Queen !

— Dacă se poate, vorbiţi englezeşte, zise Roland Payn sumbru.

— Şi pe înţelesul tuturor, adăugă doctorul Dark, ale cărui priviri continuau să-l observe în permanenţă pe John.

— Doamne ajută ! completă reverendul Gardiner în şoaptă.

— Fă cum îţi convine ţie mai bine, numai dă-i drumul o dată ! se răsti John aşezîndu-se şi golind paharul.

— Foarte bine. Discursul meu de astă-seară va avea ca temă apariţia ciudată şi repetată a numărului doisprezece, începu Ellery, pe tonul cel mai împăciuitor şi mai amabil, cerut de împrejurări.

Rusty îl răsplăti pentru aceasta cu o privire plină de recunoştinţă.

— Eu sînt dispusă să ascult orice, interveni Ellen plictisită, dar nu văd de ce trebuie să revenim iarăşi la acelaşi subiect.

— Dar nu l-am părăsit nici un moment, domnişoară Craig, i se adresă Ellery cu o reverenţă.

John se rezemase de spatele fotoliului şi avea un aer absent.

— Începe, te rog, Ellery, îl imploră Rusty.

— Cum ştiţi, grupul nostru e format din douăsprezece persoane, începu el înclinînd capul. Petrecem aci împreună sărbătorile Crăciunului, care durează douăsprezece zile sau douăsprezece nopţi, după cum doriţi. Noi, cei doisprezece, sîntem născuţi fiecare sub cîte unul din cele douăsprezece semne diferite ale zodiacului. Iar John primeşte în fiecare noapte daruri însoţite de parodii ale unui vechi colind englezesc, cunoscut sub numele de „Cele douăsprezece sărbători ale Crăciunului". Unde te învîrteşti dai de numărul doisprezece. E prea mult ca să fie o simplă coincidenţă. Şi atunci, îmi pun întrebarea : Reprezintă oare numărul doisprezece o indicaţie intenţionată pentru un

lucru anumit ? S-ar putea de pildă face vreo legătură între fiecare din noi și numărul doisprezece ?

Sergentul Devoe, care, între timp, apăruse și el pe tăcute din hol, asculta din ce în ce mai mirat. Ba chiar, la cele auzite, se rezemase de o arcadă, cu gura căscată.

— Să vedem, continuă Ellery, rotindu-și privirile de jur împrejur și oprindu-se la Roland Payn. Să presupunem că începem cu domnul Payn.

— Cu mine ?! exclamă avocatul luat prin surprindere. Eu aș fi foarte încîntat, dacă nu m-ai amesteca de loc în toată elucubrația asta, Queen.

— Nu, nu, nu poți fi exclus nici dumneata. Altfel, întreaga încercare nu mai are nici un rost. Gîndește-te bine, domnule Payn. Îți amintește cumva numărul doisprezece, indiferent în ce context, de ceva din experiența dumitale personală ?

— Cu siguranță nu ! răspunse Payn, care nu părea deosebit de dispus să colaboreze.

— În viața dumitale profesională, poate. Dumneata ești avocat. Ca avocat... Ah, dar e evident, nici nu se poate mai clar. Ca avocat, ai de-a face cu curtea cu jurați, și jurații sînt în număr de doisprezece. Vedeți ? Ellery exulta.

— Eu n-am decît rareori de-a face cu curtea cu jurați, i-o tăie scurt Payn. Sînt civilist, nu sînt penalist.

— Mai gîndește-te, Payn, interveni pe neașteptate și Freeman. S-ar putea să iasă ceva amuzant. Ești sigur că...

— V-am spus doar... efectiv nu pot să fac vreo legătură între numărul doisprezece și mine.

— Dar, Roland, ai uitat de teza ta de doctorat ? i se adresă Craig solemn. Erai atît de mîndru de ea, încît după ani de zile mi-ai cerut să-ți machetez și să-ți tipăresc o ediție în tiraj restrîns, destinată amicilor tăi juriști. Nu-ți mai amintești ? Era vorba despre un codice de legi romane din secolul al V-lea, înainte de Christos.

— Dumnezeule, protestă avocatul. Ce importanță are asta, Arthur ?

— Are, insistă Craig, rîzînd și aruncîndu-i o privire lui John. Lucrarea era intitulată *Lex XII. Tabularum.* Mai am și acum un exemplar pe aici pe undeva. „Legea celor douăsprezece table“, de Roland Payn.

— Într-adevăr așa e. Ai dreptate Arthur, zise Payn, schițînd un surîs. Uitasem complet. De altfel, trebuie să-ți mărtu-

risesc că nu-ţi sînt prea recunoscător de faptul că mi-ai reamintit evenimente atît de îndepărtate.

— Ei, iată că ne-am lămurit! exclamă Ellery satisfăcut. Deci, în ce te priveşte pe dumneata cel puţin, domnule Payn, am găsit totuşi o legătură cu numărul doisprezece. De fapt, acum îmi vine în minte, dumneata ai o legătură cu unul dintre cei doisprezece pairi.

— Cu cine? întrebă Payn cu răsuflarea tăiată.

— Cu unul dintre cei doisprezece pairi, îl linişti Ellery. Pairii, cei doisprezece paladini ai lui Carol cel Mare. Nu se poate să-i fi uitat, mai ales pe cel mai faimos dintre ei. Titlul „Chanson de Roland“ nu-ţi spune nimic? Un Roland în locul lui Oliver, aminteşte-ţi. „Childe Rowlan“? Cu asta, cred că am stabilit suficiente legături între dumneata şi numărul doisprezece, dragă domnule Payn? Cine vine la rînd? Doctorul Dark?

John zîmbea. Rusty se apropie de fotoliul lui şi se aşeză în braţele lui. Îi luă mîna, i-o strînse, şi el o sărută pe vîrful nasului.

— Te ascultăm, doctore! continuă Ellery. Pentru dumneata ce semnificaţie are numărul doisprezece?

— Asta e ora la care mă trezeşte de obicei din somnul cel mai dulce cîte o pacientă absolut convinsă că suferă de o boală gravă, de guturai de pildă, spuse glumeţ masivul doctor. Ar fi poate cazul să amintesc de cei doisprezece nervi cranieni, ce formează un capitol important al anatomiei; ultimul, al doisprezecelea, este nervul hipoglosic, care...

— E prea trasă de păr! interveni Ellery, încruntînd din sprîncene.

— Gîndeşte-te mai bine, Samson, zise Craig, care rîdea din toată inima.

— Samson! Aţi spus Samson, domnule Craig?! exclamă Ellery.

— Desigur, Samson. Doar aşa-l cheamă.

— Eu credeam că Samuel! Dacă e aşa, diferenţa asta de nume ne vine în ajutor, zise Ellery vădit satisfăcut. Lucrurile vă sînt clare, nu?

— Ca să fiu sinceră, mie nu, interveni Ellen.

— Dar ce învăţaţi voi acolo la Wellesley? Este cunoscut faptul că Samson este echivalentul biblic al eroului grec Hercules. Or, cînd spui Hercules, la ce te gîndeşti mai întîi?

— La cele douăsprezece munci, sări Freeman zîmbind radios.

— Vedeți ce înseamnă să stai retras în turnul tău de fildeș ?!

— Pe dracu, turn de fildeș ! Mie cele douăsprezece munci mi-aduc aminte de una din clientele mele, doamna Jabotinski, exclamă doctorul Dark. Pînă cînd reușesc s-o urc pe masa ginecologică, trebuie să fac un efort cel puțin echivalent cu cele douăsprezece munci.

— Adineauri Ellery ți-a spus că amintind de nervul hipoglosic te îndepărtezi prea mult de subiect, zise Ellen dezamăgită.

John rîdea în hohote.

Lucrurile merseră mai departe fără dificultăți. Se constată astfel că Marius Carlo era un discipol al lui Schönberg și deci un adept al sistemului dodecafonic. Între reverendul Gardiner și cei doisprezece apostoli legăturile erau evidente, de altfel el purta și numele unuia dintre ei, Andrei ; între doamna Brown și cele douăsprezece semne ale zodiacului existau afinități incontestabile. Pentru Arthur Craig legătura cu numărul doisprezece se făcu prin cunoscutele calendare Craig, una din cele mai importante publicații anuale ale tipografiei sale ; Valentina nega faptul că a jucat vreodată în „A douăsprezecea noapte", de Shakespeare, dar insista totuși asupra legăturii pe care o avea cu numărul fatidic, prin faptul că se născuse în zodia Arcașului, la 12 decembrie, ziua a douăsprezecea a lunii a douăsprezecea ; Rusty constitui mult timp o problemă ; în cele din urmă, Ellery descoperi că numele ei de botez nu era de fapt Rusty, ci Yolanda, nume compus din șapte litere care, adunate cu cele cinci litere ale numelui de familie, dădeau exact doisprezece ; cît despre Dan Z. Freeman, care era de confesiune mozaică, el fu proclamat în unanimitate la propunerea lui John „Mare maestru al ordinului celor doisprezece" ; într-adevăr, originea sa semită amintea de cele douăsprezece triburi ale lui Israel și de căpeteniile lor, cei doisprezece fii ai lui Iacob ; pe lîngă aceasta, primul său nume, Dan, era numele unuia din cei doisprezece, iar al doilea, Zebulon — „după bunicul dinspre partea mamei", îi asigurase Freeman cu toată seriozitatea — era numele altuia.

Maxilarul inferior al sergentului Devoe se apropia între timp din ce în ce mai îngrijorător de pieptul său.

Efectul fu însă în mare măsură ratat cînd se descoperi că nici Ellen și nici John nu puteau fi admiși în club. În ciuda celor mai lăudabile eforturi, nici Ellen și nici unchiul său, Arthur Craig, nu reușiră să-și amintească vreo împrejurare în care numărul doisprezece să fi jucat vreun rol în viața fetei. Cît despre John, chiar dacă i-ar fi venit cuiva ideea să amintească despre cele douăsprezece cutii cu darurile nocturne care-l amenințau, bineînțeles că s-ar fi răzgîndit.

— Dar cum stau lucrurile cu dumneata, domnule Queen ? întrebă Craig zîmbind. Nici dumneata nu trebuie să rămîi pe dinafară.

— Eu ? Eu mă aflu în aceeași situație ca John și Ellen. Nu reușesc să găsesc nici o împrejurare în viața mea în care numărul doisprezece să fi jucat vreun rol.

— Poate numele dumitale, sugeră Freeman. Este format din unsprezece litere. Dacă ai adăuga o inițială la mijloc ?

— Din păcate n-am ce adăuga.

— Cărțile pe care le publici, interveni Craig, bătîndu-l pe Ellery pe umăr. Dumneata poți intra în club în legătură cu cărțile. Unul din formatele tehnice utilizate în tipografie este formatul „in duodecimo", cum spunem noi „12 mo". Asta merge, nu-i așa ?

— Da, cred că ați nimerit just, domnule Craig, i se adresă Ellery reverențios.

— Dacă e așa, s-avem iertare, pe aceeași bază pot fi primit și eu, interveni John rîzînd. Și eu am publicat o carte, nu ? Ellen, tu rămîi deci singură pe dinafară, sărmana de tine.

— Dacă îmi promiteți să ne întîlnim din nou aici peste vreo douăzeci de ani, zise Ellen, arătîndu-și dinții albi și mici, vă arăt eu. O să am doisprezece copii în jur.

Cu această notă veselă, ședința aceea de terapeutică prin absurd, special improvizată pentru John, luă sfîrșit. Pacientul, care dădea toate semnele că și-a revenit complet, sugeră să se procedeze la o inspecție la frigider și-l convinse pe sergentul Devoe, care nu mai înțelegea pe ce lume se află, să ia comanda grupului ; Marius se așeză la pian și începu să cînte un marș militar, iar doctorul Dark apucă brațul slă-

bănog al Olivettei Brown, insistînd că se cădea s-o acompanieze după toate regulile de ceremonie ; Roland Payn o apucă şi el pe Valentina Warren de talie, strîngînd-o uşor, cît mai patern posibil, şi astfel întregul alai se îndreptă spre bucătărie în cea mai bună dispoziţie.

Totuşi mai tîrziu, în camera sa, în timp ce-şi scria jurnalul, Ellery se opri. Se întreba anume în ce măsură lucrurile care se petreceau erau sau nu lipsite de sens... nu cumva nu erau de loc absurde ?

Îşi încheie notele din seara aceea cu cuvintele :

„Exhibiţia absurdă pe care am făcut-o astăzi seamănă mai curînd cu un hohot de rîs în beznă. Dincolo de aparenţa absurdă a lucrurilor, se află o întreagă urzeală grea de ameninţări. Dar despre ce poate fi vorba ? Care să fie sensul acestui nonsens ? Ce înţeles au obiectele acestea şi cine le seamănă peste tot ? Şi mai ales, cine este bătrînul asasinat ?

NOAPTEA A ȘASEA:

luni, 30 decembrie 1929

În care reverendul Gardiner este amestecat într-o întîmplare ce n-are nimic de-a face cu religia, firma Freeman se clatină, iar John Sebastian primește în dar un bici.

În dimineața aceea de luni, reverendul Gardiner coborî cu inima tot atît de grea ca și picioarele. Bătrînul pastor dormea prost încă din noaptea de Crăciun, dar oboseala pe care o resimțea era mai ales de natură psihică; urmărise cu îngrijorare crescîndă evenimentele ce se petreceau în casa Craig și în fiecare noapte, în pat, se ruga recules, ca o minune oarecare să aranjeze lucrurile în așa fel, încît deznodămîntul să fie însoțit de rîsete și bunăvoie. Înlăturase cu hotărîre din gînd cadavrul găsit în bibliotecă. Acesta era un lucru pe care numai Domnul avea să-l judece și reverendul Gardiner era convins în adîncul sufletului că Judecata-de-Apoi nu era sortită să aibă loc cît mai avea el de trăit.

Deoarece avea îndoieli pe care le socotea ca pe un păcat nedeslușit izvorînd din întreaga sa făptură, sau cel puțin ca o nestatornicie întru credință, hotărîse să-și mortifice trupul în dimineața aceea, renunțînd la micul dejun. Ocolind sufrageria, din care se auzea murmurul vocilor unora sau altora din oaspeți, bătrînul traversă salonul și intră în biblioteca lui Craig. Se gîndi să scrie o scrisoare lungă episcopului. Era un procedeu pe care episcopul însuși îl recomanda pastorilor pensionați, în momentele lor de încercare și de îndoială; în Evanghelia

de la Ioan citire, capitolul 10, versetul 11, scrie: „Păstorul cel bun să-și dea viața pentru turma sa."

Reverendul Gardiner se așeză deci la birou, deschise mapa de scris pe care o adusese cu el, deșurubă partea de sus a tocului rezervor, cu a cărui peniță boantă scrisese atîtea predici, se rugă Domnului să-i îndrume gîndurile și începu să scrie.

N-ar fi putut spune exact de cît timp scria. La un moment dat, după voci, după rîsete și după pași, își dete vag seama că prin salon trecuse lume; ceva mai tîrziu băgă de seamă că zgomotele încetaseră de mult; au ieșit probabil cu toții în parc, ori s-au retras în camerele lor, gîndi el și începu să citească ce scrisese; își mișca doar buzele, fără a scoate vreun sunet.

În clipa aceea se auziră în salon două voci. Interlocutorii nu vorbeau prea tare. Reverendul Gardiner nici nu i-ar fi auzit de fapt, dacă n-ar fi domnit o liniște atît de adîncă. Una din voci era a editorului Freeman, omulețul acela cu cap mare, pe jumătate chel, și cu ochi căprui, frumoși dar triști; cealaltă voce era a lui John. Păreau să discute afaceri, și cum amîndoi vorbeau încet, reverendul Gardiner trase concluzia că era vorba de ceva confidențial. Cu un sentiment de jenă se întrebă dacă nu trebuia să deschidă ușa, avertizîndu-i astfel pe cei doi de prezența sa. Gîndindu-se mai bine, socoti însă că acest lucru i-ar fi putut stînjeni, mai ales pe domnul Freeman care era atît de timid. Hotărî deci să rămînă pe loc, fără a încerca să-și ascundă mișcările normale, dar în același timp fără a atrage prea mult atenția. Spera ca unul din cei doi interlocutori, mișcîndu-se eventual în camera de alături, să-l observe prin ușă.

De la un moment dat reverendul Gardiner se rugă însă cu toată tăria ca nu cumva să se întîmple un asemenea lucru. Conversația, despre care crezuse că e o conversație de afaceri, începuse într-adevăr să ia o întorsătură sinistră.

Purtarea lui John era dezgustătoare, cu adevărat dezgustătoare. El începuse prin a reaminti că firma lui Freeman, editura Freeman, fusese fundată odinioară de către tatăl său, John Sebastian senior, și de către Arthur Craig; adăugase apoi că dacă, după moartea prematură a lui Sebastian senior, Arthur Craig vînduse de bună voie participarea sa la firma Sebastian & Craig, el, John Sebastian junior, considera încă de mult vînzarea aceasta ca o pată pe memoria tatălui său, și că de ani de zile reflecta la felul în care ar putea „îndrepta

greşeala". În cele din urmă, ajunsese la soluţia următoare: la 6 ianuarie 1930, cînd el, John, urma să intre în deplina proprietate a averii rămase de la tatăl său, dispunînd astfel de considerabile mijloace financiare, avea să răscumpere pur şi simplu editura.

Totul fusese spus pe un ton amabil dar în acelaşi timp ofensator, pe care reverendul Gardiner îl găsi de-a dreptul dezgustător.

Freeman avea aerul descumpănit; părea să spere, fără a fi absolut sigur, că tînărul glumeşte. Era evident însă că şi el considera tonul folosit ca destul de neplăcut.

Urmă o pauză; s-ar fi zis că Freeman reflectează şi că în acest timp John aşteaptă răspunsul; apoi reverendul Gardiner îl auzi pe editor spunînd cu un rîs nervos:

— La început, am crezut că vorbeşti serios, John.

— Aveai toată dreptatea să crezi asta, domnule Freeman.

Urmă o nouă pauză, în cursul căreia reverendul Gardiner se strădui zadarnic să uite atît cuvintele auzite cît şi tonul pe care fuseseră rostite.

Răsună apoi iarăşi vocea lui Freeman.

— Nu ştiu... într-adevăr nu ştiu ce să-ţi răspund, John. Dacă îmi faci în mod serios oferta de a prelua firma Freeman sînt mişcat, într-adevăr sînt mişcat, mai ales dat fiind sentimentul ce stă la bază. Din întîmplare însă firma Freeman nu e de vînzare.

— Eşti absolut sigur?

— Evident că sînt sigur, răspunse editorul iritat. Ce fel de întrebare e asta?

— Domnule Freeman, ţin să fiu proprietarul acestei edituri şi dumneata ai să mi-o vinzi, ori ai să-mi vinzi pachetul de acţiuni care-ţi asigură controlul ei, ceea ce este acelaşi lucru. Eu nu vreau să te fur. Pot plăti cît valorează firma şi am de gînd s-o fac. Trebuie să ştii că alegerea nu este în mîinile dumitale, ci în ale mele.

Reverendul Gardiner era gata să izbucnească

Dezarmat, sărmanul Freeman rosti:

— Ori îţi baţi joc de mine, ori nu eşti în toate minţile, John. Dacă insişti însă să ne răfuim pînă la capăt, îţi voi vorbi tot atît de serios cum pretinzi că vorbeşti şi dumneata. În prima vînzare a firmei eu n-am avut nici un amestec. Ea s-a datorat exclusiv morţii tragice a tatălui dumitale şi, după

cît am înțeles, faptului că Arthur Craig nu se simțea în stare să continue singur afacerea. Firma a trecut apoi prin mai multe mîini. Eu nu sînt decît actualul proprietar. Cînd am preluat-o, firma era în pragul falimentului. Am muncit mult, John, și am reușit să fac din ea poate cea mai de vază dintre editurile mici din New York. Vii acum să-mi spui că vrei s-o preiei de la mine. Aș putea foarte bine să te întreb : De ce ? Și, mai ales, cu ce drept ? N-am s-o fac însă. Dar te întreb altceva, și aș vrea să-mi dai un răspuns clar, fără ocoluri copilărești : Ce înțelegi exact cînd afirmi că alegerea stă în mîinile dumitale ? Cum îți propui să mă silești să vînd ?

Pe măsură ce vorbea, vocea lui Freeman căpăta amploare, iar reverendului Gardiner îi venea parcă să strige cît l-ar fi ținut gura : „Bravo !" Continuă însă să rămînă la birou și-și ascuți urechile.

— Este vorba de ceva în legătură cu tatăl dumitale, îi răspunse John Sebastian.

— În legătură cu tatăl meu ? De unde se afla, reverendul Gardiner simți că stupefacția editorului era totală. În legătură cu tatăl meu, spui ?

— Aș dori să mă înțelegi, domnule Freeman, se auzi pe un ton plîngăreț vocea din ce în ce mai odioasă a tînărului. Pentru mine lucrurile sînt la fel de penibile ca și pentru dumneata. Te rog, nu-mi forța mîna.

Urmă un vacarm, în cursul căruia se desluși zgomotul unui pumn care lovea în brațul unui fotoliu.

— Dar ce... ce nerușinare ! Auzi dumneata ! Ce amestec are tatăl meu în treaba asta ? Ce vrei să spui cînd mă ameninți că ai putea să tîrăști un om bătrîn și suferind pe care nici nu-l cunoști într-un asemenea coșmar ?

— E bătrîn, nu-i așa ? E trecut de șaptezeci de ani. Dacă insiști, am să-ți răspund, domnule Freeman. Cînd m-am decis să răscumpăr editura, mi-am dat seama că pentru a te forța să vinzi voi avea nevoie de un argument ceva mai puternic decît banii gheață. Ca să-ți vorbesc deschis, am întreprins unele cercetări sperînd să aflu ceva. Cum n-am putut găsi nimic care să te privească, am cules informații asupra familiei dumitale. Tatăl dumitale a imigrat în Statele Unite, nu-i așa ?

— Da, răspunse Freeman ; între timp, inima reverendului Gardiner sîngera.

— Dînsul este evreu ortodox originar din Germania, de unde a fugit sub nume fals. Avusese anumite dificultăţi destul de grave de natură politică cu guvernul imperial german.

— Cine ţi-a dezvăluit toate astea, murmură editorul, cine a fost Iuda ?

— Presupun că i-a fost teamă să nu fie primit în Statele Unite. În orice caz, a făcut unele declaraţii false în faţa serviciilor americane de imigrare. În urma acestora n-a mai îndrăznit să ceară cetăţenia. De fapt, nici n-a devenit vreodată cetăţean american. Este şi astăzi încă cetăţean german. Dacă s-ar atrage atenţia autorităţilor de imigrare asupra acelor declaraţii false — date sub prestare de jurămînt, notez — s-ar putea foarte bine ca, în ciuda vîrstei sale înaintate, să fie extrădat în Germania.

— Imposibil, spuse Freeman îngrozit. Autorităţile americane n-ar face niciodată un asemenea lucru. Bătrînul are şaptezeci şi patru de ani. Asta l-ar ucide. Ar echivala cu o condamnare la moarte. Nu o vor face niciodată, ţi-o spun !

John Sebastian îl întrebă politicos :

— Eşti gata să iei asemenea riscuri, sau eşti mai curînd dispus să-mi vinzi firma Freeman ?

Urmă o tăcere lungă.

Apoi reverendul Gardiner îl auzi pe editor, a cărui voce era de nerecunoscut :

— O asociere, eventual. Să te iau ca asociat ; nu mă interesează banii dumitale.

— Dar eu nu vreau să fiu asociat, domnule Freeman. Vreau să reintru în posesia editurii tatălui meu. Accepţi să vinzi, sau nu ?

— Asta este de-a dreptul intolerabil. Dumneata nu eşti în toate minţile, eşti un paranoic. Ei bine, nu ! Nu accept !

Pe un ton de astă dată mieros, John continuă :

— Mai gîndeşte-te, domnule Freeman. Ai tot timpul. În orice caz, mai rămîi cel puţin o săptămînă aici.

— O săptămînă, aici ? replică Freeman cu un hohot de rîs nervos. Cum îţi închipui că, după scena asta, mai pot rămîne fie şi un singur ceas ? Plec... plec imediat !

— Mi-e teamă că locotenentul Luria să nu aibă şi el ceva de spus în chestiunea asta. Dumneata ai uitat că aici s-a comis o crimă şi că eşti practic imobilizat în această clădire, ca oricare din persoanele suspectate de Luria ?

Reverendul Gardiner auzi apoi cum pașii lui John se îndepărtau din salon.

Și-l imagina pe sărmanul editor, încremenit pe loc și urmărindu-l cu privirea pe monstrul acela tînăr ; îl vedea, cu pumnii încleștați dar neputincioși, cu inima îndurerată și îndoită. Reverendului îi venea să plîngă.

După un răstimp auzi pașii rari ai editorului, care părăsea și el încăperea.

Pînă la urmă reverendul o găsi pe Rusty în șopronul vechi. Ghemuită lîngă John, ședea pe bancheta prăfuită a unei sănii uitate de vreme și asculta fascinată niște poezii pe care i le citea tînărul monstru.

Cum ambii tineri se aflau cu spatele spre el, bătrînul putu să-i urmărească cîteva clipe neobservat. Poeziile pe care John i le citea fetei erau poezii erotice scrise într-o manieră deosebit de gingașă și de inteligentă ; satisfacția nețărmurită cu care citea tînărul, îl făcu pe reverend să înțeleagă că el însuși era autorul. Rusty, pe care o vedea din profil, părea că soarbe versurile cu buzele întredeschise.

Luîndu-și o figură de circumstanță, reverendul se apropie de cei doi tineri tușind. Pentru a fi auzit, trebui însă să mai tușească o dată.

— Ah, părinte Gardiner ! exclamă Rusty, întorcîndu-și capul cu buclele roșcovane și zburlite. Trebuie neapărat să auziți poemele lui John, sînt minunate !

În schimb John îl întîmpină laconic :

— Ce surpriză, părinte !

— Văd că vă deranjez, și vă rog să credeți că regret. Spunînd acestea, reverendul nu dădea însă nici un semn că ar fi avut de gînd să se îndepărteze.

— Presupun că eu sînt de prisos, zise John.

— Într-adevăr, am neglijat pînă acum unele lucruri, continuă reverendul fără a se clinti din loc. Cum data nunții se apropie, aș dori neapărat să stau puțin de vorbă cu Rusty. Bineînțeles, dacă vreți să amîn...

— Pe dracu ! Mai bine terminați acum ce aveți de terminat, exclamă John, sărind din sanie și făcîndu-se nevăzut.

— Nu trebuie să i-o luați în nume de rău lui John, interveni Rusty, rîzînd jenată. Știți în ce stare de încordare a fost în ultimele zile. Doriți să stați aci, lîngă mine ?

Reverendul urcă sprinten în sanie, îi luă mîna lui Rusty şi i se adresă zîmbind :

— În fine, singuri, scumpa mea... tot aşa îi spune şi păianjenul muştei pe care a reuşit s-o prindă în plasă. Era o glumă pe care bătrînul o folosea invariabil în asemenea ocazii. În timp ce se pregătea să-i spună fetei ce avea de spus, nările nasului masiv de yankeu al reverendului fremătau. În aceeaşi clipă, Rusty se înfioră de fericire şi exclamă :

— Oh... părinte Gardiner, nici nu ştiţi în ce minunată stare de plenitudine şi extaz mă aflu ; am senzaţia că sînt gata să explodez. Nici măcar toate cîte s-au întîmplat în ultimele zile aci nu-mi pot tulbura fericirea.

Reverendul Gardiner rămase mut. În Samuel, capitolul I, versetul 2, e într-adevăr scris : „Dacă un om păcătuieşte faţă de altul, judecătorul îl va judeca". Iar în Matei, capitolul 7, versetul 1 sună : „Nu judeca, pentru a nu fi judecat".

— Îl iubeşti tare mult pe John, nu-i aşa ? o întrebă reverendul pe fată cu vocea tulburată.

— Oh, da !

— Şi John te iubeşte şi el la fel ?

Rusty izbucni în rîs.

— Trebuie să mă iubească.

Reverendul îşi păstră toată seriozitatea.

— N-ai nici o îndoială, fiica mea ? Nici în ce te priveşte, nici în ce-l priveşte pe John ?

Rusty ezită, şi asta îl făcu pe reverend să capete oarecare speranţe. Dar, după ce reflectă un timp, fata răspunse :

— Nu, cred că nu. E adevărat că, într-un fel, în ultimele cîteva zile m-au supărat unele lucruri. Uneori John s-a purtat... ca să zic aşa, de parcă n-ar fi fost el. Totul vine însă din încurcăturile astea, aşa că nu i se poate lua în nume de rău. Se simte prost pentru faptul că el i-a poftit pe toţi invitaţii aci... a survenit apoi crima... şi cutiile astea stranii...

— Rusty, o întrebă bătrînul pastor, dregîndu-şi vocea, să presupunem că într-o zi ai descoperi că John nu este chiar aşa cum ţi-l închipui tu... te-ai mărita totuşi cu el ?

— Dar sînteţi o adevărată comoară, părinte, îi replică Rusty, luîndu-i mîna şi strîngîndu-i-o. La o întrebare ca asta nu pot răspunde. Pentru mine pare ceva cu totul ireal. John n-ar putea fi altul decît îl cunosc. Altfel n-ar fi John, John al meu. Nici nu-mi pot imagina să nu mă căsătoresc cu el.

Reverendul o sărută pe frunte şi coborî apoi din sanie.

— Dacă e aşa, zise el, nu mai am ce să-ţi spun în legătură cu acest subiect.

— N-avea rost să-i mai spun ceva. Aşa a fost să fie, sărmana mea copilă ! zise reverendul, îndreptîndu-şi paşii înapoi spre casă. Totuşi, nu pot lăsa lucrurile aşa.

O căută pe Olivette Brown, nu pentru că şi-ar fi pus vreo speranţă în ea, ci pentru că simţea că e de datoria lui s-o facă. O cunoştea bine pe mama lui Rusty, un teren arid, aproape sterp, în care strădaniile lui de mai mulţi ani rămăseseră fără nici un rezultat. Obsesia ei pentru fenomenele metapsihice o împiedica să aibă o comuniune cu spiritul adevărat şi de aceea reverendul renunţase încă de mult să mai încerce s-o mîntuie de duhurile rele. De fapt, adesea avea impresia că Olivette Brown nu credea nici jumătate din inepţiile pe care le debita. Pentru reverendul Gardiner, acesta era însă un păcat şi mai mare decît adoraţia pentru magie, deoarece făcea din ea o fiinţă nu numai lipsită de har, dar în acelaşi timp plină de ipocrizie.

O găsi pe Olivette Brown în bucătărie : îi ghicea doamnei Janssen viitorul în frunze de ceai.

— Olivette, i se adresă răspicat reverendul, aş vrea neapărat să-ţi vorbesc între patru ochi.

— Eu tocmai trebuie să mă duc s-o ajut pe Mabel să facă paturile, zise doamna Janssen dispărînd în grabă.

Reverendul se aşeză de cealaltă parte a mesei acoperite cu faianţă.

— Ai de gînd să mă mustri iarăşi ? îl întrebă doamna Brown, cu o timiditate prefăcută.

— Nu, vreau numai să te întreb ce părere ai despre viitorul dumitale ginere ?

— Despre John ? Doamna Brown se înflăcără instantaneu. E un băiat extraordinar de drăguţ şi de bun. Sînt aşa de fericită pentru Rusty.

— Olivette, dacă ai descoperi că John nu este chiar aşa cum pare... ai fi tot atît de fericită pentru Rusty ?

— Bineînţeles că da. Doar nu crezi că sînt atît de nătîngă să-mi închipui că perioada asta în care sînt ca două turturele amorezate poate dura cine ştie cît. Eu nu-mi amintesc de răposatul Brown, crezi ? Amintirea aceasta o făcu pe Olivette să ofteze cu dezgust. Nici vorbă că John nu e chiar aşa cum

pare. Dar care bărbat se arată aşa cum e cînd face curte unei fete ?

— Să presupunem, de pildă, insistă reverendul, că ai descoperi că John e necinstit.

— Vorbe de clacă, replică doamna Brown. În ce privinţă ar putea fi John necinstit ? De partea materială nu poate fi în nici un caz vorba, iar în alte privinţe nu sînt eu destul de înţeleaptă ca să-l judec pe el.

— „Nu judeca pe altul" îşi aminti reverendul Gardiner descurajat.

Se gîndi însă apoi la dibăcia cu care diavolul răstălmăceşte uneori scriptura şi asta îl făcu să-şi încordeze iarăşi puterile.

Doamna Brown continuă :

— Nu m-am născut ieri-alaltăieri, şi nici dumneata, scumpul meu. Din partea unui bărbat nu mă surprinde nimic. Dar, în orice caz, John este un bărbat tînăr, frumos, plin de farmec şi talentat, şi, pe lîngă toate astea, va fi curînd *foarte* bogat. Aşa că, orice ai vrea să-mi spui despre el, prefer să nu aud. Cred că dacă ar surveni ceva care să împiedice căsătoria asta, aş muri cu adevărat.

— Nu te temi de loc că ar putea să iasă rău, Olivette ? o întrebă reverendul Gardiner, scuzîndu-se şi pornind apoi în căutarea lui Arthur Craig, singurul în care îşi pusese cu adevărat speranţele încă de la început.

— Dumneata eşti sigur, părinte, eşti absolut sigur că n-ai înţeles greşit ? continua să stăruie Craig.

— N-am înţeles nimic greşit, domnule Craig.

— Dar asta nu-i seamănă de loc lui John. L-am auzit adesea vorbind despre tatăl său şi despre editură, e adevărat... dar nu l-am auzit niciodată spunînd că ar vrea s-o răscumpere.

— Eu nu vă spun decît ce am auzit.

— Cum e posibil să-l şantajeze pe Dan Freeman în felul ăsta ! zise Craig trăgîndu-se nervos de barbă. Nu pot să cred, părinte Gardiner, nu pot.

Reverendul se ridică în picioare.

— Eu vă înţeleg foarte bine, domnule Craig. Vă rog să credeţi că vă înţeleg şi că regret din toată inima. Am crezut însă că este de datoria mea...

— Nu, nu plecați, luați loc, vă rog, zise Craig încleștîndu-și mîna uriașă pe brațul reverendului. Copilul ăsta pe care l-am crescut... despre care credeam că știu tot ce zace în sufletul lui și pe a cărui cinste aș fi putut jura... sfătuiți-mă cum aș putea să abordez cu el un asemenea subiect, părinte ? Ce aș putea să-i spun ?

— „Din preaplinul inimii, trebuie să grăiască gura“, cită cu voce blîndă reverendul. Spuneți-i ceea ce simțiți, domnule Craig. Băiatul ține la dumneavoastră. Vă va asculta. Trebuie să vă asculte.

— Oare ? Mă întreb dacă îl cunosc cît de cît. Uneori, în cursul ultimilor zile... Craig se ridică brusc în picioare și, întorcîndu-se cu fața spre focul din cămin, adăugă : M-am străduit să păstrez un oarecare echilibru în mijlocul acestei... știu eu cum să spun. E îngrozitor. Cînd se întoarse, inima reverendului se strînse de compătimire. Ce se petrece oare sub acoperișul meu ? exclamă cu disperare Craig. Și ce aș putea să fac ? Cum ar trebui oare să acționez ?

Reverendul Gardiner își sprijini ușor mîna pe umărul viguros al amfitrionului său.

— Domnule Craig, în ultima noapte a vieții lui pe pămînt, Isus a urcat pe muntele Măslinilor, așa ne spune Marcu, la un loc numit Ghetsimani. Acolo l-a cuprins spaima și durerea morții. Ghetsimani este un cuvînt aramaic, care înseamnă „teasc de ulei“. Acolo, la Ghetsimani, cu inima zdrobită și chinuită, asemenea măslinilor în teasc, Isus a găsit totuși puterea să spună : „Nu voia mea, ci voia Ta facă-se !“

Surîzînd iluminat, bătrînul cleric continuă :

— Sună demodat, domnule Craig, știu, dar păstrează-ți credința și vei găsi calea pe care trebuie s-o urmezi.

De îndată ce se îndepărtă de Craig, surîsul de pe buzele reverendului dispăru. Se gîndea că timp de peste o jumătate de veac predicase credința cu rezultate întristător de neînsemnate. El știa bine că adevărata credință poate săvîrși minuni, dar era rară, mult prea rară. Și apoi, în cazul de față, timpul putea să joace un rol de căpetenie.

Reverendul oftă. Uneori trebuie să dai Cezarului ceea ce este al Cezarului. Îl căută pe Ellery și-i povesti totul în legătură cu ultimatumul pe care John i-l dăduse lui Freeman.

Ellery îl ascultă foarte atent.

— Vă mulțumesc mult, părinte. Ați făcut bine că m-ați pus la curent. Lucrurile încep să se lege din ce în ce mai mult, cel puțin în parte.

— Se leagă cum, domnule Queen?

Reverendul era intrigat de expresia de satisfacție, ar fi putut spune chiar de aviditatea cu care Ellery primise informațiile.

— Nu am încă o certitudine și de aceea n-aș vrea să mă pronunț deocamdată.

Reverendul Gardiner se retrase apoi în camera sa; era complet dezorientat.

Doamna Janssen servi cina devreme.

— Domnului Craig îi place să asculte la radio pe „Roxy and partners", spuse ea; vă mărturisesc că și eu aș vrea să-i ascult. Avea în dormitor un aparat vechi cu galenă, pe care îl tot monta și-l demonta într-una.

La șapte și jumătate se aflau deci adunați cu toții în salon ascultînd cu sfințenie pe „Roxy and partners" pe postul WJZ. La opt și jumătate trecură pe postul WEAF, unde cîntau „A & P Gypsies".

— Sper că nu te deranjează prea mult, Marius. Știu că muzica asta e o muzică ieftină, dar mie îmi place, zise Craig.

— Și ce-are a face dacă e ieftină, unchiule Arthur? interveni Ellen. Oamenii ăștia cîntă niște bucăți, pe care toată lumea le cunoaște și le cîntă minunat. Nu văd de ce trebuie să-ți ceri scuze pentru că guști ceea ce gustă și altă multă lume, doar pentru că o mînă de snobi găsesc de cuviință să strîmbe din nas, continuă ea săgetîndu-l pe Ellery cu o privire disprețuitoare.

— Te referi cumva la mine, domnișoară profesoară? o întrerupse Ellery aproape în șoaptă.

Pînă la urmă, Marius se amestecă și el în discuție:

— După o asemenea intervenție, cine ar mai avea trufia să refuze să asculte o astfel de limonadă?

Seara nu se anunța de loc plăcută. În comportarea fiecăruia se simțea o tensiune ascunsă. Marius părea să fi revenit la forma sa cea mai antipatică; John plutea în abstract, Va-

lentina era arţăgoasă, Payn tăios, Sam Dark morocănos, iar doamna Brown se purta cu stridenţa ei obişnuită ; Gardiner era vădit tulburat, iar Craig părea descurajat ; Ellen lua drept o jignire orice i se spunea, Rusty era agitată, iar Freeman avea aerul unui spirit dematerializat care parcă ar fi plutit în eterul ostil al unei alte planete.

Timpul se scurgea anevoie. La unsprezece, cineva puse la radio ştirile. Pe la jumătatea buletinului, Freeman se ridică brusc în picioare.

— Numai veşti proaste, peste tot numai complicaţii. Vă rog să mă iertaţi, dar eu mă duc să mă culc, zise el ieşind cu un mers obosit.

Ceilalţi discutau tocmai fără nici un fel de interes ştirile auzite : o patrulă de coastă ucisese trei contrabandişti şi capturase trei ambarcaţiuni încărcate cu băuturi interzise în valoare de peste o jumătate de milion de dolari ; în India, Mahatma Gandhi îndemna populaţia la nesupunere faţă de autorităţile coloniale engleze. Tocmai în clipa aceea, Freeman reapăru şi anunţă cu o voce stridentă :

— Iată ce am găsit în camera mea !

Ţinea în mînă un pacheţel învelit şi de astă dată în hîrtie poleită roşie şi verde şi legat cu o panglică aurie, de care atîrna cartonul pe care era desenat acelaşi Moş Crăciun obişnuit.

Ellery îi luă calm pachetul din mîini.

— Bineînţeles, îţi este adresat tot ţie, John. Îmi dai voie să fac eu onorurile ?

John îi îngădui rîzînd cu amărăciune. Reverendul Gardiner, care îl urmărea deosebit de atent, nu reuşi să discearnă în acest rîs nimic din mîrşăvia şi tonul atît de jignitor pe care aceeaşi voce îl avusese chiar în dimineaţa aceea. Ce straniu e tînărul ăsta, gîndi el, sub cîte aspecte se poate înfăţişa...

Editorul, al cărui chip era palid, nu-i aruncă lui John nici măcar o privire ; se aşeză mai la o parte şi continuă să observe scena, cu ochii pe jumătate închişi.

Arthur Craig îşi răsucea cîteva fire de păr din barbă, urmărindu-l pe furiş cu privirea pe John, ca şi cînd l-ar fi văzut pentru prima oară. Se reculese însă curînd, îşi îndreptă trupul şi începu să-l privească pe Ellery care desfăcea pachetul.

În cutie, deasupra unui obiect înfășurat în foiță roșie, se afla cartonul bătut la mașină. Ellery îl luă și citi cu o voce lipsită de orice intonație :

> „În noaptea a șasea de Crăciun,
> Iubirea ta adevărată îți trimite
> Un bici de piele împletit,
> Lucrat cum altul nu-i mai măiestrit."

Era un bici în miniatură, cu un aspect sinistru, lucrat dintr-o piele rezistentă ; avea o coadă groasă împletită și un șfichi destul de lung. Semăna cu un bici pentru pitici.

— Este reproducerea în miniatură a unui bici autentic, zise Rusty examinîndu-l. Nu-mi dau seama însă despre ce fel de bici e vorba. S-ar putea să fie pentru boi, deși nu seamănă cu cele din Africa de Sud. Dar s-ar putea să provină și din America de Sud.

— Să fie într-adevăr un bici pentru boi, interveni Dan Z. Freeman, sau un bici pentru oameni ?

Rusty nu știa ce trebuie să înțeleagă.

— Ce-ați spus, domnule Freeman ?

Editorul continuă :

— Mă gîndeam tocmai. Ziua mea de naștere cade la 3 martie. Dacă e să judec după semnul pe care-l poartă darul primit acum cîteva zile, e vorba de zodia Peștelui. Dumneavoastră vă pricepeți în astrologie, doamnă Brown, așa că vă rog să-mi ajutați memoria. Care este interpretarea ce se dă în mod obișnuit acestei zodii ?

Privirea doamnei Brown deveni subit atentă.

— Peștii sînt un simbol al sclaviei, domnule Freeman.

— Tocmai, un simbol al sclaviei, zise Freeman aprobînd din cap și zîmbind. N-am atribuit importanță influenței aștrilor pînă astăzi. Privirea îi era țintuită asupra lui John, care continua să se joace cu degetul mare și se uita în tavan.

— Va să zică a mai sosit unul.

Se întoarseră cu toții cu un sentiment de ușurare. Era sergentul Devoe, care intrase în salon pe ușa dinspre hol.

În tăcerea ce domnea, Ellery luă biciul în miniatură de la Rusty şi-l înmînă sergentului, împreună cu cartonul alb. Devoe le luă, îşi frecă bărbia şi ieşi. Puţin mai tîrziu îl auziră telefonînd, iar după ce termină convorbirea, sergentul reapăru şi-i înapoie lui Ellery atît biciul cît şi cartonul.

— Locotenentul zice că, dacă vă face plăcere, din partea lui, puteţi să le păstraţi, domnule Queen.

— Nu, asta nu. Dar am motive să cred că John va dori să păstreze în mod special acest dar. După o pauză, Ellery i se adresă direct lui John : Ce spui amice ?

Cu o mişcare bruscă, John apucă biciul întorcîndu-l pe o parte şi pe alta.

— Aşa cred şi eu. E foarte normal, interveni şi Dan Z. Freeman.

— De ce e normal ? întrebă tînărul poet privindu-l drept în ochi pe editor. Ce vrei să spui cu asta, domnule Freeman ?

— Să cred oare că ai un nou atac de amnezie ? îl întrebă Freeman.

— Nu înţeleg de loc la ce te referi, zise John, ale cărui priviri scăpărau. Mă duc la culcare.

— John... începu Rusty.

Fără s-o mai asculte, John o sărută în fugă şi dispăru grăbit.

Ellery îşi aminti în acel moment că nu examinase dosul cartonului. Îl întoarse repede, dar constată că nu se aflau pe el nici un fel de semne.

NOAPTEA A ŞAPTEA:

marţi, 31 decembrie, 1929

În care două triunghiuri se transformă într-un pătrat, domnişoarele Brown şi Warren ajung la păruială, iar Anul Nou soseşte într-o atmosferă încărcată.

Ultima zi a anului se anunţa senină şi geroasă; bătea un vînt dinspre sud-vest.

— Tare aş avea chef de o partidă de călărie. Mai e cineva amator? întrebă Ellen la micul dejun.

— Sînt omul tău, îi răspunse Ellery.

— Nu mai spune! exclamă Ellen, care avea totuşi aerul încîntat.

— Şi eu aş încăleca, interveni Rusty. Ce părere ai, John?

— De acord. Dar nu ştiu cum să facem. Doar să încălecăm doi pe un cal. Nu sînt decît doi cai, zise John.

Rusty aprobă fără ezitare:

— O să fie foarte caraghios, doi pe un cal.

— Nu, pe mine nu mă tentează, zise Ellen sec. Dar propun să ne împărţim în două echipe, Rusty. Dacă veniţi la grajd peste o oră puteţi să luaţi caii de la noi.

Felton puse şeile pe cai, un cal murg şi o iapă bălţată, şi cei doi porniră prin pădure, într-o tăcere solemnă. Lui Ellery îi trebui o bună bucată de timp pînă s-o împace pe Ellen; cum însă avea remuşcări pentru faptul că o neglijase atîta, stărui cu încăpăţînarea cu care stăruia de obicei în aventurile lui intelectuale, pînă fata îl răsplăti cu un surîs. După aceea

totul, și poteca din pădure, și zăpada presărată cu frunze aurii, și caii care înaintau domol, totul deveni o încîntare.

Se întoarseră din pădure la pas pentru a nu obosi caii pe care urmau să-i încalece după aceea Rusty și John. Ellen avea obrajii rumeni, ochii îi jucau, iar pulpa fină strînsă în pantalonul de călărie atingea din cînd în cînd pulpa lui Ellery. Era atît de moale și plină de ispite. Ellery realiză subit că, în ora ce se scursese, gîndurile nu-i fugiseră nici măcar o clipă la bătrînul asasinat, la obiectele misterioase ori la mesajele tainice ce le însoțeau. Povestise fără întrerupere tot felul de nimicuri fără să fi știut măcar ce spunea, iar Ellen îl ascultase îmbujorîndu-se tot mai tare ; și astfel, cînd intrară călare în grajd, erau gata să dea peste Valentina Warren și peste John Sebastian ; în primul moment nici nu realizară situația.

— Val, pentru numele lui Dumnezeu ! se auzea vocea lui John.

Fata îl împinsese între două stănoage.

— Nu sîntem singuri !

— Nu-mi pasă de nimic ! răspunse Valentina înflăcărată, fără măcar să se întoarcă. N-am crezut niciodată că poți fi atît de superficial încît să te lași scos din minți de două gropițe în obraji și de niște bucle roșcate ordinare, de atît de prost gust.

— Bună, Sis, Ellery, spuse John fără vlagă. Fii rezonabilă, Val. Rusty trebuie să apară și ea dintr-o clipă în alta.

— Ți-am spus că nu-mi pasă !

Ellery și Ellen rămăseseră împietriți pe cai, cu aerul cel mai stupid din lume.

— Trebuie să înțelegi că și eu am un suflet, John. Nu poți să spui că nu mi-am jucat rolul ca o adevărată artistă — „cea mai bună prietenă“, „camaradă cumsecade“, „sper că veți fi foarte fericiți amîndoi“, numai Dumnezeu știe cît sper eu asta ! Trebuie totuși să-ți spun adevărul, înainte de a fi prea tîrziu. Te iubesc John. Te iubesc ca o nebună ! Nu știu ce să cred : ești orb sau ești pur și simplu prostănac ? M-am îndrăgostit de tine încă mult înainte ca tu s-o fi cunoscut pe Rusty. Ce clipe minunate am trăit împreună...

— Știu, Val, știu toate astea. Să nu crezi că le-am uitat. Ați făcut o plimbare bună ? Cum e drumul prin pădure ?

— B... bun, răspunse Ellen. Nu știa de loc ce să facă ; să coboare de pe cal ori să rămînă în șa.

— Puțin îmi pasă de prezența *lor*, John.

— Dar nu putem să vorbim despre asta altădată ? întrebă John, încercînd să scape pe sub brațele întinse ale Valentinei.

— Cînd ? După ce copia asta ieftină a Clarei Bow te va fi prins complet în mrejele ei ? Valentina lăsă să-i scape un suspin înăbușit. Oh, Johnny, Johnny al meu...

— Dă-te la o parte, Val. Dă-mi drumul. Ce dracu, chiar față de Ellen și de Ellery ! ? Ți-ai ieșit din minți ! Val... Exclamația lui John sfîrși într-un murmur strangulat. Uluiți, Ellen și Ellery priveau cum blonda, care înfrînsese ultima rezistență a lui John, îl săruta pătimașă pe gură. Pînă la urmă, John reuși totuși să-și desprindă buzele. Rîzînd, exclamă : Doamne, ce-a mai fost și asta... Bună, Rusty.

Ellen și Ellery se întoarseră în șa, cu un aer vinovat. În spatele lor, în picioare în zăpadă, apăruse Rusty, care bătea ușor crupa calului lui Ellery, apoi intră în grajd.

— Ce faci aici, Val ? am impresia că repeți marea scenă din „Dă din mîini ca să nu te îneci !" exclamă Rusty. Vocea îi era atît de glacială, încît părea că vine direct de pe banchiza de gheață a Antarcticei.

— Ai ghicit, Rusty, Val ne exemplifică tocmai o scenă din... interveni Ellen cu jumătate de gură.

— Ar fi mai bine să nu te amesteci ! se răsti Valentina furioasă. Da, Rusty, așa stau lucrurile. Acum ai aflat totul.

— Ce am aflat, Val ? o întrebă Rusty, cu aceeași voce glacială. Că ești un șarpe care se tîrăște prin iarbă, că furi bărbații altora, că nu ești decît o tîrfă cu două fețe ?

— Fir-ai să fii de scară, exclamă Ellen, care-și încurcase piciorul în scara dreaptă a șeii.

Dregîndu-și vocea, John încercă să intervină :

— Rusty, ascultă...

— Te rog nu te amesteca, John ! îi strigă fata. Probabil că ai încurajat-o și tu. În orice caz, noroc că am aflat totul la timp.

— Vai de capul meu ! oftă John cu amărăciune. Ascultă fetițo, ești liberă să mă crezi sau nu, dar adevărul e că ședeam tot atît de indiferent ca într-o stație de autobuz, cînd pur și simplu am fost de-a dreptul acostat și violentat. Pot să-ți dovedesc și cu martori. Nu e așa că am fost atacat, Sis ? Spune și tu, Ellery ! Dar vorbiți oameni buni, pentru Dumnezeu !

— Da, zise Ellen. Așa e!

— John spune adevărul, Rusty, lucrurile s-au petrecut așa cum spune el, confirmă și Ellery.

— Să faci asta de față cu alții! exclamă Rusty. Cum te poți coborî într-atîta?

— Să mă facă tîrfă? întrebă Valentina înfuriată. Auzi, tîrfă! Repeta mașinal acest cuvînt care, se vedea bine, o scosese din sărite. Cine l-a furat pe John? Și cui? La asta te-aș ruga să-mi răspunzi, pramatie roșcovană ce ești!

— Ai poftă de bătaie? strigă Rusty cu voce șuierătoare. Deodată, spre groaza celorlalți, Rusty și Valentina se aruncară una asupra alteia cu ghearele scoase, ca niște păsări de pradă. Cît ai clipi din ochi, în grajd nu se mai auzi decît zgomot de lovituri de cizmă, gîfîieli și scrîșnete cu totul nepotrivite pentru niște fete din lumea bună. țipete scăpate printre dinți și zarva pe care o făceau caii speriați.

— Ei, fii cuminte! striga Ellen, încercînd să-și domolească calul.

— Asta mai lipsea! exclamă și Ellery, care se străduia și el să-și țină calul în frîu.

Trebuiră astfel să lupte amîndoi din răsputeri cu caii, cît timp dură incredibilul spectacol, urmat de intervenția viguroasă a lui John, de țipetele pe care cele două femei dezlănțuite continuau să le scoată și, în sfîrșit, de încetarea ostilităților. Plîngînd, Rusty țîșni în fugă din grajd, fără măcar să se ferească de copitele cailor; Valentina se năpusti și ea imediat afară, la fel de imprudent, plîngînd ca și Rusty. John le urmă în grabă, proferînd cu voce tare și deslușită un anumit cuvînt ce are de altfel o nobilă origină elizabetană.

— Parcă n-ar fi fost de ajuns încurcăturile de pînă acum, conchise Ellery o bună bucată de timp mai tîrziu, strecurîndu-se afară din grajd însoțit de Ellen.

Cum Ellen izbucni și ea în plîns, mîinile lui Ellery fură în adevăratul înțeles al cuvîntului prea ocupate cu mîngîierile și el nu mai avu răgaz să reflecteze la raporturile Rusty-John, Rusty-Marius, John-Valentina, ori, în măsura în care le cunoștea, la raporturile Valentina-Marius.

În rolul de amfitrioană pe care-l avea alături de unchiul său, Ellen pregătise o seară de revelion după toate regulile, în ținută de seară, cu șampanie, baloane, trompete și tichiuțe de

hîrtie, cu ghirlande și becuri colorate, și cu confeti din belșug. Pînă la urmă ea hotărî însă să renunțe la o asemenea petrecere.

— După tot ce s-a petrecut în timpul vacanței ăsteia nefaste, un revelion normal și vesel, cum pregătisem, n-ar fi la locul lui, unchiule Arthur ; ar avea aerul unei farse, îi explică ea contrariată lui Craig.

— Ba mai rău ! adăugă Ellery. Ar fi tot așa de nepotrivit, ca și felul în care chefliii din cărțile lui Texas Guinan ajung acasă beți turtă, în zorii zilei.

— Sînt absolut de acord, încuviință Craig posomorît. Ellen stăruise să-i povestească scena de necrezut la care ea și Ellery asistaseră în grajd. Craig o ascultase, cu resemnarea stupefiată a unui om pe care nu-l mai poate surprinde nimic. Aranjează cum vrei, draga mea. Doamne, ce-o să mai urmeze după asta ?

— De ce nu ne-o fi lăsînd locotenentul ăsta să plecăm de aci ? exclamă Ellen.

În acea ultimă zi a anului, se petrecuse într-adevăr încă un lucru neplăcut. Luria apăruse pe neașteptate cu puțin înainte de dejun, fără alt obiectiv vizibil, decît a le reaminti că se aflau sub stare de arest la domiciliu. Locotenentul avea aerul plictisit, ceea ce-l făcu pe Ellery să conchidă că nu erau încă elemente noi în problema identificării bătrînului asasinat. Luria avusese un schimb de cuvinte încordat cu Payn, care devenea din ce în ce mai impacientat, apoi suportase o scenă de isterie a Valentinei Warren, față de care toți invitații manifestau subit o profundă antipatie. În sfîrșit, pe scurt, după plecarea lui Luria, a cărui vizită nu adusese nimic bun, atmosfera rămase la fel de apăsătoare, dacă nu chiar mai apăsătoare decît înainte.

Ca și cînd s-ar fi revoltat pe față împotriva autorității stabilite, Valentina apăru la cină complet echipată de luptă. Era îmbrăcată într-o rochie de seară de mătase verde deschis, cu rînduri, rînduri de volane care subliniau linia verticală lansată de casele de modă mari, peste rochie purta o capă de aceeași culoare din catifea transparentă, pe care insistă stăruitor ca John să i-o ia de pe umeri ; acesta îi îndeplini rugămintea fără nici un entuziasm. Brațul stîng al Valentinei era acoperit pînă sus de o mănușă glacé albă încheiată cu nu mai puțin de șaisprezece nasturi ; cealaltă mănușă o ținea în mînă, împreună

cu o poșetă de seară din mătase verde, cumpărată la Paris și ornată cu mărgean și perle. Pantofii verzi cu reflexe aurii aveau tocuri subțiri, înalte de opt centimetri, astfel încît Valentina o putea privi de sus pe Rusty, asemenea unei crăiese din povești.

Rusty în schimb părea furioasă. Nu ținuse nici ea seamă de schimbarea de program hotărîtă de Ellen și apăruse tot în mare ținută. Purta un ansamblu de seară din mătase lisă, iar pe deasupra o jachetă garnisită cu linx alb la mîneci, care-i cobora pînă aproape de genunchi. Toaleta era într-adevăr maiestuoasă, cu cele două eșarfe lungi, de lungime inegală, care-i adăugau un accent dramatic. Singurul necaz era că, printr-o diabolică coincidență, ansamblul lui Rusty avea aceeași culoare verde deschis.

Tot timpul cinei, cele două rivale așezate față în față se măsurară cu privirile. Ellen, care purta o rochie simplă de jerseu de lînă de la Poiret, în roșu și galben, după un model al lui Paisley, era de-a dreptul nenorocită.

După cină, în salon, atmosfera deveni și mai încărcată. La asta contribui și faptul că Luria îl învoise pe sengentul Devoe în seara aceea, ca să-și sărbătorească revelionul așa cum își putea dori un sergent de poliție, iar schimbul lui, un găligan antipatic, cu pielea violacee, cu ochii bovini și nasul turtit, deschidea ușa din sfert în sfert de ceas, încet, ca o pisică, de parcă s-ar fi așteptat să-i surprindă fabricînd o bombă. Doamnei Brown i se întorcea stomacul pe dos de fiecare dată cînd da cu ochii de el.

Bătrînii se străduiau cu disperare să întrețină conversația. Se discută despre noua carte a lui Hemingway „Adio arme", despre romanul Juliei Peterkin „Sora Maria, roșcata", căruia i se acordase recent premiul Pulitzer, precum și despre „Specialistul" lui Chic Sale ; se trecură în revistă dificultățile pe care le întîmpina Primo de Rivera în Spania, rapoartele profesorului Babson asupra conjuncturii economice și teoriile profesorului Leon Theremin ; se vorbi despre ancheta comitetului senatorial asupra activității parlamentarilor ce susțineau interesele fabricanților de zahăr și despre zvonurile care circulau cu privire la unele destăinuiri senzaționale în această afacere ; se trecu apoi la curentele moderniste ce se manifestau în artă, cu aprecieri la adresa corifeilor acestor curente : Pi-

casso, Modigliani, Archipenko, Utrillo și Soutine; Soutine, mai ales, „care înșfăca literalmente un peisaj" și-l proiecta pe pînză, ca pe o cîrpă de șters paharele, dar o cîrpă ce incendiază subit totul în jur, după formula lui Dan Freeman; se vorbi și despre noua benzină etilică, căreia i se făcea atîta reclamă, despre liniile aeriene spre Indiile Occidentale, înființate de societatea Pan-american, despre teoria susținută de sir James Jeans în lucrarea sa „Universul nostru", din care reieșea că „Dumnezeu trebuie să fie neapărat matematician și că lumea n-a fost creată pentru ființele omenești"; se vorbi despre ascendentul tot mai mare al lui Franklin D. Roosevelt, despre noile calculatoare IBM, despre performanțele lui Bobby Jones și Hellen Wills și chiar despre boala regelui George al V-lea al Angliei. Cum însă nimeni nu punea pasiune, orice subiect era iute epuizat și se trecea imediat la altul, doar pentru a se pune capăt tăcerilor penibile.

— Sînt curios să văd cine o să găsească pachetul în seara asta, zise pe neașteptate Ellery, fără a primi vreun răspuns.

La miezul nopții, ciocniră mecanic cîte un pahar, schimbînd urările și sărutările de rigoare. Pînă și Rusty și Valentina, într-un soi de armistițiu glacial, își apropiară reciproc obrajii, mulțumiți că trecuse și asta. Se pregătiră să asculte un program original recent introdus de postul WJZ și intitulat: „În pas cu timpul, străbătînd continentul"; cinci minute înainte și după fiecare oră fixă, anunțase crainicul, ascultătorii puteau auzi pe rînd cu ce muzică era întîmpinat Anul Nou la New York, Chicago, Denver și San Francisco. Dar această ispititoare perspectivă se dovedi pînă la urmă un eșec. La un moment dat, încercînd să-și umple paharul, Valentina și-l vărsă pe rochie.

— Oh, unde găsesc iute niște săpun de ras? întrebă ea cu surîsul cel mai ispititor din lume. Sînt neîndemînatică de parcă aș cosi fîn, zise ea, ieșind din salon ca o regină.

Nu trecură însă nici două minute, cînd reapăru uitîndu-se în urmă speriată.

— Astă-seară l-a pus pe patul meu! Valentina se trînti pe parchet cu cea de a șaptea cutie sosită în poală și începu să simuleze o criză mută de isterie; renunță însă curînd s-o continue, deoarece nimeni nu părea dispus să-i dea atenție.

Pe cartonul din cutie se puteau citi următoarele patru versuri bătute la maşină :

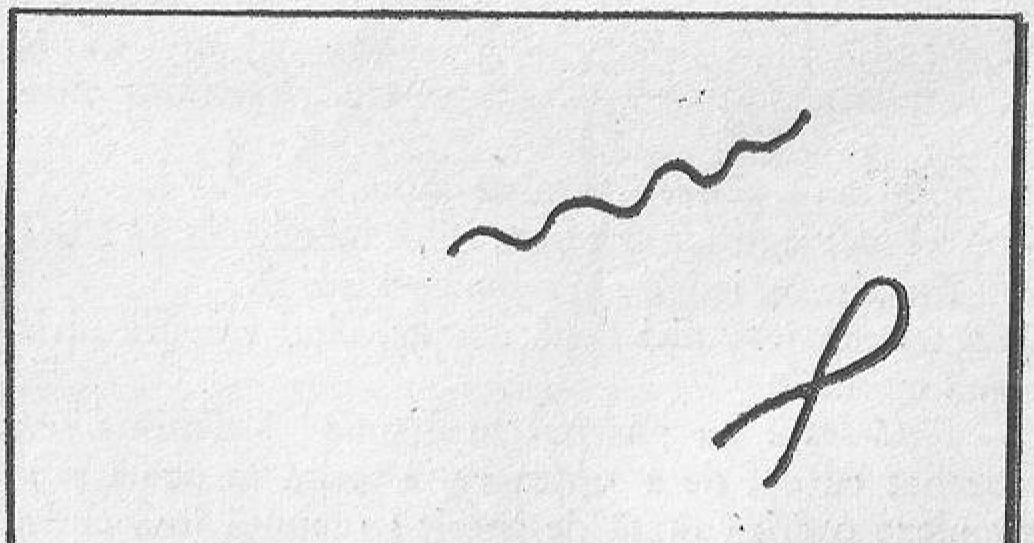
> „În cea de-a şaptea noapte de Crăciun,
> Iubirea ta adevărată îţi trimite
> Apă şi peştele acesta auriu.
> (Nu crede că sînt trimise de-un zurliu)."

Foiţa roşie din cutie era umedă şi lăsă cîteva urme de culoare pe degetele lui Ellery. Sub foiţă se afla un acvariu în miniatură, o jucărie ceva mai mare ca o prună ; în el, un peştişor transparent, auriu, dintr-o specie tropicală, neverosimil de mic, înota voiniceşte într-o cantitate infimă de apă. Deşi acvariul fusese bine fixat în cutie cu ajutorul foiţei îndesate jur împrejur, cea mai mare parte din apă se vărsase.

— Ca proporţii nu se deosebeşte mult de căsuţă, zise Ellery. În orice caz, maniacul nostru e consecvent.

— Şi eu care credeam că blestemata aia de căsuţă e acum completă, zise John, ca şi cînd lucrul acesta l-ar fi interesat cu adevărat. Din fericire nimeni nu se uită la el.

— Pe spatele cartonului sînt şi de data asta nişte semne făcute cu creionul, mormăi Ellery.

După ce le examină îndelung, adăugă :

— Semnul de sus simbolizează fără-ndoială apa.

— Iar cel de jos parcă ar fi un cleşte, zise doctorul Dark, mirat. Ce rost ar putea avea un cleşte ?

— Nu e cleşte, doctore, uită-te bine. Este forma foarte stilizată a unui peşte, nu-i vezi coada ? Apă şi peşte, aşa cum scrie pe carton. Apă şi peşte...

Majoritatea celor prezenţi rămaseră pînă noaptea tîrziu căutînd să ajungă cu ajutorul şampaniei oferite din belşug de Craig la o îndoielnică bună dispoziţie ; tot urmărind Anul Nou, postul WJZ ajunsese între timp la Golden Gate. Spre dimineaţă, Ellen se oferi să prepare nişte jumări de ouă cu ficăţei de pui ; după aceea, fără să ştie cum, Ellery se trezi undeva, într-o nişă obscură cu două braţe moi în jurul gîtului, cu o pereche de buze parfumate ce se lipeau de buzele lui şi cu o voce, fără nici o îndoială vocea lui Ellen, care murmura „La mulţi ani" ; ar fi minţit dac-ar fi spus că nu se simţea bine, ba chiar mai mult decît bine ; totuşi, cel puţin aşa îşi amintea că gîndise, asta nu rezolva cu nimic situaţia.

Era aproape cinci dimineaţa cînd Ellery se prăbuşi în fotoliul din camera sa şi întinse mîna să ia caietul în care-şi ţinea jurnalul. Cu toată ceaţa ce-i învăluia mintea, reuşi să noteze cele ce avea de notat pentru ziua de 31 decembrie. Din ultimul paragraf răzbea printre rînduri un accent de deznădejde :

„Cînd există, desenele sînt rudimentare, extrem de *rudimentare*... Vor intenţionat să pară primitive, asemenea desenelor din peşteri ? Ori celor făcute de pieile roşii ?... Vor să amintească de hieroglife ? Asta să fie cheia ? Dacă e aşa, e vorba de semne ideografice. E drept că, mai ales ultimele două, seamănă cu ideogramele egiptene. Ce vor să *însemne* afurisitele astea de obiecte ? Îmi dau seama foarte clar ce reprezintă — apă, peşte — dar ce *semnificaţie* au ?

A OPTA NOAPTE:

miercuri, 1 ianuarie 1930

În care John primește în dar un cap de om, Ellery urmărește o fantomă, iar inspectorul Queen face o vizită de Anul Nou, la o oră cu totul neobișnuită.

Nu s-ar fi putut spune că domnia sa domnul Queen junior avea de ce să întîmpine zorile anului 1930 cu prea mult optimism. Pe de o parte, cînd deschise ochii trecuse de ora unu și cinci, în după-amiaza zilei acelea de miercuri. Pe de altă parte, cînd se apropie cu pași șovăielnici de fereastră, în speranța de a întîlni o lume nouă și senină, se trezi în fața unei lumi cenușii, acoperită de o negură la fel de groasă ca cea care-i învăluia creierul; atmosfera era încărcată de umezeală și, fără-ndoială, ziua se anunța ploioasă. „Afară n-au decît să sune cele-nșelătoare, dar înlăuntrul tău să sune cele-adevărate", scrisese cîndva lordul Tennyson; Ellery se îndoia însă că acele clopote ce-i răsunau în cap vesteau un astfel de mileniu al adevărului.

Zăpada, tot mai puțină, arăta acum ca un giulgiu.

Cînd coborî, se adăugă și un alt motiv de deprimare. Ellen îl întîmpină cu aspirină, cu o băutură în care amestecase suc de tomate și sos englezesc, și cu o ceașcă de cafea. Pînă aci toate ar fi fost așa cum trebuie, dar obrajii îmbujorați ai fetei și văpaia din ochii ei nu prevesteau nimic bun. Ellery se strădui din răputeri să-și amintească ce se petrecuse după sărutul din nișa aceea întunecoasă; noaptea trecută îi rămînea însă

complet învăluită în ceață. Pe de altă parte, fata se purta cu atîta intimitate față de el în după-amiaza aceea, de parcă...

Pe Ellery îl trecură fiori de spaimă și dete pe gît încă o ceașcă de cafea.

Ellen încercă să-l consoleze.

— Scumpul de tine! exclamă ea; iar felul în care fata se lipise de el cînd pășiră în salon îl făcu pe Ellery să intre de-a dreptul în panică.

Încăperea era presărată cu trupurile supraviețuitorilor, care se străduiau mahmuri să citească ziarele. Cu un gest ce nu lăsa loc la nici o îndoială, Ellery înșfăcă și el un ziar liber; spera că parazitul acela adorabil, pentru care devenise animal-gazdă, avea să înțeleagă dorința lui de a-și duce solitar calvarul. Nici vorbă de așa ceva. Strîns lipită de el, fata îl conduse drept spre ceea ce Ellery recunoscu cu spaimă a fi o canapea îngustă pe care cu greu încăpeau două persoane. Se așezară acolo, înghesuiți unul în altul.

— Citește-ți liniștit ziarul, iubitule, îi șopti la ureche parazitul. Eu am să stau aici cuminte și... am să mă uit la tine.

Ellery se cufundă în lectură cu disperare. Află că, profitînd de petrecerile de revelion, poliția din New York făcuse nouăsprezece razii pentru a descoperi băuturi alcoolice; că primarul New Yorkului, Jimmy Walker, depusese în aceeași zi jurămîntul pentru cel de-al doilea mandat al său atît de plin de peripeții comice; că generalul Smuts din Africa de Sud sosise pentru prima oară în Statele Unite și declarase reporterilor că, din cauza ororilor, războiul modern va fi pus în afara legii... Citea orbește orice, ca să se apere.

Sosirea lui Rusty și a lui John, care se întorceau de la o plimbare, însemnă pentru Ellery o adevărată salvare. De cum îi văzu, sări în picioare.

— Iartă-mă, Ellen, dar îl așteptam pe John. Am ceva de vorbit cu el. Ne vedem mai tîrziu, îi spuse el fetei, îndepărtîndu-se în grabă.

— Ave, Cezar, îl salută Rusty. Putea să-ți meargă mult mai rău.

— Cum adică? o întrebă Ellery cu un aer nătîng.

— Ellen e o fată foarte drăguță.

— Hm! Da. Bună dimineața, copii. Voi cum stați cu capul?

— De al cui cap întrebi? zise Rusty.

— Al meu e încă la locul lui, răspunse John zîmbind. Mărturisesc însă că am avut azi-dimineață un moment penibil cînd nu știam ce e cu el.

— Cel puțin tu ai avea o scuză.

— Ce vrei să spui ? întrebă John.

— Mă refer la incidentul acela neplăcut din grajd, îi răspunse Ellery.

— La ce ?

— Ei, la cele petrecute în grajd. La „marea scenă cu pături" de ieri.

John zîmbi.

— Cine a avut norocul ăsta ?

— Oh ! Ellery își îndreptă privirile spre Rusty.

În ziua aceea fata era palidă.

— Nu mai are nici o importanță, Ellery. În orice caz, a fost penibil. Cel mai bun lucru este să uităm totul, zise ea.

— Să uităm ce, pentru numele lui Dumnezeu ? întrebă John.

Ellery se uită iarăși lung la el. Tocmai voia să spună ceva, cînd Valentina își făcu apariția.

— Iartă-ne, dar trebuie neapărat să bem o cafea.

Apoi Rusty îl împinse hotărîtă pe John în sufragerie.

Postul WEAF transmitea din fericire finala cupei Rose. Ascultară, descrise de crainicul Graham McNamee, toate peripețiile meciului, care se termină prin victoria echipei Southern California asupra echipei Pitt la scorul 47—14 ; părerile erau că partida nu fusese nici pe departe atît de palpitantă ca finala din anul precedent a cupei Rose, în care Roy Riegels, centrul și căpitanul echipei californiene, profitînd de o stîngăcie a lui Tech din echipa Georgiei, scăpase din fața propriei porți și reușise să marcheze, după o cursă uluitoare, stabilind astfel scorul final de 8—7 în favoarea sudiștilor. Restul zilei se scurse în discuții pe marginea meciului ; cînd terminară cina pregătită de doamna Janssen, era destul de tîrziu.

Ellen continua să se țină scai de Ellery.

— Sînt curioasă să văd cine o să găsească pachetul astăseară, zise ea, cînd se ridicară de la masă pentru a trece în salon.

— Cui îi mai pasă de asta, interveni Marius din spate, luîndu-le-o înainte.

Văzură apoi cum în camera de muzică se aprinse lumina și-l auziră pe Marius deschizînd pianul de concert. Urmă imediat un zgomot, ca și cînd capacul pianului ar fi căzut înapoi. Marius reapăru îndată, agitînd un pachețel învelit în poleială roșie și verde, legat cu o panglică aurită și cu nelipsita etichetă pe care se afla desenat un Moș Crăciun.

— L-am găsit în pian, vă jur, răcni Marius.

Ellery îi luă pachețelul din mînă. Pe etichetă, ca de obicei, era bătut la mașină numele John Sebastian.

— Nu-l mai deschide, interveni iritat John. Nici nu vreau să văd ce e înăuntru.

— John !

Rusty se apropie în grabă de logodnicul ei, îl împinse într-un fotoliu și-l bătu ușor pe frunte, ca pe un copil.

— Mașina de scris utilizată e aceeași, zise Ellery. Ridică apoi din umeri și desfăcu hîrtia în care era învelit pachetul.

Pe cartonul alb din cutie era scris :

„În noaptea a opta de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îți trimite
Capul acesta cu un o c h i închis
Ca semn că în curînd vei fi ucis.
E-un cap cu b u z e ferecate,
Semn al celei de a opta nopți."

John rămăsese împietrit, pe marginea fotoliului.

Ellery desfăcu și foița roșie, în care era înfășurat obiectul din cutie. Ieși la iveală un cap de păpușă din cîrpe, care fusese în mod evident tăiat de restul trupului cu ajutorul unor foarfeci. Fața păpușii era acoperită cu un strat de vopsea albă, pe care erau desenate cu negru numai două trăsături : în partea stîngă, sus, un ochi închis, iar jos, la mijloc, o linie dreaptă, scurtă și apăsată, ce reprezenta desigur gura închisă.

După ce examină capul de păpușă, Ellery se uită pe dosul cartonului : de astă dată nu se afla pe el nici un fel de semn.

— Un avertisment că voi fi ucis, izbucni John, sărind în picioare din fotoliu, în timp ce Rusty își acoperea gura cu mîna. E clar, continuă el. Nu mai pot trata lucrul ăsta doar ca o glumă proastă, ca o aiureală, venită de la o minte bolnavă, sau ca... dracu știe ce. Și nici nu mai pot suporta să vă văd simulînd comportarea normală a unui grup de prieteni adunați aci să-și petreacă vacanța și ținîndu-se întocmai de toate tipicurile vieții mondene. Nu mai pot să vă văd mîncînd, stînd de vorbă, jucînd cărți, ascultînd radio ori dormind, ca și cum aici nu s-ar petrece ceva neobișnuit. M-am săturat. Cine se ține de capul meu? Ce vrea? *Ce-am făcut?*

Izbucnirea lui John îl puse din nou pe Ellery în fața zidului de nepătruns de care se izbise încă de la început. Știind în prezent tot ce știa despre John, nu putea totuși crede că scena de față ar fi putut fi doar teatru, simplă simulație improvizată ad-hoc. John era cu adevărat *înspăimîntat*. Aproape își ieșise din minți de frică. Nu era el deci cel care trimitea cutiile cu obiecte. Era cert că nu știa nimic despre ele.

John părăsi grăbit salonul. Îl auziră urcînd scările, îl auziră deschizînd o ușă, trîntind-o în urma lui și... încuind-o. Unul cîte unul, ceilalți se ridicară și ei din fotoliile lor și, discutînd în șoaptă, urcară scările la etaj pentru a se pune fiecare la adăpost în camera sa. Zgomotul cheilor ce se răsuceau în broaște semăna cu răpăitul sinistru al unei salve de puști.

După ce sfîrși de scris în jurnal, Ellery se uită la ceas și constată că abia trecuse de zece și jumătate. În toată casa domnea o liniște de parcă ar fi fost orele patru dimineața.

Deși mai era încă mahmur după noaptea de revelion, nu-i era somn. Începu să se plimbe prin cameră.

Niciodată în viața lui, Ellery nu ținuse atît de mult să rezolve o enigmă. Nu de crima comisă era vorba. Bătrînul acela care fusese găsit mort pe covorul din biblioteca lui Craig îl preocupa mai puțin. Oricît de aberantă ar fi putut părea această atitudine a lui, ea era totuși normală. Într-adevăr, mai devreme sau mai tîrziu, misterioasa victimă avea să fie indentificată și, mai devreme sau mai tîrziu, indentificarea ei avea să dezlege și enigma persoanei care-i înfipsese pumnalul etrusc în spate.

În schimb, cutiile acelea cu conţinutul lor fantastic erau altceva. Totul semăna cu un fel de rebus pentru nerozi... pentru nebuni... sau pentru oameni ca el născuţi cu viermele curiozităţii, care nu-ţi dă pace pînă ce nu ai găsit răspunsul. Curiozitatea aceasta îl împinsese altădată pe podiumul orchestrei la „Roman Theatre", prin tot labirintul cazului Monte Field. Să fi avut el atunci o sclipire trecătoare a minţii... să fi fost vorba doar de un foc de artificii care strălucise pentru o clipă şi care se stinsese apoi pentru totdeauna... se întreba Ellery, nu fără amară ironie faţă de sine însuşi.

Refuză însă să admită acest lucru.

Trebuie să existe undeva un sens, îşi zise el. Ceva leagă între ele toate aceste obiecte, ceva extraordinar de simplu, fără îndoială. Trebuia numai să descopere acel element.

Se aşeză într-un fotoliu şi-şi prinse capul în mîini. Pînă acum era deci vorba de opt cutii sosite noaptea. Mai trebuiau să vină încă patru, dacă în toată afacerea asta exista o logică. Nu avea rost să încerce să anticipeze viitoarele obiecte... Opt cutii, care conţineau în total treisprezece obiecte. Paisprezece, dacă se socotea separat palma marcată cu X-ul acela, palma, ca obiect diferit de mîna din care de fapt făcea parte. De reţinut că asupra cuvîntului „palmă" se atrăgea în mod special atenţia ; într-adevăr, el era bătut altfel la maşină... Să zicem, deci, paisprezece obiecte. Opt... paisprezece. Să fie vorba de vreo relaţie matematică ? Dacă exista vreuna, ea era mai obscură decît apăreau hieroglifele egiptene înainte ca Champollion să fi descifrat inscripţia de la Rosetta... Hieroglife ! Ellery se ridică brusc în fotoliu. Apoi se rezemă din nou şi închise ochii.

Să presupunem deci că sînt paisprezece obiecte : un bou ; o casă ; o cămilă ; o uşă ; o fereastră ; un cui ; un gard ; o mînă ; o palmă ; un bici ; apă ; un peşte ; un ochi, un ochi *închis* ; o gură, *închisă* şi ea... Să însemne asta eventual că nu trebuie să vezi nimic rău, să nu spui nimic rău ? În acest caz, ar trebui să existe şi o ureche. Cine ştie, poate că urechea o să apară şi ea mai tîrziu !

Trei din obiecte erau animale ; peştele, boul şi cămila. Alte cinci erau în legătură cu casa, iar patru erau organe ale corpului, organe specifice corpului omenesc. Rămîneau biciul şi apa, care nu se încadrau nicăieri. Deci animale, o casă, organe ale corpului, apă şi bici...

Ellery încercă tot felul de combinații. Boul și biciul ar fi putut avea o legătură. Dar unde ducea asta? Nicăieri... Cămila. Cămila și ochiul. „Mai ușor trece o cămilă printr-un ochi de ac, decît intră un bogat în împărăția Domnului". Ar fi putut fi o aluzie la John, care avea să devină curînd un om bogat? Să fi fost un avertisment? „Nu intra în stăpînirea averii tale, pentru că altfel vei ajunge în iad!" Dar dacă ar fi fost așa, de ce nu s-ar fi spus lucrurilor pe nume? Casa și fereastra! „Oameni care trăiesc în sere..."; parcă există un asemenea vers. Ipoteza asta era interesantă; părea să deschidă unele posibilități. Trebuia căutată explicația într-un secret din trecutul lui John. Era un avertisment cu sensul: „Nu mă șantaja și, la rîndul meu, nu te voi șantaja". Dar cuiul? Ellery își aminti de versul: „Din lipsa unui cui, întreaga bătălie fu pierdută..."

După cîtva timp, renunță. Nici vorbă, era un caz pe care numai Einstein, sau o minte asemănătoare, obișnuită cu probleme încîlcite, cu nenumărate necunoscute, l-ar fi putut rezolva, gîndi el.

Aruncă o privire la patul gata făcut ce-l îmbia, dar rezistă ispitei.

— Mai bine aș citi ceva, zise el ca pentru sine. Iau o carte din bibliotecă și citesc pînă dorm.

Cum nu se dezbrăcase încă, ieși în coridorul întunecat și coborî încet scările. Salonul era luminat doar de flacăra ce pîlpîia încă în cămin. Aprinse lanterna dar apoi o stinse imediat. În bibliotecă ardea o lumină. S-o fi uitat aprinsă Felton? Ori...?

Pe Ellery îl trecură fiori. Traversă încăperea fără să facă zgomot.

În bibliotecă se afla cineva. Se vedea un trup inert, căruia îi ieșeau picioarele relaxate de sub un halat de casă; una din mîini atîrna moale, cu un aspect sinistru, pe brațul unuia din fotoliile de piele.

Ellery se uită prin crăpătura ușii.

Era John.

John, care, la lumina lămpii de citit, părea... *În semn că în curînd vei fi ucis.*

Dintr-un salt Ellery ajunse în bibliotecă. Acolo se opri însă brusc în loc, abia stăpînindu-și un strigăt de ușurare. John avea în poală o carte și respira încet și liniștit. Probabil că,

surescitat cum era, avusese şi el aceeaşi idee ca şi Ellery. Coborîse cu gîndul să citească ceva şi adormise cu cartea în braţe.

Ellery se aplecă cu intenţia să-l trezească. Se răzgîndi însă, reţinut de un sentiment de timiditate pe care nu încercă să-l analizeze, se îndreptă şi, fără a-l atinge pe John, se apropie în vîrful picioarelor de primul raft al bibliotecii. Se aflau acolo mai multe cărţi recent apărute, printre care „Asemeni unui zeu", volumul unui oarecare Rex Stout, publicat în editura Vanguard. Ellery îşi aminti că era romanul de debut al autorului şi că recenzia din „New York Herald Tribune" vorbise ca despre o carte care „trăgea brazde largi şi adînci în pămîntul fertil revendicat de Gabriele D'Annunzio şi de D. H. Lawrence". Hotărî deci că se cădea să-şi facă o idee despre noua stea apărută pe firmamentul literar, scoase cartea lui Stout din raft şi ieşi în vîrful picioarelor.

După lumina din bibliotecă, întunericul ce domnea în salon i se păru şi mai adînc; îi trebui cîtva timp ca să ajungă în hol. Acolo, lumina ce venea de la etaj îl ajută să urce uşor scara, cu cartea sub braţ. Ajuns pe palier, făcu colţul pe coridor... şi rămase deodată împietrit. John traversa tocmai holul, îndreptîndu-se spre dormitorul său. Nu putea fi nici o confuzie, deşi îl vedea din spate, iar lumina era foarte slabă. Era John, care nu-l depăşise pe scară şi care, totuşi, ajungea pentru a doua oară înaintea lui în holul de la etaj.

— John? strigă Ellery scurt.

Dar John nu se întoarse, nici nu se opri; mai mult, cînd auzi vocea lui Ellery se îndepărtă în fugă.

— În regulă, iată-l deci pe fratele Jonathan, exclamă Ellery sumbru, pornind şi el în fugă, în urmărirea lui John. Acesta trecu de uşa dormitorului său şi continuă să alerge pînă la capătul coridorului; acolo coti la dreapta şi dispăru.

Ellery îşi băgă capul între umeri şi mări şi el viteza.

Vînătoarea care urmă se dovedi pentru Ellery o experienţă dureroasă din toate punctele de vedere. Se desfăşură pe întuneric beznă, prin aripile nefolosite ale clădirii, înăuntrul şi în afara unor încăperi nelocuite, dar pline cu mobile aruncate claie peste grămadă. Totul se petrecu în tăcere; nu se auzeau decît paşii şi, din cînd în cînd, loviturile pe care unele mobile le aplicau perfid şi fără menajamente asupra diferitelor părţi anatomice ale trupului lui Ellery. Pînă să-l

dea prin minte să folosească lanterna, tot corpul îi era îndurerat; pe deasupra pierduse și urma vînatului pe care-l urmărea și era complet dezgustat de sine însuși.

Coborî în grabă scările, folosindu-se de data asta din plin de lanternă. În bibliotecă era întuneric. Aprinse lumina. Fotoliul era gol.

Urcă înapoi în fugă, deschise fără să ezite ușa camerei lui John și intră înăuntru.

John era gol; își trăgea tocmai pantalonii de la pijama. Cei doi bărbați se măsurară cu privirile.

— Asta e bună! Ce-i cu tine la ora asta? îl întrebă John băgîndu-și un picior în pijama. Trebuia să încui ușa. Dar spune, ce s-a mai întîmplat?

— Credeam că te-ai culcat.

— Ca să-ți spun drept, m-am culcat, dar n-am putut să adorm. Atunci am coborît în bibliotecă și am citit puțin. Am adormit acolo în fotoliu și m-am întors abia adineauri. Dar tu de ce gîfîi așa?

— Eu, gîfîi?

Ellery ieși surîzînd și se întoarse în camera lui; John rămase pe loc nedumerit, cu un picior în pantalonul pijamalei și cu altul afară.

Era adevărat, Ellery gîfîia ca o puma; după cum era la fel de adevărat, gîndi el, zîmbind enigmatic, că John avea respirația liniștită, ca a unui prunc sătul ce se odihnește la pieptul mamei sale.

În acea clipă, o bătaie ușoară în ușă îl făcu pe Ellery să-și îmbrace haina pe care tocmai o dezbrăca.

— Da!

— Eu sînt. Deschideți, domnule Queen.

Ellery crăpă ușa.

— Credeam că ai plecat de mult, sergent.

— Tocmai mi-a venit schimbul. Dar bine că nu v-ați dezbrăcat. Veniți cu mine, zise Devoe cu vocea înceată.

— Unde să viu?

— Afară, aveți oaspeți.

— Oaspeți?

— Da. Au spus că e mai bine să nu intre în casă. Vă așteaptă în mașină.

— Cine așteaptă și despre ce mașină e vorba, Devoe?

Sergentul ieșise și traversa holul.

Complet nedumerit, Ellery deschise uşa şi-l urmă.

La uşa de la intrare, Devoe şi schimbul său — un tînăr poliţist cu numele de Cooksey — discutau în şoaptă, fără să dea atenţie la cele ce se petreceau pe aleea din faţa casei.

Ellery ieşi afară, scrutînd întunericul cu privirea. Pe alee distinse o maşină ce aştepta, cu luminile stinse şi motorul oprit. Era o maşină mare, închisă.

— Ei, cine e acolo ? întrebă el.

Se auzi mai întîi o voce spartă : „La mulţi ani !" De alături răsună altă voce de bas : „Asemenea !"

— Tată... Velie ! Ellery se repezi, deschise cu o smucitură uşa din spate şi se urcă în maşină. Ce căutaţi aici în miez de noapte ?

— Ne plimbăm, nimic altceva, răspunse calm inspectorul Queen. Velie a ţinut să mă însoţească, deoarece nu are încredere în felul meu de a conduce.

— Dar cine poate avea ? zise sergentul Velie scurt.

— Bine, dar tocmai în toiul nopţii, se miră Ellery. Şi afară din oraş !

— Nu vrem să te simţi prost faţă de distinşii tăi prieteni, îi răspunse inspectorul Queen.

— Afacerea dumitale e foarte încurcată, cel puţin aşa văd eu, spuse sergentul Velie. Cum stau lucrurile la dumneata, maestre ?

— Termină cu prostiile, îi replică Ellery. Ah, la mulţi ani, uitasem ! Şi acum, spuneţi-mi tot ce-aţi aflat cu privire la naşterea lui John.

— În regulă, dar să ştii că te costă un dolar. Scoate banii ! glumi inspectorul.

— Uşurel, maestre, mormăi sergentul Velie. Chiar din clipa în care m-aţi amestecat în treaba asta am fost sigur că trebuie să fie vorba de cine ştie ce pariu nerod.

Se auzi un clinchet de monezi, un foşnet şi apoi vocea inspectorului care spuse :

— Fiindcă tu ai alergat peste tot, spune-i ce ştii, Velie.

— Am făcut cercetări la Mount Kidron şi la Rye, începu Velie. Cu ce-am aflat de ici, de colo, şi legînd între ele informaţiile, am reuşit să reconstitui afacerea. Accidentul a avut loc în noaptea de 5 ianuarie 1905, în timpul unui viscol, pe drumul spre Boston, la marginea localităţii Mount Kidron. S-a întîmplat chiar în faţa casei unui medic din localitate, cu

numele Hall, Cornelius F. Hall. Exista şi o doamnă Hall, soţia medicului.

— Un moment, interveni Ellery. Aceşti soţi Hall, de cît timp se aflau în Mount Kidron ? De unde veniseră ?

— N-am informaţii, răspunse sergentul. Tot ce am putut afla despre Hall este că avea un cabinet prăpădit şi abia o scotea la capăt, el cu soţia lui. În orice caz, John Sebastian, care în primul moment nu părea să fie lovit grav, deşi a murit la mai puţin de o săptămînă în urma unei comoţii cerebrale căpătate cu prilejul accidentului, a reuşit s-o aducă pe soţia sa la locuinţa lui Hall, şi doctorul a asistat-o la naştere. Femeia era în luna a opta, sau aproape, şi accidentul a declanşat travaliul. A născut în casa doctorului, chiar în noaptea aceea... adică în 6 ianuarie. Trecuse de miezul nopţii.

— Şi acum, interveni inspectorul, fii atent, urmează o surpriză.

— Surpriză pentru mine ar fi să-mi veniţi voi cu o surpriză, replică Ellery. Cît despre surpriza de care vorbeşti, o cunosc. Asta m-a şi determinat să vă cer să faceţi anumite cercetări, în primul rînd acolo. John n-a fost unicul copil născut în noaptea aceea, nu-i aşa ? Doamna Sebastian a născut doi gemeni. Doi băieţi gemeni, identici.

— Ascultaţi-l, vă rog ! Sergentul avea aerul total dezamăgit. Păi dacă ştiai asta, maestre, de ce mai m-ai făcut să-mi pierd vremea bătînd tot districtul Westchester ?

— Dar nu ştiam, Velie. Era doar o ipoteză. Deoarece existau anumite elemente ciudate în desfăşurarea evenimentelor şi în comportarea anumitor persoane, am aplicat legea lui Queen cu privire la deplasarea corpurilor materiale. Această lege stabileşte că nici chiar un poet nu se poate afişa în două locuri diferite în acelaşi timp. Pe lîngă asta, există şi o lege a lui Queen asupra amneziilor dubioase ; legea aceasta spune că, dacă un tînăr nu-şi mai aduce aminte de un eveniment precis, petrecut cu o zi în urmă, dar îşi aduce în schimb foarte bine aminte de alte evenimente din ziua respectivă, şi că dacă acest lucru are loc în două ocazii diferite, nu este vorba de amnezie ; într-un asemenea caz, trebuie considerat că evenimentul în chestiune s-a întîmplat altcuiva. Toate cele de mai sus coroborează întîmplător şi cu legea „sprîncenii ridicate“, formulată tot de Queen. Conform acestei importante legi, cînd un om ţine în dulapurile şi în

sertarele lui un al doilea exemplar absolut identic din toate lucrurile pe care le poartă, începînd de la pălăria cu borul lăsat și pînă la ghetrele cu butoni de perle, și cînd explică această situație ciudată pretextînd că e maniac în ale îmbrăcămintii și că, în consecință, cumpără fiecare obiect în dublu exemplar — ei bine, în acest caz, conform legii de care vă vorbeam, sprînceana se ridică și rămîne așa.

— Dumneavoastră înțelegeți ce spune, domnule inspector ? întrebă Velie.

— Întreabă-mă să te întreb, îi răspunse inspectorul. Și totuși, oricît de puțin înțeleg din această șaradă, cred că tot vei avea o surpriză, Ellery.

— Cum ? exclamă acesta.

— Ei bine... să-l lăsăm atunci pe geniul nostru să mai bîjbîie încă puțin, Velie. Pune-l mai întîi la curent cu datele generale.

— Prea bine, domnule inspector, răspunse Velie, plescăind din buzele lui de balenă. Așadar, maestre, cînd am aflat că în noaptea aceea s-a mai născut un copil, mi-am pus imediat întrebarea : Oare ce s-a întîmplat cu el ? Întrebarea e logică, nu ?

— Bineînțeles, răspunse Ellery scurt. Iar răspunsul logic la această întrebare este următorul : Deoarece nașterea celui de-al doilea copil n-a devenit niciodată publică, și deoarece, pe cît se pare, John Sebastian senior n-a recunoscut niciodată existența lui, rezultă că acest copil trebuie să fi fost crescut de niște străini, probabil sub un nume diferit și aproape sigur fără să-și cunoască originea. Cu privire la acest al doilea copil sînt de altfel multe lucruri pe care nu le vom ști niciodată, îndeosebi motivul pentru care tatăl său a refuzat să-l recunoască. Dumneata mi-ai confirmat pînă acum deducțiile, și pentru moment asta e tot ce mă interesează. Există deci un frate geamăn al lui John ; el a existat toți acești douăzeci și cinci de ani fără cinci zile.

— Ai terminat, domnule Queen ? îl întrebă sec inspectorul pe Ellery.

— Eu, da ! Voi mai aveți de adăugat ceva ?

— Oh, un mic detaliu, fără importanță, zise încet inspectorul. Dă-i drumul, Velie.

— Da. Geamănul despre care vorbeam a murit la data de 20 ianuarie, 1905, în vîrstă de paisprezece zile, zise sergentul pufnind în rîs.

— Imposibil ! exclamă Ellery.

— Şi totuşi, aşa e, repetă sergentul.

— Dar e *imposibil* !

— Maestre, pot să-ţi dovedesc faptele dincolo de orice dubiu.

— *Undeva ai făcut o eroare !*

— Frumos, n-am ce spune, mormăi sergentul. Pentru o asemenea insultă, unii îşi pot înghiţi dinţii. Cînd vă spun eu că acest al doilea copil, geamănul, a murit la vîrsta de două săptămîni, apoi să ştiţi că a murit, mă înţelegeţi ?

— Este imposibil să ai certitudinea asta ! replică Ellery enervat la culme. Ar fi... ar fi de nesuportat ! Ar însemna că tot universul s-a întors cu dosul în sus. Prezintă-mi dovezile, Velie, şi-ţi garantez că ţi le voi face harcea-parcea, de n-ai să mai poţi sufla o vorbă.

— Auzi, auzi ! E adevărat că primăria din Mount Kidron a ars pînă în temelii acum nouă ani, cu toate registrele. Ca atare, nu se mai poate găsi nici o înregistrare oficială a naşterii copilului, dar...

— Aha, interveni Ellery. Şi mai departe ?

— Dar... continuă Velie imperturbabil, am mărturiile unor oameni care se află încă în viaţă. Informatorii mei spun că după ce primul născut, John al dumneavoastră, a fost dus la Rye, celălalt geamăn al lui John Sebastian a fost îngrijit de familia Hall, de doctorul care a asistat naşterea şi de soţia sa. Cert este că ei nu l-au ţinut decît două săptămîni. Copilul a făcut o pneumonie şi s-a curăţat. Hall a chemat şi pe un alt doctor din Mount Kidron, care mai are şi acum cabinet acolo, un oarecare doctor Harold G. Martin. Doctorul Martin îşi aminteşte că a întocmit certificatul de deces. De altfel, am şi declaraţia lui, dată sub prestare de jurămînt. Martin spune că doctorul Hall i-a relatat toată povestea, avînd în vedere că geamănul murise. I-a spus în ce împrejurări se născuse copilul în casa sa, după primul născut, cu două săptămîni mai înainte ; i-a spus că părinţii erau domnul şi doamna John Sebastian din Rye, că Sebastian îi abandonase al doilea copil, deoarece soţia lui decedase născîndu-l şi el îl învinovăţea pe acest al doilea născut de

moartea ei... mă rog, era vorba de un motiv cam sucit care îl făcea să nu mai vrea să știe nimic de copilul acela. Probabil că în urma comoției cerebrale suferite, Sebastian senior era încă de pe atunci dezechilibrat.

— Vezi, deci, că se explică și asta, interveni inspectorul.

— Asta e dovada numărul 1, continuă sergentul, umflîndu-se în pene. Numărul 2: Am identificat pe antreprenorul de pompe funebre care s-a ocupat de înmormîntarea copilului din însărcinarea familiei Hall. Hall i-a spus și lui aceeași poveste. Numărul 3: Pastorul care a oficiat serviciul funebru trăiește încă. Se află la Mount Kidron și e pensionar. El m-a dus la biserică, a scos registrele și mi-a arătat scris negru pe alb: „John Sebastian II, în vîrstă de două săptămîni, decedat la 20 ianuarie, 1905". Am făcut și o fotocopie, deoarece îmi cunoșteam clientul. Doriți s-o vedeți?

— Nu mai înțeleg nimic, zise Ellery cu voce stinsă.

— Și, în sfîrșit, numărul 4, continuă inspectorul: Velie a identificat și mormîntul copilului în cimitirul din Mount Kidron. Este o piatră de mormînt mică, sărăcăcioasă, pe care stă scris doar atît: „Sebastian-Hall, 6 ianuarie 1905—20 ianuarie 1905. Odihnească-se în pace". Probabil că am putea obține și o autorizație de exhumare. Dar nu văd ce am realiza cu asta în afară de constatarea că este vorba de rămășițele unui prunc de două săptămîni. Avem o sumedenie de declarații scrise, luate sub prestare de jurămînt, care atestă toate atît nașterea geamănului, cît și decesul lui cu două săptămîni mai tîrziu. Pari necăjit, fiule. Vestea e într-adevăr atît de catastrofală?

— Mai catastrofală nici nu se putea, mîrîi Ellery. Eu continui însă să cred că totul e o glumă proastă. Nu poate fi adevărat. Și spune, Velie, familia Hall, ce s-a întîmplat cu ea?

— Au șters-o din Mount Kidron pe la mijlocul anului 1906. Nimeni de acolo nu i-a mai văzut și nici n-a mai auzit de ei. N-am putut găsi nici o persoană care să știe unde au plecat. Nu există nici o înregistrare cu privire la strămutarea lor în registrele vreuneia din societățile locale de transporturi; probabil că au folosit un furgon din altă localitate.

Ellery tăcea. În cele din urmă, spuse totuși:

— Îţi mulţumesc mult, Velie.

— Vrei să mai stăm de vorbă despre asta? îl întrebă cu menajamente tatăl său.

— Ştiu eu ce să mai zic! Era una din etapele acestei misterioase afaceri şi eram sigur că-i găsisem soluţia. Acum... Tăcu din nou şi apoi continuă: În orice caz, eu sînt cel care trebuie să-mi sparg capul. Îţi mulţumesc, tată. Ai grijă să conduci încet la întoarcere, Velie. Şi acum, noapte bună.

Ellery coborî apoi din maşină şi se îndreptă abătut spre uşa de la intrare, cu un mers de moşneag.

A NOUA NOAPTE:

joi, 2 ianuarie 1930

În care misterul lui John Sebastian devine mai nepătruns, Ellery Queen ajunge la disperare, iar menajeriei tot mai numeroase i se adaugă o lighioană.

Există în caracterul oamenilor tineri trăsături care, dacă sînt luate în răspăr, îi pot duce la nebunie. N-am exagera de loc dacă am spune că, în timp ce se răsucea în patul său în noaptea aceea interminabilă și în zorile cenușii ale dimineții următoare, gîndurile lui Ellery nu erau din cele mai înțelepte. Mai tîrziu, în cursul carierei sale, el avea să se ciocnească și să învețe să înfrîngă multe dificultăți; pe atunci era însă prea tînăr, iar cazul acelor pachete ciudate cu daruri de Crăciun era abia a doua afacere pe care o investiga — de fapt, prima de care se ocupa singur. Nici o mirare deci dacă, în urma celor aflate, avea impresia că-i fuge pămîntul de sub picioare. Într-adevăr, ar fi trebuit să existe doi John Sebastian; toate faptele, logic interpretate, pledau fără excepție în favoarea ipotezei că existau doi John Sebastian; stabilise o dată pentru totdeauna în mintea lui acest lucru; și iată că acum se dovedea că nu exista decît unul. Iar dacă John Sebastian II existase aievea cîndva, era în prezent numai un îngeraș în ceruri sau scheletul unui prunc de două săptămîni, îngropat de aproape douăzeci și cinci de ani. Acesta era un fapt neîndoielnic. Or, cînd faptele se ciocnesc cap în cap, nu poate rezulta altceva decît haosul.

De aci disperarea domnului Queen junior, care-i strecura prin minte tot felul de idei neghioabe, la a căror amintire avea să roșească de rușine douăzeci și șapte de ani mai tîrziu.

Coborî din pat abia către amiază. Ce simplu ar fi fost, dacă nu ar fi avut de-a face în viața lui nici cu crima aceea, nici cu John Sebastian, și nici cu Crăciunul de care erau legate toate acestea.

Cînd coborî la parter, îl găsi pe Luria, care părea un căpitan de vas potolind de pe puntea de comandă o răzmeriță. Era 2 ianuarie, spunea domnul Payn, avocatul, a cărui voce, de obicei mieroasă, avea de astă dată un ton acru. Numeroase afaceri importante cereau prezența sa la New York, astfel încît trebuia să se întoarcă de urgență acolo. Locotenentul Luria îi răspunse că, spre regretul său, acest lucru era imposibil. Doctorul Sam Dark protestă și el, afirmînd că în ziua de 2 ianuarie trebuia să fie prezent la cabinetul său pentru a schimba pe colegii care-l înlocuiseră ; cum era 2 ianuarie, locotenentul Luria trebuia să înțeleagă acest lucru și să se comporte rezonabil. Luria îi replică că își face datoria, așa cum socotea de cuviință, și-l rugă pe doctor să nu complice și mai mult situația, nici pentru el, nici pentru ceilalți. Rînd pe rînd, editorul Freeman, Marius Carlo care absenta din orchestra profesorului Damrosch, Valentina Warren și Ellen Craig, care absentau — una de la teatru, iar cealaltă de la colegiu — toți își pledară cauza cu mai multă sau mai puțină căldură și emoție ; se loviră însă toți de același refuz neînduplecat al lui Luria. Mortul nu fusese încă identificat, le explică el, iar zona de cercetare se extinsese acum la întregul teritoriu al Statelor Unite ; ar fi fost dezolat dacă s-ar fi văzut obligat să emită mandate de arestare pentru a-i reține pe toți ca martori materiali ai unei omucideri.

— Dacă mă obligați, voi face însă și aceasta, doamnelor și domnilor.

Amenințarea lui Luria dezlănțui o tiradă de argumente juridice din partea domnului Payn, ceea ce puse la grea încercare răbdarea locotenentului. În cele din urmă, discuția se reduse la crîmpeie de dialoguri din cele mai animate, iar cînd și ultimele valuri se liniștiră, Luria plecase de mult, toți ceilalți rămînînd pe loc.

Dejunul se desfăşură într-o atmosferă glacială. Nu mai încerca nimeni nici măcar să salveze convenienţele. Se părea că Rusty şi John avuseseră un nou conflict; privirile acre pe care Rusty i le arunca Valentinei, cît şi privirile furioase cu care John îl săgeta pe Marius îl făcură pe Ellery să tragă concluzia că problemele delicate ale acestui patrulater nu erau nici pe departe rezolvate. După dejun, Dan Z. Freeman se retrase într-un colţ, ca o veveriţă care a găsit undeva o alună; realitatea era că citea un manuscris pe care-l primise prin curier de la New York. Olivette Brown, aplecată ca o vrăjitoare deasupra unei hărţi astrologice, mormăia de una singură nu se ştie ce. Roland Payn se plimba încoace şi încolo ca un leu în cuşcă, iar doctorul Dark şi Arthur Craig jucau pinacle în doi, trîntind cu sete cărţile pe masă. Cît despre reverendul Gardiner, după ce, cu o expresie de adîncă mîhnire, făcuse turul întregii clădiri, pretextă o durere de cap şi se retrase în camera sa. Ellen, care îl rugase pe Ellery s-o însoţească la o plimbare prin ploaie şi nu primise drept răspuns decît o privire absentă, plecase singură, mînioasă la culme.

În cele din urmă, Ellery urmă şi el exemplul reverendului Gardiner. Urcă în camera sa, încuie uşa şi se instală într-un fotoliu, nu însă cu intenţia de a moţăi, departe de asta. Îşi prinse capul în mîini şi începu să gîndească, să gîndească într-una.

Ceva îl făcu să revină brusc la realitate. În cameră era aproape întuneric. Se simţea înţepenit şi înfrigurat. Avea impresia că-şi revine din comă şi se gîndi că trebuia să fie recunoscător vocilor acelora...

Se auzeau într-adevăr nişte voci. Ellery se scutură ca să se dezmeticească. Da, vocile acelea îl readuseseră în lumea sumbră a realităţii. După toate aparenţele veneau din camera alăturată.

— Asta e cusurul tuturor caselor vechi, cu zidurile mîncate de vreme, gîndi el. Ajunge să strănuţi, ori, Doamne fereşte de alte zgomote, şi toată casa ştie.

Se auzeau două voci de bărbaţi. Cine dormea în camera de alături? Payn? Da, Payn.

Ellery se ridică, luă un scaun, îl aşeză încet în faţa uşii dintre cele două camere, se urcă pe el şi, înălţînd spre cer o rugăciune ca nu cumva balamalele să scîrţîie, lăsă în jos

oberlihtul de deasupra ușii. Se auzi un scîrțîit oribil. Probabil însă că persoanele ale căror voci se auzeau erau atît de absorbite de discuție, încît nu-i dădură atenție.

Una din voci era a lui Payn, iar cealaltă a lui John Sebastian.

Fără nici o jenă, Ellery se așeză să asculte.

— Ești un mucos dezgustător, se răstea Payn. Pînă și ultima lepădătură ar avea mai multe scrupule. Auzi, să-ncerce să mă șantajeze pe mine!

— Cu insultele nu ajungi nicăieri, Payn, se auzi vocea lui John. Adevărul este, scuză-mi expresia, că te-am surprins gol pușcă. Cunosc adresa. Știu și numele fecioarei respective. E o prostituată ordinară, iar dumneata ești unul din clienții ei preferați.

— Ce dovezi ai? întrebă Payn tăios.

— Așa-mi placi. Se vede imediat mintea de jurist. Mergi drept la miezul lucrurilor. Dorești dovezi? Poftim.

— Ce-i asta? exclamă avocatul cu o voce gîtuită.

— E fotocopia unui anumit carnețel roșu. Lista clienților lui Dolly, numai crema clienților. Sînt trecute aici întîlnirile, numele respectivilor și onorariile primite pentru fiecare ședință. Sînt chiar și anumite comentarii destul de amuzante. De pildă, următorul: „Rollie Payn ăsta e cu siguranță un atlet. Ce-o fi crezînd, că pot să înlocuiesc singură un harem?"

— Încetează odată! se auzi vocea guturală a lui Payn. De unde ai carnețelul ăsta?

— Chiar de la Dolly, răspunse calm John. L-am cumpărat de la ea. Originalul, adică. Nu trebuie însă să-ți faci griji, Rollie, deoarece îl păstrez încuiat într-un loc sigur. Nu țin cîtuși de puțin ca fotocopii ale carnetului ăstuia să ajungă în toate ziarele din New York. Gîndește-te ce ar specula „Graphic" o asemenea ocazie! Ar acoperi probabil toate zidurile cu unul din faimoasele sale afișe, care te-ar înfățișa pe dumneata și pe Dolly într-un moment de tandrețe. Mă tem că asta ar putea duce la ruină biroul dumitale avocațial atît de renumit.

Payn tăcea. La un moment dat vocea se auzi din nou:

— Dacă așa stau lucrurile, spune. Cît vrei?

— Bani? Nici o lețcaie.

— Nu înțeleg!?

John izbucni în rîs.

— Omul nu trăiește doar pentru bani, domnule Payn. Și oricum, bani am berechet. Apoi continuă răspicat: Dumneata ai un fiu, nu-i așa? Pe nume Wendell Payn, unul din cei mai apreciați profesori ai facultății de literatură engleză de la universitatea din Princeton. Este unanim considerat drept prima autoritate de viitor în materie de critică a poeziei. Un cuvînt al tînărului profesor Payn...

— Dumneata nu ești în toate mințile, John, mă conving tot mai mult de asta, zise Payn complet uluit. Îmi sugerezi poate să uzez de influența pe care o am pe lîngă fiul meu, ca să-l determin să scrie o recenzie favorabilă pentru placheta dumitale de versuri?

— Favorabilă nu e destul, domnule Payn. Entuziastă!

— După cît văd, incursiunile dumitale în viața mea particulară nu s-au extins și la investigații asupra caracterului fiului meu. Wendell n-ar scrie niciodată o critică nesinceră, la fel cum, de pildă, n-ar prăda niciodată seiful universității din Princeton. Pur și simplu ar refuza s-o facă.

— N-ar face asta nici pentru a salva de la dezonoare reputația imaculatului său părinte? Domnule Payn, știi că publicarea acestui carnețel roșu ar putea avea ca urmare chiar excluderea dumitale din barou.

— Mi-e imposibil! Nu pot să-i cer așa ceva!

— Asta te privește. Faci cum crezi.

Ellery auzi apoi un zgomot de clanță.

— Timp e în orice caz destul. L-am rugat pe Dan Freeman să trimită și fiului dumitale un exemplar din volumul meu, însoțit de o notă și date biografice, în vederea recenziei. Ai la dispoziție tot intervalul de timp pînă la apariția viitorului număr din „Saturday Review", consacrat poeziei. Eu am să-l urmăresc. Da, domnule Payn, ai vrut să spui ceva?

Prin oberlihtul deschis se auzi vocea strangulată a avocatului care abia mai răsufla.

— Nu, nu, nimic! murmură el. Absolut nimic!

Ellery auzi apoi cum ușa camerei lui Payn se deschise și se închise fără zgomot și cum pașii lui John coborau pe furiș scările.

Urmă după aceea un zgomot violent, ca și cînd cineva s-ar fi trîntit cu putere pe pat.

Ellery se cutremură.

Omul acela nu fusese John, își zise el. Nu putea fi John, nici chiar în ce avea mai rău în el. Era imposibil ca John Sebastian, cel pe care-l cunoștea Ellery, să se comporte astfel. După cum și John Sebastian, cel de care era îndrăgostită Rusty Brown, era cu totul alt om.

Și cu toate acestea, era John. Nu putea fi altcineva.

Era... ori nu era.

Ellery ar fi preferat să nu se fi născut.

În seara aceea, Roland Payn a fost acela care a găsit al nouălea pachet. Imediat după cină el urcase sus, pretextînd că avea de făcut corespondență. Revenise două minute mai tîrziu, cu frumoasa sa figură complet schimonosită și cu părul argintiu ridicat măciucă ; ținea stîngaci în mînă un pachețel viu colorat, pe care parcă l-ar fi cules tocmai atunci de pe un cîmp de orez din China. Avocatul lăsă pachețelul să cadă pe servantă, scoase o batistă cu care își șterse cu grijă mîinile și dispăru pe scări, fără a scoate un cuvînt.

Ellery luă pachetul la fel de tăcut.

Pe eticheta, pe care era desenat un Moș Crăciun, scria : „Pentru John Sebastian".

Caracterele mașinii de scris erau aceleași.

Pe cartonul alb din cutie, se aflau de astă dată patru versuri bătute și ele la mașină :

> „În cea de-a noua noapte de Crăciun,
> Iubirea ta adevărată îți trimite
> Maimuța asta, în menajerie,
> Al cincisprezecelea indiciu ca să-ți fie!"

Obiectul, învelit în foiță roșie, era într-adevăr un animal, un maimuțoi într-o poziție obscenă, confecționat dintr-un postav pîslos. Cum era destul de sugestiv, în împrejurări normale, maimuțoiul ar fi stîrnit exclamații jenate din partea femeilor și surîsuri pline de subînțelesuri din partea bărbaților. În situația de față însă, îl priveau cu toții ca și cînd ar fi aș-

teptat din moment în moment să-i crească coarne, ori să-l audă spunînd Tatăl Nostru de la coadă la cap.

Ellery întoarse cartonul pe dos. Era alb.

— Are cineva vreo propunere ? întrebă el.

— Da ! exclamă John. Să dai foc imediat la porcăria asta.

Din colțul în care se retrăsese, Dan Freeman interveni și el :

— În idiș există o zicală veche, la care-ți recomand să meditezi, John. Tradusă cuvînt cu cuvînt, sună cam așa : „E ușor să te ridici pe spinarea altuia". Editorul se ridică apoi din fotoliul său și adăugă, zîmbind : N-aș putea să spun de ce, dar pe mine toată povestea asta începe să mă amuze.

Și în noaptea aceea, Ellery măsură de nenumărate ori în lung și-n lat camera, cu aceeași disperare fără margine ce trebuie să-l fi stăpînit și pe Edmond Dantès, în celula sa din Château d'If.

Apărea din nou ca laitmotiv un animal. Un bou, o cămilă, un pește... și acum un maimuțoi. Pe de altă parte, mesajul folosea pentru prima dată cuvîntul „menajerie", urmărind parcă să atragă atenția asupra grupului de animale din tot numărul de obiecte primite.

Ellery își concentră în consecință gîndul asupra celor patru obiecte ce reprezentau animale.

Un bou, o cămilă, un pește, un maimuțoi.

O bovină, un rumegător, un animal acvatic și un animal din ordinul primatelor.

Coarne, cocoașe, aripioare, mîini.

Enervat, scutură din cap.

Reflectă apoi la materialele din care erau confecționate cele patru obiecte.

Boul, din lemn. Cămila, din metal și email. Peștele era viu, iar maimuțoiul din postav. La un moment dat, se simți ispitit să adauge : Iar creierul lui Queen, din tărîțe. Deschise furios jurnalul și încercă să-și mute gîndurile, notînd cele întîmplate.

Totuși, cuvîntul „indiciu" menționat în versurile din seara aceea continua să-l obsedeze. Pentru prima dată acest cuvînt era folosit într-unul din mesaje. S-ar fi zis că cel ce le compunea, iritat de lipsa de perspicacitate a lui Ellery, ar fi vrut să-i facă lucrurile mai clare... Dar de ce să fie vorba de

lipsa *mea* de perspicacitate? gîndi el. De ce să presupun că face aluzie tocmai la mine? Obiectele îi sînt doar adresate lui John.

Şi totuşi convingerea aceasta că ţinta ironiilor era el, Ellery Queen, şi nu John Sebastian, nu-l părăsea de loc.

Cincisprezece obiecte diferite, sosite în cele nouă nopţi.

Acum se vorbea de indicii!

Dar, indicii pentru ce oare... ca să spună ce?

A ZECEA NOAPTE:

vineri, 3 ianuarie 1930

În care un călăreț melancolic suferă un accident, păpușii chioare îi mai crește un dinte, în timp ce detectivul nostru, tot mai perplex, ajunge în culmea deznădejdii.

În diminea̧ta zilei de vineri, în toată casa domnea o atmosferă de ostilitate generală. Aproape nimeni nu mai respecta nici măcar regulile elementare de politețe. Lîncezeala și letargia de pînă atunci suferiseră parcă o transformare chimică. Toți aveau ieșiri violente, își manifestau nemulțumirea față de mîncărurile pregătite de biata doamnă Janssen ori rătăceau solitari în jurul casei; dacă erau cîte doi, se vedea cît de colo că se aflau pe picior de război; nimeni nu mai ascundea că dorința cea mai arzătoare era să scape cît mai curînd de acolo. Sergentul Devoe avea deci mult de furcă.

Răceala dintre John și Rusty părea să se fi accentuat și mai mult. De altfel, felul în care se comportau atît Valentina cît și Marius nu contribuia de loc s-o atenueze. Aceștia continuau să facă tot felul de aluzii malițioase, pe care aparent și le adresau unul altuia, dar care atingeau fără greș ținta pe care de fapt o urmăreau. Războiul acesta al nervilor îl făcu în cele din urmă pe John să iasă din casă.

Furioasă, Rusty se luă neîntîrziat după el.

— Dar tu nu înțelegi ce urmăresc ăștia doi? Ce se întîmplă cu noi, iubitule? N-o să-i lăsăm doar să strice totul. Spune-mi, John, ce e cu tine?

Fără măcar s-o asculte, John înșeuă iapa bălțată din grajd.

— Te rog, John, nu ieși călare în dimineața asta. E moină și drumul e primejdios.

— N-avea nici o grijă, n-am să pățesc nimic. Simt nevoia să evadez puțin.

— Vrei să scapi cumva de mine?

— Nu de tine, Rusty, dar vreau să fiu puțin singur. Ce dracu are și chinga asta?

— Eu socoteam că ne-am logodit tocmai pentru că aveam nevoie amîndoi să nu fim singuri, zise Rusty, care-și dădea bine seama de inutilitatea vorbelor ei, dar care nu se putea stăpîni. Vrei să mă convingi și pe mine să fiu la fel cu tine?

— Oh, pentru Dumnezeu! exclamă John sărind în șa. Strînse dîrlogii, întoarse iapa și, cînd îi dete pinteni, aceasta țîșni din grajd ca o rachetă.

Cu mîinile la gură și abia reținîndu-și lacrimile de supărare, Rusty rămase pironită locului, privind cum John se îndepărta în galop prin zăpada înmuiată, pentru a dispare apoi în pădure. Brusc, panica puse stăpînire pe ea.

Cu mișcări stîngace, fata înșeuă în grabă calul rămas în grajd, încălecă și porni pe urmele lui John.

Drumul prin pădure era mai primejdios decît crezuse. Porțiuni de zăpadă și noroi alternau cu porțiuni înghețate. Unde nu pătrundea soarele, drumul era format cînd din porțiuni acoperite cu zăpadă și noroi, cînd din porțiuni înghețate. Calul își alegea cu un instinct sigur drumul, sforăind din cînd în cînd în semn de nemulțumire. Inima lui Rusty bătea să se spargă. Dacă John încercase să parcurgă în galop drumul acesta atît de înșelător... Fata porni la trap, străduindu-se să vadă cît mai departe înainte. La un moment dat calul alunecă, gata s-o arunce din șa. Rusty încerca să-și facă curaj, spunîndu-și că iapa avea mersul mai sigur decît calul ei, că John era un călăreț excelent, și așa mai departe...

Nu peste mult, după o cotitură a drumului, îl găsi pe John. Fusese zvîrlit din șa și zăcea cu fața în jos, pe stratul gros de zăpadă, sub un brad. Iapa alunecase și căzuse; Rusty văzu

urma căzăturii pe zăpadă. Probabil însă că nu păţise nimic, deoarece nu se vedea nicăieri.

— John ? strigă Rusty.

John continua să rămînă nemişcat. Era palid şi nu scotea nici un sunet. Fata descălecă şi alergă spre el. E imposibil să fie mort, îşi spuse ea. Nu *trebuie* să moară.

— John ! îl strigă din nou, scuturîndu-l cu putere. Oh, slavă Domnului... !

John respira. Îşi pierduse doar cunoştinţa.

— Vino-ţi în fire, iubitule ! Îl sărută şi-l bătu cu palma pe obraji.

Deoarece John continua să rămînă cu ochii închişi, sentimentul trecător de uşurare al lui Rusty dispăruse. E rănit, trebuie să fie rănit grav, îşi spuse ea. E mai bine poate să nu-l mişc. Aş putea să...

— Ah, doctorul Dark e aici !

Fata îngînă în şoaptă o rugăciune, apoi încălecă, întoarse calul pe drumul îngust şi goni cît putu pînă acasă.

Accidentul lui John avu darul să însenineze atmosfera. Cînd se întoarse din grajd, Ellery îl găsi întins pe divan, în timp ce, în jurul lui, se întreceau care mai de care cu conversaţia şi cu glumele. Rusty îl mîngîia zîmbitoare pe frunte, iar doctorul Dark tocmai îşi închidea trusa medicală. Singura urmă a accidentului era bandajul pe care John îl purta în jurul încheieturii de la mîna dreaptă.

— După cîte văd, pacientul o să supravieţuiască totuşi, zise Ellery.

— Ar fi mai potrivit să spui nărodul, mormăi John. Adevărul e că eu singur sînt de vină. Nu înţeleg însă de ce vă mai agitaţi atîta.

— Sigur că numai tu eşti de vină, se răsti la el doctorul Dark. Ai avut mare noroc c-ai scăpat numai cu o luxaţie.

— Eşti absolut sigur că nu poate fi vorba de o fractură ? întrebă Craig îngrijorat. Nici de vreo contuzie ?

— Dacă asta te-ar linişti, aş putea să-l transport la spital, Arthur, dar efectiv n-are nici un rost.

— Sigur că n-are rost, interveni şi John. Poţi să fii liniştit, Arthur. Dar tu unde ai fost, Ellery ? Nu vreau să pretind că aş merita compătimirea ta, dar poate că totuşi oi fi

umblat și tu după mine, să vezi dacă nu cumva mi-am frînt gîtul.

— Pe mine m-ar tenta mai curînd să-mi frîng gîtul propriu, îi răspunse Ellery, aprinzîndu-și pipa. Am umblat cu sergentul Devoe după iapă.

— E cumva rănită ? întrebă John.

— De de unde ! E în mare formă, ca înaintea derby-ului, și e plină de draci. Am găsit-o în grajd, înfulecînd fîn. Ellery stinse chibritul și-l aruncă apoi calm într-o scrumieră. Spune-mi, John, cum s-a întîmplat accidentul ?

— Mergeam la galop, cînd iapa a alunecat și am venit peste cap. Asta e tot ce-mi amintesc, pînă în momentul cînd m-a trezit din leșin doctorul Dark.

— Nu s-a întîmplat pe drum nimic care s-o facă să se oprească brusc, s-o sperie ?

— Nu, răspunse John intrigat. Nu-mi amintesc de așa ceva. Dar de ce ?

— Domnule Queen, te gîndești eventual că... ? interveni Craig tulburat.

— Mă gîndesc pur și simplu, domnule Craig, că în momentul de față, un accident care i se întîmplă lui John nu trebuie judecat după aparențe. Acesta este motivul pentru care am examinat iapa, împreună cu sergentul Devoe. N-ar fi fost exclus ca cineva să-i fi slăbit o potcoavă. Sînt însă foarte încîntat să vă asigur că n-a fost vorba de așa ceva. De altfel era puțin probabil. Într-adevăr, nimeni n-ar fi putut ști că John va avea chef de călărie tocmai în dimineața asta și că va folosi iapa și nu calul pe care călărește de obicei. Totuși, date fiind împrejurările, nu puteam omite nici cealaltă posibilitate, numai pentru că în aparență nu era probabilă.

Îngrijorarea puse din nou stăpînire pe toți cîți se aflau acolo. La insistențele doctorului Dark, John își petrecu restul zilei întins pe spate. Deoarece protesta energic împotriva faptului că trebuie să stea în pat, rămase toată după-amiaza pe divanul din salon, devenind astfel centrul a tot felul de mici atenții din partea celorlalți oaspeți.

În ziua aceea, mai mult decît oricînd, în mințile tuturora stăruia dorința de a clarifica problema principală ce-i preocupa. Se discută la nesfîrșit sensul pe care-l puteau avea obiectele trimise lui John. Ellery ascultă tăcut, atent mai curînd la

diferitele nuanțe de exprimare, decît la opiniile fiecăruia. Nu reuși însă să detecteze nici un indiciu semnificativ.

În tot cursul zilei îl chinui întrebarea: Care va fi oare obiectul ce va fi trimis în seara aceasta?

Cealaltă întrebare: Cine va găsi pachetul? îl preocupa mai puțin. Răspunsul i se părea într-adevăr clar. Dacă lucrurile urmau să se desfășoare după același tipar, care, oricît de lipsit de sens părea, se repetase cu regularitate, rezulta că Rusty era aceea care trebuia să găsească pachetul. Se putea constata anume că acea persoană care în ziua respectivă avusese mai îndeaproape de-a face cu John, era întotdeauna persoana care găsea seara pachetul. Lucrul se verificase cu începere de sîmbătă cel puțin, adică din cea de-a cincea noapte. Într-adevăr, sîmbătă Ellery fusese el însuși surprins de John în camera acestuia. Or, seara, el fusese cel care găsise pachetul. Luni, John avusese cu Dan Z. Freeman convorbirea în cursul căreia încercase să-l șantajeze; în aceeași seară Freeman dăduse peste al șaselea pachet. Marți, Valentina Warren își manifestase public în grajd pasiunea ei pentru John, iar seara găsise în cameră al șaptelea pachet. Miercuri fusese o excepție: Marius descoperise pachetul în pianul de concert, fără ca ceva deosebit să se fi petrecut în cursul zilei între el și John. În schimb, joi, după șantajul literar pe care John îl încercase în camera lui Roland Payn, avocatul fusese cel care găsise al nouălea pachet.

Ellery ridică din umeri. Nu era înclinat să atribuie o importanță deosebită acestor aprecieri. Evident, nu putea fi vorba de pure coincidențe, dar pe de altă parte, evenimentele ce se petreceau zilnic nu puteau fi prevăzute dinainte de către persoana ce expedia pachetele. Oricine ar fi fost persoana aceea, ea profita pur și simplu de evenimente, așa cum se produceau. Cu atîta lume care urca, cobora și ieșea neîncetat, nu era greu să afli tot ce se petrecea în casă. În acțiunea persoanei care expedia obiectele, aspectul amintit părea mai curînd o fentă, o trăsătură de ironie în jocul ei criminal. În schimb, Ellery era din ce în ce mai convins că jocul cu pachetele îl viza mai degrabă pe el, decît pe John sau pe altcineva.

Mult mai importante continuau să-i pară celelalte întrebări, și anume: Cine putea fi victima asasinatului comis, și ce legătură exista între omul acela și celelalte elemente ale enigmei? Și apoi, cum se explică faptul de neînțeles că, după toate aparențele, John ținea totuși ascuns în casă un geamăn ce-i semăna

ca două picături de apă, deși, după informațiile lui Velie, acest geamăn decedase neîndoielnic, încă de la vîrsta de două săptămîni? Și, în sfîrșit, eterna întrebare: Care era semnificația pachetelor trimise cu atîta regularitate în fiecare seară?

Așa cum prevăzuse Ellery, Rusty descoperi al zecelea pachet. Urcase după cină în camera ei pentru a aduce un pled cu care să-l învelească pe John pe divanul din salon. Revenise imediat în fugă, palidă și strîngînd în mîna încleștată ultima cutie, sosită proaspăt în seara aceea.

— Era pe patul meu. Nu vrea nimeni s-o ia?

De data aceasta cutia avea o formă diferită de a celor precedente: era o cutie pătrată, plată, ca cele folosite la magazinele de lenjerie pentru ambalarea batistelor.

Ulterior se dovedi că mai prezenta o particularitate. Într-adevăr, cînd Ellery îi ridică capacul, constată că înăuntru nu se afla decît un carton alb.

— Nu e nici un obiect înăuntru, exclamă Ellen, ale cărei priviri păreau fascinate.

— Pofum, a schimbat-o! zise John, subit ușurat. Să sperăm că pînă și nărodul care se ascunde în dosul acestei năzdrăvănii începe să înțeleagă în cele din urmă că farsa lui nu prinde.

— Eu unul nu sînt chiar atît de sigur, John, zise Ellery, citind apoi cu voce tare mesajul bătut la mașină:

„În cea de-a zecea noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îți trimite
Două noi daruri pentru tine:
E vorba de c a p u l, care te previne
Că în curînd vei fi ucis, și de un d i n t e,
La care domnul dedectiv să ia aminte."

John încercă să surîdă.

— Ce sentimente gingașe are dumnealui! Nu e cazul să iei mutra asta tragică, Rusty. Te rog să crezi că nu mă mai impresionează de loc, serios că nu mă mai impresionează. Știi însă foarte bine că n-am putut niciodată suferi versurile proaste.

Nimeni nu părea dispus să facă haz de gluma lui.

— De astă dată nu e nici un obiect în cutie, zise Olivette Brown, cu vocea ei stridentă. Trebuie să recunosc că ăsta e un mister. Ce-ar putea să însemne?

— Poate că respectivul e în criză de idei, sugeră doctorul Dark.

— Ori poate că n-a putut face rost de o căpăţînă, adăugă Marius.

— Nu găsesc remarca dumitale deosebit de amuzantă, Carlo, interveni tăios Payn. De fapt, îţi mărturisesc că întreaga dumitale persoană nu mă amuză din cale afară.

— Ei, calmaţi-vă, sări Valtentina. Dumneata ce părere ai, Ellery? Cum explici lipsa oricărui obiect în cutia din seara asta?

— Există şi astă-seară totuşi un obiect, zise Queen, ridicînd în sus cartonul alb. Aici se vorbeşte de „capul care te previne că în curînd vei fi ucis", or capul există, aşa cum vă amintiţi, şi era însoţit de acelaşi avertisment. Capul acela cu un ochi închis şi cu buzele strînse.

— Ah, sigur, păpuşa din cîrpe din noaptea de revelion! exclamă Ellen.

Aprobînd din cap, Ellery se îndreptă spre scrinul în care se păstrau obiectele. Examină mai întîi broasca scrinului şi dete din nou din cap. Apoi, trase de mînerul sertarului, care se deschise, fără ca Ellery să fi folosit cheia.

— Broasca a fost forţată. Probabil, în primele ore ale nopţii trecute. Nu se poate spune că omul nostru nu e plin de surprize. Evident, e aici... continuă el, dar a suferit unele modificări.

Pe lîngă ochiul închis şi linia care reprezenta gura, pe stratul de vopsea albă ce acoperea chipul păpuşii apăruse acum o a treia trăsătură. Era o singură linie verticală, scurtă, aşezată puţin în dreapta faţă de mijlocul gurii şi pornind în sus de la linia acesteia. Deşi foarte rudimentar desenată, era absolut clar ce reprezenta: un dinte, un dinte ce rînjea dintr-o gură dizgraţioasă, aşezată sub ochiul acela sinistru.

Pentru a ajunge să se culce în patul său, John avu nevoie de ajutor.

În noaptea aceea, în camera sa, domnul Queen Junior trebui să bea cupa amară pînă la fund. Era obligat nu numai să constate că obscuritatea se amesteca cu confuzia, că cele

şaptesprezece obiecte primite în cele zece seri consecutive nu constituiau pentru el altceva decît o sumă oarecare de obiecte, cărora nu reuşea să le găsească vreun înţeles. La aceasta se adăuga acum şi sentimentul că în mod evident era luat peste picior. Nu mai putea fi nici o urmă de îndoială cu privire la persoana vizată prin aluzia batjocoritoare cu care se încheia ultimul mesaj. Dacă John Sebastian era ţinta ameninţărilor, „domnul detectiv" era în schimb ţinta ironiilor.

Mă duce de nas, îşi spunea Ellery, furios, îşi bate joc de mine în fiecare seară. Şi n-am altă soluţie. Trebuie să continui să mă las prostit şi luat în zeflemea. Mă cunoaşte, blestematul! Ştie că n-am să renunţ şi că am s-o ţin pînă la capăt. Puţin îi pasă de armele pe care i le-aş putea opune. S-ar zice că urmăreşte să mă împingă spre o anumită concluzie...

Pentru un moment îi trecu prin minte gîndul acesta bizar : *...o concluzie la care vrea să mă facă să ajung.*

Curînd îl acapararǎ alte întrebări mai importante : Presupunînd că aş ajunge la acea concluzie, ce ar fi ? Ce s-ar întîmpla după aceea ?

În bilanţul categoric pasiv al acelei nopţi, Ellery nu întrevedea un singur element pozitiv. Persoana care forţase broasca scrinului trebuia să se afle în casă. Nimeni din afară n-ar fi putut-o face, deoarece Devoe făcuse de gardă toată ziua, iar schimbul său toată noaptea.

Elementul acesta reprezenta însă doar o slabă consolare. De fapt, era un lucru pe care-l ştiuse de la bun început.

Ellery continuă să reflecteze, cu ochii aţintiţi în gol, în întunericul camerei, pînă cînd începu să se crape de ziuă. Abia atunci reuşi să adoarmă, complet sleit.

A UNSPREZECEA NOAPTE:

sîmbătă, 4 ianuarie 1930

În care doctorul Dark îi dă lui John unele sfaturi fără caracter medical și în care semnul crucii completează căsuța, așa e oare?

Peste noapte vremea se răci, ceea ce avu un efect tonic. Pînă și John reuși să zîmbească o dată sau de două ori, la micul dejun, la cotcodăcelile Olivettei Brown. Deoarece nu se putea încă folosi de mîna dreaptă, trebuia ca cineva să-l ajute. Rusty avea astfel prilej să se învîrtească în jurul lui, ca o cloșcă. Binețeles, nimeni nu pomeni de „dintele" acela sinistru din seara trecută și nici nu se întrebă la ce nouă năzbîtie s-ar fi putut aștepta în noaptea aceea. Ellery socoti că atmosfera mai destinsă putea fi atribuită, cel puțin în parte, sentimentului că seria de pachete se apropia de sfîrșit. Dimineața aceea era dimineața celei de-a unsprezecea zi a sărbătorilor; deoarece nu mai erau decît treizeci și șase de ore de așteptare, fiecare părea să spere că și locotenentul Luria se va dovedi pînă la urmă suficient de rezonabil.

— Dacă nu, zise Roland Payn sumbru, voi fi obligat să încep să vă dau consultații juridice, gratuite, se înțelege.

— Ca să vă mărturisesc, pe mine nu mă deranjează prea mult șederea aici, zise Marius Carlo. Cu această ocazie, scap și de concertul lui Damrosch care se transmite astă-seară, continuă el, avertizîndu-i amenințător pe toți că era hotărît să se bată în duel în zorii zilei următoare cu oricine ar fi avut fantezia să asculte în seara aceea la orele nouă postul WEAF.

Gluma nu era deosebit de bună, dar, așa cum îi șopti reverendul Gardiner lui Dan Z. Freeman, avea cel puțin meritul de a fi lipsită de orice echivoc.

Ziua începea deci sub auspicii bune și, deoarece Valentina și Marius păreau să-și fi retras ghearele, atmosfera de bună dispoziție promitea să continue. Ellen căpătase suficient curaj pentru a îndrăzni să organizeze chiar un picnic vienez, cu concursul doamnei Janssen și al lui Felton. Picnicul avu loc în poiană, în inima pădurii ; în jurul unui foc zdravăn, se desfătară cu cîrnați aproape complet arși, cu chiftele prea prăjite, cu cepe arse și cu cartofi copți în spuză ; consumară cantități enorme de cafea amară, dar în schimb se amuzară de minune.

Nici măcar vizita pe care Luria o făcu după-amiază nu reuși să le strice buna dispoziție. Locotenentul se interesă de ultimele mesaje și obiecte primite, dar păru că nu le dă importanță, mai luă o serie de interogatorii și, în cele din urmă, îi anunță că, dacă nu se vor ivi noi surprize neprevăzute, va fi în măsură să le îngăduie să plece lunea sau marțea următoare. Anunțul acesta stîrni bineînțeles entuziasm. Ellery îl luă pe Luria la o parte și-l întrebă :

— Ai descoperit ceva ?

Polițistul ezită o fracțiune de secundă și-și aprinse o țigară.

— Ce te face să crezi asta, Queen ?

— Dumneata nu știi probabil că am fost înțărcat cu ulei de pușcă și că mi-am tocit dinții de lapte rozînd un baston de polițist ! Spune, Luria, ce-ați descoperit ?

— E adevărat... am primit unele informații...

— Ce e cu bătrînul asasinat ?

— Nu știm încă nimic precis.

— Dar cine e ? întrebă Ellery stăruitor.

— Cînd vom avea siguranța, îți voi spune.

— Și altceva ?

Luria clătină din cap.

— Pînă la urmă nici nu știu dacă identificarea cadavrului ne va duce undeva. Ar exista unele posibilități, dacă s-ar dovedi că moșnegutul e într-adevăr cine bănuim noi că e, dar... Ridică din umeri. Ce dracu să faci, nu poți proceda la arestări pe baza unor simple ipoteze. Or, nu există nici un fel de dovadă că vreunul din cei prezenți aci ar fi direct implicat în această crimă.

— Deci, ai vorbit serios cînd ai spus că-i lași să plece?
— Ce pot face altceva? Luria îl privea pe Ellery prin fumul țigării. Spune, dumneata ai reușit să înțelegi ceva din mesajele și pachetele acelea?
— Nu, îi răspunse Ellery laconic.
— Tot mai crezi că sînt în legătură cu crima?
— Da. Adică, fără să am de fapt vreun indiciu precis, cred totuși că o legătură există.
— Dacă afli ceva, dă-mi și mie de știre, dar discret. Luria lăsă să-i scape printre dinți o înjurătură suculentă. Știi, pentru mine ar fi o mare lovitură să rezolv un caz complicat ca ăsta.
— Și pentru mine, îi răspunse Ellery încet. Și pentru mine ar fi la fel.

Doctorul Dark bătu ușor la ușa dormitorului.
— John?
— Da, cine e?
— Eu, Sam Dark. Pot să intru?
— Sigur că da.
Doctorul, cu pîntecul său impozant, deschise ușa și intră. John era întins pe pat, iar Rusty ședea lîngă el, avînd o carte deschisă în poală.
— Salut! exclamă doctorul. Ei, cum îi merge pacientului?
— Nu prea rău, dar e un nesuferit, răspunse Rusty. Se tot văicărește mereu, deși și-a făcut somnișorul și acum zace cum îl vezi; eu îi citesc „Dodsworth", iar dumnealui face tot felul de comentarii sarcastice.
— Eu susțin că Sinclair Lewis nu reușește niciodată să scape de un anumit ton livresc, izbucni John. Nici el, nici Dreiser.
— Ah, „Dodsworth"? Noul lui roman, zise doctorul Dark. N-am apucat să-l citesc încă. Nu știu, dar mi s-a părut că „Arrowsmith" e totuși o carte bună, John. Spune, ce-ți mai face încheietura?
— Mulțumesc, tot mă doare. Ascultă, doctore Sam, ce fel de medicină practici dumneata cu mine? Asta e un fel de șarlatanie, să mă ții în pat pentru o încheietură scrîntită.
— Dar nu te-am lăsat să mergi la picnic? În orice caz, poți fi sigur că nu te țin în pat din cauza încheieturii. Con-

tuziile pot fi uneori înșelătoare. Pîntecosul își îndreptă apoi privirea spre Rusty.

— Draga mea, te superi dacă te-aș ruga...

Rusty se ridică.

— Mă întorc ceva mai tîrziu, iubitule.

— Fiindcă o să încep să plîng, se tîngui John. Dar să știi că nu roșesc cînd îmi descoperi încheietura mîinii.

— Știi desigur că relațiile dintre medic și pacient sînt sfinte, zise doctorul Dark, făcîndu-i un semn din ochi lui Rusty. Dar nu durează mult, să știi.

— Sper că față de dumneata o să facă mai puține mofturi decît față de mine.

Rusty îl sărută pe John în fugă sub bucla byroniană ce-i cădea pe frunte și apoi ieși.

— În regulă, doctore Sam, fă iute ce ai de făcut, zise John, care se ridicase în capul oaselor. Dar de ce încui ușa? La ce fel de examen ai de gînd să mă supui?

Doctorul Dark acoperea toată ușa cu spatele lui enorm. Între timp, zîmbetul îi dispăruse de pe buze.

— Vreau să-ți vorbesc ceva serios, John.

John îl privi surprins și se lăsă din nou pe pernă, privind resemnat în tavan.

— E vorba de lucruri ce se discută numai de la bărbat la bărbat?

— Vezi ceva rău în asta? îl întrebă pîntecosul, care se apropiase de pat, se oprise și privea în jos la tînărul poet.

— Cred că e mai bine să-mi vorbești așa, decît ca un bărbat unui copil. John își suci alene capul pe pernă. Și dumneata și Arthur uitați adesea că eu nu mai sînt un țînc. „Pe nimeni sfîrleaza timpului nu iartă!“ Ți-aduci aminte cum spune sir Leech în „A douăsprezecea noapte“? Și, fiindcă vorbim de douăsprezece, Doamne ferește! Și peste mine a trecut mai mult timp decît credeți voi, doctore Sam.

— Da, ai perfectă dreptate, John, îi răspunse doctorul Dark. Așa este, dar și tu ar trebui să te gîndești la asta.

John îl privi nedumerit.

— Ce vrei să spui?

— Ascultă, John, începu șovăielnic doctorul. Te cunosc de cînd erai copil. Pot spune că te-am crescut și eu; dacă mă gîndesc bine, te-am considerat totdeauna ca pe un nepot al meu. Îți dai bine seama de ceea ce faci?

— Vorbești de căsătoria mea cu Rusty ? întrebă John zîmbind. Dar te-am înștiințat și pe tine încă de la începutul lui noiembrie, în aceeași seară în care i-am spus și lui Arthur. În această privință, hotărîrea mea e de neclintit.

— Nu despre asta vorbesc, știi foarte bine. Uită-te la mine, John. Nu așa, uită-te drept în ochii mei.

— Ah, înțeleg ! Vrei să mă supui unui test de virtute, examinîndu-mi privirea ? Surîsul lui John se transformase acum într-un surîs ironic. Credeam că de cînd nu se mai întrebuințează centura de castitate, s-a terminat și cu asta. Spune, asta ți-e intenția ?

Doctorul Dark rosti apăsat :

— John, mi-a ajuns la urechi comportarea ta față de domnul Freeman și de domnul Payn.

— Ce tot spui ? Vocea lui John nu părea nicidecum tulburată, cel mult surprinsă și nedumerită. Și anume, cum se pretinde, mă rog, că m-am purtat cu Freeman și cu Payn ?

— Cred că nu este necesar să-ți spun eu asta, John. Îți repet numai că știu.

John măsură din nou tavanul.

— Deci totul vine de la ei. Ce greșit i-am judecat !

— Ei nu mi-au spus absolut nimic.

— Atunci, de unde deții aceste *contes drôlatiques* despre care vorbești ?

— Ce importanță are ?

— Poate că totuși are, replică John, calm. Și spune, cît de departe s-au lățit zvonurile astea neroade ? Cîți dintre ceilalți au aflat despre ele ?

— Asta n-am de unde să știu, îi răspunse doctorul Dark. Cred că nu prea mulți. Dar nu asta e important, John. Important este faptul că te găsești la un pas de prăbușire, așa cum te-ai prăbușit de pe cal ieri.

— Dar, doctore Sam... începu să spună John.

— Știu, poți să susții că lucrurile astea nu mă privesc. Ai tot dreptul, dar sper că nu o vei face.

De data aceasta, John tăcu.

— Îmi pare rău că n-am daruri de predicator. Un doctor are rareori timp să spună lucrurile pe ocolite, John. Nu-mi dau seama ce te poate împinge la o asemenea comportare, dar renunță la ea. Nu porni în viață, încercînd să calci peste oameni. Să știi că oamenii de teapa lui Freeman și Payn, care

și-au croit un drum cu toate slăbiciunile lor, nu se vor lăsa călcați în picioare. Ești încă prea tînăr ca să fi aflat acest lucru. Ei au să răspundă atacului tău. Te-ai gîndit bine la asta ?

— Să mă bată Dumnezeu dacă știu despre ce vorbești, doctore Sam ? Ce faci, te uiți la încheietura mea sau nu ?

Doctorul îl privi îndelung, se îndreptă apoi cu pași rari spre ușă, o descuie și ieși.

În seara aceea, cînd doctorul Dark reveni în salon după ce cu cîteva minute înainte plecase să se culce, Ellery nu trebui nici măcar să-și ridice privirile. Era sigur că aduce cu el pachetul.

— Se lăfăia pe biroul din camera mea, zise Dark.

Ellery îi luă pachetul din mînă ; se întreba cărui eveniment al zilei îi datora doctorul onoarea de a-l fi primit. Buzele cărnoase ale lui Dark erau însă ferecate și Ellery știa prea bine că ar fi fost zadarnic să-i ceară explicații.

Așeză deci pachetul pe servantă și îi desfăcu apoi tăcut învelișul de hîrtie verde și roșie. Pe etichetă se afla Moș Crăciunul obișnuit și numele „John Sebastian" bătut la mașină.

Automat, Ellery stabili că și de astă dată se folosise aceeași mașină de scris.

Cutia era una din cele mai mici din toată seria. În schimb, pe cartonul alb, erau mai multe versuri ca de obicei :

„În noaptea a unsprezecea de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îți trimite
Semnul acesta plin de taină
(Tot nu-ți dai seama ce înseamnă ?)
E un semn al spiritului
Așezat în vîrful stîlpului."

Pe spatele cartonului nu scria nimic.

Obiectul din cutie era o reproducere în miniatură a unui stîlp indicator de direcție. Era un bastonaș de lemn, vopsit cafeniu, în vîrful căruia era fixat un cîrlig minuscul de

alamă. De cîrlig atîrna o plăcuță dreptunghiulară de lemn, cu marginile rudimentar crestate, vopsită tot în cafeniu. Pe plăcuță era pictat stîngaci cu vopsea roșie semnul X.

— Cu asta căsuța noastră capătă un aspect mai rînduit, zise John. Ce credeți, o fi oare completă acum, ori vom primi mîine seară și cutia de scrisori ?

— Eu vă spun că e completă, se auzi vocea ascuțită a doamnei Brown. Nu mă întrebați de ce, dar așa *simt*.

— Și eu vă spun că toată povestea asta e un spanac, interveni Marius Carlo. Nu merită să-i dai nici o atenție. Mai bine toarnă-mi încă un pahar de coniac, te rog, John.

— Semnul X ! rosti reverendul Gardiner, pe gînduri. S-ar putea să fie litera greacă *chi*, litera inițială a cuvîntului Christos. Uneori semnul acesta se întrebuințează și astăzi pentru a înlocui cuvîntul Christos ; de pildă, sub forma „X-mas“ [1].

Ellery își ridică brusc privirile.

— Știți că la asta nu m-am gîndit, domnule Gardiner ? Dar nu cred să aibă această semnificație. Mesajul vorbește de „un semn al spiritului“.

— Credeți că ar fi vorba de Sfîntul Spirit ? întrebă Dan Freeman.

— Ce blasfemie ! mormăi reverendul. De altfel, toată istoria asta e oribilă.

— Nu, nu e vorba de Sfîntul Spirit, îi răspunse Ellery lui Freeman.

— Atunci, de ce spirit e vorba ? exclamă Rusty.

— În era aceasta, caracterizată prin domnia gangsterilor, semnul X marchează de obicei locul unei crime, iar spiritul eliberat prin crima respectivă plutește deasupra dalelor de la morga cea mai apropiată. Lucrurile astea sînt aproape tot atît de subtile ca și petrecerile din Chicago.

— Ce agreabil, zise John. Deci singurul lucru nou ce rezultă este că voi fi ucis în casa aceasta.

— Încetează odată, John, strigă Rusty.

Arthur Craig se apropie imediat de ea, aruncîndu-i lui John o privire mustrătoare.

— Vă înșelați cu toții, domnule Queen, interveni Olivette Brown cu convingere. Cuvintele „un semn al spiritului“ se

[1] Formă prescurtată, folosită în limba engleză pentru cuvîntul *Christmas* (Crăciun).

referă la *expeditor*. Semnul X indică spiritul, iar pentru spiritul respectiv se utilizează litera X, care semnifică ceea ce este necunoscut. E vorba de un spirit care a trecut pe aici și care încearcă să intre în legătură cu John. Există și spirite fără identitate, sau care și-au pierdut-o și sînt condamnate să rămînă legate de lumea materială pînă cînd și-o recapătă.

Doamna Brown continuă să-și debiteze la nesfîrșit inepțiile, în timp ce toți o ascultau cu vădite semne de exasperare.

Ellery era singurul care nu-i acorda atenție. Își făcea socoteala că pînă în prezent sosiseră nouăsprezece obiecte în unsprezece cutii, și că, în seara următoare, trebuia să sosească și ultima cutie, a douăsprezecea.

El continua să se întrebe ce concluzie va reuși să tragă pînă la urmă din tot grupul de obiecte.

A DOUĂSPREZECEA NOAPTE:

duminică, 5 ianuarie 1930

În care Olivette Brown conversează cu un spirit, lui Ellery i se dezvăluie misterul, iar John Sebastian primește ultimul său dar.

Ziua de duminică se dovedi una din zilele acelea groaznice care se scurg de la început cu o încetineală ucigătoare. Oaspeții lui Craig rătăceau dintr-o încăpere într-alta și din fotoliu în fotoliu. Citiseră și răscitiseră tot ce scriau edițiile duminicale ale ziarelor, pînă și ampla cronică dedicată Salonului de automobile de la New York. Știrea că primarul Jimmy Walker își anunțase intenția de a dona salariul său pe următorii patru ani în scopuri de binefacere fusese primită cu suspiciune, fusese discutată și aspru criticată. Emoționată, Valentina Warren citise cu voce tare necrologul actorului Kenneth Hawks, soțul lui Mary Astor, care își pierduse viața împreună cu alte zece persoane într-un accident de avion, în apropierea localității Santa Monica, în timp ce turna. În cadrul unei mese rotunde improvizate, cei ce se interesau de literatură discutară cîteva din cărțile de succes ale sezonului, printre altele „Tovarăși buni" de J. B. Priestley, „Cupa de aur" a lui John Steinbeck, „Ultima Thule" a lui Henry Handel Richardson, și ultimul roman al lui Donn Byrne, „Pe cîmpul de onoare". Cedînd insistențelor, Dan Z. Freeman povesti din nou împrejurările ciudate ce precedaseră apariția cărții lui Remarque „Pe frontul de vest nimic nou". Cînd Ellery aduse însă vorba despre „Cei doisprezece contra zeilor", cartea lui

William Bolitho, discuţia se încheie brusc într-o stare de agitaţie. În casa şi în ziua aceea, numărul doisprezece avea o rezonanţă suspectă.

Deşi vremea era frumoasă, nimeni nu se aventură afară. Doar reverendul Gardiner părăsi casa încă înainte ca ceilalţi să se fi deşteptat, întorcîndu-se abia după-amiază tîrziu. Întrebat unde îşi petrecuse timpul, pastorul răspunse :

— În tovărăşia lui Christos, care s-a arătat astăzi credincioşilor săi. Bătrînul îşi îndreptase apoi liniştit paşii spre camera sa.

Avertismentul sumbru din seara precedentă crease o atmosferă apăsătoare, care-i paraliza pe toţi. În cele din urmă Mabel, tînăra subretă irlandeză, nu mai putu suporta. Către amiază ea izbucni într-o criză de plîns, pe care nu reuşi să şi-o potolească decît la pieptul sergentului Devoe, care rămăsese perplex.

La un moment dat, Ellen Craig făcu o propunere.

— Deoarece astăzi este a douăsprezecea noapte de Crăciun şi deoarece mîine vom pleca probabil cu toţii, ce-ar fi să sărbătorim seara aşa cum se obişnuia în Evul Mediu. Pe atunci, în ajunul Bobotezei se organizau serbări şi jocuri, iar oamenii făceau tot felul de pozne pentru a se înveseli. Ce părere aveţi ?

— Bravo, bună idee ! aprobă Ellery, renunţînd să mai precizeze că serbările organizate cu prilejul Bobotezei, în Evul Mediu, erau probabil reminiscenţe ale Saturnalelor romane. Fiecare să spună cu ce număr se produce.

Pînă la urmă se întocmi un program.

La masa festivă, reverendul Gardiner, cu harul său, pomeni de nunta din Cana, încheind cu o rugăciune adresată dumnezeirii, prin care cerea să transforme „apa amară din casa aceea" în vinul dulce al bunătăţii şi al bucuriei. Rugăciunea inspirată a reverendului nu izbuti însă să înalţe spiritele celor de faţă, astfel că ospăţul oferit de doamna Janssen începu în tăcere. John remarcă la un moment dat cu o voce suficient de tare, ca să se audă pînă în bucătărie, că friptura de miel nu era destul de pătrunsă ; acest lucru nu îmbunătăţi nici el atmosfera. Dimpotrivă, ca urmare, restul cinei se desfăşură în acompaniamentul unei simfonii de suspine şi sughiţuri înăbuşite, ce veneau din sectorul bucătăriei şi care erau întrerupte din cînd în cînd de cîte un „sst" exasperat, prin care

Mabel și Felton încercau zadarnic s-o potolească pe doamna Janssen. La sfîrșit, pe cînd se strîngea masa, ca să se servească desertul, Mabel răsturnă de pe tavă un pahar aproape plin cu vin roșu în capul lui Rolan Payn ; în urma acestui botez neașteptat, părul argintiu al avocatului căpătă o magnifică tentă purpurie, iar șiroaie de lichid cu aceeași culoare prețioasă începură să se scurgă pe obrajii distinși și pe cămașa imaculată a acestuia. Mabel scăpă tava și se refugie apoi în bucătărie, sporind cu văicărelile ei disperate suspinele doamnei Janssen. Festinul luă astfel sfîrșit într-o confuzie totală ; Ellen și Rusty se repeziră în bucătărie să liniștească pe cele două femei, iar Arthur Craig îl însoți la etaj pe Roland Payn, care lăsa în urmă-i șiroaie de vin roșu.

Profitînd de această ocazie, Ellery cercetă salonul. Nicăieri nu se afla nici urmă de pachet. În timp ce întreaga companie se adună în salon pentru programul ce avea să urmeze, el se întreba tocmai cînd și unde va fi găsit în seara aceea ultimul pachet, al doisprezecelea.

Marius se strecurase în camera de muzică, de unde, prin arcade, pătrundea o muzică neobișnuit de naivă. Părea să fie Purcell. Se așezară fiecare la locurile lor, în acompaniamentul acesta melodios.

La un semn al lui Ellery, muzica încetă.

— Doamnelor și domnilor, în calitate de maestru de ceremonii, începu el solemn, voi alege linia de conduită cea mai apreciată de public, linia minimei rezistențe. Ca atare, nu voi începe printr-un discurs.

Ellen îl aplaudă, poate chiar cu prea mult entuziasm, după părerea lui Ellery.

— Vom trece deci neîntîrziat la programul serii. Contrar tradiției spectacolelor de varietăți, atît de mult la modă astăzi, nu vom prezenta cu numărul nostru de deschidere nici acrobați, nici jongleri japonezi. De fapt nici eu nu știu exact cum aș putea să definesc acest număr. Și acum... domnul Arthur Benjamin Craig.

În sunetele unui acord al pianului, amfitrionul își făcu apariția venind din bibliotecă. Ținea în mînă o cutie de carton pe care o așeză pe servantă. Se înclină apoi solemn în fața lui Ellery, care-i întoarse reverența, așezîndu-se apoi jos, în timp ce Craig își dregea vocea.

Sergentul Devoe trăgea și el cu ochiul printre arcadele holului, în timp ce doamna Janssen și Mabel, care suspinau încă, se uitau pe furiș, ca și Felton, prin ușa pe jumătate deschisă ce dădea în sufragerie.

— Mă adresez membrilor prezenți ai Asociației admiratorilor lui John Sebastian, începu Craig, sprijinindu-și ostentativ mîna pe cutia de carton. Le amintesc că mîine, 6 ianuarie, editura Freeman pune în vînzare volumul acestuia, intitulat „Hrana iubirii", într-o ediție comercială, pe cît de modestă, pe atît de merituoasă, ca și autorul, de altfel.

— Bravo, bravo !

Craig trebui să-și întrerupă discursul din cauza aclamațiilor, în timp ce John zîmbea radios. Ceilalți zîmbeau și ei, afară de Freeman și Payn, care ascultau în tăcere aclamațiile, cu o expresie de totală indiferență.

Craig ridică mîna și continuă :

— În dubla mea calitate față de tînărul nostru erou, pe de o parte aceea de părinte neoficial, iar pe de altă parte aceea de proprietar al tipografiei care a tipărit amintita ediție comercială, n-am putut lăsa să treacă această ocazie istorică, fără a marca evenimentul printr-un gest personal.

În consecință, continuă Craig cu emfază, am mobilizat toate resursele de care dispune tipografia mea, inclusiv pe maeștrii cei mai pricepuți cu care colaborez de ani îndelungați, pentru a realiza (spunînd aceasta, Craig deschise cutia de carton, și scoase din ea un volum) acest tiraj restrîns din „Hrana iubirii", limitat la douăsprezece exemplare numerotate, cîte unul pentru fiecare din cei de față.

Volumul era într-adevăr atît de frumos, încît stîrni un murmur de admirație.

— Cartea este tipărită în formatul in duodecimo, pentru a păstra proporția potrivită față de grosimea sa redusă. Am folosit o hîrtie specială, comandată în Anglia ; textul a fost cules în aceleași caractere fine, fără orice excentricitate, desenate la cererea mea de Chartrain, cu scopul de a fi folosite exclusiv pentru edițiile din clasicii poeziei publicate în editura Freeman. Fiecare filă este imprimată în două culori, textul în negru, iar chenarele și decorațiile în roșu bătînd în mov, o culoare cu strălucire discretă. Copertele sînt desenate de către renumitul pictor Boris Akst, ca omagiu al prieteniei ce-l leagă de autor. Legătura este executată de mînă, în marochin. E un vo-

lum cu care mă mîndresc, John. Ofer exemplarele acestea prietenilor mei şi ai tăi, cu speranţa că se vor bucura tot atîta să le aibă în bibliotecă pe cît m-am bucurat eu să le realizez.

Craig întinse radios unul din splendidele exemplare lui John şi înmînă apoi fiecăruia din cei de faţă cîte un altul. El strînse apoi la piept cu pasiune ultimul exemplar rămas, al doisprezecelea, şi adăugă :

— Bineînţeles, am avut grijă şi de mine.

John era extrem de mişcat. Rămase pironit în fotoliul său şi nu-şi mai putea lua privirile de la volumul pe care îl ţinea pe genunchi. Treptat, exclamaţiile admirative se amestecară cu alte exclamaţii, prin care i se cereau lui John autografe. Deşi încercă să protesteze, pretextînd că luxaţia de la încheietură îl împiedica să scrie, Rusty şi cu Ellen îl duseră aproape pe sus în faţa unei mese şi-l trîntiră ca pe un sac pe scaunul aflat în faţa acesteia. Reverendul Gardiner puse la dispoziţie tocul său rezervor, Valentina aduse sugativă din bibliotecă, iar masa servi drept decor pentru distribuirea autografelor. Fiecare cerea cîte o dedicaţie cu o notă personală şi, bineînţeles, o semnătură. Bietul John îşi stoarse creierii, pînă ce, cu un scris deformat şi chinuit, izbuti să mîzgălească pentru fiecare cîteva cuvinte, pe pagina pe care se afla caseta cu indicaţii asupra tirajului.

Ellery se apropie de fotoliul pe care John îşi lăsase exemplarul său şi, luîndu-l în mînă, examină ca din întîmplare pagina cu indicaţiile asupra tirajului. Exemplarul purta numărul doisprezece. Îi veni în minte un citat dintr-un autor de mult uitat, din epoca victoriană : „Adesea destinul îşi bate joc de probabilităţi, de tot ce-ar fi normal să se întîmple".

Cînd se apropie cu exemplarul său propriu de masa la care John dădea autografe, Ellery observă că Freeman şi Payn se ţineau încă în rezervă. Totuşi, siliţi de împrejurări şi înainte de a fi prea tîrziu, cei doi prezentară şi ei tînărului poet exemplarele lor, cu un surîs forţat pe buze.

— Cînd s-a întocmit programul festivităţii de astă-seară, anunţă maestrul de ceremonii, nu realizasem ce minunată potrivire avea să existe între primul număr, numărul domnului Craig, care îmi era în acel moment necunoscut, şi al doilea număr, pe care am plăcerea să vi-l anunţ acum : lecturi făcute de însuşi autorul, din volumul „Hrana iubirii".

Ellery se așeză, în timp ce John își prinsese mîinile deasupra capului, întocmai așa cum se autofelicită boxerii pe ring după victorie, răspunzînd pe această cale aplauzelor și aclamațiilor ce-l întîmpinau. Apoi, umblînd cu exemplarul său legat în piele cu grija cu care ar fi umblat cel puțin cu un obiect din atelierul lui Benvenuto Cellini, John începu să citească.

Citea bine, rimat, cu timbru și intonație ; după părerea lui Ellery, poeziile pe care le citea erau și ele într-adevăr foarte reușite. Cum amîndoi făceau parte din aceeași generație, dominată de personalitatea lui Fitzgerald, Ellery nu împărtășea opinia reverendului Gardiner că versurile lui John erau superficiale și că nu aveau altă calitate decît aceea de a fi foarte abil compuse ; lui i se păreau, dimpotrivă, pline de prospețime și de umor, vădind cinismul curtenitor și disprețul pentru formele tradiționale care nu se întîlneau pe atunci numai la tinerii americani rătăciți pe Riviera franceză sau prin cafenelele de pe Rive Gauche. De aceea, cînd John termină lectura, Ellery se alătură aplauzelor cu toată sinceritatea.

— Numărul următor este un interludiu muzical oferit de inefabilul mînuitor al clapelor, prodigiosul și inegalabilul pianist, în același timp un apreciat compozitor, irezistibilul virtuos, maestrul Marius Carlo.

Sergentul Devoe și cu Felton împinseră pianul, prin arcade, din camera de muzică în salon. După ce făcu o reverență și dădu la o parte coada unui frac imaginar, Marius se așeză la pian.

— În epoca noastră, în care fiecare om își distilează singur nectarul, începu el cu degetele încordate deasupra claviaturii, procurîndu-și tot ce-i este necesar pentru pregătirea licorii domestice din imediata apropiere — fermierul de pe fundul hambarului său, minerul de la alambicurile aflate sub pămînt, iar locuitorul de pe coasta Californiei din cactușii săi uscați — am socotit că, în calitate de compozitor, aș putea foarte bine proceda la fel.

Pe scurt, inspirat de cele spuse recent de domnul Queen cu privire la rolul jucat de numărul „doisprezece" în cursul acestei vacanțe, am compus o bucată în sistemul dodecafonic al lui Schönberg ; bucata este inspirată de divertismentul dramatic al lui Shakespeare „A douăsprezecea noapte", intitulat astfel nu pentru că subiectul ar avea vreo legătură cu numărul doisprezece, ci pentru că era destinat să fie prezentat la curtea reginei

Elisabeta, cu prilejul serbărilor din ajunul Bobotezei. Mi se pare mie, ori aud aclamații ?

Într-adevăr, se auziră aclamații.

— Prima mișcare este intitulată „Naufragiu pe coasta Iliriei". Vă rog, deci, liniște. Marius ridică mîinile deasupra claviaturii, se opri o clipă, iar cînd le lăsă pe clape, stîrni un vacarm de sunete atît de disonante, încît, din ușa sufrageriei, Mabel lăsă să-i scape un strigăt de indignare, se roși toată și dispăru în fugă.

Timp de douăzeci de minute, tînărul compozitor se munci și asudă pe claviatură, acompaniind sunetele pianului cu o partitură vocală umoristică, care lăsă auditoriul pe cît de intrigat, pe atît de asurzit. Cînd sfîrși, aplauzele marcară satisfacția generală că totul se terminase.

— Apariția următoare, anunță Ellery. După ce pianul fusese împins înapoi în camera de muzică, Ellery spuse : Apariția următoare este domnișoara Valentina Warren, care, după cîte am aflat, ne va delecta cu două scheciuri dramatice. Despre ce roluri este vorba, subsemnatul nu știe. Domnișoara Warren !

Numărul Valentinei constitui o surpriză deosebit de plăcută, cel puțin la început. Ellery se așteptase la ceva greu, din Sofocle de pildă, la unul din discursurile Iocastei către Oedip, sau la o imitație a tragedienei Blanche Yurka în „Rața sălbatică". În loc de aceasta, Valentina le propuse să-și imagineze că s-ar afla dincolo de Hudson River, la Hoboken, într-unul din teatrele ce mai jucau încă piese de Christopher Morley ; se lansă apoi într-un monolog umoristic dintr-o dramă din secolul trecut, intitulată „După amurg sau Nici fată, nici nevastă, nici văduvă". Toată asistența, inclusiv Ellery, își manifestă zgomotos entuziasmul ; bisată, tînăra actriță alese din nenorocire rolul Ninei Leeds, eroina lui Eugen O'Neil din piesa „Straniu interludiu", interpretînd mediocru o scenă interminabilă, care încerca să redea conștiința-fluviu. Dacă în aplauzele ce urmară reverenței cu care Valentina își încheie programul răsunase vreo notă falsă, Ellery fusese singurul care s-o observe. Cert este că Valentina era departe de a o observa.

La rîndul ei, Ellen Craig apăru cu un chevalet, cu cîteva coli de hîrtie de desen și cu o cutie de cărbune ; ea distră de minune asistența cu o serie de caricaturi, executate rapid, care

vădeau o causticitate surprinzătoare (cea care-l reprezenta pe Ellery era deosebit de crudă, un chip cu trăsăturile unei păsări de pradă, așezat pe un gît lung, ce dădea impresia că s-ar fi putut strecura în orice ascunziș, chip care reușea totuși să semene cu modelul viu).

Reverendul Gardiner citi cuminte din „Cîntarea lui Solomon", pe care nu neglijă s-o prezinte ca o alegorie a legăturii existente între Christos și biserică. Rusty apăru cu un colac de sîrmă și cu o pereche de clești și modelă cu nebănuită îndemînare cîteva încîntătoare „forme libere" (așa le numea ea) de animale și păsări. Se produse pînă și doctorul Samson Dark, care cuceri audiența imitînd straniu, cu o voce nazală, pe Rudy Valee, în interpretarea unui cîntec popular din Maine, „Stein Song".

— Și acum, spuse Ellery, în timp ce doctorul Dark se așeză ștergîndu-și obrajii săi de Falstaff, iată-ne ajunși și la așa-zisa „pièce de résistance" a serii, la punctul culminant al programului nostru : este vorba de o ședință de spiritism, garantat veritabilă, condusă de însăși celebra specialistă, doamna Olivette Brown.

Reverendul Gardiner se ridică imediat, pretextînd o indispoziție și părăsi salonul cerîndu-și scuze. Se întoarse însă curînd, spunînd că, după ce reflectase mai adînc, ajunsese la concluzia că el, care-și închinase întreaga viață spiritului, ar fi putut fi de folos pentru lumea amicilor doamnei Brown, fie și numai pentru a-i elibera de blestemul ce apăsa asupra lor. Bătrînul cleric se așeză în fotoliul său, cu mîinile împreunate, pregătit să înfrunte chiar și pe diavolul.

Olivette Brown nu-i acordă nici o atenție. Era într-adevăr prea absorbită să supravegheze pregătirile ce se făceau pentru numărul ei. Pînă la urmă se treziră cu toții așezați în jurul unei mese mari și rotunde, adusă special în salon la cererea doamnei Brown ; se țineau de mînă, tăcuți, în semiobscuritatea aranjată de Olivette cu cea mai mare grijă ; și astfel, ședința de spiritism începu.

În primul moment, fetele nu-și putură stăpîni cîteva chicote înăbușite ; Marius făcu și el cîteva observații caustice, cu vocea lui mîrîită. Treptat însă totul se potoli și în întreaga încăpere se așternu o tăcere mormîntală, pe care aproape o simțeai. Pe măsură ce se obișnuiau cu lumina slabă, cei prezenți reușiră

s-o distingă pe Olivette Brown ; ședea țeapănă și privea fix pe deasupra capetelor lor, în întunecimea camerei.

Ea rămase așa un timp foarte lung, atît de lung și într-o asemenea rigiditate, încît cu toții începură să simtă că începe să le cînte ceva în urechi. O tensiune sonoră ciudată părea că invadează întreaga zonă în care se afla masa.

Brusc, mama lui Rusty căzu pe spate în fotoliul ei și începu să scoată niște sunete ce semănau cu o lamentație. După tăcerea ce domnise pînă atunci, sunetele acestea făcură să li se zburlească părul în cap ; mîinile celor prezenți se strînseră și mai mult în jurul mesei.

Încet, lamentația se stinse. Doamna Brown era acum imobilă, aplecată înainte, cu ochii larg deschiși și cu fața ca o mască albă, în lumina neclară.

Începu apoi să vorbească cu o voce egală, ca în vis, o voce în care nu se mai recunoștea de loc tonul nazal și strident al vocii ei obișnuite.

— Mă aflu într-o încăpere boltită, întunecoasă, dar nu complet întunecoasă... luminată, dar nu prea tare luminată... încăperea mă înconjoară, dar în același timp se întinde la infinit în toate direcțiile... Seamănă cu un loc de vis... iată, acum o văd mai clar, din ce în ce mai clar...

Continuă în felul acesta, descriind într-un fel care nu era o descriere, astfel încît ceilalți aveau senzația stranie a ceea ce ea „vedea“, fără a percepe însă nici un fel de forme, culori sau dimensiuni.

Deodată, Olivette rosti :

— Iată-l, a apărut, îl văd cum se apropie... Îi văd licărirea cenușie... Se apropie tot mai mult, tot mai mult. Tonul egal și coborît al vocii se ascuțea și se amplifica. E cineva pe care îl cunosc, desigur, îl recunosc.... E cineva mort, un spirit... Îl cunosc, îl cunosc foarte bine... Se apropie și mai mult... Dar cine e ? Cine ești, spune, cine ești ? Olivette scoase un țipăt care le îngheță tuturor sîngele în vine. John ! E John ! exclamă ea, prăbușindu-se cu capul înainte și lovindu-se violent cu fruntea de masă.

Cu aceasta, ședința se destrămă. Ellery se îndreptă spre comutatorul de lumină, unde ajunse o dată cu sergentul Devoe. Cînd se întoarse, văzu cum doctorul Dark o așeza pe Olivette

pe spate în fotoliu, în timp ce Rusty o bătea tare cu palmele pe obrajii ce păreau de ceară.

— Oare de ce am lăsat-o iarăși să facă asta ? După aceea e totdeauna teribil de deprimată. Dumnezeu mi-e martor că nu cred nimic din tot teatrul ăsta și totuși se pare că reușește să-și provoace o stare de autohipnoză... Mamă ! Mamă !

— Dă-mi voie, Rusty, interveni doctorul Dark ; Arthur, adu scaunul acela încoace. Vreau s-o așez cu capul mai jos decît picioarele. A leșinat, atîta tot, și, ce e drept, o să se aleagă cu un cucui zdravăn pe frunte. Cineva să deschidă larg ferestrele, vă rog. Are nevoie de cît mai mult aer curat.

În timp ce doctorul o readucea la simțire pe doamna Brown, Ellery se apropie de John, care ședea gînditor la o parte cu o expresie stranie pe față.

— Țipătul acela isteric te-a întors, după cît se pare, pe dos, John. Spune-mi, cum e cînd îți întîlnești umbra înainte de moarte ?

— Foarte interesant. Mult mai interesant decît îți închipui, îi răspunse John sec.

— Cum adică ?

John clătină din cap surîzînd. O urmărea atent pe mama lui Rusty. De cum deschise ochii, John se apropie de ea.

— Spune-mi, de unde ai știut, mamă soacră ?

— La ce te referi ? îl întrebă doamna Brown cu vocea încă slabă. Oh, John, de-ai ști cum mă doare capul. Dar, spune, ce s-a întîmplat ?

— Ai căzut în transă, mamă, începu să-i explice Rusty. Spuneai că vezi pe cineva venind spre tine, un spirit, sau așa ceva, cineva mort. Apoi l-ai strigat cu numele de John și ai leșinat.

— Eu ? exclamă doamna Brown. Pe John... mort ? Ce prostie. Olivette își pipăi capul. Nu-mi amintesc. Niciodată nu-mi amintesc nimic după aceea.

— Dar de unde ai știut ?

— Oh, John, încetează cu misterele tale, interveni Rusty tăios. Ce vrei să spui ? De unde a știut ce ?

— O singură altă persoană mai știe, i se adresă John doamnei Brown. E vorba de o persoană care, de altfel, nici nu e de față. De aceea te întreb încă o dată, mamă soacră : de unde ai știut ?

Olivette se uita la John cu privirea împăienjenită.

— Oh, dacă mi-ar trece odată capul. Nu înțeleg nimic din tot ce-mi spui.

— Încetează odată, John, rosti Craig aspru. Doamna Brown se află acum într-o stare în care nimeni și nimic nu trebuie s-o enerveze.

— Ai dreptate, Arthur, zise John, continuînd să surîdă. — Iartă-mă, mamă soacră. Dar de ce nu te urci sus să te odihnești puțin ? De fapt, ar trebui să facem toți același lucru. E cazul să ne răcorim puțin ori să ne întindem timp de vreo oră, mai ales că n-o să ne culcăm pînă spre ziuă. John răspunse privirilor intrigate ce i se aruncară cu un surîs și mai larg. Vă întrebați de ce va trebui să așteptăm zorile ? Aduceți-vă aminte că la miezul nopții mă voi transforma dintr-o biată Cenușăreasă într-un adevărat prinț. Deoarece voi împlini douăzeci și cinci de ani, imediat după orele douăsprezece, îl voi ruga pe domnul Payn să dea citire oficial testamentului lăsat de tatăl meu, care mă transformă pe loc dintr-un dovleac amărît într-o adevărată caleașcă regală. După aceea, reverendul Gardiner ne va uni pe vecie, pe Rusty și pe mine, atît întru cele bune cît și întru cele rele...

— Cu cît romantism anunți asta ! interveni Rusty acru. John se aplecă spre ea și o sărută.

— Și, în sfîrșit, vă voi dezvălui apoi și cealaltă mare surpriză pe care v-am promis-o.

— Pe Dumnezeul meu, uitasem complet de ea ! exclamă Craig. „Ca și mine, de altfel, gîndi Ellery", în timp ce Craig continuă : Ce naiba ții ascuns în manșetă, John ?

— Veți vedea după cununie, Arthur, și tu și ceilalți. Ne întîlnim deci cu toții aici jos la douăsprezece fără un sfert.

După ce se împrăștiară cu toții, Ellery rămase încă un timp în salon, plimbîndu-se de jur împrejur și căutînd prin colțuri.

— Căutați a douăsprezecea cutie, domnule Queen ?

Era sergentul Devoe care îl urmărea cu privirea din hol.

— Cam așa ceva. Par să fi uitat cu toții de ea.

— Ba eu, nu. Am stat toată noaptea la pîndă, zise sergentul clătinînd din cap. Să știți că aici la parter nu e.

— Atunci, probabil că e iarăși ascunsă în vreunul din dormitoare.

Trecuseră cam zece minute și cei doi tot mai așteptau să vadă pe cineva coborînd cu cutia de la etaj.

— Ce-ar fi să nu mai vină ? rînji Devoe. Dar parcă nu s-ar face să se oprească tocmai la unsprezece, chiar la ultima cutie.

Lui Ellery nu-i ardea însă de loc de glumă.

— Ai să vezi că totuşi cutia o să apară înainte de miezul nopţii, Devoe... mi-e tare teamă de asta, zise el, urcînd apoi scările cu volumul de versuri pe care-l primise în dar de la Craig în mînă.

Bou	Cui	Apă	Cap
Casă	Gard	Peşte	Dinte
Cămilă	Mînă	Ochi	Semn (cruce ?)
Uşă	Palmă	Gură	Stîlp indicator
Fereastră	Bici	Maimuţoi	

Deci, nouăsprezece obiecte în unsprezece cutii şi în unsprezece nopţi. Ellery continua să măsoare în lung şi în lat odaia, fumînd cu furie fără întrerupere.

În noaptea aceea trebuia să apară încă o cutie, care să completeze seria de douăsprezece. Aceasta însemna cel puţin încă un obiect. Deci, un număr minim de douăzeci de obiecte.

Gîndurile i se învîrteau fără încetare în jurul acestui număr.

Ce să însemne oare ? Douăzeci ? Douăzeci ?...

Se apropie de birouaşul pe care zăcea lista cu cele nouăsprezece obiecte primite pînă atunci. Bou... casă... cămilă. Clătină din cap. Parcursese lista cel puţin de o sută de ori, căutînd să descopere un element comun. Cu cît reflecta mai mult, cu atît era mai convins că între obiecte exista o legătură, dar în aceeaşi măsură ea i se părea mai greu de descoperit.

Douăzeci...

Numărul acesta îl obseda. Citise cîndva ceva... ştiuse ceva în legătură cu el... ceva ce uitase. De altfel era şi un joc... un joc cu douăzeci de întrebări. I se părea totuşi inutil să încerce să facă o legătură între cele douăzeci de obiecte şi jocul acela. Nu putea duce nicăieri. Nu de asta era vorba. Douăzeci...

Deodată îşi reaminti.

Sistemul de numărare care are la bază numărul cinci porneşte de la cele cinci degete ale fiecărei mîini şi de la cele cinci degete ale fiecărui picior al omului. În sistemul cu baza

cinci, cele trei numere principale sînt în consecință cinci, zece și douăzeci. Reminiscențe ale sistemului de a grupa obiectele în grupuri de cîte douăzeci se mai întîlnesc încă și în prezent; de pildă, în cuvîntul anglez *score* [1], ori în sistemul de numărare francez, în care, tradus literal, *quatre vingts* înseamnă *de patru ori douăzeci*. În regiunile tropicale sistemul bazat pe numărul douăzeci era odinioară foarte răspîndit, deoarece într-o climă caldă, unde oamenii umblă desculți, ei confruntă în permanență nu numai cu degetele de la mîini, ci și cu cele de la picioare. În Mexic, unii indigeni numără și în prezent pînă la douăzeci, adică atît cît face „un om complet", cum se exprimă ei; apoi o iau de la început. De asemenea, unul din argumentele ce vin în favoarea tezei că locuitorii Groenlandei ar fi originari din regiunile tropicale era tocmai faptul că, în sistemul lor de numărare, baza era numărul douăzeci.

Douăzeci... și doisprezece, să existe oare într-adevăr vreo legătură cu sistemul de numărare?

Descurajat, Ellery privi lista pe care o întocmise. Toată construcția părea închegată, era interesantă ca idee, dar nu-l ducea la nici o concluzie. Nu putea desluși nici un fel de legătură, cît de îndepărtată, cu obiectele primite de John.

Scutură scrumul din pipă și apoi se lăsă să cadă abătut într-un fotoliu. Cu creierul stors, întinse mîna, luă volumul de versuri al lui John primit în dar și-l deschise la întîmplare.

Ca electrizat, sări însă imediat în picioare. Îl treceau adevărați fiori de fericire, de parcă ar fi avut cel puțin o revelație divină.

Deschisese cartea tocmai la prima pagină, pe care era tipărit titlul. Deodată văzu... cheia secretului se afla acolo, dezvăluindu-i-se cu viteza luminii, prin mijlocirea ochilor, asemeni unei comori de mult uitate în cutele creierului.

Agitat, Ellery își încordă memoria, forțînd-o pînă la ultima limită, sondînd-o și disecînd-o pînă cînd bisturiul fin al rațiunii îi înfățișă lucrurile în admirabila lor simplitate. Se simțea umilit. Cum de nu înțelesese oare atîta timp? De fapt, nici un element ezoteric sau fantastic nu învăluia misterul.

[1] *Score* are, printre alte sensuri, și pe acela de grup de douăzeci de obiecte.

Hrana iubirii

de

JOHN
SEBASTIAN

„De-i dat ca muzica să fie hrană iubirii, cîntă...“

A DOUĂSPREZECEA NOAPTE

TIPOGRAFIA ABC
NEW YORK 1930

Acesta e cusurul meu, își zise el pînă la urmă. Sînt totdeauna înclinat să ignorez evidența în favoarea absconsului.

Totul era atît de limpede. Bou, casă, cămilă, ușă... în total douăzeci. Da, numărul era într-adevăr douăzeci. În această privință, intuiția nu-l înșelase.

În timp ce-și scormonea memoria, Ellery realiză subit că acum era foarte ușor în măsură să anticipeze ce trebuia să fie cel de-al douăzecilea obiect, încă neprimit. Parcurse în grabă lista cu ochii minții. Inima îi sări deodată din loc, și o sudoare rece îl trecu.

Într-adevăr, al douăzecilea dar, al douăzecilea obiect trebuia să fie... Aruncă cît colo volumul, privi înspăimîntat în jur și se năpusti afară din cameră.

Sergentul Devoe se afla pe palier, neștiind cum să-și omoare timpul.

— Ce s-a întîmplat, domnule Queen ?

— Iute, Devoe, în dormitorul lui John !

Cît era de matahală, sergentul reuși totuși să ajungă la ușa camerei lui John în același timp cu Ellery. O lovitură de umăr a lui Devoe și ușa cedă.

Ceilalți ieșiseră și ei cu toții în hol și se apropiau în grabă. Ellery pătrunse încet în camera lui John, în timp ce, fără o vorbă, sergentul acoperea ușa cu trupul său uriaș.

Deodată, Rusty scoase un țipăt.

John se afla cu spatele spre ușă. Era în cămașă, așezat pe scaunul din fața biroului, cu capul sprijinit pe birou și cu brațul stîng de-a lungul trupului ; mîna dreaptă, bandajată, îi atîrna pe brațul scaunului. Pe cămașa albă, imediat sub omoplatul stîng, se vedea o pată mare roșie, ca o floare cu corola deschisă, din mijlocul căreia ieșea afară mînerul unui pumnal.

— Sergent, lasă-l pe doctorul Dark să intre.

Doctorul păși în cameră, masiv cum era, dar cu obrajii complet decolorați.

— Încearcă să nu lași amprente pe birou sau pe îmbrăcăminte, doctore.

După puțin timp, doctorul Dark ridică ochii, cu un aer zăpăcit și înfricoșat.

— E mort !

— Telefonează, te rog, imediat locotenentului Luria, sergent. Eu rămîn pe loc. Nu, domnule Craig, te rog nu. E mai de folos să rămîi lîngă Rusty. Se poate foarte bine ca lucrurile să fie mai simple pentru toată lumea, dacă uşa rămîne închisă pînă ce soseşte locotenentul.

Pe coridor, reverendul Gardiner se ruga.

Rămas singur cu cadavrul, Ellery încercă să-şi adune gîndurile. Din păcate, totul era acum prea tîrziu.

Atinse uşor cu dosul mîinii gîtul, obrajii şi urechea lui John. Erau calde încă, ca şi cum ar fi fost în viaţă. Fără pumnalul infipt în spate, s-ar fi putut crede că John dormea.

De ce nu mi-am dat seama doar cu zece, cu cincisprezece minute mai devreme de semnificaţia obiectelor... gîndi Ellery.

Observă apoi pentru prima oară că pe birou se afla un carton. John era căzut cu faţa pe el, ca şi cînd tocmai l-ar fi citit în momentul în care primise lovitura de pumnal în spate. Ellery îşi înfăşură degetele într-o batistă, apucă marginea cartonului şi, fără a-l ridica, îl trase de sub capul lui John pînă cînd putu citi tot ce era scris la maşină. Cartonul era întru totul asemănător celor unsprezece care-l precedaseră, era alb, dreptunghiular şi cu următorul mesaj în versuri:

> „E cea de-a douăsprezecea noapte
> de Crăciun!
> Iubirea ta adevărată îţi trimite
> Acest pumnal de preţ, împodobit,
> Şi lovitura de graţie să pună vieţii tale
> un sfîrşit!"

Pumnalul! Acesta era cel de-al douăzecilea obiect. Aşa cum, el, Ellery, ar fi putut să prevadă.

Totul era clar acum. „Lovitura de graţie"... Bineînţeles, asta trebuia să urmeze.

Ceea ce continua să-l tulbure însă pe Ellery, cu felul lui întortocheat de a raţiona, era tocmai înlănţuirea prea clară a faptelor. Ea era într-adevăr atît de clară, încît trebuia să fii un imbecil ca să accepţi totul potrivit aparenţelor.

... ÎN ZIUA DE BOBOTEAZĂ:

6 ianuarie 1930...

În care Queen junior refuză să se lase prins în cursă, mortul învie, multe lucruri se lămuresc, dar și mai multe rămîn încă învăluite în mister.

De îndată ce sergentul Devoe reveni în camera lui John, Ellery îl lăsă acolo să păzească cadavrul și coborî în grabă scările.

Afară de reverendul Gardiner, de Rusty și de doamna Brown, toți ceilalți se aflau în salon.

— Lui Rusty i-am dat un calmant. Acum stă întinsă în camera ei, mormăi doctorul Dark. Doamna Brown și reverendul au rămas lîngă ea.

Ellery îl aprobă din cap pe doctor. Pe fețele tuturor se citeau oboseala și spaima.

— Cred că ați văzut cu toții pumnalul, zise el. E un pumnal cu plăselele împodobite cu pietre semiprețioase. Pare să fie o piesă veche. Se găsea cumva și înainte aici, în casă, domnule Craig ?

Craig făcu semn că nu. Părea brusc îmbătrînit. Ședea împietrit într-un fotoliu, departe de ceilalți, cu buzele strînse, ca și cum i-ar fi trebuit un mare efort să-și țină firea.

— Recunoaște cumva altcineva pumnalul ? întrebă Ellery. Neprimind nici un răspuns, ridică din umeri. De fapt, asta e treaba lui Luria. Interesant pentru noi este faptul că pumnalul este ultimul obiect trimis. Citi apoi versurile de pe carton. Al douăzecilea obiect, care completează seria.

Ellery nu spuse nimic mai mult. Într-adevăr, n-ar fi avut nici un rost să le destăinuie că el cunoștea acum semnificația obiectelor. În orice caz n-ar fi putut merge pînă la capăt. Nu le putea spune că, privite împreună, indicațiile date de versuri și semnificația obiectelor, pe scurt, întregul complex de fapte, se legau într-un chip atît de specific, încît totul indica absolut clar pe unul singur din ei drept vinovat. El nu putea admite însă lipsa unei alternative și de aceea nu se simțea îndreptățit să afirme: „Faptele acuză, fără drept de apel, pe cutare persoană!"

Pe de o parte, dacă accepta singura concluzie ce se impunea, trebuia să considere pe cel contra căruia se îndreptau toate indiciile drept un adevărat imbecil. Or, acest lucru era imposibil, își spunea Ellery, cu ciudă; însăși natura crimei arată că mintea celui care o concepuse trebuia neapărat să fie o minte foarte ascuțită. Lucrurile se băteau deci cap în cap. Era oare posibil ca cineva să fi născocit pista aceea atît de subtilă, cu singurul scop ca ea să-l acuze direct? Căci despre asta nu era nici o îndoială, toate indiciile într-acolo duceau.

Nu părea de loc verosimil, și acest lucru îl hotărî pe Ellery să păstreze tăcerea.

După cîte i se părea, în toată drama aceea existaseră încă de la început trei personaje principale: John, persoana contra căreia se îndreptau indiciile și, în sfîrșit, el însuși, Ellery. Moartea lui John era obiectivul final urmărit. Cît despre rolul atribuit lui, lui Ellery, el era acela care se lua după indiciile oferite, ca un cîine polițist cuminte dus de nas pe o pistă aleasă, în scopul de a ajunge la o concluzie în aparență de nezdruncinat. *Rolul lui era prin urmare acela de a atribui moartea lui John unei persoane în realitate nevinovate.* Toată acea înscenare complicată a cutiilor, cu conținutul lor misterios, cu aluziile versificate ce le însoțeau, urmărea un singur obiectiv: să indice o persoană nevinovată drept asasin al lui John. Lucrurile erau abil concepute și din alt punct de vedere. El, Ellery, avea într-adevăr toate motivele să presupună că teoretic exista un motiv foarte puternic care să determine pe presupusa persoană nevinovată să comită crima. Cum toate indiciile mergeau într-o singură direcție, cum exista și un motiv întru totul plauzibil ce putea constitui mobilul crimei, înscenarea era absolut convingătoare.

Nu, își spuse Ellery, nu avea altă soluție decît să refuze să facă jocul celui ce pusese la cale întreaga înscenare, să refuze deci de a juca rolul ce-i fusese atribuit. Nu persoana pe care toate indiciile în legătură cu obiectele primite o arătau drept asasin fusese cea care împlîntase pumnalul în spatele lui John. Adevăratul asasin era persoana care efectiv adunase toate acele obiecte, compusese versurile și depusese cutiile în locurile cele mai diferite. Speranța secretă a lui Ellery era că, păstrînd tăcerea, va reuși eventual să demaște pe adevăratul vinovat.

Între timp își făcu apariția și locotenentul Luria, însoțit de o întreagă echipă de specialiști, ceea ce puse capăt apatiei generale. Locotenentul scoase doar cîteva cuvinte ; dar pe față i se putea citi proasta dispoziție. Urcă direct sus, unde se purtă fără nici un fel de menajamente. Insistă ca întregul etaj să fie evacuat, astfel încît Rusty, doamna Brown și reverendul Gardiner trebuiră să părăsească camera lui Rusty. Apoi sosi medicul legist, doctorul Tennant, care-l reținu și el o bucată de vreme pe Luria. Între timp, toți erau obligați să aștepte în salon, unii zăpăciți, alții îndurerați, și alții cu un sentiment de vinovăție, dar toți legați de aceeași nenorocire, care se abătuse asupra tuturor. Editorul Freeman și avocatul Payn erau într-adevăr desfigurați. Ellery știa foarte bine ce se petrecea în capul lor. Dacă Luria descoperea șantajul cu care John încercase să-i amenințe...

Cei trei servitori fuseseră și ei aduși în salon, unde ședeau grămadă retrași într-un colț, de parcă ar fi fost în carantină.

Treptat, Ellery pierdu și el noțiunea timpului. Se ghemui într-un fotoliu, ca și ceilalți, rozîndu-și unghiile și întrebîndu-se ce se petrecea sus.

Așteptarea aceea chinuitoare părea să nu se mai sfîrșească.

În veșnicia aceasta, dintre arcade răsună pe neașteptate o voce veselă :

— E ora douăsprezece fără un sfert fix. Ce e cu toate mașinile astea afară ? Hei, dar unde sînteți, oameni buni ?

Se întîmplă atunci un lucru ciudat.

Patrusprezece trupuri tresăriră ca unul. Patrusprezece capete se ridicară ca acționate de același arc. Patrusprezece perechi de ochi se holbară înspăimîntate și neîncrezătoare în același timp.

Rusty se ridică și ea cu greu în picioare. Încercă să spună ceva, arătînd cu mîna spre gură.

Doamna Brown începu să strige :

— E spiritul lui ! Spiritul lui.

Apoi, ca la comandă, toate cele șase femei se prăbușiră deodată, leșinate.

Silueta înaltă ce apăruse dintre coloane avea brațul drept bandajat.

Era John.

Da, *era într-adevăr John.*

John își făcu intrarea în salon, întocmai ca un om viu. Dacă era o fantomă, era desigur o fantomă care nu pricepea nimic din cele ce se întîmplau în jurul ei. Se îndreptă în grabă spre Rusty, o ridică, o așeză pe sofa și începu să-i frece mîinile privind intrigat în jur, ca și cînd ar fi nimerit într-o lume ale cărei dimensiuni în spațiu și în timp îi erau străine și în care pînă și lucrurile cele mai familiare îi apăreau deformate.

— Dar ce s-a întîmplat ? întrebă John nedumerit. De ce vă uitați cu toții la mine cu aerul ăsta ?

— John, șopti Craig, umezindu-și buzele. Tu ești, John ?

— Într-adevăr nu mai înțeleg nimic. M-am dus doar să fac o plimbare în pădure, ca să mă reculeg înaintea marelui pas pe care urma să-l fac. V-am spus că voi fi aci la orele douăsprezece fără un sfert... iată-mă ! Cui i-a trecut prin minte neghiobia să spună că sînt un spirit ? Dar cred că mă socotiți mort, sau ce se întîmplă ?

— Dar, John... doar ești mort ! exclamă Marius Carlo cu vocea îngrozită.

— Ce ?

— Vreau să spun că... așa erai cel puțin. Adică...

— Cine ești, spune ! îngînă din nou Craig, căruia începuse să-i tremure barba.

— Dar ce aveți, oameni buni ? strigă John exasperat. Ați pus la cale o nouă farsă de ultimă oră, Arthur ? Ce întrebare e asta ? Cum, cine sînt ?

— Ești John... sau cine ești ?!

— Sînt piticul Barbă Albastră, poftim ! îi răspunse John scos din fire. Și acum, cred că ar fi mai bine să le scuturăm

nițel pe femeile astea. Ori au și ele fiecare un rol în mascaradă ? Rusty, trezește-te ! Hai, scoală !

Începu s-o bată cu palma pe obraji.

— Dar, pentru Dumnezeu ! exclamă locotenentul Luria, care apăruse tocmai dintre coloane.

Fața aspră îi era albă ca hîrtia și avea un aer complet perplex.

— Ascultă, zise Ellery, stai un moment. De cînd se știa pe lume, nu fusese niciodată atît de tulburat. Treptat însă, după ce primul șoc trecuse, unele crîmpeie prindeau înțeles, începeau să se lege în mintea lui. Nu putea fi nici o îndoială că îl aveau în față pe John, aceeași siluetă, același chip, aceeași buclă à la Byron, aceeași voce, aceleași haine, pînă și același bandaj pe aceeași mînă. De fapt, Ellery se afla acum în prezența a *ceea ce căutase mereu să descopere — un „alter ego" al lui John.* Se agăță de această idee și întrebă : Dacă tu ești John... atunci cel de sus din camera ta, cine e ?

Un fulger trecu subit prin ochii negri ai lui John.

— În camera mea ?

— Da, în camera dumitale ! exclamă Luria. Acolo se află un cadavru, care n-ar putea să-ți semene mai mult nici chiar dacă dumneata însuți ai fi cel ce zace acolo. Cine este omul acela, John Sebastian ?

Lumina din ochii lui John dispăruse.

— Un cadavru ? repetă el. E mort ?

— Da, cu un pumnal împlîntat în spate !

John își acoperi fața cu mîinile și izbucni în plîns.

Ceva mai tîrziu, cînd îl duseră sus și cînd se află față în față cu cadavrul, toți cei de față observară că nici durerea întretăiată de suspine a lui John, nici schimbările suferite de cadavru în urma morții violente nu reușiseră să șteargă uimitoarea asemănare ce exista între cei doi bărbați. Cu toată starea de confuzie în care se afla, lui Ellery îi veni în minte următoarea replică a unuia din personajele din „A douăsprezecea noapte" : „Un chip, o voce, un port, dar două ființe diferite... Un măr tăiat în două nu seamănă mai mult, o jumătate cu cealaltă..."

Bineînțeles acum se explicau multe din lucrurile care-l intrigaseră atîta. Pe de altă parte, era vorba de o explicație la care în teorie se gîndise încă de mult... anume aceea că existau doi gemeni identici. Deși avea în fața ochilor confirmarea acestei ipoteze, Ellery nu reușea totuși să înțeleagă lucrurile. Geamă-

nul... geamănul decedase doar acum douăzeci şi cinci de ani, la vîrsta de două săptămîni. Oare informaţiile sergentului Velie să fi fost eronate ? Ellery refuza să creadă şi acest lucru. Decesul copilului era prea temeinic documentat şi confirmat. Nu putea exista nici un dubiu în această privinţă. Geamănul murise şi fusese îngropat acum un sfert de veac. Şi totuşi... iată-l prezent aci ; era vorba tot de un cadavru, adevărat, dar de un cadavru proaspăt, de trupul unui bărbat în toată firea, de douăzeci şi cinci de ani. Era o imposibilitate. În consecinţă, cu toată asemănarea extraordinară, cadavrul nu putea fi al fratelui geamăn al lui John.

Dar dacă nu era, al cui putea fi ?

Răspunsul îi străfulgeră prin minte o dată cu întrebarea. În clipa în care-l găsi, Ellery se mustră aspru pentru prostia lui. Totul era doar atît de evident.

Era cel de al treilea geamăn.

— Da, mama a născut în noaptea aceea trei băieţi, începu să povestească John sleit de puteri, după ce confuzia se risipise şi după ce se adunaseră din nou cu toţii în salon. Eu am fost primul născut. În timp ce se năştea al doilea, mama a murit ; acest al doilea geamăn e cel care a decedat două săptămîni mai tîrziu şi se află înmormîntat în cimitirul din Mount Kidron. Pe cel de-al treilea, doctorul Hall l-a extras din pîntecele mamei după ce ea murise. John arătă cu capul în sus. Acest al treilea geamăn... este cel din camera de la etaj.

— Dar ceea ce aş vrea eu să ştiu... începu Luria.

— Dă-mi voie să povestesc lucrurile aşa cum le ştiu eu, domnule locotenent, îl întrerupse John. După aceea ai tot timpul să pui întrebările care te interesează. Aş vrea să vă explic mai întîi cum s-a făcut că nimeni n-a ştiut de existenţa unui al treilea geamăn. Doctorul Hall şi soţia sa nu puteau avea copii. Totuşi ei îşi doreau cu disperare unul. Accidentul petrecut în faţa casei lor, în urma căruia mama a fost rănită şi a născut prematur, era o ocazie unică în viaţă pe care destinul le-o oferea soţilor Hall.

În deprimarea lor, cauzată atît de greutăţile materiale cît şi de imposibilitatea de a avea copii, le ieşea deodată în cale o femeie avută, ce dădea naştere la mai mulţi gemeni o dată. Cît a durat naşterea, tatăl meu a stat tot timpul în sala de aştep-

tare, fără să intre nici un moment în cabinet. Mama a murit pe cînd năștea pe cel de-al doilea copil, iar doctorul Hall a trebuit să i-l extragă pe cel de-al treilea din pîntece, după ce murise. Soților Hall li s-a părut aceasta o nedreptate... se aflau în fața a trei prunci lipsiți de mamă, al căror tată era silit să recurgă la ajutorul unor străini care să-i crească. Iar *ei*... ei, care-și doreau atît de mult un copil și care nu-l puteau avea, ei erau singurii oameni pe lume care știau de nașterea celui de-al treilea geamăn. În prezența trupului lipsit de viață al mamei, soții Hall se sfătuiră în șoaptă fără a se putea hotărî dacă să-i spună sau nu tatălui meu despre nașterea unui al treilea copil. John continuă copleșit de durere : În momentul în care doctorul Hall ieși din cabinet ca să-l anunțe pe tatăl meu că mama murise în timp ce năștea pe cel de-al doilea geamăn, el înțelese că nu mai trebuia să ia singur o decizie. Spre surprinderea lui, tatăl meu refuză să accepte chiar pe *cel de-al doilea copil*, afirmînd că nici nu vrea să știe de el. Își simțea conștiința atît de încărcată de faptul că prin încăpățînarea lui provocase moartea mamei, încît arunca vina în mod inconștient asupra copilului pe care ea îl năștea în clipa în care se stinsese. Doctorul Hall se hotărî să încerce o dublă lovitură : nu pomeni nimic despre cel de-al treilea născut și se oferi să-l păstreze și pe cel de-al doilea. Tatăl meu se declară de acord, îi promise doctorului Hall că se va îngriji de partea materială și plecă.

— Oh, John, murmură Rusty.

Ellery observă că fata ședea la oarecare distanță de John ; părea că nu putea să împace prezența lui fizică de acolo cu existența acelui cadavru de la etaj, care-i semăna ca două picături de apă.

— Soții Hall erau pe de o parte înspăimîntați, iar pe de altă parte fericiți. Prin faptul că ascunsese nașterea celui de-al treilea geamăn și că îl păstrase, doctorul Hall risca într-adevăr să-și piardă dreptul de liberă practică ; atît el cît și soția sa ar fi putut fi chiar condamnați la închisoare. În schimb, aveau acum doi copii, dintre care unul cu consimțămîntul verbal al tatălui. Era o încurcătură din care nu prea știau cum să iasă. Apoi, după o săptămînă, doctorul Hall citi în ziare știrea morții tatălui meu. În urma cercetărilor pe care le făcu, el se convinse că tatăl meu murise fără să fi lăsat vreun aranjament material pentru cel de-al doilea fiu al său, așa cum promisese, și fără să fi făcut vreuna din formele legale pe care el, doctorul Hall, i le

ceruse pentru a fi apărat, atît el cît şi copilul. În situaţia aceasta, doctorul se hotărî să ia riscul de a înregistra toate trei naşterile la primăria din Mount Kidron ; se gîndea la cazul că putea fi ulterior necesar să dovedească şi să stabilească paternitatea copiilor, în vederea drepturilor lor legale la moştenire, alături de copilul a cărui naştere era cunoscută. Pentru ca lucrurile să se complice şi mai mult, cel de-al doilea născut decedă la răstimp de o săptămînă, în urma unei pneumonii.

Soţii Hall îl înmormîntară în cimitirul din Mount Kidron şi se strămutară apoi în Idaho, luînd toate măsurile pentru ca nimeni să nu ştie unde era noua lor reşedinţă. Ei nu îngăduiseră în nici un fel vreunei persoane din Mount Kidron să bănuiască măcar existenţa celui de-al treilea geamăn, nici chiar medicul pe care doctorul Hall îl chemase în timpul bolii celui de-al doilea geamăn şi care asistase la moartea acestuia nu ştiu nimic despre cel de-al treilea copil. Doamna Hall îl ţinea ascuns, iar cînd se mutară în Idaho, ei îl scoaseră din oraş într-un coş de rufe, ca pe o marfă de contrabandă.

John se ridică, îşi turnă o porţie bună de whisky şi o dete pe gît, fără a încerca măcar să se aşeze lîngă Rusty. Părea oarecum jignit de rezerva pe care i-o arăta fata.

Apoi continuă :

— Astfel, soţii Hall îl crescură pe John la Idaho, în Vest. Pînă la vîrsta de paisprezece ani, băiatul crezu că era copilul lor.

— John ? interveni Ellery. De ce îi spui John ?

— Pentru că ăsta îi e numele. Mai bine zis, ăsta îi era numele. Înainte de a părăsi Mount Kidron, cînd vorbeau între ei despre gemeni, soţii Hall foloseau numerele I, II, III. Eu eram pentru ei numărul I. Cel mort de pneumonie era numărul II... iar fratele de sus era numărul III. De fapt, cînd a înregistrat naşterile, doctorul Hall a procedat la fel, numerotîndu-i pe cei trei copii cu I, II şi III. După ce numărul II decedase, cînd au trebuit să-i dea un nume numărului III, doctorul Hall descoperise că eu fusesem botezat John, după numele tatii. Se hotărî deci să-l boteze pe fratele meu John III, gîndindu-se probabil că dacă copilul avea acelaşi nume de botez ca al meu, aceasta ar fi putut constitui un indiciu în plus pentru dreptul la succesiunea Sebastian. Aşa încît cel de sus este, adică era, John III, iar eu sînt John I.

El se apropie de cămin și privind fix jocul flăcărilor continuă :

— Cînd și-a făcut apariția pentru prima dată, în septembrie trecut, la locuința mea din Greenwich Village, am fost complet uluit. Nu aveam nici cea mai mică bănuială despre existența unui al treilea frate în viață.

— Extraordinar... e într-adevăr extraordinar ! exclamă Craig cu vocea aproape stinsă.

— Îți poți închipui ce a însemnat asta pentru mine, Arthur. Asemănarea fantastică dintre noi era suficientă pentru a-i confirma spusele, dar, pe lîngă asta, avea și acte care dovedeau faptele... avea în original cele trei certificate de naștere, pe care vi le voi pune la dispoziție, domnule locotenent ; în plus, o declarație dată sub jurămînt de doctorul Hall și una dată de doamna Hall înaintea morții sale în anul 1921 ; mai erau și alte hîrtii care dovedeau că o înșelătorie era exclusă. Bineînțeles mi-am primit fratele cu brațele deschise. Tu știi, Ellen, cît de mult mi-am dorit toată copilăria să am un frate. Aveam atîta nevoie de el.

— Da, șopti Ellen, îmi amintesc.

— John mi-a relatat întreaga poveste, spunîndu-mi că după ce soții Hall i-au dezvăluit adevărul asupra originii lui, au continuat să-i repete că avea același drept ca și mine la moștenirea lăsată de tatăl meu și că în momentul în care voi intra în posesia ei — doctorul Hall se străduise într-adevăr intens să descopere clauzele testamentului lăsat de tatăl meu — el trebuia să iasă la iveală și să-și reclame partea. John a crescut astfel cu această idee, ce devenise pentru el un țel în viață. A dus-o destul de greu, deoarece soții Hall se luptau în permanență cu lipsurile, fie că doctorul nu era prea priceput, fie că nu știa să cîștige încrederea bolnavilor, ori Dumnezeu mai știe ce. În orice caz, abia reușeau s-o scoată la capăt. John III a fost deci obligat să-și facă singur educația și să muncească din greu pentru a se putea întreține. Vă puteți închipui ce ghimpe mi-a pătruns în inimă cînd am aflat toate astea, mie, care dusesem o viață de huzur. L-am asigurat bineînțeles imediat pe fratele meu că va căpăta jumătate din moștenire fără nici un fel de discuție sau formalitate.

— E de la sine înțeles, John, evident, mormăi Craig. Dar mie cum de nu mi-ai spus nimic din toate astea ?

— Era cît pe aci să-ți spun, Arthur. M-am gîndit apoi ce păcăleală extraordinară ar fi dacă, de acord cu fratele meu, am fi păstrat secretul încă cele cîteva luni. Îți amintești cu cît timp înainte, încă de la începutul lui noiembrie, am pus la cale vacanța asta ; mă ispitea grozav ideea că la 6 ianuarie, cînd trebuia să intru în posesia moștenirii, cînd trebuia să apară volumul de poezii și să mă însor cu Rusty, să vi-l scot ca dintr-o cutie cu surprize și pe John III.

John se întoarse și continuă :

— Zis și făcut. John III găsi și el că ideea era originală. Ne-am apucat atunci să procurăm cîte o copie absolut fidelă a fiecărui articol de îmbrăcăminte pe care-l aveam ; l-am pus la curent cu toate persoanele pe care le frecventez ; timp de mai multe luni am locuit în secret împreună, la New York, înlocuindu-ne unul pe altul în diferite ocazii, pentru a ne pune la încercare capacitatea de simulare. Mergea de minune. Ca supremă încercare, John III m-a înlocuit într-o seară, la o întîlnire pe care am avut-o cu tine, Rusty. Consideram amîndoi că, dacă izbuteam să te păcălim și pe tine, atunci puteam păcăli pe oricine.

— Și ați avut perfectă dreptate... spuse Rusty cu o voce calmă. Ați reușit să mă înșelați întru totul... Nici acum n-aș putea spune în ce seară s-a întîmplat asta.

— Dar și pe mine ? Și pe mine m-ați păcălit tot așa, John ? întrebă Craig îngîndurat. Vreau să spun, și față de mine te-a înlocuit uneori fratele tău... ?

— Bineînțeles, Arthur. Voiam să-ți fac și ție aceeași surpriză. Îți mai amintești de week-end-ul de „Thanksgivingday" ? Atunci am venit împreună cu John III. Dar de ce mă priviți amîndoi așa ? îi întrebă John iritat. Mă rog, poate că acum totul pare copilăresc, dar la timpul său avea haz. Cînd am venit încoace pentru Crăciun, am adus și garderoba dublă și l-am strecurat pe John III în casă.

— Deci așa a început jocul, interveni Ellery. Așa se explică și apariția lui Moș Crăciun, nu-i așa ?

John schiță un surîs.

— Da, e adevărat. Moș Crăciun era John III, îmbrăcat într-un costum pe care-l cumpărasem la New York. Urmăream doar să păcălim întreaga societate și să creăm o atmosferă cît mai animată. John III a stat tot timpul ascuns în camera mea.

Fie că-i strecuram eu mîncare, fie că făcea cîte o vizită la frigider, noaptea tîrziu. De dormit, dormeam amîndoi în patul meu, care e destul de larg. Singurul lucru de care trebuia să avem grijă era ca, atunci cînd cineva intra în cameră, unul din noi să dispară imediat într-unul din cele două dulapuri din perete care sînt destul de mari. Aveam grijă să ne îmbrăcăm absolut la fel și să ne aflăm fiecare în locuri diferite la un anumit moment. Așa se explică faptul că n-ai dat de John III la nici una din căutările tale, Ellery. De fapt, adevărul e că de cînd ești aici l-ai întîlnit probabil pe John III de peste zece ori. Credeai însă că e vorba de mine. Totul era foarte caraghios.

— Ascultă, John ! izbucni Dan Freeman. Acum o săptămînă, era luni, unul din voi doi a avut o convorbire cu mine în salon, o convorbire cu un caracter oarecum personal. Tu erai acela ?

John clătină din cap.

— Trebuie să fi fost fratele meu. Uneori situația asta îi dădea idei și îl făcea să aibă inițiative proprii. Dar de ce, domnule Freeman ? Despre ce a fost vorba ?

— Oh, nimic, nimic important, John, șopti editorul lăsîndu-se să cadă înapoi în fotoliul său.

— John, întrebă la rîndul său Roland Payn, joia trecută și eu am avut o convorbire personală asemănătoare în camera mea cu... tot cu fratele tău ?

— Probabil că da.

— Și nu ți-a pomenit nimic despre asta ?

— Nu, domnule Payn.

Payn se lăsă și el în fotoliu, întinzînd în același timp o mînă ce tremura ca să apuce paharul de whisky.

— Atunci și la încăierarea din pavilion... interveni brusc Marius Carlo. Așa se explică deci că tu, sau el, nu vă mai aminteați nimic de ea. Fusese vorba de celălalt ! exclamă Marius, dînd pe gît o jumătate de pahar de whisky cu sifon.

— Nu, în cazul ăsta lucrurile s-au petrecut altfel, răspunse John surîzînd. Știam amîndoi ce se întîmplase.

— Dar... conversația din grajd... ? întrebă Valentina, ale cărei nări fremătau. De fapt nici nu mă interesează să știu care dintre voi a fost acolo. Consider însă că dintre toate asta a fost gluma cea mai proastă.

— Sînt absolut de acord cu tine, Val, interveni Rusty glacial.

— Aveţi dreptate, aveţi perfectă dreptate. Totul a fost o prostie. Acum îmi dau foarte bine seama, recunoscu John.

— Şi toată povestea asta cu pachetele cu daruri şi versurile ce soseau în fiecare noapte. Şi asta făcea parte din mica operetă pe care aţi înscenat-o, John ? întrebă Ellery apăsat.

— Nu, asta nu, pe Dumnezeul meu ! răspunse John enervat. Nici eu, nici fratele meu n-am avut nici cel mai mic amestec. În fiecare seară discutam despre asta în pat, dar nici pînă acum nu ştiu despre ce poate fi vorba.

— În afară de faptul că totul s-a terminat prin înfigerea ultimului dar în spatele fratelui dumitale, interveni Luria.

Toţi cei prezenţi, inclusiv Luria, îşi îndreptară privirile spre locotenent, de a cărui prezenţă uitaseră cu totul.

— Într-adevăr, şopti John. Din nefericire, asta nu mai e o farsă.

— Dumneata nu ştii cine l-a înjunghiat ?

— Nu, domnule locotenent. Vă rog să credeţi că aş da mult să ştiu.

— Acum răspunde-mi la altă întrebare, continuă Luria făcînd un pas înainte. Bătrînelul acela, pe care l-am găsit înjunghiat, tot în spate, pe parchetul din bibliotecă, cine *l-a introdus* în casă ? Dumneata sau fratele dumitale ?

— Ce vrei să spui ? replică John cu o voce şovăitoare. Nu ştiu nimic despre el. Am repetat de mai multe ori lucrul ăsta.

— Eu ştiu foarte bine ce mi-ai spus. Acum te întreb însă din nou, John Sebastian : Nu dumneata l-ai introdus în casă ?

— Nu !

— Nici nu ştii cum a ajuns aici ?

— Categoric, nu !

— Nu ştii nici măcar cine era ?

— N-am nici cea mai vagă idee !

— Bun. Poate că pot să te ajut totuşi întrucîtva. Tocmai primisem astă-seară confirmarea şi eram gata să plec încoace cînd m-a chemat la telefon sergentul Devoe. Vrei să ştii cine era bătrînelul ?

John se congestionase tot.

— Domnule locotenent, te rog să crezi că nu-mi arde de nici un fel de glume. Bineînţeles că vreau să-i ştiu numele ! Cine era ?

— Doctorul Cornelius F. Hall !

— Fratele meu trebuie să-l fi strecurat în casă, murmură John. Nimeni altcineva nu-l cunoştea pe doctorul Hall. Şi totuşi nu mi-a spus nimic ! N-a lăsat să se vadă nimic, nici un moment. Abia acum înţeleg de ce înverzise aşa la faţă după ce l-am lăsat să coboare în locul meu în ziua aceea, ca să vadă cadavrul. Dar de ce nu mi-ar fi spus ? Era probabil atît de înspăimîntat...

— Sau vinovat, adăugă Luria tăios. Dacă nimeni altul din cei de aci nu-l cunoştea pe Hall, cine ar fi avut vreun motiv să-i înfigă un pumnal în spate ? Faptul ăsta măreşte bănuiala că fratele dumitale este asasinul lui Hall. Dumneata ce părere ai ?

— Nu ştiu ce trebuie să mai cred, răspunse John năuc. Dar nu mi se pare posibil. Ce motiv l-ar fi putut împinge la asta ? Îmi vorbea doar totdeauna despre doctorul Hall în modul cel mai afectuos.

— Da, asta cred ! replică Luria. Poate însă că la un moment dat bătrînului Hall i-a venit ideea că i-ar prinde bine o parte din moştenirea fratelui dumitale. Poate că asta a fost de la început ideea soţilor Hall. Şi atunci, fratele dumitale a găsit soluţia de a scăpa de el asasinîndu-l. Nu ţi se pare posibil, John Sebastian ?

— Vă spun că *nu ştiu* ce să mai cred, repetă John. Ar însemna că era un monstru. Or, nu pot să cred aşa ceva.

— Ascultă, Luria, interveni Ellery.

— Da, Queen, te ascult.

— Să admitem că John III l-a ucis pe doctorul Hall. Cine l-a ucis însă pe John III ?

— Aci... aci m-ai bătut, amice ! ! încuviinţă Luria. Eu nu mă consider decît un detectiv mediocru, care încearcă şi el să descurce nişte lucruri ce parcă s-ar fi întîmplat într-un balamuc. Nu se leagă nimic ! Dar absolut nimic ! Luria se întrerupse o clipă, pentru a continua apoi cu mai multă vigoare. Şi încă ceva, domnule Sebastian ! Afirmi că dumneata şi cu fratele dumitale vă amuzaţi de minune aci, jucînd tot felul de feste celor prezenţi. Într-o bună zi însă, un personaj misterios, pe care nimeni nu pare să-l cunoască, este găsit asasinat pe covorul din bibliotecă... iar dumneavoastră *continuaţi* jocul ? Vrei să mă

faci să cred că doi oameni ce se știau nevinovați n-ar fi renunțat la toată copilăria asta, în noua situație ?

— Am și discutat lucrul ăsta, domnule locotenent, spuse John încet. Am discutat dacă nu era cazul să renunțăm. Fratele meu a fost însă de părere să continuăm jocul, cel puțin pînă cînd vom fi descoperit eventual ce se ascunde în dosul cutiilor acelora și al crimei...

— Mereu fratele ! replică Luria. E totuși ciudat că ori de cîte ori ați întreprins ceva dubios sau suspect, totdeauna fratele dumitale a fost de vină. Cel puțin, așa afirmi *dumneata*.

— Dar mă revoltați, domnule locotenent ! izbucni John. Sînt sigur că lucrul următor de care mă veți acuza este acela de a-mi fi ucis fratele !

— Nici nu trebuie prea multă imaginație pentru asta, răspunse Luria imperturbabil. De ce n-ar fi plauzibil ? Ai putut foarte bine pune la cale toată înscenarea, cînd ai descoperit că bietul John III era pe cale să-ți sufle jumătate din milioanele lăsate de tatăl dumitale. După cele povestite chiar de dumneata, talentul pentru asemenea înscenări nu-ți lipsește. L-ai făcut să joace așa cum ți-a plăcut, l-ai adus aci sub pretextul acestei comedii cu rol dublu, destinată în aparență să amuze musafirii, și cînd ți-a venit bine i-ai făcut de petrecanie.

— Dar de ce aș fi făcut asta ? strigă John. Dacă aș fi vrut să-l omor, l-aș fi atras pe o alee întunecoasă la New York sau l-aș fi îmbrîncit în mare de pe chei. E ultimul lucru pe care l-aș fi făcut, să-l aduc tocmai în casa asta.

— Ei, la asta ce mai ai de răspuns, Luria ? interveni Ellery pe un ton împăciuitor.

Luria ridică mîinile în sus.

— De fapt... continuă John agitat... de abia acum mă gîndesc ! Ce motiv ar fi avut *cineva* din cei de aci să-l ucidă pe fratele meu ? *Nimeni* din cîți sînt în această casă nu știau de existența lui, nu vă dați seama ? *Eu sînt* cel căruia i se adresau darurile și versurile, eu am fost amenințat încă de cînd a început vacanța. Asasinul strecurat în camera mea în noaptea asta l-a văzut pe fratele meu, care arăta întocmai ca mine, care era îmbrăcat la fel cu mine, și i-a înfipt pumnalul în spate. A crezut desigur că *pe mine* mă lovește.

Locotenentul Luria își îndreptă perplex privirile spre Ellery.

— Tot ce spune John mi se pare logic, Luria. Cred că a atins un punct esențial, zise Ellery, continuînd să reflecteze. Se ridică însă și o altă problemă destul de delicată.

— Și anume?

Ellery se întoarse spre John Sebastian.

— Tu afirmi că ești John, cel pe care l-a crescut domnul Craig, cel de care s-a îndrăgostit Rusty; John, acela care a scris poeziile publicate de domnul Freeman și pe care îl cunoaștem cu toții, John I.

— Da, și?

— Afirmi mai departe că sus se află cadavrul celui de-al treilea geamăn, fratele crescut la Idaho de doctorul Hall, care a venit la New York acum cîteva luni și ți s-a dezvăluit ca atare, John III.

— Exact, și ce-i cu asta?

— Ceea ce aș vrea eu să știu, întrebă Ellery cu o nuanță de umor, este următorul lucru: De ce n-ar putea fi invers?

John se uită uluit.

— Cum adică?

— Pînă acum n-am văzut și n-am auzit altceva care să dovedească că tu ești John I, decît afirmația ta. Or ea nu se întemeiază pe nimic. De aceea, te întreb: Cum am putea ști că cel mort nu este John I? Și *cum am putea ști că nu tu ești John III?*

Toți cîți se aflau în cameră rămăseseră cu gurile căscate.

John trase adînc aer în piept și exclamă:

— Te-ai țicnit de-a binelea, Ellery.

— Se poate. De altfel, să știi că m-am gîndit adesea că, în cazul de față, puțină țicneală ar putea fi de mare folos, îl aprobă Ellery. Totuși, în lipsa unor fapte care să se lege, întrebarea pusă de mine dă naștere la o speculație interesantă, care poate fi sau nu eronată, John, nu crezi? Îți dai doar bine seama de jocul în care v-ați angajat, tu și fratele tău.

Într-adevăr, dacă în realitate tu ești John III, ai putut avea un motiv să-l ucizi pe fratele de sus, un motiv puternic și ușor de înțeles. Ne-ai spus tu însuți cît de mult a suferit John III, deoarece a fost lipsit toată viața de avantajele averii rămase de la tatăl său. Într-o asemenea stare de spirit, putea ușor să-i încolțească în minte ideea că, așa cum fratele recunoscut se bucurase exclusiv, timp de douăzeci și cinci de ani, de toate binefacerile averii tatălui, era echitabil ca și el, cel frustrat, să se

bucure la fel de exclusiv de ea în viitor... adică fără s-o mai împartă, ci luînd-o toată pentru sine, înțelegi ? Ca urmare, John III îl ucide pe John I și pretinde apoi *a fi* John I, ceea ce nu e de loc o situație proastă.

Cu o ușoară melancolie în voce, Ellery puse apoi următoarea întrebare :

— Ascultă, John, nu poți să ne aduci o dovadă că cele spuse de mine nu sînt elucubrațiile unei minți dezechilibrate ?

... CEEA CE A URMAT

In care se face mult zgomot pentru nimic important, iar o dragoste ia sfîrșit, fără ca totul să fie rezolvat în această „tragedie a erorilor".

Puțin încurcat, John răspunse :

— Evident că pot dovedi că eu sînt eu ! Asta e prea de tot... Se uită disperat împrejur și în cele din urmă privirile i se opriră asupra mîinii drepte, pe care o întinse triumfător.

— Poftim ! Iată o dovadă care nu lasă nici o umbră de îndoială. Mi-am scrîntit încheietura vineri, nu-i așa ? Are cineva niște foarfeci ? Doctore Sam, desfă, te rog, bandajul.

Doctorul Dark se ridică și, fără nici o vorbă, îi scoase bandajul. Între timp, John continuă să-l fixeze pe Ellery cu o satisfacție din care nu lipsea o nuanță de resentiment ; avea aerul unui cal de curse rănit în mîndria sa. De sub bandaj apăru o încheietură inflamată, acoperită cu pete de tinctură de iod.

— Nu-i asta încheietura pe care ai bandajat-o, doctore ? întrebă John.

— Ba da, fără-ndoială. Privindu-l pe Ellery, doctorul Dark adăugă însă în grabă : Adică... vreau să spun... pare să fie aceeași.

— Oh, pentru Dumnezeu ! mîrîi John. Dar uită-te bine, nu este asta o încheietură scrîntită ?

— Ba, așa aș spune...

— Mi-am scrîntit-o vineri, nu ? Domnule locotenent, examinați, vă rog, încheietura fratelui meu, care e și ea bandajată, bineînțeles. Veți constata că poartă bandajul degeaba. Încheietura mîinii lui drepte e absolut intactă.

— Nu mai e necesar, zise locotenentul Luria. Doctorul Tennant i-a desfăcut bandajul. După cît spune el, nu există nici un semn de luxație proaspătă. Încheietura nu e inflamată și nu se văd nici urme de tinctură de iod, ca la dumneata.

— Ei, poftim ! Privirea pe care John i-o aruncă lui Ellery era de-a dreptul ucigătoare. Ești mulțumit ?

— De loc ! replică Ellery. Și să-ți explic de ce, John. Tu susții că ești John I, nu-i așa ?

— Exact !

— Și afirmi că tu, cu alte cuvinte John I, ești cel căzut vineri în zăpadă din galopul calului, cel care și-a scrîntit încheietura, nu ?

— Întocmai !

— Bun ! Și acum ne prezinți încheietura ta scrîntită, spre deosebire de încheietura intactă a fratelui tău de sus, e corect ce spun ?

— Absolut corect.

— Bine ! Și ce-ai dovedit cu asta ? Lucrul care trebuie de fapt dovedit, anume că tu ești John I, continuă să rămînă o simplă afirmație a ta. Nu-ți dai seama, problema care se pune nu este care din voi și-a scrîntit încheietura, ci dacă cel care și-a scrîntit-o este John I sau John III ? Tot ce dovedește încheietura scrîntită este că tu ești cel căzut de pe cal. Dar asta nu lămurește *care* din cei doi ești tu în realitate.

John se așeză într-un fotoliu. După puțin își ridică privirea și exclamă :

— Dar amprentele ? Amprentele mele nu mint ! Doctore Sam, nu este posibil ca fratele meu și cu mine să avem amprente identice, nu-i așa ?

— Nu. Amprentele unor gemeni sau trigemeni identici seamănă, dar există totuși deosebiri ce pot fi detectate.

— Atunci, e în regulă, exclamă John. Luați-mi amprentele mie, luați-i amprentele și celui de sus, și...

— Și ? întrebă Ellery ironic. Să zicem că le comparăm ? Foarte bine. Vom găsi eventual anumite trăsături caracteristice distinctive. Problema rămîne însă aceeași, și anume : care amprente îi aparțin lui John I și care lui John III ?

— Dar în apartamentul meu din New York... continuă John cu vocea ezitantă... și în camera mea de sus...

— O să găsim amprente provenite de la amîndoi, completă Ellery, fără să avem nici un mijloc ca să stabilim care sînt

ale fiecăruia dintre voi. Tu singur ne-ai spus că ai locuit timp de mai multe luni împreună cu fratele tău în locuința din New York; iar aici, de cînd ați venit, ați umblat desigur amîndoi cu aceleași lucruri. Spune, John, ai fost arestat vreodată sub o incriminare penală?

— Bineînțeles că nu! răspunse John indignat.

— Dar fratele tău?

— Pe cît știu, nici el.

— Ți s-au luat vreodată amprentele de către vreo autoritate? Mă rog, indiferent de cine... și indiferent pentru ce motiv?

— Nu.

— Nici fratelui tău?

— Nu mi-a pomenit niciodată nimic de așa ceva, mormăi John.

— Dar în actele pe care spuneai că fratele tău le-a adus cu el, în certificatele de naștere ori în celelalte acte, nu se află eventual amprente, amprente luate ca copil, de pildă, sau amprente ale labei piciorului.

John făcu un semn negativ cu capul, ca și doctorul Dark, care adăugă:

— În 1905 nu se luau amprentele noilor născuți, domnule Queen.

Ellery oftă.

— Deci, cu amprentele nu putem ajunge nicăieri. Dacă am găsi un element la care să ne putem referi... Eventual, operații! Ai fost vreodată supus vreunei operații, John?

— Nu, niciodată.

— Ba da! sări doctorul Dark. Eu personal i-am scos lui John amigdalele, vreau să spun lui John al nostru, cînd avea cinci ani. Domnule locotenent, v-ar deranja...?!

— Dacă reușești să mă lămurești care este John I și care John III, îi răspunse Luria excedat, ai voie din partea mea să-l întorci și pe dos.

Doctorul Dark se apropie grăbit de John și scoase o lanternă de buzunar din vestă.

— Cască gura și scoate limba! După ce îi apăsă în jos limba și se uită în gît, o expresie de ușurare apăru fără întîrziere pe fața doctorului. N-are amigdale. Este deci John al nostru.

— Slavă Domnului, exclamă şi Arthur Craig, ştergîndu-şi faţa de sudoare.

— Un moment, interveni Ellery.

— Ce-ai mai inventat iar ? strigă John exasperat.

— Medicul legist mai are de lucru sus, Luria ?

— A terminat, dar e încă aici.

— Întreabă-l, cadavrul are amigdale ?

Locotenentul mîrîi ceva nu prea elegant şi apoi dispăru revenind peste trei minute.

— Nici cel de sus n-are amigdale.

Domnea o stare de nervozitate generală şi de perplexitate.

— Se văd pe corpul cadavrului cicatrice de la vreo operaţie ori semne de naştere, Luria, ce spune doctorul Tennant ?

— La primul examen superficial n-a găsit nimic.

— Dar tu, tu ai asemenea semne, John ?

— Unde ar fi norocul ăla ! mormăi John.

— Iată-ne deci iarăşi de unde am pornit, exclamă Ellery, reflectînd intens. Ah, cum nu m-am gîndit. Dinţii. Dentistul lui John trebuie să locuiască prin apropiere, iar al lui John III în Idaho. Ei pot lămuri problema în cinci minute.

— Dar n-am nici o lucrare în gură ! exclamă John cu disperare. Afară de controalele periodice. Poate însă că fratele meu...

— Nici în gura lui nu sînt lucrări, interveni locotenentul descurajat şi el. Doctorul Tennant s-a uitat.

— Asta e normal, spuse doctorul Dark, dînd din cap. John, cel pe care-l cunosc eu, a avut încă din copilărie o dantură excepţional de puternică şi sănătoasă. Nu e de mirare ca şi cel de al treilea frate să aibă una la fel. Într-adevăr, structura dinţilor se aseamănă la copiii născuţi odată.

— Dar tipul sanguin ? mormăi Ellery. Probabil că şi tipul sanguin este identic.

— Da.

— Atunci structura oaselor, sau dimensiunile craniului cumva ?

— De obicei şi acestea sînt atît de asemănătoare încît chiar dacă ar exista la Idaho sau în altă parte o înregistrare care să provină cu certitudine de la John III, n-ar fi posibilă o identificare pe baza ei. Pe de altă parte, după cît ştiu, John, cel pe care-l cunosc, nu şi-a făcut niciodată o radiografie.

Spre surpriza tuturor, tăcerea ce urmă fu întreruptă de data aceasta de Dan Z. Freeman.

— Dați-mi voie să dau și eu o sugestie. Pe lîngă amprentele digitale, unul din mijloacele cele mai sigure pentru diferențierea unor indivizi identici este scrisul. Este adevărat, doctore, nu-i așa, că influența unor medii cu totul diferite duce la deosebiri sensibile în scris?

— Socotesc că da, domnule Freeman. Cu toate că nu se știe prea mult în prezent cu privire la acțiunea unor medii diferite asupra gemenilor.

— Totuși, de ce să nu le comparăm scrisul? Trebuie să existe elemente autentice destul de numeroase în scrisul fiecăruia din cei doi frați, încă înainte ca ei să se fi întîlnit, continuă Freeman. Deci, singurul lucru pe care trebuie să-l facă John... este să scrie ceva cu încheietura scrîntită, așa cum a mîzgălit autografele pe cărțile pe care le-am primit în dar, completă el.

Ellery clătină din cap.

— Nu, nu e o soluție. Unul din frați este incapabil să scrie din cauza rigidității cadaverice, iar celălalt din cauza scrîntiturii, astfel încît compararea scrisului nu poate da rezultate satisfăcătoare, cel puțin pentru o bucată de timp. Or, eu aș ține mult să reușim să lămurim lucrurile încă astă-seară. Aceasta pentru o serie de motive, dintre care cel mai important se referă la Rusty.

— Ai perfectă dreptate, Ellery. Este exact lucrul de care am nevoie în momentul de față, interveni Rusty.

— Așa? i se adresă John iritat. Adică ce vrei să spui cu asta? Am impresia că nici tu nu mă crezi.

— Frații Sebastian s-au înțeles o dată să mă păcălească și au reușit perfect. Adu-ți aminte că acum cîteva minute, chiar tu însuți ai povestit plin de mîndrie cum s-au întîmplat lucrurile, replică Rusty sec. Eu nu cred nici așa, nici așa. Pur și simplu nu știu care este adevărul. Pînă cînd îl voi afla...

— Vrei să spui că ți-ai schimbat hotărîrea? Renunți la căsătorie? o întrebă John printre dinți.

— N-am spus asta. Și nici nu vreau să discut asemenea chestiuni personale față de atîta lume. În orice caz, sînt absolut uluită. Nu mai știu ce trebuie să gîndesc, simt neapărat nevoia să fiu singură, să mă pot reculege puțin, zise Rusty izbucnind în plîns și ieșind în fugă din cameră.

— Lăsaţi-o singură, lăsaţi-o să se liniştească ! Strigă Olivette Brown urmîndu-şi fiica.

— Dar lămuriţi lucrurile într-un fel, pentru Dumnezeu ! urlă Valentina Warren, ieşind şi ea.

Fără să scoată o vorbă, reverendul Gardiner păşi în grabă pe urmele celor trei femei.

Între timp, cu un aer de totală neputinţă, locotenentul Luria îi privi ieşind pe rînd. Ellery se apropie de el şi-l bătu pe umăr.

— Fii calm, Luria. În orice caz, eşti paralizat pînă cînd încheietura lui John se vindecă. Nu poţi să întreprinzi absolut nimic. El se adresă apoi lui John care, cu un aer glacial, îşi turnase tocmai o cantitate enormă de whisky. Va fi interesant să urmărim cît de repede te vei vindeca, John. Dacă eşti într-adevăr numărul I, aşa cum susţii, luxaţia ta se va vindeca mai rapid decît s-a vindecat vreodată o luxaţie. Dacă însă eşti John III, sub masca lui John I, nu m-ar surprinde să ţi se întîmple pe neaşteptate o serie de accidente, care să continue să-ţi imobilizeze cît mai mult timp mîna dreaptă.

— Între dumneata şi mine totul s-a terminat, domnule Queen. Te înştiinţez în mod oficial că am rupt orice relaţii diplomatice. Poţi să-ţi vinzi mai departe şaradele cui e amator de ele. Eşti orb şi sper că ai să rămîi aşa pe vecie, replică John tăios, dînd pe gît pînă la fund paharul de whisky, fără măcar să clipească.

Cu un aer de filozofică resemnare, Ellery zise :

— În orice caz, Luria, încurcătura asta cu identitatea se va lămuri mai devreme sau mai tîrziu. După aceea...

— Ştiu, replică Luria. Dar dificultăţile mele abia atunci vor începe. Dumneata ştii bine ce gîndesc eu despre cazul ăsta, Queen !

— Da, dar poţi să spui asta în prezenţa unei femei ? răspunse Ellery îndreptîndu-şi privirea spre Ellen, care rămăsese înţepenită ca o mumie lîngă unchiul său.

— Dracu s-o ia de treabă ! răcni Luria, năpustindu-se apoi afară.

Timp de treizeci şi şase de ore rămaseră cu toţii pe loc, reţinuţi încă în casa Craig. Mai multe echipe de poliţişti se schimbară pe rînd, supunîndu-i la interogatorii interminabile ; epuizaţi, atît anchetatorii cît şi bănuiţii se uitau pînă la urmă cruciş. Luria îi mînase pe toţi din spate, ca şi pe sine însuşi de

altfel, fără nici un fel de menajamente. La sfîrșit, cînd arăta și el ca un cîine istovit, le îngădui să plece.

Ellen își luă rămas bun de la Ellery, tocmai în momentul în care, cu sufletul pustiu, acesta se urcase la volanul automobilului său, pe aleea din fața casei lui Craig. Ellery se oferise s-o conducă la Wellesley, dar fata refuzase.

— Regret că totul s-a soldat cu un asemenea fiasco, zise ea.

— Înțeleg foarte bine ce vrei să spui, Ellen.

Cu surîsul enigmatic al Giocondei, fata îl întrebă :

— Adevărat ?

Cînd realiză într-adevăr ce subînțelesese fata, Ellery se afla la jumătatea drumului spre Manhattan.

Așa cum se desfășurară lucrurile, se dovedi inutil să se aștepte vindecarea luxației, pentru a se stabili care din cei doi frați era John I, și care John III. Problema, tot atît de complicată în sine ca și determinarea originii reale a unei sticle de whisky cu etichetă scoțiană, se rezolvă pînă la urmă cu concursul a doi frizeri ce locuiau la trei mii de kilometri distanță. Unul din ei, un frizer chior din Missoula, localitatea în care se afla universitatea statului Montana, era în măsură să dea în deplină cunoștință de cauză informații cu privire la John III ; celălalt, un frizer mustăcios, tată a unsprezece copii, ce ținea un salon de frizerie într-un subsol pe strada Mac Dougall în Greenwich Village, putea da la rîndul său informații tot așa de precise despre John I.

Meritul principal se cuveni totuși fratelui aflat în viață (Ellery află lucrurile din ziar, ca orice alt cetățean) ; e drept că, fără să vrea, un rol important îl jucă și Winifred Winkle (Winnie), o infirmieră foarte drăguță, care din întîmplare făcea de gardă la camera de urgență a spitalului Upper Westchester din Guildenstern, New York, tocmai cînd pacientul fusese transportat acolo.

Iată cum se petrecuseră lucrurile : după ce Rusty Brown, logodnica lui John Sebastian I, părăsise reședința lui Arthur Craig cu ochii roșii de plîns, John Sebastian, cel în viață, se retrăsese în camera sa (cadravrul fratelui său fusese între timp transportat la morgă) ; John luase cu el o sticlă de whisky Maryland Panther plină (nu se știe prin ce împrejurări sticla se amestecase printre băuturile de cea mai bună calitate din rezerva lui Craig) ; în camera sa (după cum explică el mai

tîrziu locotenentului Luria la spital) John băuse zdravăn de unul singur ; la un moment dat, nu se știe de ce, îi venise ideea să repete isprava unui trimotor Fokker, care, în ajunul Anului Nou, bătuse la Cleveland recordul de viteză pentru avioane comerciale, zburînd cu 203 mile pe oră ; din nenorocire zburase în jos pe trepte, aterizînd drept în cap, în punctul în care stîlpul balustradei scării era fixat în podeaua holului.

Primele ajutoare îi fuseseră date la fața locului de către sergentul Stanley Devoe și de către Arthur Craig, după care acest Icar modern din Alderwood fusese transportat în grabă la spitalul din Upper Westchester, la nouă mile de Alderwood. Cînd ajunsese acolo, semăna mai curînd a vită proaspăt înjunghiată decît a ființă omenească (așa se exprimase mai tîrziu sergentul Devoe față de ziariști). Primul medic care-l examinase, un tînăr intern, stabilise că hemoragia provenea de la o tăietură adîncă în pielea ce acoperea craniul pacientului. El dăduse instrucțiuni sorei Winkle să radă zona în care se afla tăietura, făcînd între timp pregătirile necesare pentru a coase rana. Tocmai atunci sosiseră la spital și doctorul Dark din Alderwood și locotenentul Luria. Cei doi nu veniseră împreună. În timp ce doctorul Dark prelua cazul de la intern, locotenentul Luria o auzi pe sora Winkle făcînd în glumă următoarea remarcă :

— Cu semnul ăsta oribil pe care-l are din naștere, n-o să-i placă cum o să arate cu căpățîna rasă chilug.

Restul se înțelege de la sine. După ce își recăpătă cunoștința, pacientul nu se mai plîngea decît că-l durea capul de-i crăpa și că unele părți ale trupului îl dureau și ele. Cînd locotenentul Luria îi aminti despre semnul din naștere pe care-l avea pe craniu, pacientul se jură pe ce avea mai scump că nu știuse niciodată de el. Avea părul foarte des, nu fusese niciodată tuns și, după cît spunea, nu avea nici un fel de înclinări narcisistice care să-l împingă să-și contemple în amănunt imaginea în oglindă. Atît doctorul Dark, medicul care-l îngrijise încă din copilărie, cît și domnul Craig, care-i fusese pînă atunci tutore, nu aveau nici ei cunoștință de semnul acela, deoarece nici unul nu avusese ocazia să examineze vreodată de aproape pielea de pe craniul pacientului, nici în copilăria acestuia și nici mai tîrziu.

După o convorbire telefonică urgentă cu medicul legist, doctorul Tennant, locotenentul Luria plecă în grabă la morgă,

unde sosi imediat și acesta. Doctorul Tennant ceru să vadă cadavrul lui John Sebastian (I ori III); după ce îi examină craniul în locul indicat de locotenent, exclamă triumfător:

— Ăsta n-are nici un semn!

Faptul că semnul nu era prezent decît pe craniul fratelui în viață, deși în mod normal asemenea semne sînt prezente la toți gemenii coroborat și cu anumite indicii pe care semnul le prezenta la un examen mai amănunțit, îl făcură pe doctorul Dark să sugereze că nu era vorba probabil de un semn din naștere, ci de o urmă lăsată de forcepsul utilizat de medic la nașterea pacientului.

Eroul principal al capitolului următor a fost Faustino Quancchi, binecuvîntatul frizer din Greenwich Village, căruia, în urma unei inspirații subite, locotenentul Luria îi făcu o scurtă vizită. Quancchi fusese fără întrerupere frizerul tînărului John Sebastian încă din 1925, anul în care acesta închiriase apartamentul din Greenwich Village. El, personal, îl tunsese pe domnul Sebastian timp de patru ani, afirma Quancchi. Dacă știa că avea un semn pe pielea capului? Bineînțeles că da! Observase semnul acela încă de la prima dată cînd îl tunsese pe domnul Sebastian. Unde se afla semnul? Chiar aici! (și Quancchi arătă locul, punînd degetul său păros pe craniul locotenentului). Cam cum arăta? Era cam atît de mare și de forma asta (și Quancchi desenă semnul cu un ciot de creion pe marginea unei reviste).

Ergo, geamănul aflat în viață era John I.

Succesul acesta nu i se urcă lui Luria la cap. Oricît rău s-ar fi putut spune despre el, nu i se putea imputa un lucru: acela de a păcătui printr-o exagerată încredere în sine. El ceru deci să se facă cercetări și de către autoritățile polițienești din statul Idaho. Pista ducea pe versantul vestic, în localitatea Missoula, unde se afla universitatea statului Idaho și unde John III își petrecuse patru ani din viață. Se prezentă frizerilor ce deserveau căminele de studenți fotografia lui John III din anuarul universității. Unul din ei, pe nume Clarence Rodney Pick, un frizer care-și pierduse ochiul drept pe frontul francez, își amintea foarte bine de John III.

— Blestematul ăsta era cît pe aci s-o zăpăcească pe sora mea mai mică, Marybell, povesti el. Se folosea de mine ca să se poată apropia de ea, tot venea mereu la mine să-l tund. Pînă la urmă am înțeles ce urmărea derbedeul și i-am spus: Dacă

te mai prind pe aici, crai ordinar, îți tai beregata, să știi ! Ce, vrei să sucești capul tuturor fetelor din Montana, canalie din Idaho ! După asta, se tundea la casapul ăla de Wormser. Dacă avea vreun semn pe căpățînă ? Nimic. Cel puțin eu n-am văzut nimic, și doar eram atent la tot ce era în legătură cu derbedeul. Să nu vă închipuiți că dacă sînt chior nu văd bine ca un vultur. Ha-ha-ha !

Ergo, privind lucrurile și dintr-o parte și dintr-alta, cadavrul era al lui John III.

Analize grafologice ale unor elemente autentice din scrisul lui John I și John III, făcute după ce încheietura fratelui aflat în viață se vindecase, dovediră și ele fără nici un dubiu că, cel puțin cu privire la identitatea sa, acesta spusese adevărul.

Astfel, în primul moment, forțele legii și ordinii obținuseră un mare succes. Entuziasmul scăzu însă cînd se constată că faptul de a fi deosebit pe John I de John III nu aducea nimănui vreun folos, afară de John I. În mod cert, faptul acesta nu folosi nici locotenentului Luria și nici succesorului sau superiorilor săi, după ce Luria fusese în cele din urmă mutat în alt post. Misterul cu privire la persoana care împlîntase pumnalul în spatele bătrînului doctor Cornelius F. Hall în biblioteca lui Arthur Craig rămînea la fel de impenetrabil ca și misterul cu privire la persoana care asasinase în același mod pe John Sebastian III în dormitorul de la etaj, cu zece zile mai tîrziu. Nu existau pur și simplu nici un fel de indicii. Nu numai că nu existau fapte care să vină în sprijinul vreuneia din ipoteze, dar pînă și ipotezele ce se puteau face erau toate lipsite de consistență.

La termenul legal, John Sebastian I intră în stăpînirea moștenirii lăsate de tatăl său (Ellery află și lucrul acesta tot din ziare). Nu se iviră nici un fel de dificultăți de ordin juridic. El era, indubitabil, veritabilul și autenticul John Sebastian I, „unicul meu fiu John", cum specifica testamentul ; față de această clauză de neclintit, viața sau moartea fratelui său nu cîntăreau nici cît un fulg. După cum îi explică avocatul Payn lui Arthur Craig într-o convorbire particulară, chiar dacă John I ar fi fost asasinul lui John III, și chiar dacă acest lucru ar fi fost dovedit, dreptul exclusiv la moștenire al lui John I n-ar fi fost întru nimic atins. Conform testamentului lăsat de tatăl său, John III nu avusese

niciodată drept la moştenire şi, prin urmare, nu putea pierde ceea ce nu avusese. De fapt, remarcă cu o satisfacţie nemăsurată Payn, care, ca şi editorul Freeman, ajunsese la concluzia că autorul tentativelor de şantaj fusese John III, era ca şi cînd John III nici nu s-ar fi născut vreodată.

Una din urmările dureroase ale acestei drame, pe care Ellery o urmărea acum de la distanţă, fu soarta legăturii dintre John Sebastian şi Yolanda (Rusty) Brown. Totul se sfîrşi printr-o ruptură. Domnişoara Brown, însoţită de mama sa, plecă în California, pe o durată de timp nedeterminată „pentru a-şi schimba gîndurile". Înainte de a pleca, a avut cu John Sebastian o convorbire cu uşile închise, care nu dură decît douăsprezece minute. Cînd reapăru palidă dar cu fruntea sus, reporterii observară că domnişoara Brown nu mai purta inelul cu diamant ce-i împodobea mai înainte unul din degete. Deşi domnişoara Brown refuză orice comentariu (ca şi John Sebastian de altfel), presa înţelese că în curînd va trebui să-şi ia rămas bun de la acest subiect; se opină mai întîi doar că cei doi stricaseră logodna; cînd domnişoara Brown luă însă trenul spre Los Angeles, jurnaliştii înţeleseră destul de clar că proiectata căsătorie Brown-Sebastian nu va mai avea loc niciodată.

Ei aveau de altfel dreptate.

Cît priveşte dublul asasinat (se ajunsese anume la concluzia că asasinarea doctorului Hall era în legătură cu aceea a lui John III, deşi în cazul acesta, în care nu exista nici un punct de reper, nu s-ar fi mirat nimeni dacă s-ar fi dovedit contrariul), autorităţile n-au dat niciodată vreo explicaţie. Nici o persoană n-a fost arestată sub învinuirea de a fi comis unul sau ambele asasinate. Dosarul a rămas deschis şi oficial este nerezolvat pînă în ziua de azi.

Pentru Ellery Queen atît de tînăr încă pe atunci, perioada ce urmă cazului Sebastian se dovedi una din cele mai întunecate din întreaga lui viaţă.

Nici măcar căldura pe care o răspîndea dragostea părintească a inspectorului Queen nu izbutea să înlăture gîndurile tenebroase ale fiului său. Zile întregi Ellery se plimba în sus şi în jos prin camera sa, ori privea fix la pereţi. Nu mai mînca, slăbise şi era atît de deprimat încît prietenii aproape nu-l mai recunoşteau.

Experienţa profesională a inspectorului nu-l impresiona nici ea. Tatăl şi fiul avuseseră discuţii interminabile asupra cazului Sebastian, asupra înscenării aceleia atît de abile, asupra autorului şi asupra felului în care putuse ajunge la ea. Nu ajungeau însă la nici o concluzie.

Treptat, întunericul se risipi din mintea domnului Queen junior. Se iviră cazuri noi, care-i solicitară interesul şi talentul de a descoperi şi lega firele unor afaceri misterioase, pe care reuşi într-adevăr să le rezolve. Scrise apoi o serie de cărţi care sfîrşiră prin a-i aduce faima. El nu uită însă niciodată că cea de a doua afacere criminală de care se ocupase singur, prima, de fapt, se soldase cu un eşec. Însă mult după ce amănuntele i se şterseră din minte, faptul în sine al acestui eşec continua să-l chinuie ca un ghimpe, ca un vierme ce-l rosese cîndva, şi care acum era mort, dar nu dispărut.

CARTEA A TREIA

PROVOCARE LANSATĂ CITITORULUI
prin care se face un respectuos apel la perspicacitatea acestuia.

Moda actuală în literatura detectivă tinde în general să transpună pe cititor în situaţia detectivului principal. De la un anumit punct... provocarea lansată cititorului devine clară. Într-adevăr, fiind acum în posesia tuturor... faptelor, cititorul perspicace de romane poliţiste trebuie, în această etapă, să fi ajuns la unele concluzii clare. Soluţia integrală, sau cel puţin o soluţie parţială care să indice fără posibilitate de eroare pe criminal, poate fi găsită pe baza unei serii de deducţii logice şi observaţii psihologice.

„Misterul pălăriei romane"

27 ANI MAI TÎRZIU,

adică în vara anului 1957

In care Ellery Queen cade pradă nostalgiei și se lasă ispitit să reînvie unele lucruri din trecut.

Pentru Manhattan, ziua aceea era o zi tipică de miez de vară ; la ora nouă dimineața, temperatura era de 22° C, umiditatea de 33%, iar barometrul arăta 30,05. Vremea era statornică, caldă și uscată, și adia un vînt răcoros ; porumbeii făceau volte în fața ferestrelor, iar copiii jucau țurca pe stradă, în sunetele cristaline ale unei flașnete cu papagali ce cînta la colțul străzii 87 West ; parcul, la numai cîteva case spre răsărit, te îmbia la o plimbare ; canalele te ademeneau din toate părțile, iar plajele își trimiteau și ele murmurul lor molcom... Era una din zilele acelea, gîndi Ellery, pe care natura șireată, mama noastră a tuturor, o trimite dinadins ca să tortureze specia de idioți ce-și freacă fundul pe scaun, claustrați în apartamentele lor și pironiți în fața mașinii de scris, stăruind în a crede că sînt scriitori.

Se chinuise timp de aproape două ore cu splendida lui mașină electrică de scris și tot ce realizase era o foaie de hîrtie galbenă, pe care se răsfățau cinci rînduri și jumătate de proză nemuritoare, în total cincizeci și trei de cuvinte, dintre care douăzeci și una fuseseră șterse cu x-uri.

Nu mai am nici pic de vlagă în mine, gîndi Ellery sleit. Îmi lipsesc vitaminele, semăn cu un om căruia parcă i s-a montat înăuntrul trupului un aparat care să-l moleșească. E destul să am cu ce mîzgăli niște semne pe o foaie de hîrtie,

ca să mă simt fericit. Şi doar am scris pînă acum treizeci de romane... De ce trebuie oare să scriu şi un al treizeci şi unulea ? Beethoven s-a mulţumit cu nouă simfonii.

Înspăimîntat, Ellery realiză că îmbătrîneşte. Gîndul acesta îl copleşi într-atîta, încît îl făcu să bată pe nerăsuflate încă două rînduri şi jumătate, fără a mai corecta nici măcar greşelile de ortografie. Zădărnicia activităţii sale îi apăru însă din nou de nesuferit şi Ellery se lăsă iarăşi pradă apatiei; se gîndea ce bine ar fi fost să fi sosit ora prînzului şi să poată trage după aceea un pui de somn.

Tocmai în clipa aceea sună telefonul, făcîndu-l pe Ellery să sară imediat în picioare.

— Da, la aparat Ellery Queen.

La celălalt capăt al receptorului se auzea o voce bărbătească de bas, vibrînd de emoţie :

— Pariez că nu veţi ghici niciodată cine vă sună.

Ellery oftă. Aceasta era una din interpelările telefonice care reuşeau să-l scoată din fire, chiar dacă se afla în cea mai bună dispoziţie.

— Eu nu fac niciodată pariuri, amice, darmite dacă trebuie să mai şi ghicesc ceva. Spune, cine e ?

— Aici e Stanley Devoe, răspunse vocea, repetînd după o scurtă tăcere : Devoe ! Nu vă mai amintiţi ?!

— Devoe... Devoe... Nu, nu-mi amintesc, răspunse Ellery. De ce să spun că-mi amintesc. De unde ne cunoaştem ?

— E mult de atunci, domnule Queen. Poate însă să vă reamintiţi, dacă vă precizez că este vorba de sergentul Devoe.

— Sergentul De... Ah ! Sigur, sergentul Devoe ! exclamă Ellery. Hello, sergent ! Dar cum naiba te-oi fi uitat ? Spune, ai mai crescut niţel ?

— Da de unde, am dat înapoi cu vreo trei centimetri.

— Ascultă, sergent. Mă bucur că te aud. Cum îţi merge ?

— Hm, merge... aşa şi aşa. Dar dumneavoastră ?

— Mulţumesc, cam la fel, răspunse Ellery, cu un ton destul de morocănos. Dar ce s-a întîmplat că m-ai sunat, sergent ?

— Să ştiţi că în prezent nu mai sînt sergent, domnule Queen.

— Dar ce eşti, locotenent ? Căpitan ?

— Sînt şef !

— Şef ?! Bravo, ce fel de şef ?
— Am demisionat din corpul de gardieni acum cîţiva ani şi cum aci era un loc liber de comisar şef...
— Unde adică ?
— Aci, la Alderwood !
— La Alderwood !?
Lui Ellery îi reveniră pe dată în memorie amintiri, îngropate încă de mult în cutele creierului.
— Dar comisarul-şef Brickell ce-a devenit ?
— Brickell ? întrebă Devoe pufnind în rîs. Pesemne că pentru dumneavoastră, scriitorii, timpul stă pe loc. La Alderwood s-au schimbat alţi doi comisari-şefi după Brickell. Brick s-a prăpădit, sărmanul, încă din 1937.
— Aşa ? Brick a murit încă de acum douăzeci de ani ?
Ellery îl văzuse de fapt pe Brickell doar cîteva ore ; auzindu-l ai fi crezut însă că regreta grozav moartea acestuia.
— Da, da, înţeleg, Devoe.
Nu mai găsi apoi nici un subiect ca să continue conversaţia.
Devoe, care tăcuse şi el, sparse totuşi pînă la urmă tăcerea :
— Să vă spun de ce v-am chemat, domnule Queen. Vă mai amintiţi de cazul acela încurcat, de cele două asasinate petrecute în fosta casă Craig ?
— Da ! răspunse Ellery, ale cărui nări începuseră să freamăte.
— Ştiţi că n-a fost niciodată rezolvat ?
— Da, ştiu.
— Săptămîna trecută a trebuit să facem curăţenie într-una din camerele arhivei din pivniţa localului poliţiei. Am fost obligaţi să dăm afară o groază de hîrţoage şi de alte vechituri...
— Cum adică localul poliţiei ? Era doar o cămăruţă în clădirea primăriei.
— Ehei, acum avem clădirea noastră proprie, ştiţi. Printre lucrurile pe care a trebuit să le dăm afară se aflau nu numai vechituri adunate aci, în cei douăzeci şi doi de ani de cînd s-a construit clădirea, ci şi unele aduse de la vechea primărie. Astăzi de dimineaţă am dat peste o ladă, şi ce credeţi că scria pe ea ? „Cazul Sebastian" !
— O ladă ?

— Da, o ladă în care se găsea întreg dosarul, cu tot ce ţinea de cazul respectiv.

— Interesant ! O coardă vibra adînc înăuntrul lui Ellery, o coardă care îi amintea clar lucruri neplăcute. Dar ce căuta lada aceea la Alderwood ? Cercetările au fost conduse doar de poliţia districtuală !

— Îmi amintesc. Nimeni nu pare să ştie cum a ajuns aici. În orice caz, lada se află acum la mine. Era cît p-aci s-o ard, împreună cu toate hîrţoagele, cînd mi-a venit brusc o idee : Pariez că Ellery Queen ar fi foarte încîntat să poată pune mîna pe tot materialul ăsta, mi-am zis. Spuneţi, vă interesează ?

Pentru o clipă Ellery tăcu.

— Ei, ce spuneţi, domnule Queen ?

— Da, de fapt mă interesează, răspunse Ellery încet. Şi, spune, Devoe, în ladă se află totul ? Şi cutiile acelea în care soseau obiectele şi cartoanele... ?

— Da. Toate năzdrăvăniile în legătură cu afacerea aceea blestemată. Ce bine-mi pare că m-am gîndit la dumneavoastră. Vocea comisarului şef Devoe vădea că era foarte încîntat de sine însuşi. În regulă, domnule Queen, atunci v-o trimit prin coletărie rapidă.

— Nu, nu e nevoie să te osteneşti, îi răspunse Ellery, de astă dată foarte prompt. Am să fac eu un drum pînă acolo şi am s-o ridic singur. Da, de fapt cred că... am să viu chiar astăzi. Îţi convine să viu astăzi, Devoe ?

— Vorbiţi serios ? Tot personalul meu stă pe ace doar la ideea că vorbesc cu dumneavoastră la telefon.

— Tot personalul dumitale ? Adică toţi patru, vrei să spui, nu-i aşa ? glumi Ellery.

— Cum patru ? Am treizeci şi doi de oameni care lucrează pe teren, afară de personalul de birou.

— Oh ! exclamă Ellery cu o voce umilă.

— De altfel, sînt sigur că veţi găsi multe lucruri schimbate aci. Inclusiv pe subsemnatul. Să nu vă aşteptaţi să daţi tot de vlăjganul acela jigărit pe care l-aţi cunoscut, adăugă Stanley Devoe, rîzînd cu poftă. Din 1930 şi pînă acum am mai pus cîteva kilograme pe mine.

Comisarul-şef Devoe cîntărea într-adevăr acum o sută patruzeci de kilograme. Ellery trebui să-şi concentreze întreaga

forță a imaginației pentru ca, printre straturile de grăsime, să poată distinge figura frumoasă a sergentului Devoe, pe care-l cunoscuse cîndva. Chipul acestuia era de nerecunoscut.

— M-am mai schimbat nițel, nu-i așa, domnule Queen? exclamă Devoe voios.

— Toți ne-am schimbat, dragul meu.

— Eu v-aș fi recunoscut oriunde. Dumnevoastră v-ați păstrat condiția fizică.

— Nu chiar în toate domeniile importante, gîndi Ellery... În jur totul era schimbat. Străbătuse cu mașina lui decapotabilă, tip 1957, un oraș străin, ajungînd la o clădire de marmură care începea să dea semne de bătrînețe și care era înconjurată de parcaje cu contor pentru mașini, în care nu aveai voie să staționezi mai mult de treizeci de minute, și de clădiri pentru birouri ce se ridicau în toate direcțiile. Nimic din cele văzute nu mai aminteau de Alderwood-ul pe care-l vizitase în 1929; era ca și cînd ai fi comparat un aparat de televiziune în culori cu vechiul aparat de radio cu galenă al doamnei Janssen.

Pentru Ellery experiența nu era plăcută, și Devoe înțelese lucrul acesta. Cei doi bărbați se întreținură cîtva timp în biroul elegant și spațios, vorbind despre cariera lui Devoe, despre dezvoltarea orașului Alderwood, despre creșterea criminalității în rîndurile minorilor, despre pulberea radioactivă, despre sarcinile irealizabile ale apărării pasive, despre autostrade, sateliți, pînă și despre locotenentul Luria, care, potrivit celor spuse de Devoe, demisionase din poliție la cîțiva ani după eșecul suferit în cazul Sebastian, angajîndu-se la o societate de asigurări, undeva în Midwest. Conversația era cam iritantă, deoarece se simțea că nu avea nicăieri nici un fel de rădăcini. După o tăcere penibilă, care se repetase pentru a treia oară, Devoe se ridică greoi în picioare și propuse ca ambii să coboare în pivniță. Ellery ar fi fost în stare să-l îmbrățișeze.

— Nici nu știți cît mă bucur că vă văd, zise uriașul luînd-o înainte și coborînd cîteva trepte de ciment. Dumneavoastră ați devenit o personalitate, domnule Queen. Pariez că nu există o carte a dumneavoastră pe care să nu fi citit-o.

— Deși nu fac niciodată pariuri, de data asta pariez că există una, Devoe!

— Anume care? Spuneți cum se cheamă. Sigur că o am acasă.

— Se cheamă „Misterul celei de a douăsprezecea nopți", răspunse Ellery.

— „A douăsprezecea..." Oh, e adevărat, pe asta n-am citit-o. Ați scris o carte despre cazul Sebastian ?

— N-ai citit-o, spuse Ellery, deoarece n-am scris-o niciodată.

— Asta pentru că n-ați putut dezlega misterul, nu-i așa ? replică Devoe rîzînd, în timp ce trupul său cît un munte se cutremura tot.

Ce-i drept, lui Ellery această remarcă nu-i făcu prea multă plăcere.

— Da, cam așa e.

Devoe îi aruncă o privire neobișnuit de sfredelitoare și apoi exclamă :

— Uite-o !

Capacul de lemn al lăzii era forțat. Devoe aprinse un bec agățat în tavan, astfel încît Ellery putu să vadă în jur. Toate urmele materiale ale eșecului său din tinerețe se aflau în ladă perfect conservate. S-ar fi zis că nici nu trecuseră peste ele douăzeci și șapte de ani. Erau acolo și boul în miniatură din lemn de santal... și casa de păpuși... și pumnalul cu mînerul împodobit cu pietre semiprețioase... Iată și teancul de cartoane albe ; pe cel de deasupra era lipită o rămășiță dintr-o bandă de cauciuc veche ; mai tîrziu, cineva le legase cu o bucată de sfoară ca să nu se risipească. Era acolo și un carnețel negru. Carnețelul negru ?

Jurnalul lui zilnic !

Ellery uitase complet de el.

Cu un gest grăbit, luă carnețelul prăfuit din ladă și-l deschise cu multă curiozitate. Foițele erau acoperite cu un scris ce se recunoștea ușor drept scrisul neformat al unui tînăr. Scrisul său de acum un sfert de veac. Locotenentul Luria îi confiscase jurnalul și nu i-l mai înapoiase niciodată.

Or, iată că acum se afla din nou în posesia lui.

Emoționat, Ellery așeză la loc în ladă relicva aceea minusculă, acoperită de praf.

— Poți să rogi pe unul din oamenii dumitale să ducă lada la mașină, Devoe ?

— Bineînțeles că da.

— Nici nu pot să-ți spun ce-nseamnă asta pentru mine !

— Înţeleg foarte bine, domnule Queen.

Ellery simţi că, în clipa aceea, uriaşul spunea adevărul, singura clipă din toată după-amiaza în care se simţi cu adevărat aproape de Devoe.

Ceva îl împinse să parcurgă străzile acum străine lui care duceau spre fosta proprietate a lui Craig. Trecu de două ori prin faţă, dar nu recunoscu locul. A treia oară verifică tăbliţa cu numele străzii, pentru a se asigura că se afla în locul corect. Era într-adevăr acolo. Casa Craig dispăruse însă. La fel şi pădurea din spate. Peluzele largi nu mai existau nici ele. În locul lor se înşiruiau acum zeci şi zeci de căsuţe identice, vopsite în galben, roşu sau verde, ce semănau cu nişte cutii, fiecare cu cîte un mic garaj în spate, cu cîte o peluză cît o carte poştală în faţă, cu cîte un mic teren de joc pentru copii în spate, cu antenă de televiziune deasupra şi cîte un pom jigărit pe fiecare parcelă.

Ellery întoarse melancolic maşina şi se îndreptă spre New York cu sentimentul că îmbătrînise brusc.

Inspectorul Queen se trezi brusc din somnul său adînc, întrebîndu-se ce oare îl deşteptase. Privi buimăcit ceasul. Era patru şi douăzeci. Parcă auzise o voce.

Da, cineva vorbea încă.

Cineva, cu o voce puternică şi clară de tenor, care, în mod ciudat, profera tot felul de insulte la adresa persoanei proprii, dar avea în acelaşi timp un ton triumfător.

— Auzi, idiotul de mine ! Cum poate oare cineva să fie atît de dobitoc ?

Undeva în apartament era lumină.

Bătrînul coborî din pat. Nu avea pe el decît pantalonii de la pijama. Căscînd şi ştergîndu-şi de sudoare bustul slăbănog, bîjbîi prin holul întunecat, pentru a ajunge în camera lui Ellery, de unde venea lumina.

— Dar ce, ţi-ai ieşit din minţi, băiete ? îl întrebă inspectorul, căscînd din nou. Nu te-ai culcat pînă la ora asta ?

Ellery îşi scosese pantofii, dar avea încă pe el pantalonii şi cămaşa. Şedea turceşte pe birou şi privea fix pe podeaua pe care erau răspîndite în cerc toate obiectele din lada adusă de la Alderwood. Carneţelul negru, jurnalul, şedea deschis pe birou, lîngă el.

— Tată, m-am lămurit.

— Nu ți se pare că ești nițel cam mărișor ca să te mai joci cu case de păpuși ?

Inspectorul se așeză pe canapeaua de piele și întinse mîna să ia o țigară. Canapeaua era rece și bătrînul își retrase spatele.

— Cu ce te-ai lămurit ?

— Am găsit dezlegarea misterului în cazul Sebastian.

— Sebastian ? Inspectorul pufăi din țigară, încruntînd sprîncenele. Cazul Sebastian ? Nu-mi amintește nimic. Cine era Sebastian acesta ?

— A trecut timp mult de atunci, tată. Ellery avea un aer proaspăt, de parcă ar fi ieșit în clipa aceea dintr-un lac de munte. Dar se citea în el și o tristețe, un fel de înțelepciune resemnată care-l intrigă pe inspectorul Queen. Bătrînul continua să-l privească nedumerit.

— Nu-ți mai aduci aminte ? continuă Ellery încet. Nu-ți mai aduci aminte de Alderwood, de poetul acela tînăr care locuia în Greenwich Village ? Lucrurile s-au petrecut în 1929. Dumneata și cu Velie ați cules niște informații pentru mine.

Inspectorul se bătu cu mîna pe coapsa slăbănoagă.

— Sigur că da ! Și astea sînt... ? Privea cu curiozitate obiectele răspîndite pe jos. Dar asta e o chestiune veche, Ellery. Unde dracu ai mai dat de toate astea ?

Ellery îi povesti și luă apoi în mînă carnețelul negru.

— Am stat aproape toată noaptea și mi-am recitit jurnalul. Ce tînăr eram !

— Și ce, era rău ?

— Nu, era chiar foarte bine, dar lucrul ăsta avea și anumite inconveniente. Trebuie să fi fost tare nesuferit. Eram peste măsură de agresiv și le știam pe toate. Spune, nu te scoteam niciodată din sărite, tată ?

— Ei, eram și eu ceva mai tînăr pe atunci, îi răspunse inspectorul surîzînd. Apoi stinse țigara și întrebă : Zici că ai descoperit misterul ? După atîția ani ?

— Da ! răspunse Ellery, împreunîndu-și mîinile peste genunchi și continuînd : Mă consideram omul cel mai deștept din lume, tată. Aveam în mine o încredere oarbă, și dacă se întîmpla ca faptele să nu corespundă întocmai socotelilor mele, eram totdeauna convins că ele erau de vină. De aceea n-am reușit niciodată să văd adevărul în cazul Sebastian. Și, de

fapt, aveam soluția în mînă, mă crezi, tată ? M-am învîrtit în jurul ei, am sucit-o și pe față și pe dos, dar niciodată n-am văzut-o cu adevărat.

— Nu vrei să-mi povestești și mie ? îl întrebă inspectorul.

— Nu acum, tată, mai bine du-te și te culcă. Îmi pare rău că te-am trezit.

— Totuși, povestește-mi, te rog ! insistă bătrînul.

Ellery îi spuse totul.

La rîndul său, inspectorul continua acum să exclame într-una :

— Dar ce idioți am fost ! Cum pot oare niște oameni să fie atît de dobitoci ?

ZIUA URMĂTOARE...

În care se povestește — cît se poate mai pe scurt — ce s-a întîmplat de-a lungul anilor cu unele din cunoștințele noastre în viață sau decedate, și în care Ellery pune la cale o călătorie.

Cum este normal în raporturile dintre un autor și editorul său, Ellery se întîlnise cu Dan Z. Freeman destul de des, timp de peste treizeci de ani. Totuși, în ziua aceea, cînd editorul se ridică de la biroul său pentru a-l saluta, lui Ellery i se păru că-l vede pentru prima oară. Lucrurile se întîmplă ca în exemplul pe care-l dă Einstein pentru a-și ilustra teoria relativității, gîndi el. Dacă două trenuri merg pe șine paralele în aceeași direcție și cu aceeași viteză, un pasager aflat în oricare din trenuri ar putea jura că trenurile stau pe loc. Într-adevăr, el nu are nici un punct de referință pînă cînd nu se uită pe fereastră și nu vede cum îi zboară peisajul prin fața ochilor.

Pentru Ellery, jurnalul pe care-l regăsise constituia un asemenea punct de referință pentru impresiile sale rămase pe loc timp de douăzeci și șapte de ani în legătură cu persoanele ce participaseră la vacanța petrecută în casa Craig, inclusiv persoana lui Freeman. Avea acum în față un bătrîn, căruia cîteva șuvițe de păr alb îi acopereau pielea capului ; ochii căprui, atît de frumoși odinioară, păstrau încă ceva din frumusețea lor ; ei erau însă îngropați în obrajii obosiți, asemenea unor bijuterii de preț în vitrinele unui muzeu ; umerii slabi și în-

covoiați, întreaga făptură a lui Freeman împuținată, mișcările încete, toate erau aproape penibile la vedere.

Cu un sentiment neplăcut, Ellery se întrebă cum apărea oare el însuși în ochii lui Freeman.

— De data asta nu te deranjez pentru afacerile noastre comune privind cărțile, Dan, începu Ellery surîzînd. Nu, nu de asta e vorba. În primul rînd, pentru că volumul la care lucrez avansează de parcă abia s-ar tîrî printr-un deșert arzător, și în al doilea rînd, pentru că trebuie să-ți povestesc un lucru destul de ciudat care mi s-a întîmplat recent. Îți mai amintești de vacanța de Crăciun pe care am petrecut-o împreună în casa lui Arthur Craig, în iarna anului 1930 ?

Editorul se așeză calm în fotoliul său. Urmă un moment neplăcut, cam așa cum se întîmplă într-o sală de cinematograf cînd se rupe filmul ; conversația își reluă însă curînd cursul normal și Freeman întrebă :

— Dar ce te-a făcut să-ți aduci aminte de asta, Ellery ? De ani de zile nu m-am mai gîndit la vacanța aceea.

— Nici eu, ca să-ți mărturisesc, răspunse Ellery. Alaltăieri s-a întîmplat însă un lucru care m-a obligat să-mi amintesc de cele două săptămîni petrecute la Alderwood. O dată cu asta mi-au revenit în minte o serie de întrebări. Dumneata știi cum reacționez eu. Ajunge să mi se ivească în cale o întrebare, că imediat începe să mă obsedeze. Acum, de pildă, aș vrea foarte mult să știu ce au devenit toți cei cu care am petrecut împreună vacanța aceea în casa lui Craig. Ți se pare o copilărie poate, dar pînă cînd nu-mi va fi satisfăcută curiozitatea, nu voi putea avea liniște. Spune-mi, dumneata ai idee ce s-a întîmplat cu oamenii ăștia ?

Editorul îl privi mai întîi mirat pe Ellery și apoi, apăsînd pe unul din butoanele telefonului interior, se adresă secretarei sale :

— Nu sînt aici pentru nimeni ; să nu mă întrerupi nici dumneata, Harriet.

După aceea, vorbi fără întrerupere timp de peste o oră.

John Sebastian așteptase doar pînă cînd formalitățile legale fuseseră îndeplinite și de îndată ce intrase în posesia moștenirii părăsise Statele Unite.

Tînărul, acum milionar, își cumpărase o vilă în sudul Franței, lîngă Cannes, și nu mai revenise niciodată în Ame-

rica. Circulaseră la început zvonuri cu privire la recepțiile princiare pe care le dădea, la femeile splendide ce-l înconjurau și la tot felul de escapade dubioase. Dar, pe cît se părea, aceasta fusese doar o fază trecătoare. Mai tîrziu se auzise că John Sebastian ducea o viață liniștită, invita din cînd în cînd cîțiva prieteni și-și petrecea cea mai mare parte a timpului scriind poezii, crescînd canari și colecționînd obiecte de artă prin diferiți agenți din Paris, Londra și New York. Pe cît știa Freeman, John nu se căsătorise niciodată.

— A mai publicat cîteva volume de poezii, zise el, dar nu în editura mea. De fapt, n-a mai publicat nimic în Statele Unite, ci numai la Paris. Este vorba de trei sau patru plachete de versuri în limba franceză. După război, am auzit că John ar fi colaborat cu naziștii. Nu știu cît e de adevărat. Cert este însă că n-a avut nimic de suferit din partea francezilor, după încetarea ostilităților. Pe cît știu, John se află încă în Franța, dar nu mai am nici o știre de la el de peste zece ani.

— Dar Ellen Craig?

— Acum treizeci de ani aveam impresia că între voi e ceva, continuă editorul surîzînd. N-ați mai păstrat legătura?

Ellery roși.

— Doar timp de cîteva luni. După ce Ellen și-a dat examenul la Wellesley, n-am mai știut nimic unul de altul. Parcă am auzit că s-ar fi măritat.

— Da, Ellen s-a căsătorit cu un tînăr diplomat de mare viitor, zise Freeman. Dumneata cunoști viața diplomaților, schimbă ambasada la fiecare doi-trei ani, astfel încît totul se reduce la un cămin ce aduce cu o insuliță pierdută într-un ocean imens de oameni și locuri cu care nu au nimic de-a face. Au cinci copii mari. Ultima dată cînd am auzit de ei, se aflau undeva în Africa. Pe Ellen am întîlnit-o acum doi ani. Se afla în Statele Unite, deoarece soțul ei se punea la curent cu afacerile africane, înainte de a fi transferat în post acolo. A devenit o femeie extrem de curajoasă și de discretă, așa cum se cuvine unei adevărate soții de diplomat.

Asta e, gîndi Ellery, întrebînd apoi de Rusty Brown. După cîte spunea Freeman, Rusty lichidase magazinul de pe bulevardul Madison în timpul crizei, deoarece voga pentru „creațiile Rusty Brown" era în declin. După aceea, o pierduse din vedere pînă cînd, după mai mulți ani, aflîndu-se la

Hollywood pentru reglementarea unor drepturi de autor, o întîlnise la o recepţie, undeva în Beverly Hill. Rusty lucra pe atunci cu mare succes ca decoratoare de interior, la Los Angeles. Fusese căsătorită de patru ori, dar nu avusese niciodată copii. Lui Freeman îi făcuse impresia unei femei ce nu reuşea să-şi găsească nicăieri fericirea. Pe cît ştia, Rusty se afla încă pe coasta de est. Despre mama sa nu avea nici o informaţie. Nici Rusty nu-i pomenise de ea şi nici el nu o întrebase.

— De altfel, ştii, nu-şi mai zice Rusty, adăugă editorul surîzînd. Acum este Yolanda !

Freeman nu avea nici o ştire despre reverendul Gardiner.

— Nu-mi vine să cred că mai trăieşte. Ar trebui să aibă peste o sută de ani.

Doctorul Samson Dark murise în 1935, în urma unei tromboze coronare. Roland Payn murise şi el. Se sinucisese prin 1938, fără ca nimeni să fi putut stabili motivul. Nu lăsase nimic scris. Cu cîteva minute înainte de a se împuşca, discutase în biroul său cu un client despre un testament, la fel de politicos ca totdeauna.

— Îmi amintesc că peste cîţiva ani am vorbit despre moartea lui Payn cu fiul său, criticul literar. Nu avea nici el absolut nici o idee despre motivul care îl împinsese pe tatăl său la sinucidere. Cum subiectul era penibil, n-am insistat.

— Dumneata cunoşti însă motivul, nu-i aşa ? zise Ellery.

— Nu. Nu-l cunosc.

— Trebuie să fi fost neapărat la mijloc o femeie.

Freeman ridică din umeri.

— E foarte posibil. Payn era unul din ipocriţii aceia cărora le place să ducă o viaţă ireproşabilă în aparenţă, dar care rătăcesc noaptea prin tot felul de locuri dubioase. Probabil că suferea de un dezechilibru sexual. Cum n-ar fi putut suporta să ajungă să se compromită, a ales calea cea mai uşoară.

Valentina Warren se căsătorise cu Marius Carlo. Fusese un mariaj furtunos, terminat printr-un divorţ care făcuse vîlvă. Nici unul nu se recăsătorise şi nici unul nu avusese o adevărată reuşită în carieră. Valentina avansase de la roluri de ingenuă la roluri de caracter; totuşi, cea mai mare parte a veniturilor sale proveneau tot din rolurile ocazionale, pe care le juca în stagiunea de vară; din cînd în cînd, apărea pe

Broadway în roluri mici sau juca în piesele prezentate la televiziune. Marius avea o şcoală de muzică destul de mizerabilă la Chicago. Trăia cu o balerină mai în vîrstă, căreia îi era devotat trup şi suflet. Freeman îl vizitase odată iarna trecută, în legătură cu o carte de specialitate pe care Carlo încercase să-l convingă s-o publice.

— Nu mai e nevoie să-ţi spun că titlul cărţii era „Cantate omofone, scrise în cele opt moduri bisericeşti", adăugă Freeman iritat. Textul era tot atît de formidabil ca şi titlul. Cei doi locuiau în Loop, într-o garsonieră care semăna mai curînd cu un grajd; avea aerul unui tablou pictat de Dali după o orgie interminabilă. Este fără nici o îndoială locul cel mai respingător pe care l-am văzut vreodată.

Oricît ar fi părut de necrezut, Arthur Craig trăia încă.

— Dar trebuie să aibă nouăzeci de ani, sau chiar mai mult! exclamă Ellery.

— E unul din bătrînii aceia care nu se lasă. Se agaţă de viaţă ca scaiul.

Puţin înainte ca John Sebastian să fi părăsit Statele Unite, Craig decisese să se retragă din afaceri şi îi propuse lui Freeman să-i cumpere tipografia. Freeman o cumpărase pentru fiul său cel mai mare, care tocmai îşi făcea pe atunci ucenicia în tipografia lui Craig. Timp de cîţiva ani afacerea fusese apoi condusă de către un fost funcţionar al firmei Craig, în numele lui Freeman tatăl şi fiul. Aceasta pînă cînd Freeman junior putuse prelua el însuşi conducerea. În prezent, Freeman junior se ocupa el personal de tipografie şi, cum tatăl său îl îndruma cu toată dragostea, întreprinderea păstrase aceeaşi faimă pe care-o avusese cît timp îi aparţinuse lui Craig; tipărea numai ediţii limitate sau festive, cu aceeaşi fantezie, pricepere şi bun gust.

O dată cu vînzarea tipografiei, Craig lichidase şi proprietatea din Alderwood, precum şi tot restul averii sale, şi se mutase pe coasta de est. Se stabilise la San Francisco, unde se afla şi în prezent.

Din cînd în cînd, Freeman îi mai scria cîte o scrisoare, şi, în amintirea trecutului, îi trimitea cîte un exemplar din volumele tipărite în fosta sa tipografie. Craig nu răspundea însă niciodată scrisorilor şi nici nu confirma primirea cărţilor.

— A devenit destul de ciudat la bătrînețe, continuă editorul. Locuiește într-o cocioabă oribilă, își gătește singur și umblă jerpelit ca un călugăr-cerșetor, deși trebuie să aibă un venit destul de frumușel din suma realizată prin lichidarea averii. De fapt, s-a transformat într-un avar în adevăratul înțeles al cuvîntului. Ultima dată cînd am întîlnit-o pe Ellen, mi-a spus că Arthur îi scrie cu regularitate niște scrisori disperate și că ea îi trimite bani încă de mai mulți ani. Cînd aveam cîte un drum pentru afaceri la San Francisco, mă duceam de obicei să-l văd. La ultima vizită m-a deprimat însă atît de tare, încît ca să fiu cinstit, de atunci nu m-am mai dus.

— Deci îi știi adresa! exclamă Ellery.

— Bineînțeles că da. De scris, continui să-i scriu.

— Poți să mi-o dai și mie?

Freeman îl privi surprins, apoi ridică receptorul și spuse cîteva cuvinte secretarei sale. Peste o clipă, aceasta apăru cu adresa lui Craig.

— Intenționezi să-i scrii și dumneata, Ellery?

— Am de gînd să-i fac o vizită.

— Pentru Dumnezeu, dar în ce scop? exclamă Freeman.

— Îi datorez bătrînului o explicație încă de acum douăzeci și șapte de ani, zise Ellery ridicîndu-se. Îți mulțumesc mult, Dan.

În aceeași noapte, la orele 23,30, Ellery lua avionul spre San Francisco.

O ZI MAI TÎRZIU...

În care — pentru confirmarea ipotezei sale — Ellery Queen întreprinde o călătorie de 2 500 de mile în spațiu și de peste 3 000 de ani în timp.

Casa lui Arthur Craig nu era departe de țărmul mării. Era o cocioabă coșcovită, spoită în galben și așezată pe o mică înălțime acoperită cu tufișuri, la care ajungeai urcînd cîteva trepte mîncate de vreme. Părea strivită între două magazii uriașe, așezate de o parte și de alta. Era fără-ndoială o rămășiță de pe vremea în care se construiseră magaziile acelea. Căsuța avea o vedere largă asupra golfului. Cum de scăpase nedărîmată, cum reușise să supraviețuiască dezvoltării orașului și cum ajunsese în posesia lui Craig, Ellery nu află niciodată.

Dacă treceai peste aspectul ei mizer, cocioaba aceea avea totuși avantajele ei. Bătrînul care o locuia își putea delecta zi și noapte nările cu mirosul de crustacei ce venea dinspre debarcader; cînd cobora cele cîteva trepte mîncate, trecînd dincolo de magaziile ce străjuiau căsuța, i se deschidea în față o largă perspectivă asupra colinelor din față. Țipetele îndepărtate ale pescărușilor erau plăcute la auz, și, dacă mai făcea cîțiva pași, putea vedea radele în care erau ancorate nave de toate felurile și de toate mărimile. Un om care nu prețuia prea mult confortul își putea petrece foarte bine bătrînețea acolo, în liniște.

În fața căsuței se afla o verandă mică, cu un aspect ciudat, al cărei parapet dispăruse de mult. Pe veranda șubredă, cu o pipă ce-i atîrna între fălcile știrbe, legănîndu-se încet

într-un balansoar, înainte și înapoi, ședea Arthur Benjamin Craig.

Ca înfățișare era cu totul de nerecunoscut. Făptura uriașă de care își amintea Ellery se topise, se împuținase parcă transformîndu-se într-o masă mult mai mică, cocoșată și diformă. Mîna care ținea pipa semăna cu un fel de gheară descărnată și zbîrcită, acoperită cu pistrui caracteristici bătrîneții și cu o culoare cenușie roșiatică unde lipseau pistruii; cînd gheara apuca pipa din gura ce aducea a cioc de pasăre, fălcile bătrînului se strîngeau brusc. Pînă și figura lui Craig avea ceva de pasăre, cu pielea brăzdată și înăsprită de timp, din care ochii, parcă lipsiți de pleoape, aruncau o privire încă vie. Pielea craniului complet chel lucea ca o bilă; din barba deasă de odinioară nu mai rămăsese nici urmă.

În timp ce urca scările, Ellery își revizui în fugă impresiile. Era normal ca o asemenea ruină de om, abandonată singurătății, să nu se mai radă niciodată. Îmbrăcămintea bătrînului, care la prima vedere părea o adunătură de petice, era de fapt un costum vechi, din tinerețe, care se rupsese și fusese cîrpit și răscîrpit. Astfel, costumul era destul de curat, și, dacă trupul mult împuținat al lui Craig ar fi reușit să-l umple, bătrînul n-ar fi avut nicidecum aspectul de cerșetor pe care-l avea.

Ajuns în fața verandei, Ellery se opri. Judecînd după înălțimea la care veranda se ridica deasupra solului, acolo trebuiseră să existe cîndva cîteva trepte; acum nu mai era nici urmă de așa ceva. Bătrînul trebuie să fie destul de sprinten, gîndi Ellery, ca să poată urca și coborî pe verandă, fără să-și rupă picioarele.

— Domnul Craig? întrebă Ellery.

Bătrînul îl măsură calm din creștet pînă în tălpi cu ochii săi vioi.

— Eu te cunosc de undeva pe dumneata, zise el brusc.

Pe Ellery îl surprinse calitatea vocii. Era slabă, dar clară, fără nici un semn de senilitate.

— Într-adevăr, mă cunoașteți, domnule Craig, răspunse el surîzînd. A trecut însă foarte mult timp de atunci.

— De cînd ne cunoaștem oare? întrebă bătrînul.

— Încă din 1929, de la Crăciun.

Fața lui Craig se zbîrci în cute nenumărate, el se bătu cu mîna pe coapsă și începu să rîdă.

— Nu ești dumneata Ellery Queen? exclamă bătrînul, ștergîndu-și ochii.

— Întocmai, domnule Craig. Îmi dați voie să urc?

— Dar bineînțeles, te rog. Nonagenarul se ridică din balansoar cu înfățișarea lui de pasăre, respingînd cu vigoare protestele lui Ellery: Nu, nu, dumneata stai acolo! Eu mă așez aici, pe marginea verandei. Asta și făcu.

— Așa îmi plăcea să stau de cînd eram copil; îmi plăcea să-mi bălăbănesc picioarele peste veranda casei părintești, care nu avea nici ea trepte, la fel ca asta. Nu-mi păsa nici atunci, așa cum nu-mi pasă nici astăzi. Dar spune, ai făcut tot drumul ăsta numai ca să vii să-l vezi pe bătrînul Craig? Presupun că ai venit cu avionul. Mie nu-mi place să călătoresc cu avionul. E prea riscant. Știi, eram sigur de altfel că ai să mă cauți într-o zi, domnule Queen. Eu nu mai văd de multă vreme pe nimeni. Din cînd în cînd îl mai vedeam pe Dan Freeman, dar de o bucată de timp mă ocolește... Nu e de acord cu felul meu de viață, zise Craig, bătîndu-se din nou pe coapsă. Cum nu-l invită în casă, Ellery socoti că vorbăria bătrînului era în parte voită, urmărind intenționat să-i sustragă atenția de la acest lucru.

— Dan ți-a dat adresa mea, nu-i așa?

— Da, domnule Craig. Dar, spuneți-mi, ce vă făcea să credeți că vă voi căuta într-o bună zi?

Bătrînul se întoarse și își sprijini spinarea de un stîlp crăpat, apropiindu-și piciorul stîng și trecîndu-l pe celălalt peste marginea verandei. Întinse apoi mîna și luă o cutie de chibrituri, alese cu grijă unul, îl frecă pe podea, își aprinse pipa și începu să pufăie tacticos. Așa, învăluit în nori de fum, făcea impresia unui venerabil moșneag indian.

— Ce m-a făcut să cred asta? Faptul că nu ai dus la bun sfîrșit ceea ce începuseși la Alderwood, mormăi el, trăgînd cu putere din pipă. Acesta-i motivul! Dumneata semeni cu mine. Nu-ți plac lucrurile făcute pe jumătate. Nu suferi ca cineva să-și facă prost meseria și, mai ales, nu suferi ca dumneata să ți-o faci prost. Bătrînul își smulse apoi pipa dintre buze și, aruncîndu-i lui Ellery o privire inchizitorială, îl întrebă: Ți-a trebuit însă foarte mult timp ca să dezlegi enigma, nu-i așa?

— De fapt... nici nu m-am ocupat în mod continuu cu asta, replică Ellery rîzînd. Începea să se simtă la largul lui,

deoarece lucrurile se desfăşurau cu totul altfel decît îşi imaginase. Adevărul este că aproape un sfert de veac nu mi-am mai bătut de loc capul cu această problemă, domnule Craig. S-a întîmplat însă că alaltăieri...

Şi Ellery îi povesti lui Arthur Craig cum ajunsese din nou la cazul Sebastian.

— Cum vă spuneam, dosarul împreună cu tot materialul celălalt se afla răspîndit pe parchet în camera mea. Erau acolo şi cele douăsprezece cartoane şi cele douăzeci de obiecte. Făcu apoi o pauză, aprinzîndu-şi o ţigară. Dumneavoastră ştiţi, domnule Craig, că eu descoperisem semnificaţia obiectelor încă la Alderwood?

— Ce spui, adevărat? Bătrînul păru surprins. După cît îmi amintesc, n-ai suflat atunci nici o vorbă despre asta.

— Nu, zise Ellery. N-am spus nimic.

— Şi pentru ce?

— Tocmai pentru că cineva aştepta ca eu să mă pronunţ în această privinţă. Era cineva care se străduia să facă pe altul să apară drept asasin al lui John, iar eu trebuia să cad în cursa întinsă. Dar e mai bine să începem cu alfa şi nu cu omega, nu sînteţi de părere, domnule Craig?

— Foarte bine spui, foarte bine. Gura ştirbă a bătrînului schiţă un zîmbet. Deci, dumneata spui că totul a fost o înscenare, nu-i aşa? Dar, te rog, continuă, domnule Queen. Toţi aceşti douăzeci şi şapte de ani am aşteptat ca Isus să se arate odată magilor.

Diversiunea aceasta şireată îl făcu pe Ellery să surîdă.

— O bucată bună de timp m-am încurcat în tot felul de speculaţii numerice. Numărul doisprezece mi-a dat într-adevăr multă bătaie de cap. Erau acolo douăsprezece persoane, reunite să petreacă cele douăsprezece zile şi nopţi ale Crăciunului, şi născute fiecare sub cîte unul din cele douăsprezece semne ale zodiacului; obiectele sosiseră şi ele în douăsprezece nopţi consecutive şi aşa mai departe... În mod evident, erau şi coincidenţe, dar în schimb alte lucruri păreau puse la cale. La început am fost absolut convins că numărul doisprezece trebuia neapărat să aibă o semnificaţie, dar de fapt el nu urmărea decît să mă ţină în loc. Era un obstacol aşezat în calea mea, pentru ca atingerea potoului să-mi fie cu atît mai grea. Numărul doisprezece juca doar rolul de momeală, era peştele

mic cu care prinzi peştele cel mare. Peştele mic era însă cît o balenă de astă dată.

— Cu numărul douăzeci însă, era altă mîncare de peşte, continuă Ellery aplecîndu-se şi scuturînd scrumul ţigării pe podea. Numărul acesta reprezenta numărul total al obiectelor primite, sau cel puţin numărul total al cuvintelor subliniate în mesajele bătute la maşină pe cartoane. El era asociat cu anumite noţiuni concrete, anume cu grupul celor douăzeci de obiecte : bou, casă, cămilă, bici, mai ştiu eu ce... Putea el oare fi pus în legătură cu o succesiune oarecare ? În ce context apar douăzeci de elemente care se succed ? O succesiune înseamnă întotdeauna o ordine anumită, primul termen fiind urmat de al doilea, acesta de al treilea şi aşa mai departe. Am studiat în toate chipurile obiectele primite. Primul era un bou. Al doilea, o căsuţă. Al treilea, o cămilă. Al patrulea, o uşă, şi aşa mai departe, pînă la al douăzecilea obiect diferit. De cîteva ori credeam că eram cît pe aci să găsesc soluţia, dar de fiecare dată mă poticneam de numărul acesta de douăzeci. Nu reuşeam să găsesc nici o succesiune precisă formată dintr-o serie de douăzeci de elemente consecutive. Mai tîrziu, cînd am dezlegat enigma, am înţeles şi de ce mă învîrtisem atîta timp în jurul soluţiei, fără să-i dau de capăt. Într-un fel, şi numărul douăzeci era tot o momeală. El avea într-adevăr o semnificaţie, dar această semnificaţie nu mai era valabilă astăzi. În epoca noastră şi în cadrul culturii care ne determină modul de a gîndi, numărul acesta nu se mai potriveşte succesiunii de elemente pe care ar fi putut-o sugera iniţial. Astăzi, ar trebui un alt număr pentru asta.

— Astăzi, da ! exclamă bătrînul, părînd a se înviora subit.

— Pînă la urmă am ajuns la dezlegarea enigmei cu totul întîmplător, şi tocmai în noaptea de 5 ianuarie. Urcasem în camera mea, luînd cu mine exemplarul numerotat pe care mi l-aţi dăruit din volumul de poezii al lui John. S-a nimerit să-l deschid la pagina pe care se afla titlul. Şi iată că acolo se afla cheia, cheia care deschidea calea spre dezlegarea enigmei.

— Ce anume ? întrebă bătrînul.

— Era vorba de alfabet, zise Ellery.

— De alfabet? Bătrînul rosti cuvîntul acesta rar, aproape cu tandreţe. Ce simplu!

— Într-adevăr, acesta este cuvîntul potrivit, domnule Craig, replică Ellery. De fapt, sub forma în care l-am primit de la vechii fenicieni, *alfabetul era iniţial un grup de reprezentări figurative ale unor obiecte concrete din cele mai obişnuite*, obiecte de primă importanţă pentru viaţa oamenilor la începuturile civilizaţiei: alimente, adăpost, mijloace de transport, părţi ale corpului omenesc, şi aşa mai departe. Ar fi fost destul să mă gîndesc la noţiunea de alfabet, pentru a înţelege imediat că acesta era lucrul pe care voiau să-l sugereze obiectele concrete atît de obişnuite ce se găseau în pachet.

Numerele nu aveau nici o importanţă. Pentru noi, alfabetul e format din douăzeci şi şase de litere. Astăzi aşa este, dar nu tot astfel era între anii 1300 şi 1000 înaintea erei noastre, epocă în care alfabetul fenician era în curs de formare. El consta pe atunci din douăzeci şi două de reprezentări figurative, din care douăzeci ne-au fost transmise, două s-au pierdut, iar alte şase au apărut mai tîrziu.

Oare într-adevăr alfabetul fenician iniţial să fi fost cel care-mi dăduse atîta bătaie de cap? Eu sînt convins că da. Boul, sau mai bine spus capul de bou, aşa cum ne-a fost transmis, era unul din alimentele de bază şi fenicienii l-au ales ca să reprezinte figurativ prima literă din alfabetul lor. În limba feniciană, cuvîntul folosit pentru capul de bou este „alef", deci A. Al doilea obiect primit era o casă. Cuvîntul fenician pentru casă este „beth"; de aci reprezentarea figurativă printr-o casă a literei B, a doua literă a alfabetului nostru. Cel de al treilea obiect era o cămilă, astfel încît reprezentarea figurativă a cuvîntului fenician pentru cămilă, „gimel" sau „gamel", a devenit litera noastră C. D vine de la cuvîntul fenician pentru uşă, care începea cu D; E derivă în acelaşi fel de la cuvîntul fenician pentru fereastră, iar F de la cuvîntul fenician pentru piron sau cui. Litera G nu a existat ca literă separată pînă în secolul III înaintea erei noastre; pînă atunci se folosea şi pentru sunetul G litera C. Litera noastră H vine de la cuvîntul fenician „cheth", care înseamnă gard; or, tocmai un gard a fost obiectul trimis imediat după ce John primise cuiul sau pironul. I vine de la cuvîntul fenician pentru mînă; J, care reprezintă o prelungire a literei I,

introdusă de romani pentru a da acestei litere valoare de consoană în locul aceleia de vocală, nu a devenit o literă separată decît în secolul al XVI-lea ; așa se explică că John n-a primit nici un obiect care să reprezinte litera J ; K vine de la cuvîntul fenician pentru palmă ; la fel L de la cuvîntul fenician pentru bici, M pentru apă, N pentru pește, O pentru ochi, P pentru gură, Q pentru maimuțoi, R pentru cap, S pentru dinte, T pentru semn sau cruce ; literele U, V și W au apărut mai tîrziu ; X vine de la cuvîntul fenician pentru stîlp ; Y este luat de la greci ; în sfîrșit, lucru care sună cam sinistru, litera Z derivă de la cuvîntul fenician „zayin", care înseamnă pumnal... pumnalul cu care s-a dat „lovitura de grație" și care a pus capăt vieții celui de al treilea frate Sebastian. Iată deci că era vorba de douăzeci de obiecte ce coincideau perfect cu cele douăzeci de elemente pe baza cărora a fost alcătuit alfabetul fenician.

— Așa ! exclamă bătrînul cu deosebit interes. Și ce semnificație avea acest lucru pentru dumneata ?

— Mi-a devenit clar, răspunse Ellery, că mintea care concepuse acrobația aceasta macabră trebuia neapărat să aibă cunoștințe întinse cu privire la originea alfabetului. Pe de altă parte, erau indicii care arătau că cel de la care proveneau obiectele trebuia neapărat să fie una din persoanele aflate în casă. Or, cine erau aceste persoane ? Un poet diletant, o desenatoare de bijuterii și de textile, o doamnă în vîrstă ce se ocupa ca amatoare cu științele oculte, un pastor protestant, un jurist, un medic, o actriță, un muzicant, o tînără studentă, un editor și un tipograf... Nu pomenesc pe doamna Janssen, pe Mabel și pe Felton, deoarece ar fi fost prea absurd să crezi că ei ar fi putut cunoaște originile alfabetului. Devenea astfel clar că alegerea trebuia făcută între domnul Freeman și dumneavoastră. De fapt, nici nu era nevoie de o asemenea alegere. Un editor are doar contingențe întîmplătoare și de natură pur comercială cu problemele alfabetului. În schimb, un tipograf se lovește în permanență de ele din punct de vedere tehnic. Pe de altă parte, dumneavoastră nu erați un tipograf oarecare ; erați în același timp și un decorator de cărți, un specialist neîntrecut în tipărirea de ediții rare ; trebuia deci, în mod necesar, să cunoașteți aprofundat meseria și arta tipografică. În mintea mea nu mai exista astfel nici o îndoială asupra faptului că întreaga

serie de obiecte primite, care aveau la bază alfabetul fenician, vă indicau pe dumneavoastră, domnule Craig, ca fiind persoana care le trimitea și care pusese la cale și asasinarea lui John.

— Înțeleg, zise bătrînul, reflectînd. Dumneata nu ai crezut însă acest lucru, nu-i așa?

— Nu, deoarece mi se părea evident că nici un om cu mintea întreagă nu putea să ajungă la ideea de a recurge la o serie de indicii atît de sofisticate, cu singurul rezultat ca ele să-l desemneze tocmai pe el drept personajul criminal al întregii drame. De aceea, m-am hotărît să nu destăinui nici poliției, nici lui John și nici oaspeților dumneavoastră cele ce descoperisem. Dacă dumneavoastră erați persoana pe care altcineva urmărea s-o facă să treacă drept vinovat, nu aveam nici o poftă să fac jocul respectivului. Marea întrebare, continuă Ellery... întrebarea în fața căreia mă aflam în noaptea aceea de ianuarie a anului 1930 și care m-a chinuit toți acești douăzeci și șapte de ani era următoarea: cine putea avea vreun interes să vă facă pe dumneavoastră să treceți drept vinovat, domnule Craig?

Bătrînul îl fixă pe Ellery prin norii de fum de tutun ce-l învăluiau.

— Și acum ai aflat?

Ellery dădu aprobativ din cap.

— Da, acum știu!

...URMARE ȘI EPILOG

În care Ellery Queen își recunoaște erorile tinereții și — cu oarecare întîrziere — lămurește misterul celor douăsprezece nopți.

— Acum știu, continuă Ellery, deoarece am reușit să coroborez trei indicii, pe care nu izbutisem să le înțeleg în seara aceea de Bobotează, acum aproape treizeci de ani.

Primul dintre aceste indicii sînt cele cîteva desene. Vă amintiți, desigur, domnule Craig, că pe spatele unora din cartoanele albe, persoana care compusese și bătuse la mașină versurile desenase cu creionul cîteva figuri extrem de rudimentare. Figurile acestea nu apăreau pe fiecare carton, nici măcar pe cele mai multe din ele ; din totalul de douăsprezece cartoane, ele se găseau doar pe patru. Caracterul acesta cu totul accidental arăta că era vorba de niște desene făcute mai curînd involuntar decît voluntar... aveai impresia că, adîncit poate în gîndurile sale, cel ce bătuse versurile la mașină se jucase cu creionul, mai exact mîzgălise cîte ceva pe cele patru cartoane.

Dacă acest lucru era adevărat, desenele puteau avea o semnificație deosebită ; ele constituiau un indiciu important asupra eului inconștient al persoanei care le mîzgălise, aceeași persoană care compusese versurile, le bătuse la mașină, urzise întreaga înscenare și comisese asasinatul ; aceasta, spre deosebire de versuri și de celelalte născociri pe care persoana respectivă le concepuse în deplină conștiință. Din păcate, desenele nu-mi spuneau nimic. Ele aveau pur și simplu aerul unor reprezentări figurative ultrasimplificate, ale cîtorva din obiectele concrete despre care era vorba în versurile de pe cartoanele respective.

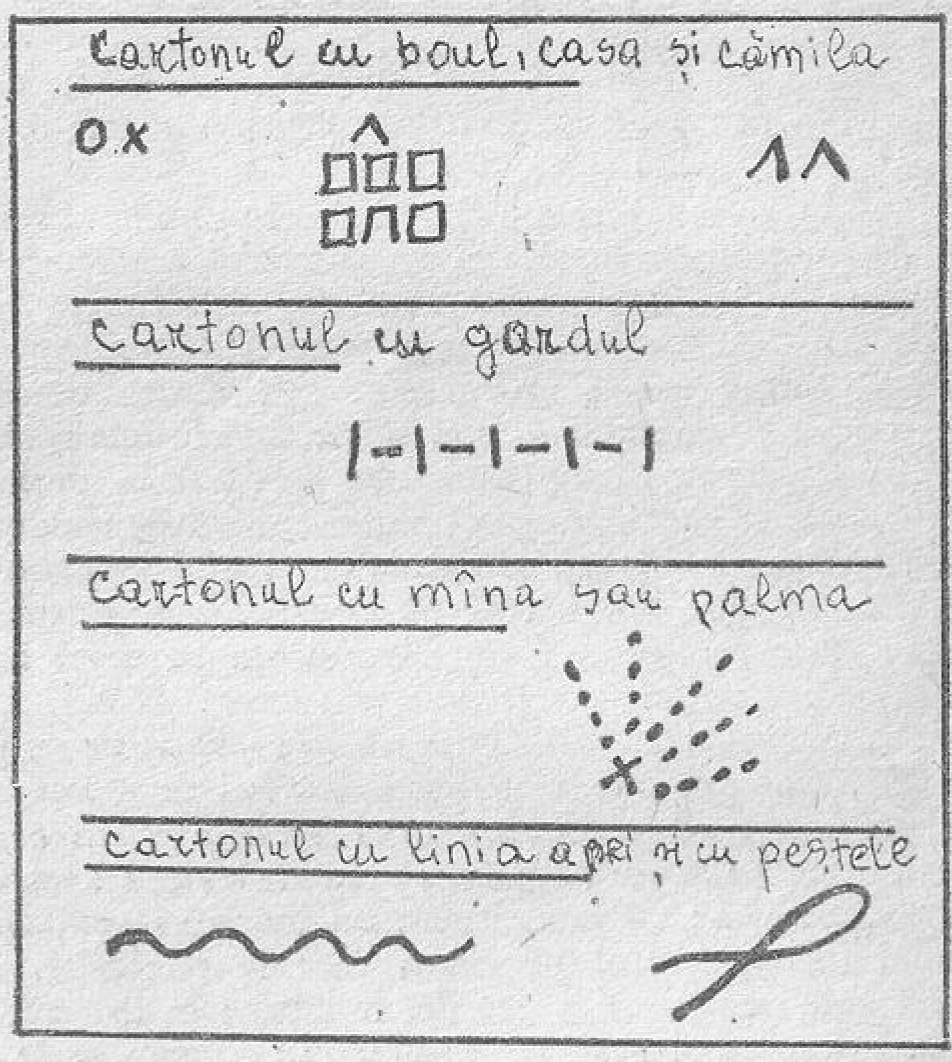
Bătrînul asculta atent ; din cînd în cînd părea gata să intervină cu unele obiecţii.

— Da, da, domnule Queen, zise el. Continuă, te rog.

Ellery scoase o foaie de hîrtie din buzunar şi o desfăcu.

— Noaptea trecută am copiat desenele de pe cartoanele originale, domnule Craig. Poate că ele vă vor reîmprospăta memoria, zise el, aplecîndu-se în faţă cu foaia de hîrtie. Priviţi-le !

Mîna bătrînului apucă foaia de hîrtie pe care se aflau următoarele :

— Cu toţii ne-am dat seama încă de pe atunci că mîzgălelile astea reprezentau unele din obiectele despre care era vorba în versurile de pe cartonul respectiv, continuă Ellery. Pe spatele cartonului ce însoţea boul, casa şi cămila, erau rudimentar schiţate literele „o“ şi „x“, de asemenea o mică că-

suţă reprezentată printr-un acoperiş ascuţit, prin cinci ferestre şi printr-o uşă, precum şi semnul cel mai caracteristic al unei cămile — cocoaşele. Cartonul ce însoţea gardul avea pe spate un desen foarte schematic, care aducea într-adevăr cu un gard. Cartonul ce însoţea mîna sau palma, şi care era de fapt cel mai interesant din toate, avea pe spate ceva ce semăna cu o mînă stilizată, compusă din cinci degete întinse, cu o cruce în locul palmei. În sfîrşit, pe cartonul ce însoţea apa şi peştele, se afla o linie ondulată, care nu putea reprezenta altceva decît suprafaţa unei ape, precum şi forma foarte stilizată a unui peşte.

Dădeau însă aceste desene vreo indicaţie cu privire la autorul lor ? Ellery dădu negativ din cap. Pentru mine absolut nici una. Cel puţin pînă alaltăieri. Dumneavoastră aţi fi desluşit vreo legătură între ele şi autor, domnule Craig ?

Bătrînul privea mirat desenele.

— E de necrezut ! exclamă el în cele din urmă. Abia acum îmi dau şi eu seama.

— Da, şi vă înţeleg foarte bine. Inconştientul ne joacă adesea tot felul de feste, zise Ellery. Mîna care a desenat figurile originale pe cartoanele respective a făcut acest lucru conştient, deşi cu totul gratuit ; a utilizat însă o tehnică care-l trăda pe autor. Dovada că întregul proces s-a desfăşurat inconştient şi iraţional o constituie faptul că autorul desenelor a îngăduit ca ele să ajungă în alte mîini. Dacă el şi-ar fi dat seama că îl puteau trăda, ar fi putut pur şi simplu să rupă cartoanele pe care se aflau şi să bată din nou versurile pe alte cartoane cu spatele alb.

Dar care era această tehnică, inconştient utilizată, care l-a trădat pe autor şi care n-am putut-o descoperi decît după douăzeci şi şapte de ani ? continuă Ellery. Pur şi simplu faptul că toate elementele esenţiale ale desenelor — cercul, pătratul, linia, punctul, crucea şi aşa mai departe concordă perfect cu un anumit sistem de semne, cu un cod care se utilizează în realitate într-una din fazele normale ale activităţii din orice editură şi tipografie, şi anume în corectură. Cînd un corector parcurge un manuscris sau nişte zaţuri culese şi găseşte în text o cifră sau un număr ce consideră că trebuie reprezentate prin litere, el face semnul „o" pe margine ; acest semn are sensul „a se scrie cu litere". Dacă întîlneşte într-un zaţ o literă ruptă sau defectă, el face un mic „x" pe margine,

astfel încît tipograful să știe la ce trebuie să fie atent. Asta în ceea ce privește semnele „o“ și „x“ care formează cuvîntul englezesc *ox*.

Dacă ar fi numai atît, s-ar putea eventual considera că putea fi vorba de niște simple coincidențe. Dar să luăm desenul ce reprezintă casa. El se compune din șapte elemente. Cinci din ele sînt niște mici pătrate, asemănătoare semnelor utilizate de corectori pentru a indica „lasă un spațiu liber“ sau „introdu un spațiu liber“. Semnul ce aduce cu o ușă este folosit și el în codul corectorilor, în care indică „a se muta în direcția arătată“. Semnul ascuțit are sensul „a se introduce în acest loc“, iar cele două semne ascuțite prin care autorul desenelor reprezintă cocoașele cămilei nu sînt altceva decît două asemenea semne alăturate.

Ce reprezintă gardul, care este format din linii verticale și din linii orizontale scurte ? Linia verticală are, pentru corectori și tipografi, cel puțin două sensuri specifice ; cît despre linia orizontală, ea indică pur și simplu trăsura de unire.

Care este semnificația punctelor prin care sînt reprezentate degetele mîinii ? Puse sub anumite cuvinte, punctele dau indicația „rețineți cuvintele șterse“ ; de obicei, pe margine, se adaugă și cuvîntul „stet“. Cît despre semnul „x“ ce apare în palmă, el este repetarea semnului prin care se atrage atenția asupra unei litere rupte sau defecte.

Și, în sfîrșit, ce semnificație are linia ondulată care reprezintă apa ? Un asemenea semn, așezat sub un text, înseamnă „culegeți din nou cu litere grase“ ; cît despre reprezentarea schematică a peștelui, ea este un semn care dă indicația „se elimină“.

Deoarece, după cum vedeți, fiecare din elementele utilizate în desene, fără absolut nici o excepție, face parte din codul utilizat de corectori, nu poate fi nici o îndoială că autorul desenelor cunoștea pînă în cele mai mici amănunte acest cod. Asta în așa măsură, încît îl utiliza chiar inconștient. Sînteți de acord cu mine, domnule Craig ?

— Absolut de acord. Bătrînul era fascinat.

— Dar acesta este numai primul dintre indicile pe care l-am descifrat cu întîrziere, continuă Ellery aprinzîndu-și altă țigară. Al doilea este însă și el la fel de interesant.

Vă reamintiți, probabil, că literele fiecărui cuvînt cheie din versurile de pe fiecare carton erau scrise altfel, bătute la

mașină espasat. Bineînțeles mi-am dat seama de la început ce se urmărea prin aceasta. V-am spus încă din prima noapte că se intenționa în mod evident să se sublinieze cuvîntul respectiv. Ceea ce nu înțelesesem însă pînă în noaptea trecută era faptul că acest mod de a sublinia un cuvînt era tot un procedeu utilizat inconștient, care și el trăda persoana care bătuse la mașină versurile.

Într-adevăr, cum procedează în mod obișnuit cineva care dorește să pună accentul pe un cuvînt bătut la mașină ? Îl subliniază pur și simplu, sau, cînd e vorba de o tipăritură, îl scrie espasat.

— Da, așa este, mormăi bătrînul.

— Două indicii atît de clare duceau inevitabil la o anumită concluzie, continuă Ellery. Noaptea trecută am găsit însă și un al treilea indiciu, pe care îl neglijasem acum douăzeci și șapte de ani și care întărește și mai mult ipoteza mea.

— Vă reamintiți, domnule Craig, de ultimul vers de pe ultimul carton, cartonul pe care zăcea capul lui John III, cînd l-am găsit cu pumnalul înfipt în spate ? Versul era următorul: „Această lovituă de grație ce pune capăt vieții tale".

Poate că lucrurile par trase de păr, nu însă dacă ne amintim cît de întortocheat lucrează inconștientul. Între expresia „lovitură de grație" și cuvîntul „colofon" există o legătură. Într-adevăr, expresia „lovitură de grație" apare inițial în legătură cu faimoasa cavalerie a cetății antice ioniene Kolophon ; se spune că acea cavalerie dădea totdeauna dușmanului în bătălii ceea ce înțelegem și astăzi prin expresia „lovitura de grație". Pe de altă parte, lucru care nu e nevoie să vi-l spun eu, cuvîntul „colofon" denumește în practica tipografică modernă acea inscripție ce încheie orice operă tipărită și care cuprinde unele date tehnice privind opera respectivă...de pildă numele editurii, al autorului și ilustratorului volumului, locul și data publicării, și așa mai departe.

Este extraordinar cît de clar dezvăluie inconștientul, prin acest element, pe persoana care a bătut la mașină cartoanele, care a urzit întreaga înscenare și a comis asasinatul. A împins-o anume, cînd se pregătea de asasinarea lui John III, pe care l-a luat din eroare drept John I, cînd se pregătea deci să-și încheie „opera", să utilizeze o expresie strîns legată de un termen folosit în limbajul tipografic.

Ellery aruncă ţigara cu un gest tot atît de categoric pe cît îi fuseseră spusele. Este deci clar. Cine din întregul grup putea cunoaşte atît de amănunţit semnele utilizate de corectori, încît să le utilizeze în mod inconştient ca elemente ale desenelor de pe dosul cartoanelor ? Cine din întregul grup putea utiliza din obişnuinţă sistemul de litere cu alt corp pentru a sublinia un cuvînt, sistem folosit doar de un tipograf ? Cine din întregul grup era normal să folosească un termen legat de sensul precis pe care tipografii îl dau cuvîntului „colofon"? Şi, în sfîrşit, cine, afară de o singură persoană din întregul grup era tipograf de meserie, un tipograf atît de versat încît, aşa cum se exprimase unul dintre noi, ridicase meseria aceasta la rangul unei arte ? Dumneavoastră, domnule Craig, sînteţi cel care aţi bătut la maşină versurile pe cartoane şi aţi făcut pe spatele lor desenele acestea. Dumneavoastră sînteţi persoana care a trimis obiectele. Dumneavoastră aţi aplicat „lovitura de graţie" cu pumnalul în spatele celui pe care îl credeaţi a fi pupilul dumneavoastră. *Şi tot dumneavoastră aţi urzit înscenarea care vă indica drept autor al crimei.*

Bătrînul tăcea. Ţinea strîns între degete pipa care se stinsese, continua să-şi bălăbăne piciorul drept peste marginea balustradei, iar fălcile i se mişcau ca şi cînd ar fi rumegat ceva.

La un moment dat, cu o privire şireată, rupse tăcerea.

— Dumneata afirmi acum că eu am înscenat lucrurile, astfel încît să apar drept asasin. Dar tot dumneata afirmai adineauri că nici unui om cu mintea întreagă nu i-ar fi putut veni ideea să conceapă asemenea urzeală, al cărui singur rezultat era să-l indice tocmai pe el drept criminal. Chiar dumneata ai spus că acesta a fost argumentul care te-a făcut să crezi că, de fapt, eu nu eram decît victima inocentă a unei înscenări concepute de altul.

— Da, aşa gîndeam în ianuarie 1930, domnule Craig, zise Ellery dînd din cap. Pe atunci eram însă foarte tînăr şi mi se părea să fie logic aşa, nu ? Cui îi vine să creadă că un om sănătos la minte ar putea acţiona în aşa fel încît să atragă toate bănuielile asupra sa. Mi-a trebuit mai bine de un sfert de veac ca să înţeleg că tocmai un om inteligent poate atrage intenţionat bănuielile asupra sa, pentru simplul motiv că nimeni nu l-ar mai socoti atunci vinovat.

Bătrînul izbucni în rîs, un rîs care-i scutură tot trupul şi care nu se sfîrşi decît cînd respiraţia convulsivă arăta că era

pe cale să se sufoce. Ellery se ridică, îl bătu uşor pe spate şi, după ce Craig îşi reveni, se aşeză din nou.

— Ai o minte ascuţită, băiete, tare ascuţită, zise bătrînul care gîfîia încă.

— A dumneavoastră a fost mult mai ascuţită, domnule Craig. Aţi început prin a-mi citi cartea ; apoi l-aţi iscodit fără îndoială pe John, ca să aflaţi absolut tot ce ştia despre mine, mă rog, aţi cercetat pînă cînd aţi cunoscut exact felul meu de a raţiona ; apoi v-aţi întocmit planurile în consecinţă. Mi-aţi oferit evidenţa pe tavă, fiind sigur că o voi respinge, şi nu v-aţi înşelat. A fost o dublă cursă, cu măiestrie concepută, în care am căzut întru totul. Nu pot face altceva decît să vă exprim cu întîrziere toată admiraţia mea.

— Dar ce risc am luat, nu spui ? chicoti bătrînul. Era o adevărată nebunie un asemenea risc, nu ţi se pare ?

— Cîtuşi de puţin, răspunse Ellery. Altfel vă expuneaţi unui risc şi mai mare. Dumneavoastră eraţi hotărît să-l ucideţi pe John. Dacă îl ucideaţi pur şi simplu, chiar fără să fi lăsat nici un fel de urmă că eraţi autorul crimei, bănuielile s-ar fi îndreptat oricum îndeosebi asupra dumneavoastră. Într-adevăr, eraţi singurul om care putea avea un mobil foarte puternic să dorească moartea lui John, şi asta înainte de 6 ianuarie 1930. Pe de altă parte, un procedeu care să pună în umbră mobilul acesta era imposibil de imaginat. Conform testamentului lăsat de tatăl său, *dacă John murea înainte de a fi împlinit douăzeci şi cinci de ani, dumneavoastră, Arthur Craig, moşteneaţi averea Sebastian.* Singura cale prin care puteaţi distrage atenţia de la mobilul posibil era să atrageţi în mod dramatic bănuielile celorlalţi într-o cursă. Dacă, de pildă, eu puteam fi convins că o altă persoană pusese la cale o înscenare cu scopul ca dumneavoastră să apăreţi drept asasin, aş fi considerat desigur că mobilul atît de plauzibil care vă putea împinge să-l ucideţi pe John era pur şi simplu un element de care se folosea persoana respectivă. Aş fi trecut peste el, aşa cum am şi făcut de altfel.

— Şi totuşi lucrurile nu stau în picioare, nu te gîndeşti? În vocea bătrînului se strecurase o nuanţă de amărăciune. Ce interes aş fi putut avea eu, un om bogat, să rîvnesc la averea lui Sebastian ? Ai avut vreodată impresia că sînt avid de avere, domnule Queen ?

— Nicidecum, domnule Craig, replică Ellery. Trebuie să vă reamintesc însă că ne aflam la Crăciunul anului 1929. Numai cu două luni înainte, în octombrie 1929, avusese loc marele crah de la bursă, crahul cel mai mare din întreaga istorie. Probabil că și dumneavoastră ați avut de suferit de pe urma lui, ca atîtea alte mii și mii de oameni. Nu cred de loc că sînteți tipul de om care să comită o crimă pur și simplu pentru a recupera niște pierderi materiale proprii. Dumneavoastră erați însă administratorul succesiunii John Sebastian senior. În această calitate, ați girat timp de aproape douăzeci și cinci de ani activul acestei succesiuni, investindu-l în diferite participări. Presupun că era vorba în principal de fondul averii ; poate că l-ați riscat necugetat în diferite speculații nesigure ce te momeau la tot pasul în zilele acelea. Or, pentru aceasta ați fi putut ajunge la pușcărie. Singurul fel în care puteați camufla proasta gestiune a succesiunii era acela de a vă debarasa de John înainte ca el să intre legal în posesia averii. În acest mod vă revenea întreaga avere, oricît de diminuată ar fi fost, și nimeni n-ar mai fi putut cere socoteală. Singura alternativă posibilă era de a nu-l ucide pe John și de a-i mărturisi că nu mai avea nimic, sau aproape nimic, de moștenit. Acest lucru v-ar fi pus însă complet la discreția lui. Dar eu socotesc că aveați anumite motive să puneți la îndoială blîndețea caracterului lui John, domnule Craig. Eu însumi mi-am dat seama de cîteva ori cît de dur putea fi John. Dumneavoastră știați că o să vă oblige nu numai să lichidați tot ce aveați, pentru a-l despăgubi, dar că eventual v-ar fi putut trimite chiar la pușcărie. Și, pentru a evita să ajungeți la pușcărie, erați dispus chiar să comiteți o crimă.

— Da, acesta e adevărul ! murmură bătrînul. Dar lucrurile s-au terminat și așa prost... Pierdusem într-adevăr întreaga avere a lui John. În cele două luni ce au urmat crahului, am pus apoi la cale totul, am strîns obiectele pe care le-am trimis, am bătut versurile la o mașină ascunsă în tipografie, am pregătit pînă și ultimul amănunt pentru a te atrage pe dumneata în cursă. Cînd am comis crima, am constatat însă că de fapt ucisesem pe altcineva.

Vocea bătrînului se transformase într-un scîncet care abia se mai auzea.

— Nu știam nimic de faptul că John avea un al treilea frate în viață. Nici nu știusem vreodată că se născuseră mai

mulți copii... Nu știam nici că John îl ținea pe acest al treilea frate ascuns în casa mea... Cînd am constatat ce făcusem, cînd mi-am dat seama că John rămăsese în viață, era prea tîrziu. Cînd John a apărut la douăsprezece fără un sfert noaptea, cu toți musafirii în jur și cu poliția în casă, nu mai aveam nici o posibilitate să îndrept eroarea săvîrșită. Peste cincisprezece minute era oricum miezul nopții, John împlinea din punct de vedere legal douăzeci și cinci de ani și, conform testamentului, în acel moment intra în posesia averii tatălui său. Eram ruinat.

— Da, și în această situație ați lichidat tot ce aveați, îl întrerupse Ellery. Tipografia, casa, toate proprietățile și participațiile pe care le aveați, ca să strîngeți o sumă suficientă pentru a-i preda lui John echivalentul averii lăsate de tatăl său. Ați făcut acest lucru fără ca el sau altcineva să bănuiască măcar că averea pe care i-o predați era în realitate averea dumneavoastră, și nu a lui. Așa s-au petrecut lucrurile, nu este adevărat, domnule Craig ? Aceasta este și explicația faptului că locuiți acum în cocioaba asta și că trăiți din mila lui Ellen.

— Da, așa este, zise bătrînul cu demnitate. M-am distrus și de atunci duc existența aceasta mizeră. Timp de cîțiva ani m-am putut întreține lucrînd în vechea mea meserie. Mi s-a spus după aceea că sînt prea bătrîn. Ellen e convinsă că am căzut în mania avariției, deși aș dispune încă de o avere mare. Dumnezeu să o binecuvînteze, îmi trimite totuși bani. Fără ea aș fi de mult mort de foame.

Bătrînul își lăsă capul în piept, iar Ellery tăcu și el. După o bună bucată de timp, dîndu-și seama că bătrînul uitase de prezența lui, i se adresă blînd :

— Domnule Craig !

Bătrînul ridică capul.

— Da, mai este ceva ?

— Tot dumneavoastră l-ați ucis și pe doctorul Hall, nu-i așa ?

— Cum spui ? Pe Hall ? Da, tot eu l-am ucis.

— Trebuie să recunosc că pînă în prezent n-am reușit să înțeleg de ce ați făcut acest lucru, dacă nu știați nimic despre existența celor trei gemeni.

— Și aici a fost o încurcătură, o încurcătură tragică... Celălalt John, cel pe care dumneata îl numești John III, îl strecurase pe doctorul Hall în casă fără știrea mea. Prima dată cînd am dat ochii cu el a fost în bibliotecă, unde mă aștepta.

Mi-a spus că el este doctorul care asistase nașterea lui John, în 1905. N-a pomenit nimic despre John III. Probabil că știa de surpriza pe care o plănuiau băieții și le promisese să nu-i dea de gol.

Totuși vorbea mereu de John ; eu credeam că este vorba de John pe care-l crescusem, dar de fapt el vorbea de celălalt. Doctorul Hall începuse să mă suspecteze ; se informase și aflase într-un fel sau altul că averea lăsată de Sebastian senior se pierduse complet în urma crahului. Cum își închinase ani de zile din viață cu scopul ca John III să capete jumătate din avere, era furios pe mine. M-a amenințat, mi-a spus că mă va denunța peste tot și că mă va trimite la pușcărie dacă nu înlocuiam pierderile. Decizia mea era luată : mă hotărîsem să-l ucid pe John în noaptea de 5 ianuarie ; or, iată că apărea acest doctor Hall, care amenința să încurce totul încă înainte de a-mi fi pus în aplicare planul. Mi-am dat seama că în momentul acela n-aveam altă soluție decît să-l ucid și pe el, ceea ce am și făcut.

Dacă aș fi putut să scot cadavrul afară din casă și să-l îngrop undeva, n-aș fi ezitat s-o fac, continuă Craig. Cum însă era atîta lume acolo, îmi dădeam seama că era foarte ușor să mă observe cineva. Am făcut atunci ce am putut, am înlăturat orice indiciu cu privire la identitatea cadavrului și orice posibilitate de identificare ; am ars în cămin tot ce putea constitui un astfel de indiciu ; pentru rest, m-am încredințat norocului.

Privirile bătrînului își pierduseră orice vioiciune și capul îi căzuse din nou pe piept ; de astă dată și-l ridică singur, brusc.

— Și acum, deoarece ai aflat totul, domnule Queen, întrebă el, ce ai de gînd să faci cu mine ?

— Știu eu ?... Ellery scoase altă țigară și o privi îndelung. Se uită drept în ochii bătrînului și continuă : Sau, poate că totuși știu, domnule Craig. Cele două crime au fost comise acum douăzeci și șapte de ani. Poate că, așa cum ați spus, felul în care am dezlegat pînă la urmă enigma este deosebit de inteligent ; din punct de vedere juridic el nu mai poate avea însă nici un efect. Nu există nici o dispoziție legală pe care să se poată întemeia arestarea și trimiterea dumneavoastră în judecată. Și chiar dacă ar exista... ce vîrstă aveți, domnule Craig ?

— Voi împlini nouăzeci şi doi de ani.

— Nouăzeci şi doi ? Ellery se ridică în picioare. Cred că nu-mi rămîne altceva decît să-mi iau rămas bun, domnule Craig.

Bătrînul îl privea fix. Degetele care-i tremurau i se afundară într-o gaură a hainei, de unde scoase la iveală o pungă de tutun jerpelită, din care începu să-şi umple pipa. Între timp, Ellery coborîse de pe verandă şi se îndepărta pe scările mîncate de vreme.

— O clipă ! îl strigă Arthur B. Craig. O clipă, te rog.

Ellery se opri.

— Da, vă ascult.

— Şi mintea mea e destul de ciudată, domnule Queen, zise bătrînul căutînd în jur chibriturile. E plină de curiozitate şi e iscoditoare, ar putea spune cineva. De fapt, seamănă mult cu a dumitale.

— Da, şi ? întrebă Ellery surîzînd.

Bătrînul, care găsise chibriturile, îşi aprinse pipa şi începu să tragă adînc din ea.

— Dumneata, domnule Queen, mi-ai povestit acum aproximativ o oră cum ai început să bănuieşti pentru prima dată semnificaţia celor douăzeci de obiecte pe care i le trimisesem lui John. Mi-ai spus că, deschizînd exemplarul din ediţia numerotată a poeziilor lui John, ceva ce se afla pe prima pagină te-a făcut să înţelegi că cele douăzeci de obiecte reprezentau literele alfabetului. Încerc să-mi reamintesc ce putea fi pe acea pagină care să-ţi sugereze interpretarea aceasta. Te rog să-mi spui ce era acolo, domnule Queen, insistă Arthur Benjamin Craig.

— Ah, nimic altceva decît numele tipografiei dumneavoastră, pe care presupun că vi l-au inspirat iniţialele proprii : „Tipografia A.B.C.“

COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCÎNTEII"
Coli tipo 17,50 Comanda 90 693

În seria „ENIGMA“

au apărut:

Guy des Cars	B R U T A
Agatha Christie	CRIMA DIN ORIENT EXPRES
Sébastien Japrisot	COMPARTIMENTUL UCIGAȘILOR
Georges Simenon	COMISARUL MAIGRET A FOST PRĂD
James Hadley Chase	TOTUL SE PLĂTEȘTE
Raymond Chandler	SOMNUL DE VECI
Peter Cheyney	CE LE PASĂ DAMELOR!
Per Wahlöö	CRIMA DE LA ETAJUL 31
X X X	ANTOLOGIA „ENIGMA", Vol. I–II
Dashiell Hammett	CHEIA DE STICLĂ
Josef Skvorcky	TRISTEȚEA LOCOTENENTULUI BORUVKA
Gaston Leroux	MISTERUL CAMEREI GALBENE

sub tipar:

Boileau-Narcejac	COMPLOT
Noël Calef	ASCENSOR SPRE EȘAFOD
Georges Simenon	MAIGRET ȘI HOTUL LENEȘ

editura pentru literatură universală

Lei 8